DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

MEHMET ANIL

BİR PERİŞANLIK HALİ

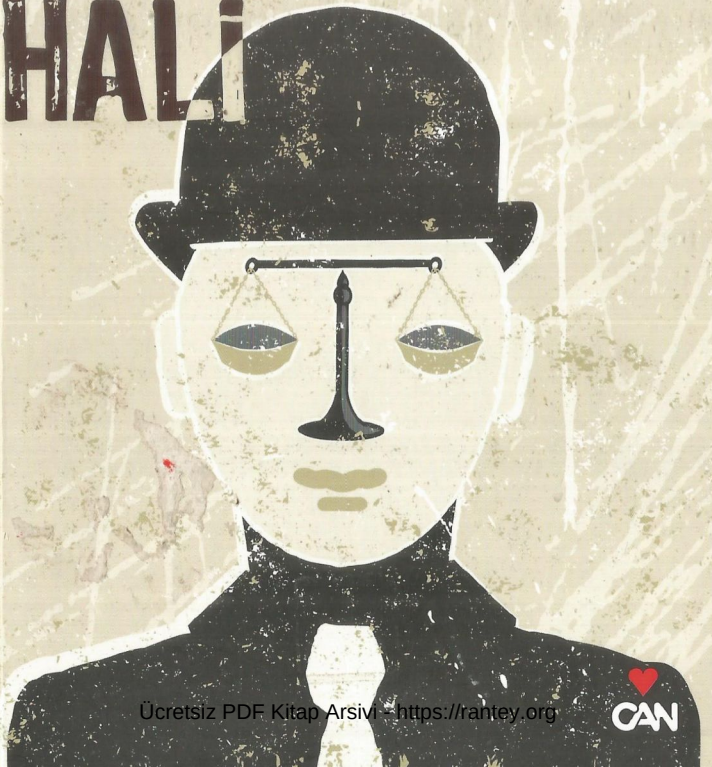

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi – https://rantey.org

CAN

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

MEHMET ANIL

Bir Perişanlık Hali

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

© 2013, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Aralık 2013, İstanbul
Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Act creative
Kapak resmi: © iStockphoto.com

Kapak baskı: Azra Matbaası
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2
Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul
Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3 Güven İş Merkezi, Bağcılar, İstanbul
Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-1905-8

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 10758

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

MEHMET ANIL

Bir Perişanlık Hali

ROMAN

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Mehmet Anıl'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Geri Gelmemek Üzere, 2003
Bitik, 2005
Pembe Otobüs, 2007
Forbes Cinayetleri, 2009
Edep Ya Hû, 2012

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

MEHMET ANIL, 1962 yılında İzmir'de doğdu. İstanbul Özel Saint-Joseph Fransız Lisesi'nde okudu. Ege Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nden mezun oldu. AIESEC bursuyla İtalya'da Credito Italiano'da bankacılık üzerine staj yaptıktan sonra Türkiye'ye döndü. 1989 yılında kendi şirketini kurdu. 2001 yılından bu yana yalnızca edebiyatla ilgileniyor. *Pembe Otobüs* romanıyla 2008 Yunus Nadi Roman Ödülü'nü kazanan Mehmet Anıl, yaşamını İzmir'de sürdürüyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Annem,
H. Meral Anıl'a sevgiyle

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bu kitabın yazımındaki katkılarından dolayı;

Psikolog Yelda D. Anıl'a,
Operatör Doktor Egemen Tüzün'e,
Avukat Murat Moralı'ya,
ve
sessiz desteğini benden esirgemeyen Paşa Kedi'ye

sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Roman kahramanıyla isim benzerlikleri tamamen tesadüften ibarettir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Yaşadım diyebilmen için."

NÂZIM HİKMET RAN

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1

"Kadın olmanızın, verdiğiniz kararda etkisi bulunmadığını söylemiştiniz, hâlâ aynı görüşte misiniz?"

"Fikrimi değiştirmek için bir neden görmüyorum."

"Bir kez daha düşünün isterseniz."

"Etkisi olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?"

"Yalnızca bir kez daha düşünmenizi istiyorum."

"Kadın olmamın elbette bazı düşüncelerim üzerinde etkisi olmuştur. Fakat bu konuda kesinkes adil davrandığıma inanıyorum."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

2

Harun, ilk namazını bitirir bitirmez içinde bir ferahlık hissedip sevindi. Bu, bir vakit namazı değildi. Kurtuluş düşüncesi aklına düşer düşmez sabırsızca kıbleyi aranmış, elinin altındaki eşofman üstünü yere serip öylesine duruvermişti. Namazını olabildiğince huşu içinde kıldı, rükû ve secdeleri usulünce yaptı, selamlarını edeplice verip toparlanırken kendini yepyeni biri gibi görmesinde artık bir engel kalmamıştı. Teorik olarak ikindi namazına az bir süre kaldığına göre, buna son anda yetiştirilmiş öğlen namazı da denebilirdi. Harun –benimle aynı şeyi düşünmüş olmalı ki– ikindiyi kılmak üzere niyet edip ellerini bağladığı sırada, aceleden aptes almadığını hatırlayıp canı sıkıldı.

Ranzaların arasından koşar adım tuvalete doğru seğirtirken bir yandan plastik terliklerinin gürültü çıkarmamasına gayret ediyor, bir yandan da kıldığı namazın boşa gidip gitmediğini kestirmeye çalışıyordu. Basit çözümü bizler gibi o da hemen buluverdi. Nafile öğlen namazının kazasıyla, ikindiyi peş peşe kılıp dertten kurtuldu. Üst üste üç vakit kılmış olmak, yüreğindeki ferahlık duygusunu daha da genişletmiş, yüzüne uzun zamandır görülmeyen huzurlu bir ifade yerleşmişti. Kim bilir hangi hülyalara dalıp pinekleyen koğuş arkadaşlarının bu kadarcık değişikliği fark etmeleri elbette olanaksızdı ama ben, Harun'un gözlerinde bir an yanıp sönen ışığı gördüğüme yemin edebilirim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

O serin akşamüzeri Harun'un yüreğini aydınlatan ferahlık duygusu ne yazık ki uzun sürmedi, havanın kararmasıyla birlikte söndü gitti. O yıl, hatırlarsınız, kış erken bastırmış, günler de sanki vaktinden önce kısalmaya başlamıştı. Gökyüzü gri bulutlarla kaplanmış, avlunun yüksek duvarlarının üzerinden tepesi görülen akçaağacın cılız dalları şimdiden yapraksız kalmıştı. Ama Harun iyimser olmak mecburiyetindeydi. Kötümserliğin pençesine düşerse bütün gücünü yitireceğinden korkuyordu. Umut ve umutsuzluk arasında hızla gidip geldiği o hassas dakikalarda Harun'un şöyle düşündüğünü zannediyorum, zira durup durup içinden aynı sözcüğü tekrarlıyordu: "Yetmeyecek!.."

Yani, evet, bana kalırsa da yetmeyecek. Nasıl yetsin? Harun'un gayet haklı olarak endişelendiği üzere pişmanlıkla kılınmış kaç rekât namaz Cenabı Allah'ın mağfiretini kazandırabilirdi ki? Namazın farz olduğu düşünülürse, bırakın sevabı, öldüğü gün yüzlerce vakit eksiği kalacaktı. Kafasında kabaca bir hesap çıkardığındaysa büsbütün paniklemişti: Yirmi sekizini bitirip yirmi dokuzundan gün almıştı. On iki yaşında akıl baliğ olduğuna göre, on sekiz yıldır namaz kılmış olması gerekirdi. Bundan, Kuran kursuna devam ettiği sırada yüreği Allah korkusuyla dolu bir mümin olarak geçirdiği iki yılı çıkarınca geriye on altı yıl kalıyordu; eyvah ki eyvah!.. 16'yı, 365'le çarpıp 5840'ı, onu da 5'le çarpıp 29200'ü buldu. Bu, borçlu olduğu namaz sayısıydı. Yalnızca farzlarını kaza etse dahi günde 17, sünnetleriyle birlikte 37 rekât yapardı ki kıl kıl yetişmez. Harun, her vakit namazının sonuna kazasını eklediğini varsaydı ve borcun ancak 16 yılda ödenebileceğini gördü.

Alelacele o güne kadar kazandığı sevapları hatırlamaya çalıştı. Aksi gibi aklına hep günahlar geliyordu. Çektiği kopyaları, kıvırdığı yalanları, babasının cebinden yürüttüğü kuruşları bir bir hatırladı da, doğru dürüst tek bir sevap bile sayamadı. Yüreği öylesine zalim bir telaşla atıyordu ki, mümkün olsa alnını secdeden hiç kaldırmayıp borcunu tez

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

elden, oh, bitirmek isterdi. Ama daha sırada tutmadığı oruçlar, vermediği zekâtlar ve yerine getirmediği koskoca bir hac farizası vardı. Dahası kazalar kılınsa dahi, tehir günahı ortadan kalkmıyordu. Üstelik bu hesaplama sıradan bir insan için geçerliyken, bildiğiniz gibi Harun bir günahkârdı. Yani kendini öyle kabul ediyordu. Cezaevine girdiği ilk günlerdeki seyrek iyimserlik anlarının tersine, içindeki uğursuz ses, ona günahkâr olduğunu fısıldamaktan hiç geri durmamıştı. Eh, bu denli ısrarcı olduğuna göre, herhalde doğruydu. Dolayısıyla masum bir insandan fazlasını yapmalıydı ki emri hak vaki olup hesaba çekildiğinde, sevap hanesinde yüzünü ağartacak üç-beş kalem salih amel bulunabilsin. İşte Harun Gülmez'in gönlündeki serin ferahlık duygusunu, yakıcı bir çaresizliğe çeviren, bu basit matematik hesaplardı.

Harun, bir çare buluncaya kadar çifter çifter kıldığı namazlara devam edecektir. Ne var ki ilk adımlarını attığı kurtuluş yürüyüşünden haberdar olmayan koğuş arkadaşlarının tavırlarında doğal olarak bir değişiklik beklenemezdi. Kendileri şimdi tam tersini söyleyip onun yüce ülküsünü desteklemek için nasıl birbirleriyle yarıştıklarını iddia edeceklerdir; ama ben size doğrusunu anlatayım. Harun'un, ezilmesi gereken pis bir hamamböceğinden fazla kıymeti yoktu. Cinsel tacizden hapse düşmüş her mahkûmun başına gelenler, Harun'un da başına fazlasıyla gelmişti. Çünkü Harun, mizacı itibarıyla hayatın güçlüklerine kolay göğüs gerebilen bir insan değildi. İnsanlarla iyi geçinmek için fedakârlık etmekten başka yol bilmez, daha doğrusu elinden başka türlüsü gelmezdi. Sözü uzatmamak için nahif bir kişiliğe sahip olduğunu söylemekle yetineyim. Namus cinayeti gibi göğüs kabartıcı bir suçtan içeri girmiş olsaydı bile, koğuşun ayak işlerini yapmaktan kurtulamayacağını söylemek yanlış bir ifade sayılamayacaktır.

Size ileride açıklayacağım üzere, Harun, kafasında birtakım kurtuluş planları geliştirmekteydi. Hem durmadan kıldığı namazlar hem de bu yeni düşüncelerin heyecanıyla ken-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

dinden geçmiş, güveni yerine gelmiş; bu da başta koğuş ağası olmak üzere, koğuşun ileri gelenlerinin tepkisine yol açmıştı. İster istemez işlerini aksatıyor, örneğin ekâbir takımından birisi şekerli kahvesini istediğinde giderek uzamaya başlayan namazların bitmesini beklemek zorunda kalıyor, haliyle sinirleniyordu. Diğer mahkûmları öfkelendiren yalnızca hizmetin yavaşlaması değildi. Aslına bakılırsa işlerin öyle aksadığı falan da yoktu. Harun fazladan kıldığı –artık ikişer ikişer, üçer üçer kılmaya başlamıştı– namazlarda yitirdiği zamanı uykusundan fedakârlık ederek pekâlâ kapatıyordu. Gene de kızıyorlardı ona. Bu sapık deyyus, bu ırz düşmanı pezevengi yüce dinimizle yan yana getiremiyor, seyirci kaldıkları için ahrette sorumlu tutulacaklarından endişe ediyorlardı. İçlerinde Allah korkusu olmasa, kolundan tutup seccadeden kaldırmaya kadar vardıracaklardı orospunun evladını. Kaç hafta sürdüğünü benim de hatırlayamadığım bu zaman zarfında Harun Gülmez, hiç olmadığı kadar küfür ve dayak yemiştir.

Namazların sayısı arttıkça, ortaya bir de odaklanamama sorunu çıkmıştı şimdi. Dikkatini vererek okuyamadığı, koğuşta asla eksik olmayan bir ses ya da konuşmanın tetiklediği zincirleme çağrışımların peşinde Allah bilir hangi düşüncelere kapılarak aynı duayı dönüp dönüp baştan alıyor, sonuçta rekâtların süresi uzadıkça uzuyordu. İstediği gibi olmazsa, o namaz sayılmayacakmış gibi geliyordu ona. Öyle ki henüz Sübhaneke'de dakikalarca takıldığı oluyordu. Aynı koğuşta namaz kılan iki mahkûmun sakin sakin eğilip kalkmasını gıptayla izlerken, üzerinde düşündükçe işinin daha da zorlaştığını üzülerek fark ediyordu. Bir çare olarak düşüncelere yakalanmadan hızlı hızlı kılmayı denediyse de, bu kez mızmız bir özensizlik kuşkusu yakasını bırakmamıştı. Sonuçta bu iş bir angarya değil, ciddiyetle yerine getirilmesi gereken ulvi bir görevdi. Ama olmuyordu işte!.. Ben, Harun Gülmez'in başına gelenlerde bu namaz meselesinin çok belirleyici olduğuna inanıyorum. Tabii, tek nedeni budur, diyemeyiz ama Harun son güne kadar tam istediği gibi dört başı mamur bir namaz kılmayı başaramamıştı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Harun Gülmez'in talihsizliği, benzer suçlardan yatanların koğuşunda o gün yer bulunamaması yüzünden, bilerek ya da yanlışlıkla, ama daha çok sahipsizlikten, geçici olarak ağır ceza hükümlülerinin yattığı koğuşa konulmasıyla başladı. Bilseydi, akıl etseydi, avukatı dilekçe verseydi koğuş değiştirebilirdi, ama demek böyle olacağı varmış. Cezaevine ilk girişini size o gün orada bulunan mahkûmlar kadar iyi anlatabilirim. Kapının gıcırdayarak açıldığı o serin son yaz akşamını bütün ayrıntılarıyla gözümün önüne getirebiliyorum. Üniforması üzerine bol gelen infaz memuru Harun'u kolundan tutup içeri sokar gibi değil de, dışarı atar gibi savuruvermiş, ardından olacakları görmeye dayanamayacakmış gibi çarçabuk kapatmıştı sürgülü demir kapıyı. Ağır ceza mahkûmlarının tutuldukları koğuşa yeni biri getirildiğinde enikonu aynı şey olur. İlk bakışta sessiz bir kayıtsızlık göze çarpar. Hiç kimse gelen fark etmemiş gibi. Oysa sessizlik tam tersini söylemektedir. Mahkûmlar doğrudan bakmasalar bile, biliniz ki bütün dikkatler yeni gelenin üzerindedir. Eşikte bekleyen mahkûm onlar için aylardır durağan akan suda titreşen bir çırpıntıdır. Sinemaya gelen yeni bir film, hafta sonu oynanacak önemli bir maç, sınıfa yıl ortasında katılan yeni bir öğrenci gibi onları uzun mahpusluk hayatının sıkıntılarından az da olsa uzaklaştırmaya yarayan bir meşgaledir. O yüzden ağırdan alıp tadını çıkarmak isterler. Gelen az buçuk tecrübeliyse, tedirgin bakışlarla koğuş ağasının nerede olduğunu kestirmeye çalışır. Racon bilen kulağı kesikler için bu daha kolaydır, çünkü ağanın çevresinde sadece hapis yatmış olanların anlayabildiği görünmez bir hâle bulunur.

Oysa Harun ne yapacağını bilmez halde kalakalmıştır kapı önünde. Gözaltına alındığından bu yana talimatla hareket etmeye alıştığından, bir yenisini beklemekte haklıdır. Olduğu yerde yarım saatten fazla dinelecek, neden sonra sert bir el işaretiyle içeri buyur edilecektir. Koğuş ağasına önceden haber uçurulmuş muydu bilmiyorum. "Allah kurtarsın," demeyi bile çok görüp ağzını burnunu kırdıklarına bakılırsa Harun'un hangi suçtan hüküm giydiği koğuşa ulaş-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

mış olmalı. Acele etmeden, günlük işlerini yaparcasına sakince dövüp duvarın dibine usulca bıraktılar. Ranzaya yatmasına izin verdiklerinde dayağın üzerinden iki 24 saat geçmişti. Harun için çile dolu günler başlamıştır artık.

Envai çeşit tıynetsizin yuvalandığı koğuşta her fırsatta elleriyle boğaz keser işareti yapıp işin bitti demeye getiriyorlardı, ama Harun'u öldürmeye niyetlendiklerini söylemek için ortada bir neden bulunmuyor. Dizlerinin çözülüp yere yığılmasına bakarak eğleniyorlardı yalnızca. Ne var ki bu tehditler zaten diken üstünde duran Harun'un üzerinde yeterli tesiri yapmış, her ânını korku içinde geçirmesine neden olmuştu. Ölüm korkusu böylece yüreğine yerleştiğinden, ecelin uzakta olmadığı gibi sarsılmaz bir vehme kapılmıştı. Bu kadarını anlatmaya gerçekten gerek var mıdır bilmiyorum ama zavallıya dile gelmez başka fenalıklar da yaptı bu namussuzlar... Anlamışsınızdır... Cezalandırdıklarını iddia ediyorlardı ama ben buna kısaca fırsattan istifade deyip konuyu kapatayım. Aynı ahlaksızlar, çok sonraları Harun'un elini öpmek için utanmadan sıraya dizileceklerdir.

Harun'u pençesine alan ölüm korkusunun bir nedeni uydurma tehdit ise esas nedeni önünde ibadet etmek için yeterli vakit kalmadığı endişesiydi. Hesap ortadayken, yeteri kadar yaşayacak mıydı? Vakitsiz ölüm de Allah'ın takdiridir deyip rahatlamak pekâlâ mümkünse de, bir günahkâr için işler o kadar kolay olmasa gerek. Cenabı Allah'ın engin merhametinden hangimizin yararlanacağını kim bilebilir? Harun gevşemeyi göze alamazdı.

Esaret halinde insanın eli kolu bağlı kalıyor. Yapmak istediği hiçbir şeyi layıkıyla yapamıyor. Harun işe önce bu gerçeği kabullenmekle başladı. O halde ağlaşmayı kesip aklını başına devşirmeli, iyisi mi kalan kısıtlı ömründe neler yapabileceğine bir an önce karar vermeliydi... Namaza başlamak, işte bu kararların yalnızca ilkiydi. Gene de bunun için üç aya yakın bir süre geçmesi gerekecekti; çünkü Harun'un işten başını kaldıracak vakti yoktu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

3

"Peki, baştan alalım. Bunca sene sonra aynı dava üzerine düşünmeye karar vermenizin sebebi neydi? Biliyoruz ki emekli oluşunuzun üzerinden 12 yıl geçtikten sonra evinizdeki çalışma odanızda saatler harcıyordunuz. Neden?"

"Yalnızca bu dava üzerinde çalışmadım. Emeklilik hayatım boyunca geçmişteki pek çok dosyayı uzun uzun incelediğim olmuştur."

"Ama bu dosya başka. Adeta davayı sil baştan görürcesine ciddiyetle çalışmışsınız."

"Özel bir nedeni yok. Eşimi yeni kaybetmiştim ve beni oyalayacak bir meşgaleye ihtiyacım vardı."

"Haklısınız... Pekâlâ, dosyanın önünüze ilk geldiği güne dönelim öyleyse. Dosyada sıradan bir taciz olayının dışında ilginizi çeken bir husus var mıydı?"

"Hayır. Zaten mahkemenin hiçbir aşamasında, alışılageldik cinsel istismar tanımının dışına çıkan bir durumla karşılaşmadık."

"Gene de emeklilik meşgalesi olarak bu davayı seçtiniz."

"Daha önce de söyledim. Özel bir nedeni yok."

"Devam edin lütfen."

"Soruşturma, mağdur çocuğun annesinin gece yarısından sonra karakola gidip şikâyetçi olmasıyla başlamış. Olay cuma akşamı meydana geldiği için dosya nöbetçi mahkemeye sevk edilmiş. Zanlı Harun Gülmez'i (...) adresinde ika-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

met ettiği evinden alıp semt karakoluna, oradan da nöbetçi cumhuriyet savcısının karşısına çıkarmışlar. Zanlı, avukatı olmadığı için yalnız ifade veriyor. Çocuğu ve annesini tanıdığını, gece onların evinde bulunduğunu kabul ederken suçlamayı kesin bir dille reddediyor. O geceyi tabii nezarette geçirmiş. Ertesi gün, çıkarıldığı mahkemede kendisine barodan bir avukat gönderiliyor. Bu arada savcı ya da polisin telkiniyle olsa gerek anne Z.A. çocuğu özel bir kliniğe götürüp psikolojisinin bozulduğuna dair bir rapor alıyor. Kâbus görme, altını ıslatma, tedirginlik hali vb... Aslında böyle bir raporun hukuki geçerliliği bulunmaz. Psikolojik muayenenin kamuya ait bir sağlık kuruluşunda yapılması gerekir, bir; mağdur üzerinde kalıcı etki bırakıp bırakmadığının tespiti için en az 6 aylık bir sürenin beklenmesi gerekir, iki. Avukatın yaptığı kuru itiraz dikkate alınmıyor ve zanlı tutuklu yargılanmak üzere (...) Kapalı Cezaevi'ne gönderiliyor. Ardından dosya, görülmek üzere başkanlığını yaptığım (...) numaralı Ağır Ceza Mahkemesi'ne sevk edilmiş."

"Siz dosyayı ilk kez ne zaman okudunuz?"

"Duruşmadan bir gün önce."

"Yeterince inceleyecek zamanınız oldu mu?"

"Dosya yeni açılmış, size anlattıklarımın dışında bir şey yok zaten. Savcı davayı Türk Ceza Kanunu'nun çocukların cinsel istismarını cezalandıran 103/2, 3 ve 6. maddelerine dayandırarak açmış. 103/2 vücuda bir organ ya da cisim sokulması halinde 8 yıldan 15 yıla kadar hapis cezasını öngörür. Üçüncü fıkraya göreyse, bu fiilin bakma, koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişilerce ya da hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuzun kötüye kullanılması halinde ceza yarı oranda artırılır. Altıncı fıkra ise mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulması halinde 15 yıldan az olmamak kaydıyla hapis cezasını gerektirir. Gördüğünüz gibi savcının iddianamesi oldukça ağırdı. İlk celsede kimlik tespiti ve nöbetçi mahkemenin verdiği tutukluluk halinin devamı yönünde oy kullanmaktan başka bir şey yapmadık."

"Öncelikle şunu hatırlatmama izin verin. Biz burada bir

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

kusur ya da suçlu peşinde değiliz. Beraberce konuşarak saf hakikati arıyoruz hepsi o. Anlaşıldı değil mi?.. Tutukluluğun devamı elbette doğru karar. Devam edin lütfen."

"İddianamede, zanlı Harun Gülmez'in dört yaşındaki B. Ş.nin anüs ve vajinasına parmağını soktuğu, bu fiili birden fazla tekrarladığı iddia ediliyor. Annesi, kızın durumu anlatması üzerine karakola gidip şikâyetçi oluyor. Anne Z.A. 36 yaşında, dul, bir lojistik şirketinde bölge müdürü olarak çalışıyor. Üç yıl önce kocasından boşandığından bu yana kızıyla birlikte ikamet ediyor. Küçük kızın pedagog gözetiminde alınan ilk ifadesinde, annesinin söylediklerinin çocuksu deyimlerle tekrarından başka bir şey yok. Ortada bir tecavüz suçlaması bulunmadığından, nöbetçi mahkeme gibi biz de kızlık muayenesi yaptırmaya o gün için gerek duymadık. Doğru, konunun aydınlanması için muayene faydalı olabilirdi. Ama ben küçük yaştaki kızlarda zorunlu olmadıkça bu uygulamadan hep kaçınmışımdır. Muayene sonucu, kızlık zarının bozulmadığının saptanması, savunmanın işini elbette kolaylaştırırdı. Nedense zanlı avukatı da bunu talep etmedi. Bununla birlikte muayene haklarını saklı tuttuklarını beyan etmekle, sonuçtan çekinmediklerini ve ileride bir uzlaşma malzemesi olarak ellerinde bulundurmak istediklerini belli etmişti. Anne bir sonraki celseden hemen önce ifadesini düzelterek parmağın vajinaya tam olarak girmemiş olabileceğini, gene de cinsel anlam taşıyan bir biçimde içe doğru bastırıldığını iddia edince bu gereklilik ortadan kalktı. Anüs konusundaki ifadesinde bir değişiklik yapmadığı için 103/2 suçlaması devam etmiş oldu."

"Mahkeme heyetinin diğer iki üyesinin bu davadaki tutumları nasıldı? Sizinle aynı görüşü paylaşıyorlar mıydı? Ya da şöyle sorayım, bu davaya özel bir önem verdiğinizi fark etmişler miydi?"

"Tekrar ediyorum, bu davanın mesleki olarak diğerlerinden hiçbir farkı yoktu."

"Yeri gelmişken bu konuya bir açıklık getirelim. Yargılamanın taraflı yapılıp yapılmadığından bağımsız olarak, bu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

davanın sizin açınızdan bir özelliği bulunduğunu düşünüyorum hanımefendi. Bu konudaki görüşümün kesin olduğunu bilerek devam ediniz lütfen."

"İlk duruşma sonunda mağdur B.Ş. için ruh sağlığının tespiti amacıyla altı ay sonraya muayene tarihi verilmesi talebiyle Adli Tıp Müdürlüğü'ne yazı yazılmasına karar verip celseyi kapattık. Rapor gelinceye kadar davanın seyrinde bir hareketlilik beklemiyorduk. Çocuk kalıcı olarak etkilenmişse suç nitelikli istismara girecek, tersi olursa basit istismar şartları geçerli olacak. Bu yalnızca 103/6 maddesi için geçerli. Diğer suçlamalar ayrıca değerlendirilecek. Fakat bu arada, duruşma tarihinden iki ya da üç hafta sonra sanık avukatı tuhaf bir talepte bulundu."

"Harun Gülmez'in vekili, hâlâ baronun görevlendirdiği avukat mıdır?"

"Hayır. Nöbetçi mahkemedeki duruşmadan sonra Harun Gülmez'in babası yeni bir avukatla anlaşıp vekâletname çıkarttırmış. Avukat mahkemeye, müvekkilinin pedofil yani sübyancı olup olmadığının tespiti için Adli Tıp Kurumu'na sevkini talep eden bir dilekçe sundu."

"Çok ilginç."

"Meslek hayatımda benzer bir taleple hiç karşılaşmamıştım. Aklı başında hiç kimse, adının sübyancılık kelimesiyle yan yana anılmasını istemez."

"Bunu neden yapmış olabilirler?"

"Bilemiyorum, savunma açısından fazla anlam taşımıyor. Sanık pedofil değilse mahkemenin bakış açısı yumuşar diye düşünmüş olabilirler. Heyetin diğer iki üyesinin çekinceleri vardı. Sanığın pedofil olup olmaması, isnat edilen suçtan bağımsız bir konu. Bir kişi pedofil olmadan da pekâlâ tacizde bulunabilir. Onlar, bu muamelenin davayı gereksiz yük altına sokup uzatacağından endişeleniyorlardı. Ne var ki ben bu talebe, savunma hakkı çerçevesinde bakıyordum. Olası bir 'sağlam' raporunun sanığın durumunu az da olsa kolaylaştırması yadsınamaz."

"Evet, evet, sonuçta Harun Gülmez, pedofil olup olma-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

dığının tespiti için Adli Tıp Kurumu 6. Gözlem İhtisas Dairesi, Psikolojik Tetkikler Şubesi'ne sevk edildi. Benim öğrenmek istediğim şey başka. Diğer üyelerin muhalefetine karşın bu talepte neden ısrarcı oldunuz? Üstelik Harun Gülmez'in haftada üç kez Adli Tıp Müdürlüğü'ne götürülmesi pratik sakıncalar barındırırken. Buna rağmen zanlıyı sevk ettiniz. Pedofili muayenesinin ne kadar süreceği hakkında önceden bir fikriniz var mıydı?"

"Hayır ama yazıda sonucun en kısa sürede bildirilmesi, aksi takdirde yetkililer hakkında soruşturma açmak mecburiyeti bulunduğunu belirttik."

"Soru işareti kalmasın diye soruyorum. Tarafsız görünmek, kimi zaman taraf görünmeyi örtmek maksadıyla kullanılır... Acaba siz de..."

"Hayır efendim, daha önce suçlu olduğuna kesin olarak inandığım sanıkların davalarında bile hakkaniyet ve adil yargılama prensiplerinden ödün vermedim. Bu ithamı kesinlikle reddederim."

"İtham değil bir soruydu hanımefendi, tamam, geçelim."

"Biraz dinlenebilir miyim?"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

4

Bir de şu psikolog meselesini çıkarmışlardı başına. Salı ve cuma günleri sabah saat dokuzdan ona çeyrek kalaya kadar kırk beşer dakikadan haftada iki görüşme. Ne var ki Adli Tıp Müdürlüğü'ne cezaevi aracıyla gidildiğinden, dönüş için diğer mahkûmların duruşmalarının bitmesi bekleniyor, Harun'un koğuşa varışı akşam beşi buluyordu. Adliyede geçirdiği boğucu saatler boyunca kıldığı namazlardan emin olamadığı gibi, nezaretin hiç bitmeyen hayhuyu dikkatini dağıttığından bazen tek vakit namazı bile tamamlayamıyordu.

Yarıda kalan duadan her başa dönüşte, şu psikolog işini başına saran babasına haklı olarak içerlemekteydi, ama babasının Harun'a olan öfkesi dinecek gibi değildi. Tası tarağı toplayıp köye dönmekten söz ediyor; fakat bu işi temizlemeden ortadan kaybolmayı gururuna yediremiyordu. Olayın eş dost arasında duyulmasından öylesine utanmıştı ki, avukata –kendi ifadesiyle– temiz raporu alması için ısrar etmekten başka çaresi kalmamıştı. Harun'dan önce kendini düşündüğü söylenebilir. Ele güne karşı elinde oğlunun sübyancı olmadığına dair resmî bir yazı bulunmasını istemekte hiç de haksız sayılmamalı.

Harun'un Psikolojik Tetkikler Şubesi'ndeki psikologlarla uyum içinde çalıştığını sorulan soruları istekle yanıtlamasından anlıyoruz. Psikologlar, bunu bir işbirliği işareti olarak algılayıp memnun kalsalar da ben, Harun'un tek isteğinin

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

onu bir an önce rahat bırakmaları olduğunu biliyorum. Bir tartışma çıkar da iş uzar kaygısıyla alelacele verilmiş cevapların doğruluğuna inanıp inanmamak size kalmış.

Güya sıradan bir görüşmeymişçesine çay içilip sohbet havası verilen ilk görüşmede, Harun'un Şanlıurfa Birecik doğumlu olduğunu, ortaokuldan sonra göçtükleri İstanbul'da babasının açtığı yufkacı dükkânında çalıştığını, hiç evlenmediğini, kardeşi olmadığını, anne ve babasıyla birlikte yaşadığını onlar gibi şimdi sizler de öğrendiniz. Düz lise mezunu, üniversite sınavına bir kez girmiş, düşük puan alınca üstelememiş. Güvenini kazanmak amacıyla kendilerini tanıtıp gülümseyen ifadelerle yardımcı olma niyetlerini belirten uzmanlar, herkesin bilip beklediği bir konuyu geciktirmek gerginliği artıracağından, tanışma faslı biter bitmez Harun'dan olayı anlatmasını istemişlerdi.

Buse, kızın adı bu. Harun'un sevgilisi Zuhal'in eski kocasından olan tek çocuğu. Zuhal'in mesaiye kalıp eve geç geldiği günlerde Buse'yi kreşten Harun alıyor, annesi gelinceye kadar ona bakıyormuş. Zuhal'in iş icabı şehir dışında kaldığı birkaç gece küçük kızla beraber kalmışlığı dahi var. Evleri birbirine yakın ve gidip gelmesi kolay. Bu sizi yanıltmasın, İstanbul'da böyle yerler çoktur, bazen aradan geçen tek bir cadde bile çok farklı iki muhiti birbirinden ayırabilir. Harun haksızlığa uğradığını, Zuhal'in neden böyle davrandığına akıl erdiremediğini söylüyor. İlişkileri yaklaşık iki yıl önce, yani Buse iki yaşındayken başlamış. Daha ilk günlerden itibaren küçük kıza sık sık Harun bakagelmiş. Dediğine göre annesi işten dönünceye kadar oyalayıp yemeğini yedirir, gecikirse yatağına yatırıp uyuturmuş. En önemlisi de, tuvalete gittiğinde poposunu temizlediğini gizlemiyor. "O gece evime döndükten sonra Zuhal arayıp altını silme bahanesiyle parmağımı Buse'nin orasına soktuğumu söyleyince, neye uğradığımı şaşırdım," demişti Harun bütün samimiyetiyle. "Çıldırmış gibi bağırıp çağırıyor, polise şikâyet edeceğini söyleyip duruyordu." Başlangıçta işin bu raddeye varaca-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ğına inanmamış. Zuhal'in bağırmalarına alışkın.Yatmaya hazırlanırken polisler kapıya dayanınca kadının şaka yapmadığı kafasına dank etmiş. İki lafın arasında Buse'yi kendi kızı gibi sevdiğini, bütün olanlardan sonra bile onu özlediğini ısrarla vurguluyor.

Psikologların raporunda Harun Gülmez'in düzgün göz teması kurduğu ve durağan bir davranış sergilediği yazıyor. Olaylardan dolayı sarsılmasaymış, eğlenceli bir tip sayılabileceği ayrıca belirtilmiş. Belli belirsiz "kıhlama"sı dışında konuşması şehirli. Kliniğe ilk geldiğinde Harun'un sürekli olarak kıpırdandığı, sağ eliyle şakağındaki saçları çekiştirdiği ve sık sık iç çektiği tespit edilmiş. Seanslar ilerledikçe rahatlamış ve giderek daha sakin bir tavır sergilemiş. Melankoliye meyilli. Kısa boylu, beden yapısı narin, ince uzun parmakları var. İlk bakışta suçlu tipolojisini düşündürecek bir bulguya rastlanmadığı gibi, çıkık elmacıkkemikleri ve dudak kenarlarındaki kıvrımlar, bıyığın da etkisiyle sürekli gülümser izlenimi veriyormuş. Göz çevrelerindeki morluk, hastalıklı bir etki uyandırsa da sağlığı yerinde. Burada dikkat çekici nokta, hastanın (raporda böyle ifade edilmiş) gözlerinin ileri derecede kanlı oluşunun özellikle not edilmesi. Bunun ağlamaktan kaynaklanan anlık bir kızarıklık olmadığı üzerinde duruluyor.

Harun'un anlattığına göre Zuhal'le ilişkisi, anne ve babasının marazi ölçüde tepkisine yol açmış. Her ikisi de namazında niyazında. Özellikle babasıyla, tam iş yapılacak akşam saatinde dükkânı bırakmayı âdet edinmesi üzerine bitmek bilmeyen tartışmalar yaşıyorlar. Kulağına, oğlunun uygun olmayan bir kadına tutulduğu geldikçe annesinin uykuları kaçmakla kalmıyor, gözünden yaş da eksik olmuyor. Kadın dul, yaşlı, çocuklu ve hafif... Daha ne olsun?.. İlk günlerde Zuhal'den dikkatlice söz ederken, artık açık açık, "o orospu" diyor. Nasihatler para etmiyor, yeminler, hakkını helal etmemeler gırla gidiyor. Harun iletişime kapalı. Böylece aile içinde bir kısırdöngü yaşamaya başlıyorlar. Konu açıldıkça Harun evden daha sık kaçar oluyor, kaçtıkça evdeki hu-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

zursuzluk artıyor. Babası çok öfkelendiğinde evden kovmakla tehdit ediyor. Ne var ki kovma olayı hiç gerçekleşmemiş. Buna karşılık şiddetli kavgaların yaşandığı gecelerde Harun, Zuhal'de kalıyor ve gün geçtikçe bu durum sıklaşıyor. Raporda, aynı dönemde artan "köyden kız bakma" baskısının Harun'u adamakıllı bunalttığına ayrıca dikkat çekilmiş. Köylerinin bağlı bulunduğu aşiretin reisinden yardım istendiğini Harun sonradan öğreniyor ama olay patlak vermiş bulunuyor.

Bu ilk görüşmede, Harun'un gelişimsel, fiziksel ve psikolojik geçmişinde dikkat çekici bulgulara rastlanmamış. Zekâsı normal. Yaşının gerektirdiği bütün gelişimleri zamanında tamamladığı anlaşılıyor. Daha da önemlisi bu olaydan önce (iki trafik cezası dışında) yasadışı bir işe karışmışlığı yok. Açıkça belirtilmemekle birlikte raporda kullanılan ifadeden ("sabıka kaydı bulunmaması dikkate değer") uzmanların bu duruma şaşırdıkları seziliyor. Nedeni, Harun'un doğum yeri ve ikamet ettiği varoş mahallesinin bilinen şöhreti. Anladınız değil mi? Biz iyimser bir ifade kullanıp Adli Tıp Kurumu'nda çoğunluk sabıkalı kişilerle haşır neşir olunduğundandır, deyip geçelim.

Harun, ilk seansın sonunda enikonu rahatlamış bir haldeydi. Burasının, ne kadar uzayacağı belli olmayan cefalı çöl yolculuğunda nefes alabileceği bir vaha olduğunu sezinlemişti. Hazır psikologları karşısında bulmuşken şu namaz meselesini de danışmak isterdi ama neden sonra vazgeçti.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

5

"Rapordaki ifade tarzı dikkatinizi çekti mi?"

"Hayır."

"Diğer iki üye fark etmiş olabilir mi?"

"Zannetmiyorum."

"Bir noktayı daha bertaraf etmek amacıyla soruyorum. Harun Gülmez'in sosyal kimliği, davanın seyri esnasında belirleyici oldu mu?"

"Hayır olmadı. Bu bir cinsel istismar davasıydı. Bambaşka kriterler söz konusu. Mahkemenin sorumluluğu, suçun tespit edilmesiyle sınırlıdır. Ağırlaştırıcı veya hafifletici etkileri yoksa, işleniş nedenini araştırmak görev alanımız içinde değildir."

"Biliyorum. Olayın bu boyutunu şimdilik bir kenara bırakalım. Görüşmemizi Harun Gülmez, mağdur B.Ş. ve annesi Z.A. üzerinden yürüteceğiz. En başa dönelim. Dosya önünüze gelir gelmez Harun Gülmez'in suçlu olduğuna nasıl kanaat getirdiniz?"

"Bunun kesin bir kanaat olmadığını siz de biliyorsunuz. Önyargılı davranıyorsunuz."

"Burada kimseye önyargıyla yaklaşılmaz hanımefendi. Oradan nasıl görünür bilemem ama buranın düzeni kafanızda kendinize benzettiğiniz gibi değildir. Buradaki düzen –madem ki bir benzetme yapacağız– fizik kuralları gibidir. Daha da ileri gideyim, burada yalnızca fizik kuralları geçerlidir. Aşağı çeken bir kuvvet varsa su, akacağı deliğe karmaşık

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

kanallar arasında ilk bulduğu yolları kullanarak ulaşır. Daha önce başka bir delik bulunuyorsa, anlatabiliyor muyum, su oradan akmak mecburiyetindedir. Akışı kuvvetlendirirseniz su, iki deliğe birden yönelir. Aslında lisede okuduklarınızdan farkı yok. Bunu değiştirmek hiçbirimizin aklına gelmez çünkü olanaksızdır. Şimdi bana lütfen, Harun Gülmez dosyası önünüze geldiğinde suçlu olduğuna dair önyargıyı nasıl edindiğinizi açıklayınız."

"Kabul ediyorum, bu bir önyargıydı ama düşündüğünüz gibi değil. Birleşmiş Milletler Bangalore Yargı Etiği İlkeleri uyarınca hâkim, yargısal görevlerini tarafsız, önyargısız ve iltimassız olarak yerine getirmek zorundadır. Ben de her dava öncesinde bu ilkeleri, kendime hatırlatmayı görev bilirim. Ne var ki tarafsızlık kaygısı, saplantılı bir zorlamaya dönüşürse insanı daha büyük kararsızlıklara düşürebiliyor. Takdir edersiniz ki bir olayı tüm yönleriyle bilmek olanaksız. Önümüze gelen kanıtlar ne kadarsa, onların izin verdiği ölçüde karar vermek durumundayız. Karşılıklı suçlamalar ve savunmalar arasında hakikati ortaya çıkarmak kimi zaman imkânsız hale gelebiliyor. O nedenle dosyayı okur okumaz aklıma ya da hislerime ilk düşen sezgiyi –suçlu ya da suçsuz– doğru kabul ederek işe koyulurum. İlk işitildiğinde kulağa önyargıymış gibi geliyor ama değil. Meslek hayatımın ilk yıllarında mecburen geliştirdiğim bir yöntem. Genç ve kafası karışık bir yargıç olarak dosya üzerinden çarçabuk kanaate vardığımı fark edip kendimi aksi yönde zorlar halde bulurdum. O zaman kafam daha da karışırdı. Engelleyemediğim bu durum, yıllar içinde kendiliğinden faydaya dönüştürdüğüm bir metot haline geldi. Önce suçlu olup olmadığına gönül rahatlığıyla karar veriyor, ardından davanın seyri ve delillerin toplanmasına göre bu düşüncemi tek tek destekliyor ya da çürütüyordum. Önyargı diye adlandırmak zorundaysak eğer, buna gevşek bir önyargı demek daha doğru olur."

"Anlattıklarınızın aklıma yatmadığını söylemek zorundayım, hanımefendi. Gene de sizin özelinizde işe yaramış olabilir, itiraz etmiyorum."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Dosyanın boşlukta yalpalanmasındansa onu bir yere teyellemek daha güvenli."

"Madem ki dosyayı bir tarafa iliştirmek lüzumunu duyuyordunuz, seçimi rastgele yapmak daha sağlıklı olmaz mıydı?"

"Hayır. Bunu denedim. Özellikle cinayet, kasten teşebbüs gibi en ağır suçlarda tesadüfi seçim yapmak, işe oyunsu bir hafiflik veriyor. Oysa zanlıyı inanarak suçlu ya da suçsuz kabul edince iş, ister istemez kaçınılmaz bir hayatiyet kazanıyor. Şöyle açıklayayım, bir zanlının suçu işlediğine kanaat getirmişsem, lehine ve aleyhine olan tüm bulguları tartmakta azami dikkat gösteriyorum. Özellikle de aleyhtekileri... Bunun zanlı yararına olduğunu düşünmek de mümkün."

"Tam tarafsızlık ilkesi göz önünde tutulduğunda zanlı yararına avantaj sağlamak da bir yargılama kusuru sayılmaz mı?"

"Bakın, mahkeme kararlarının mutlak hakikati yansıttığını iddia etmek zaten saçma bir düşüncedir. Ama eninde sonunda bir karar vermek zorundayız, öyle değil mi? Yasalar, eldeki bulgular, iddia, savunma, bilgimiz ve akli melekelerimizin birlikte estirdiği rüzgârlar sonucunda "bir karar"a doğru yönleniriz. Yargıçlardan beklenen, yalnızca karşı durmamaktır."

"Gene de şunu merak ediyorum. İnsan bir tahminde bulunduğu zaman onun doğru çıkmasını ümit eder. Bilinçaltından da olsa bir yönlendirmeye yol açsa gerek."

"Hayır, tam tersi. Sezgilerimde yanıldığım davalarda, tarafsız bir yargılama yaptığıma sevinip kendimle gurur duyardım."

"Anlıyorum. Bunu, adil bir yargılama biçimi olarak içselleştirmişsiniz ve evet, işe yaradığı müddetçe makul karşılanabilir. Geçmişe baktığınızda bu yöntemde ne kadar başarılı olduğunuzu söyleyebilir misiniz?"

"Çetelesini tabii ki tutmadım. Meslek hayatımın sonlarına doğru yanılgı oranımın son derece azaldığını biliyorum."

"Sonuç olarak bu davada da aynı yöntemi kullandınız."

"Başka türlüsünü istesem de yapamazdım."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"O halde davanın başında Harun Gülmez'i peşinen suçlu varsaydığınızı kesin olarak söyleyebiliriz. Ya diğer iki üye?"

"Hâkim, yargılama görevini yerine getirirken toplumdan ve ihtilafın taraflarından olduğu kadar diğer yargıçlardan da bağımsızdır. Ben kendi yöntemimi anlattım. Diğer iki yargıç arkadaşımın kafasından geçenleri bilemem."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

6

Harun düşünüyor, düşünüyor, kahredici düşünceler ona vakit kaybettirmekten başka işe yaramıyordu. Kolundan saati çıkarıp attı. Ölüme hızla yaklaştığı saplantısı yakasını bırakmıyordu. Evet, bir ihtimal, hesabı kapatmaya yetecek kadar uzun yaşayabilirdi. Ama ya ölüverirse? Hızlanan zamanın boşa akması moralini bozuyor, bu telaş kafasını toplamasına mani oluyordu. Aklına ibadet etmekten başka çare gelmiyordu. Kilitli kapılar ardında eli kolu bağlı başka nasıl sevap kazanılır ki? Onu da tam yapamıyordu. Gün geliyor, dakikalarca iki büklüm rükû durmasına karşın bakıyordu ki alnını secdeye değdirememiş. Bir de, artık aklına nereden geldiyse çile çekeyim bari, diye heves etmişti. Koğuştaki mahkûmlar, namazların işten kaytarmak için uzadığını düşünseler de kendini paralarcasına çalışmasını, üzerine vazife olmayan her işe koşmasını, yediği dayaklardan sonra bile gülümseyişini korumasını şaşkınlıkla izliyorlardı. Yüzünden eksik olmayan biteviye sırıtış cana yakın görünmekten çok, milletin sinirini bozmaktan başka işe yaramıyordu. Sırf bu yüzden bizzat ağadan sopa yemişliği vardır.

Neyse ki şube dönüşlerinde Harun biraz huzur buluyordu da, bir süreliğine olsa sakin düşünmeyi başarıyordu. Dur bakalım, şimdi ne var elimizde? Zekât konusunu kafaya takmaya gerek yok. Kendime ait bir ticarethane ve kazanç olmadığına göre bana zekât düşmez. Tamam, babamdan aldı-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ğım harçlık var ama ona karşılık fazlasıyla sadaka dağıtmışımdır. Fitre? Konuşmaya değmez. Sadakalar onu da hayli hayli kapatmıştır. Oh, iyi. Hacca gidemem ama oruç tutabilirim. Üstelik oruç, ibadet-çile karışımı bir şey. Her gün tutulursa çilesiyle birlikte sevabı da artar. Tamam. Neden daha önce düşünmediğine hayıflanarak hatim indirmeye, kolay bir şeymiş gibi Kuran hıfzetmeye ve her fırsatta Allah'ın adını zikretmeye de karar verdi. Uzun zamandır ilk kez kendini iyi hissediyordu, ta ki yatsıya kadar. Daha el bağlamada kaskatı kesilince bütün neşesi uçup gitmişti. Bir sonraki psikolog görüşmesine Harun handiyse koşarak gitti. Şu namaz meselesini adamakıllı konuşup bir çare bulmak niyetindeydi.

Psikologların uyguladığı Yapılandırılmamış Görüşme Tekniği'ni bizim de burada uyguladığımızı varsayıp elde ettiğimiz sonuçları gözden geçirelim. Uzmanların ilk görüşmede tanıladığı üzere Harun, gerektiğinde enikonu konuşkan ve esprili olabiliyordu. Ne var ki bu özellik, onun utangaç bir kişiliğe sahip olduğu gerçeğini değiştirmiyordu. Bu akut utangaçlık kimi zaman öylesine uç noktalara varabiliyordu ki, başkasının başına gelen zor bir durum, onu kolayca kendi başına gelmişçesine utandırabilirdi. Örneğin izlediği dizide gerçekleşen beklenmedik bir karşılaşma üzerine yüzünün kızarıp kanal değiştirdiği hiç de ender değildi. Bu sıkıntılı durum, hayatı boyunca karşı cinsle ilişki kurmasının önündeki en büyük engeli oluşturmuştu. Ta ki Zuhal'le tanışıncaya dek...

Harun, utangaçlıktan da utandığı için çekingenlik olarak adlandırdığı bu durumun sorumlusu olarak ailesini gösteriyordu. Örnekler vererek çocukluk ve delikanlılık yıllarında yaşadığı baskıları anlatsa da ben, burada tutucu ailelerin bilinen koşullarını bir kez daha yinelemeyi gereksiz buluyorum. Uzmanların belirleyebildiği kadarıyla karşı cinse olan bu "çekingenlik" tuhaf bir özellik barındırıyordu ki, bizi ilgilendiren de işin bu kısmı. Harun'u dükkânda, tezgâh başında çalışırken görebilseydiniz, az önce dediklerime imkânı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

yok inanmazdınız. Keyfi yerindeyse, hani şu şeytan tüyü var denen cinsten bir gönül çelen olup çıkardı. Yufkacı dükkânının genel beyazlık ve temizliğini bünyesinde birleştiren arı duruşuyla steril bir görüntü verirdi. Böyle daha sevimli olduğunu iyi bildiği güneydoğulu lehçesini öne çıkarır, şakalarıyla müşterilerin gönlünü hoş etmeden bırakmazdı. Bunu, bilinen deyimiyle "tezgâhtarlık" olarak nitelendirmek mümkünse de, Harun'un esprili tarafının yalnızca kadın müşterilerin yanında ortaya çıkmasını nasıl izah edeceğiz? Şaşırdınız değil mi! Durumu bilmeyen biri, Harun'u kolayca şıpsevdi sanma hatasına düşebilirdi. Ama işin aslı Harun, o yaşa değin tek bir kızın elini tutmuş değildi. Psikologların karşısında utangaçlığını yavaş yavaş bastırıp anlatabildiğine göre cinsel hayatı, ayda yılda bir ziyaret ettiği genelev ve bolca müracaat ettiği hayal dünyasından ibaretti, dersem durum herhalde anlaşılır.

Harun'un kadınlar karşısındaki psikolojisini bir örnekle açıklamayı deneyelim: Müşteri kapıda görünür görünmez hafiften omuzları kıpırdamaya, dudakları bir muziplik yapacakmış da fırsatını kollarmış gibi ileri geri oynamaya başlardı. Dükkâna giren eğer havalı ve hoş bir hatun ise bülbül kesilmekte gecikmezdi. Kasanın arkasında buruşuk suratıyla somurtan nemrut babasıyla oluşturduğu tezat, Harun'un cana yakınlığını bir kat daha vurgulardı. Çünkü Harun, bu tür kadınların yanında rahattı, çünkü Harun haddini bilirdi. İlişki kuramayacağından emin olduğu bu ulaşılmaz (!) kadınların yanında sıkıntı duymasına gerek yoktu. Sevimli olması yeterliydi. Onu bir kardeş, bir arkadaş gibi severlerdi. Artık ne fıkralar, ne taklitler, ne türkü mırıldanmalar... Araya bu zarif hanımları tatlı tatlı kıkırdatan küçük iltifatlar dahi sıkıştırdığını söyleyebiliriz. Gelgelelim kendi ayarında gördüğü mahalleden bir kız karşısında dilinin tutulmasını Haruncuk ne yapsa engelleyemezdi. Diğerlerine çok görmediği esprilerin yarısına bile baştan çıkacak onlarca fırsatı böylece göz göre göre kaçırırdı. Hele kız da gönlü olduğunu belli etmeyegörsün, aman ya Rabbi, alı alına moru moruna boğu-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

lacak gibi olurdu. Yüz vermiyor havalarına bürünmesi, zevahiri kurtarmaktan başka bir şey değildi. Harun, giderek ikinci bir deri gibi üzerine yapışan bu illetten kurtulmaktan çoktan ümidini kesmişti. Özetlemek gerekirse yeni evliler, genç anneler, şık giyimli firma temsilcileri, tecrübeli dullar, olgun ama çekici kadınların hepsi Harun'un yenge dediği türden "tehlikesiz" kadınlardı. Zuhal de bunlardan biriydi.

Nezarete dönmeden önce onu bir psikiyatrın karşısına çıkardılar. Adam, Harun'un gözlerini, karnını ve avuç içlerini gelişigüzel muayene etti, başı kalabalıktı, soru bile sormadan tahlil için kan aldırıp gönderdi. Dolayısıyla namaz meselesi bir sonraki görüşmeye kalmıştı.

* * *

Bir öğle vakti, dükkânın kapısında dalgalı kızıl saçları güneşte pırıl pırıl parlayan, bakır tenli, etine dolgun, alımlı mı alımlı bir kadın göründü. Yüzündeki hafif makyaj süsten çok, merak uyandırıcı bir sadeliğe vurgu yapıyordu. Üzerindeki askılı incecik elbisenin ortaya çıkardığı yuvarlak hatların, herhangi bir erkekte okşama isteği uyandırması kaçınılmazdı. Zuhal, dükkândan içeri sert topuk sesleri ve çiçek kokuları saçarak girdi. Kendinden emin, hükmedici bir tavrı vardı. Bu, Harun'un en çekindiği tiplerden, yani yanında kendini en rahat hissettiği kadınlardandı. Omuzları derhal kıpırdamaya, dudakları ileri geri gidip gelmeye başladı.

Harun yufkaları katlarken, "Börek mi yapacaktın bacım?" diye sordu sesine mesleki bir ciddiyet katarak. Zuhal bir yandan para çantasını karıştırırken ilgisiz bir sesle, "Evet," dedi. "Kıymalı mı?" diye sordu Harun hafiften sırıtarak. Zuhal, başını çantadan kaldırmadan, "Hayır, ıspanaklı," diye yanıtladı. Harun ağırdan alıp, "Nasıl yapacağını bilir misin, bacım?" diye sordu bilgiç bir tavırla kafasını yana eğerek. Bu soru üzerine Zuhal başını kaldırdı ve Harun'a meraklı gözlerle baktı. Hafiften çatık kaşları kızdığını değil meraklandığını gösteriyordu. Harun, "Bilir misin bacım?" diye üstele-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

yince Zuhal kibarca gülümseyerek paketi almak üzere elini uzattı. Harun paketi geri çekip yapmacık bir şımarıklıkla, "Bilir misin, bilmez misin?" diye bir kez daha sordu. Zuhal "Bilmezsem ne olacak?" gibisinden bir şeyler geveledi. Harun gözleri ışıl ışıl, "O zaman satmıycam yufkayı," dedi gülerek. Zuhal'in gözü, kasada oturan babasına ilişti. Adamın ters bakışlarında tedirgin edici bir şeyler vardı. Sorun çıkaran sanki müşteriymiş gibi gözlerini dikmiş ona bakmaktaydı. Zuhal, "Satmazsan satma," diye terslendi ama adama inat yerinden kıpırdamadı. "Yok, yok," dedi Harun, "sen al yufkayı ama sana anlatayım bak, ıspanaklı börek en lezzetli nasıl yapılır." Yaşlı adam hâlâ kızgın gözlerle Zuhal'i süzüyordu. Bunun üzerine Zuhal, kollarını göğsünde kavuşturup, "Eh madem çok istiyorsun, anlat bakalım," dedi. "Mutfağa girdin mi bacım ilk iş niyet edeceksin. Anladın? Niyet ettim Allah rızası için, diyeceksin, şöyle ağız tadıyla bir ıspanaklı börek yapayım da herkes parmaklarını yesin, diyeceksin, tamam mı bacım..." Paketi, üzerine kırmızı keçeliyle iki nokta üst üste-kapa parantez işaretleri çizdikten sonra kendinden memnun bir ifadeyle uzattı.

Zuhal'in bu ilk karşılaşmadan çok etkilendiği söylenemez. Yüzünde hafif bir tebessümle dükkândan çıktıktan bir dakika sonra Harun ve şakası aklından uçup gitmişti. İki hafta sonra onu tekrardan yufkacı dükkânına çeken şeyin ne olduğunu bilmiyoruz. Yazgı da diyebiliriz, basitçe alışveriş de. Zuhal'in bu ikinci gelişinde yanında Buse de vardı. Çocuğuyla gelen bir annenin, Harun'un şirinlikte rakip tanımadığı bir durum olduğu su götürmez. O günün ayrıntılarını tam olarak hatırlamıyorum ama dükkânda bulundukları süre zarfında Buse'nin annesinin eteğini çekiştirip durmadan kıkırdadığı kesin olarak aklımda kalmış. Geçen gelişinde ne kadar rahat davranırsa davransın Harun'un gözucuyla babasını kollayışı Zuhal'in gözünden kaçmamış, şimdiki özgürlüğü nedense hoşuna gitmişti. Yaşlı adamın yokluğu, onu da rahatlatmıştı. Harun'un şakalarına katıldığı gibi, geçen sefer niyet etmeyi, tepsiyi tam fırına koyarken hatırladığını ve bö-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

reği son anda kurtardığını gülerek anlatmıştı... "Vallaha mı, bacım!.."

Dükkândan çıktığında genç yufkacı, Zuhal'in belleğinde bu kez daha uzun zaman yer tutacaktır. Ne var ki bunun dişil bir ilgi olduğunu iddia etmek şimdilik zor. Yalnız Buse'yi değil, mutsuz olduğu bir dönemde kendisini de güldürdüğü için minnettar kaldığı söylenebilir. O günden sonra Harun ve iki basamakla inilen çukur yufkacı dükkânı Zuhal'in hayatında "iyi bir şey" olarak yer tutmaya başladı. Geçerken uğradığı yeşil ve havadar bir adacık gibi. "Sefalar getirmişsen bacım!.." Zuhal'in eşinden yeni boşanmış olduğunu da aklımızdayken ekleyelim. Bizi doğrudan ilgilendirmemekle birlikte eski kocasının da kendinden küçük, boşanma nedeninse çok sayıda aldatma olduğunu yeri gelmişken belirtmiş olalım.

Harun'un psikologlara anlattığına göre git gel Zuhal'le aralarında bir arkadaşlık doğmuş. Bu arkadaşlığın aşk ilişkisine döneceğine rüyasında görse inanmazmış. "O nedenle arkadaş olabildik ya, yoksa ağzımı açıp iki kelimeyi bir araya getiremezdim," diye açıklamış. "Babam," diyor Harun, "başından beri beni uyardı." Hacı Amca'nın sert tepkisinin bir nedeni de bu olmalı. Ne var ki bu tür uyarıları hemen her gün duyduğundan Harun fazla kulak asmamış. Zuhal'le gerçek anlamda arkadaşlıkları gene Buse vesilesiyle gerçekleşiyor. Zuhal'in acilen ofise çağrıldığı bir pazar günü yeni taşındığı bu muhitte Buse'ye bakacak kimse bulamıyor ve kızını Harun'un yanına bırakmak zorunda kalıyor. "Emrin olur bacım, başım gözüm üstüne!.." O gün Buse, dükkânda iki saatten fazla kalıyor ve çok iyi vakit geçiriyor. Babasının dükkânda olup olmadığını hatırlamıyor Harun. "Yoktu herhalde ki tartışma çıksa aklımda kalırdı," diyor. Bunları anlatırken Buse'yi hâlâ çok sevdiğini ve özlediğini ısrarla tekrarlıyor.

Harun'un avukatı –babasının zoruyla olsa gerek– raporun, duruşma gününden önce hazır edilmesi konusunda mahkemeye birkaç kez başvuruda bulunmuş. Buna karşılık uzmanlar, hikâyedeki eksik parçaların tamamlanması için

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Buse ve annesiyle de görüşülmesi gerektiğini, ne ki Zuhal'in gelmeyi reddetmesi nedeniyle bu girişimin sonuçsuz kaldığını belirtiyorlar. Benzer itiraz, savunma avukatından da gelmiş. Anlaşılan avukat, Zuhal'in, uzmanları olumsuz yönde etkilemesinden çekinmiş. Uzatmayalım, Zuhal görüşmeye gitmiyor. Uzmanların, "Tek yanlı bakış açısıyla objektif bir gözlem nasıl yapılır?" diye yakındığını biliyoruz. Böylece duruşmaya bir hafta kala mahkemeden ek süre talep ediliyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

7

"Adli Tıp raporunun, mahkememiz açısından öncelikli olduğunu söyleyemem. Bizim için somut deliller ve ifadelerin tutarlılığı daha önemlidir. O nedenle kurumun talep ettiği ek süreyi vermedik. Formaliteydi, yerine getirildi."

"Kendi ifadenizden biliyoruz ki davanın bu aşamasında Harun Gülmez sizin gözünüzde suçluydu. Bu durumun lehte ve aleyhteki delilleri, adil bir biçimde değerlendirmenize engel olmadığını söylemiştiniz. Dolayısıyla Harun Gülmez'in aklanması için lehine delillerin çoğunlukta olmasından başka şansı bulunmuyordu. Doğru anlamış mıyım?"

"Siz böyle söyleyince kulağa hatalı bir tutummuş gibi geliyor. Kelimelerle açıklaması zor. Suçlu, evet ama aynı anda delilleri tarafsız bir gözle değerlendirmemi engellemeyen gevşek bir kanaat. Üstelik sanık lehine delillerin çoğunlukta olması gerekmiyor. Bazen tek bir delil bile, örneğin o sırada başka yerde bulunduğunu kanıtlaması, aklanması için yeterli gelebilir."

"Doğru. Gene de bu peşin kanaatin kararınız üzerindeki etkisini kestirmek güç. Harun Gülmez, tutuklu yargılandığına göre raporu önemsemeniz gerekmez miydi?"

"Önemsemediğimi söylemedim beyefendi, lütfen, rica ederim. Demek istediğim, raporun tek başına bir anlam ifade etmediği. Dediğim gibi, bir kişinin pedofil olmaması, istismar suçunu işlemediği anlamına gelmez."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Tekrar etmekte fayda görüyorum. Burada, her ne kadar öyle gibi görünse de bir yargılama yapmıyoruz. Rahatlatacaksa yargılama yetkimin bulunmadığından sizi temin etmek isterim. Dilerseniz yemin bile edebilirim. Benden yalnızca saf hakikati aramam isteniyor. Sorumluluğum neyse ki bununla sınırlı, yoksa ne yapardım bilemiyorum. Her şeyi ayna gibi ortaya sermemi kimse bekleyemez herhalde. Eh, elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyorum. Tabii artık olduğu kadar. İnanmayacaksınız, bizim de yukarıda sorumlu olduğumuz amirlerimiz var. Belki garip gelecek ama hakkımızda bir başarı-başarısızlık çizelgesi dahi tutuluyor. Daha sonrası hakkında bilgim yok. Bize her şey söylenmez. Sizin deyimizle "rapor"umu teslim edince işim biter. O yüzden endişe etmenize gerek yok, en azından şimdilik. Yalnız şu kadarını söyleyeyim, hakikatin ortaya çıkması, her ikimizin de yararına. Yeterince anlatabildim mi?"

"Evet anlattınız."

"Güzel. Şimdi tekrar başlangıç kanaatinize geri dönmek istiyorum. Kanaatinizi tesadüfi seçmediğinize göre, Harun Gülmez'in suçlu olduğunu sezdirecek bir çıkış noktası olmalı. Neydi bu?"

"Yargıcın kendine sorması gereken ilk soru şudur: Neden?.. Hiç kimse, aklına esti diye gidip birini polise şikâyet etmez. En sudan suçlamalar bile bir nedene dayanmalıdır. Bu dava özelinde konuşursak Z. Ş.nin Harun Gülmez'i suçlaması için makul iki neden olmalıydı: Ya ortada gerçekten bir taciz olayı mevcut ya da suçlama bir iftiradan kaynaklanıyor. Başka bir şey olamaz. Ben de önümde duran bu iki seçeneği değerlendirmek durumundaydım. Bu aslında her yargıcın farkında olmadan yaptığı bir şey; çünkü kanaat denen şey, irademizden bağımsız oluşur. Önümüzde tanık ifadeleri, yazılı belgeler, video, telefon kaydı gibi somut deliller bulunmadığı hallerde vicdan ve kanaatlerimize göre karar veririz. Sonuçta vicdan dediğimiz şey de kanaatlerimize göre biçimlenmez mi? Ben açıkça itiraf ediyorum, aradaki fark bu."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Dolayısıyla bunun bir iftira olamayacağını düşündünüz."

"Soru hep aynı: Neden? Öncelikle iftiranın somut delillerle desteklenmesi lazım. Örneğin eskiye dayanan bir husumet, alacak verecek anlaşmazlığı vs... Dosyada böyle bir şey yok. Taciz ve tecavüz olaylarında mağdur taraf, adlarının duyulmasını istemez. Bilirsiniz, baş göz edilmesindeki zorluklardan tutun da, kızın öldürülmesine kadar varan bir çok tatsız hadise... Sırf bu yüzden polise intikal etmeyip örtbas edilen bir çok olay biliyorum. İftira atılacaksa, başka bir bahane bulmak zor değildir. Anne Z. Ş. şehirli ve okumuş bir kadın. Ne olursa olsun, kızının adi bir anlaşmazlığın malzemesi haline gelmesine razı olmaması beklenir. Tabii tersi de çıkabilir; ama başlangıçta böyle düşünmek bir kuruntu değil, mesleki tecrübelerimin bir sonucudur."

"Zanlı avukatı savunmasını neyin üzerine kurmuştu, anlatır mısınız?"

"Onlar, olayın bir yanlış anlamadan kaynaklandığını iddia ediyorlardı. İftira davası açma hakkını saklı tuttuklarını da hatırlıyorum. Harun Gülmez, nöbetçi mahkemedeki ilk ifadesinde suçlamayı toptan reddetmiş olsaydı işi kolaylaşırdı. Bu kişileri tanımıyorum, der geçerdi. İddiayı kanıtlamak davacı tarafa düşer. En azından dava sulanır, iş uzar, tutuksuz yargılanma ihtimali artar vs. Ne ki zanlı, kızın vajina ve anüsünü ellemek dışında hiçbir şeye itiraz etmemiş. Gördüğüm kadarıyla avukatının da kafası karışıktı. Gerçeği kendisinin de bildiğinden emin değilim. Zanlı, avukatına ben yapmadım, demiştir ama yapmıştır. Bu hiç de azımsanacak bir olasılık değil. Suçlu psikolojisi. Ya yalan söyler ya da bir süre sonra suçsuzluğuna kendisi de inanmaya başlar."

"Bu ifade bir yerde Harun Gülmez'in samimi olduğunu göstermiyor mu?"

"Evet, bunu dikkate aldım. Ama tutuksuz yargılanması için yeterli değildi."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

8

Her Adli Tıp dönüşünde kendini biraz daha kafası karışık halde buluyordu Harun. Hep koğuşta kalsa ya da şubede, düşünceleri bir nebze tutarlılık kazanabilirdi. Bunu size baştan anlatmalıydım ama görülen o ki benim de kafam karışık. Olay gecesi polisler kapıyı çaldığında Harun sakince ayakkabılarını giyip ekip arabasına dolmuşa biner gibi binmişti. Tedirginlikten çok, anne ve babasını gereksiz yere heyecanlandırdığı için Zuhal'e sitem ve kızgınlık duyuyordu. Haksızlığa uğramış olmanın buruk keyfiyle polislere belli belirsiz tafra yaptığı bile söylenebilir. Aynı duygular, yolda ve karakolda sorgulanmayı beklerken de devam etmişti. Gerçi memurların manalı bakışlarına maruz kalıyordu ama o an kendi içine dönük olduğundan bunu fark etmesi olanaksızdı. Eve dönünce anne ve babasına ne diyeceğini düşünüyordu. Sevgilisini savunmak enikonu imkânsız hale gelmişti. Durumu nasıl düzelteceğini bilemiyor, Zuhal'e kızgınlığı arttıkça artıyordu.

Durup düşündükçe bu kızgınlık, şiddetli bir öfkeye dönüşmekteydi. Zuhal'in zor bir kadın olduğunu biliyordu ama bu kadarı artık fazlaydı. Kaprislerini vardırdığı noktaya inanamıyordu Harun. İlişkileri boyunca ilk defa sert çıkmaya karar verdi. Bazı şeyleri konuşmanın zamanı gelmiş de geçmişti bile. Alttan aldıkça tepesine çıkıyor, istediği olmadı diye yapmadığını bırakmıyordu. Kendisi, ailesini kaybetme-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

yi bile göze almışken, Zuhal'in saçma sapan kaprislerle işi yokuşa sürmesi anlaşılır şey değildi. Belki de anne babası haklıydı. Yok, yok, bu işi bitirmek en hayırlısıydı. Yarından tezi yok, Zuhal'i karşısına alıp adamakıllı konuşmaya karar verdi.

Ekip arabasının arka koltuğunda iki polis memurunun arasında sıkışmış otururken, kara kara düşüncelerle kendini yiyip bitiriyordu Harun. Kaldı ki durum sandığından ciddiydi. Bakın arkadaşlar, insanın başına bir felaket gelince onu sindirmesi zaman alır. Aynı şey, iyi olaylarda da olur ama felaketi kabullenmek çok daha zordur. Bir yakını öldüğü zaman insana doğru değilmiş gibi gelir. İşten çıkartıldığında sanki hâlâ çalışıyordur. İnsanın içindeki umut, sahibini çaresizce kurtarmaya çalışmaktadır. Zaman geçer, umut yenilir, yerini hakikat alır. Harun, işin vahametini ilk kez onu komiserin yanına götüren polis memurunun itip kakmasıyla fark etti. Memur bir yandan itekliyor, bir yandan da ağza alınmayacak küfürler sıralıyordu. Aynı durum, komiserin odasında da devam etti. Komiser, karşısındaki küçük bir çocukmuş gibi kulağını çektikten sonra bir de tokat patlatınca Harun neye uğradığını şaşırmıştı. "Allah topunuzun belasını versin, kansız ibneler!" diye bağıran adamın neden söz ettiğini anlamıyordu.

İfadesi alındıktan sonra nezarete indirilirken, olup bitenleri anlamaya çalışan babasının şaşkınlıktan titreyen sesi kulağına ilişmiş, böylece durumun utandırıcılığı nihayet kafasına dank etmişti. Aklımdayken, Harun, duyguları hepimizden hızlı değişim gösteren bir mizaca sahipti. Aşırı alınganlığının da, gerçeğinden fazla affedici olmasının nedeni de aynıydı. Uzun zamandır ilk kez babasına karşı içinde dayanılmaz bir sevgi uyanıverdi. Yanında olsa nasıl da başını omzuna gömüp ağlardı. Terazinin bir kefesi ağır basınca diğer kefenin havaya kalkması gibi, bu kez Zuhal'le ilgili olumsuzluklar gönlünü bulandırmaktaydı. Hayalinde karşısına oturttuğu sevgilisine ne sitemler etti ne sitemler. Gelgelelim terazi doğuştan ayarsız olunca o anki duyguları daha kim bilir kaç kez gidip gelecekti.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Adli Tıp Kurumu'ndaki uzmanlar haklı olarak ve acele ettirildikleri için yalnızca kendilerinden istenen pedofili tanısı üzerine odaklanmışlardı. Kapsamlı bir gözlem yapma imkânı bulsalardı, Harun'un *border line* diye adlandırılan bir karaktere sahip olduğunu anlayacaklardı. "Sınırda kişilik" olarak çevirebileceğim bu duygu bozukluğu tam da Harun'un kişiliğine denk düşüyordu ve ne yazık ki pek çok duygu bozukluğu gibi tedavisi zordu. Gri tonları bulunmayan, siyah ve beyaz renklerden ibaret bir dünya. Nezarete dönüp yere çömeldiğinde Harun bir uçtan diğer uca tamamen geçmiş bulunuyordu. Zuhal'le ilgili her şey günahlı, hatalı ve ayıplıydı. Neden köyden hanım hanımcık bir kızla evlenmeyip mutlu bir hayat kurma fırsatını kaçırmıştı sanki? Tahtakurusu kaynayan rutubetli nezarethane köşelerinde kahretmek yerine, sıcacık evinde, yanı başında uyuyan iki yavrusunun huzurlu nefeslerini dinleyerek şükrediyor olacaktı. O gün sabahtan akşama kadar "eski" sevgilisini anne ve babasının gözüyle andı Harun: kötü kadın... Pişmandı.

O gün Adli Tıp dönüşü kendisini bekleyen çok iş olduğuna sevindi. Böylece bir süreliğine düşünmemeyi başarabileceğini sandı. Kıdemlilerin kirlilerini yıkayıp astıktan sonra tabldot tepsilerini topladı, beş demlikten fazla çay demleyip dağıttı, kül tablalarını boşalttı, helaya hortum tuttu. Buna rağmen, etraftan da kimse bulaşmayınca, kafasına üşüşen düşüncelerden kurtulması kolay olmayacaktı. Kovayı ve yer fırçasını kaptığı gibi hiç gereği yokken taşları uzun uzun fırçalamaya başladı. Ta ki iki saat sonra koğuş ağası, "Yeter ulan!" diye bağırıncaya kadar...

* * *

Zuhal'in görüşmeyi reddetmesi üzerine uzmanların tek yanlı anlatımla gerçeği tespit etmekte zorlandıklarını daha önce ifade etmiştim. Ellerindeki yegâne bilgi kaynağı olan Harun Gülmez'in dürüstlüğünden emin olmak amacıyla,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

onun anlattıklarıyla istihbarattan edindikleri bilgileri karşılaştırmış, az sayıda park cezası dışında bir yalana rastlamayınca söylediklerine güvenmek dışında bir şansları bulunmadığını kabullenmişlerdi. Cezaların tamamı, dükkânlarının önünde duran kamyonetlerine kesilmişti. Bununla beraber psikolojik ve psikiyatrik tedavi gördüğüne dair herhangi bir kayıt mevcut değildi. Uzmanlar, aradıkları ipuçlarını Zuhal'le ilişkisinin satır aralarında bulacaklarını fark etmişlerdi. Harun'u bu ilişki üzerinde utanıp sıkılmadan konuşması için cesaretlendirmek zorundaydılar. Neyse ki bu aralar onun en çok ihtiyaç duyduğu şey konuşmaktı.

Bu kadarını Harun'un bilmesine imkân yok, dolayısıyla ben söyleyeyim. Zuhal, Buse'yi dükkâna gönül rahatlığıyla bırakabildiyse, bunda Harun kadar hacı babasının da payı büyüktür. Zuhal, evladını olur olmaz emanet edecek kadar ilgisiz bir anne değildi. Yaşlı adamın nemrut ve otoriter hali tuhaf bir biçimde Zuhal'e güven vermişti. Daha da önemlisi, Hacı Anne'nin dükkândaki sessiz varlığı, bu güveni fazlasıyla pekiştiriyordu. Buse o kadar sevimliydi ki, Zuhal, kızını birkaç kez yaşlı kadının kucağında oynarken bulmuştu. Olaylar bu yönde gelişmeseydi, aralarında iyi bir ilişki kurulacağını iddia etmek hiç de abes sayılmamalı. Hayırsız kocasının, kucağında bebesiyle terk ettiği yalnız bir anne, her Anadolu ninesinde merhamet uyandırır. Şöyle söylemeye cesaret edersem, Buse'yi dükkâna bırakmasının gerçek nedeni Harun'un anne ve babasıydı, diyebilirim.

Zuhal, eşinden yeni ayrılmış, muhit değiştirmiş ve yeni bir işe girmişti. Dolayısıyla yaşantısını düzene soktuğu söylenemez. Tek başına bir hayat kurarken Harun'un yardımseverliğini geri çevirecek durumda değildi. Taşındığı çatı katı dairesindeki eşyaları kolilerden çıkarıp yerleştirmeye bile zaman bulamamıştı. Dahası, başından geçen boşanma travmasını üzerinden atamadığı her halinden anlaşılıyordu. Harun bunları hiç merak etmedi, sormadı, kafa yormadı. Onun için Zuhal, güneşli bir günde kapıda beliriveren mazisi bulunmayan bir kadındı. Öyle ya, geçmişi deşip tatsız şeylerle

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

karşılaşmanın kime ne faydası var? Buse'nin varlığı dahi geçmişinden bağımsız bir şeydi.

Harun'un uzmanlara anlattıkları buradan sonra başlıyor. Zuhal'den iltifat duymanın hoşuna gittiğini, daha fazlasını aramadığını açıkyüreklilikle itiraf etmişti. Buse'yi kreşten almayı Harun önermiş. İlk başlarda çocuğu doğrudan dükkâna getiriyor, Zuhal iş çıkışı uğrayıp kızını alıyormuş. Bir müddet böyle devam ettikten, Zuhal sık sık mesaiye kalmaya başladıktan sonra Harun, kıza onların evinde bakıyor çünkü Buse geç vakte kadar dükkânda kalınca huysuzlanıyor. Evde oyuncakları var ve oyalamak kolay. Anahtar alıp verecek kadar güven oluştuğuna göre aradan epey zaman geçmiş olmalı. Babasıyla arasının bozulmaya başlamasının aynı günlere denk düştüğü düşünülebilir. Dükkândan erken çıkıyor ve eve geç dönüyor. Bunun alışkanlık haline gelmesi babasını öfkelendiriyor; işte ne olursa bundan sonra oluyor.

Zuhal'in kafasından bir gönül ilişkisi geçirdiğini iddia etmek acelecilikten öte hayalcilik sayılır. Her şeyden önce mutsuz bir evliliğin kalıntılarından kurtulmaya bakıyor. İstanbul'un bir ucundan diğer ucuna taşınmasının bir nedeni yeni işiyse, diğer nedeni de bu. Harun şimdilik yardımsever ve iyi bir dost. Hayatı kolaylaştırıyor. Zuhal eve her gelişinde evin biraz daha düzene girdiğini görüyor. Çoğu kadın, işine burun sokulsun istemez. Nasılsa bunu ev sahibesinin tepkisini çekmeyecek ustalıkta yapmayı başarıyor Harun. Örneğin birkaç tabak günlerdir aynı dolaba konuluyorsa, geri kalanları da tek tek oraya yerleştiriyor. Rafta üç-beş kitap varsa oranın kitaplık yapılacağını anlıyor ama günde ikiden fazla koymuyor. Tencerelerin, tavaların, bardakların nerelerde duracağını kendi evinden biliyor ama gene tek tek. Zuhal'in çamaşır ve kıyafetlerinin bulunduğunu tahmin ettiği kolilere elini sürmüyor bile. Bunu, kolilerin hafifliğinden anlıyor. Yatak odasını kilitli tutmadığı halde girildiğine dair bir işaret yok. Zuhal bunu birkaç kez sınadı. Eşyaları öylesine azar azar yerleştiriyor ki evde hiçbir şey değişmiyor gibi. Adeta toplanmadan toplanıyor. Bütün bunları planlayarak mı yap-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

tığını kendi kendine soruyor Zuhal. Minnet duyulsun istemiyor sanki. Harun saf mı, akıllı mı? Kestirmekte zorlanıyor. Ama bu güven duymamakla ilgili bir şey değil, hayır, sadece merak ediyor. Buse hayatından memnun, şimdilik önemli olan bu.

Harun'un eve girmesine bu kadar kolay izin vermesinin bir nedeni de evin henüz taşınma konumunda olması. Çatı katlarının tamiratı çok olur. O günlerde eve ustaların girip çıktığını biliyoruz. Onlara da anahtar bırakmış olmalı ki kendisi işteyken gelip çalışabiliyorlar. Bunu, Zuhal'in rahatlığına yoramayız. Bütün işler tamamlandıktan sonra kilidi değiştireceğini beklemek daha mantıklı. Çatı katı o zaman mahremiyetine kavuşan bir yuva olacak.

Evin tadilatı bittikten sonra Zuhal, beklendiği gibi kilidi değiştirmiş, bir anahtar da Harun'a vermişti. İşlerin yavaş yavaş yoluna girdiğini görüp seviniyordu. Eve geldiğinde Buse'yi ya usul usul oynarken ya da yatağında uyurken buluyordu. O sırada Harun televizyonda eski bir Yeşilçam filmi seyrediyor olurdu. Ev sahibesi gelince hemen kalkar, usulen söylenmiş "otursaydın" davetini kibarca reddettikten sonra evinin yolunu tutardı. Zuhal istemese, suyun akışını değiştirmese, sonsuza dek böyle sürer giderdi. Ne dediğimi anlıyorsunuz değil mi?

Küçük yufkacı dükkânındaysa hava iyiden iyiye bulutlanmaya başlamıştı. İşten erkenden çıkması bir yana, aklı da bir karış havadaydı sanki. Anne ve babasının, onda görmeye alışık olmadığı şeyleri yaptı; iki defa KDV yatırmayı unuttu, elektrik faturasını bir ay boyunca cebinde gezdirirken, bir defasında yedek tüp söylemeyi ihmal edince akşam olmadan kepengi indirmek zorunda kaldılar... Oğullarını iyi tanıyan bu insanlar, başlarına geleceği bildiklerinden, en son tüp olayını bahane ederek Buse ve annesinin dükkâna adım atmasını yasaklamışlardı. Buna rağmen bir şey değişmeyince o koskoca adam çocuk gibi küsmüş, oğluyla konuşmayı reddetmişti. Hacı Anne oğluna mı üzülsün, aralarındaki küslüğe mi sıkılsın, şaşırmıştı.

Harun'un geliş gidişlerinin ailesinde yol açtığı bunalımdan Zuhal'in haberi var mıydı? Hayır. Bunca sıkıntıya neden olduğunu bilseydi farklı davranır mıydı? Muhtemelen evet. Ne var ki bunu küçüklük sayan Harun, ona evdeki durumu yansıtmamıştı. Hele bu yaşta anne ve babasıyla oturmak yeterince utandırıcıyken. Uyandırmaya çalıştığı izlenim, dükkânın kendisine ait olduğu, babasının ona yardım ettiğiydi. Zuhal'in geciktiği günlerde bile bozuntuya vermeden, acelesi yokmuş gibi ağır ağır hareket ederdi. Hatta her zamankinden ağır. Birinin bilmediği bir şeyi ona kanıtlamak ne kadar saçma olsa da...

* * *

O günden itibaren mahkûmlar, Harun'u her daim kendi kendine mırıldanırken gördüler. Yer silerken, koğuşun hiç tükenmeyen çamaşırını bulaşığını yıkayıp çay kahve yaparken dudakları hep kıpır kıpırdı. Bir tek ayakyolundayken susuyordu ki orada da oyalandığı görülmüş değildi. Gerekmedikçe konuşmuyor, soru soran olursa kafasını ya da elini sallayarak cevap veriyordu. Başlangıçta yanlış anlaşılıp biriki tokada mal olduysa da ağzından çıkanlar çok açıktı.

Harun'da başlayan değişikliği, mahkûmların fark etmesi kolay olmadı. Doğru, çünkü tıpkı Zuhal'in evini yerleştirirken olduğu gibi azar azar gelişmişti. O günlerde koğuşta esmekte olan havayı unutmadan aktarayım. Hiç beklemedikleri anda enselerini yalayıp geçen "La ilahe illallah" esintilerini işiten mahkûmların tüyleri diken diken olup yerlerinde hafifçe doğrulmak lüzumunu hissetmekteydiler. Örneğin, Harun'un yanlarına sessizce sokulup her çay uzatışında, gülümseyen bakışlar ve kısık sesle çekilen tekbir, bu cibilliyetsizleri terse yatıran bir şeydi. "Bu ibne, bizi Allah'a havale ediyor olmasın sakın," diye doğrusu işkillenmiyor değillerdi. Koğuşun dindar geçinen takımı, ibadet ayrıcalığının –üstünlüğünün de diyebiliriz– hiç de uygun olmayan birine doğru kaymakta olduğunu görüp huzursuzlanıyordu. Ama hiçbi-

rinde bütün vaktini fedakârca ibadete vakfedecek –çok affedersiniz– göt yoktu. Kendin yapamıyorsan, yapanı engelleyeceksin. Harun'cağız seccadeyi yaymaya görsün, aman efendim bu hasetçi tayfasından ne bitmek bilmez istekler; çay üstüne çay, kahve üstüne kahve...

Buna karşın dayak faslı tam anlamıyla sona ermese de, kıdemsizlerin eğlence niyetine enseyi yoklaması hoş karşılanmaz olmuştu. Hafiften bir şamar için bile geçerli neden olacak, o da illa ki dört kıdemliden biri tarafından vurulacak. (Laf aramızda edepsizlik [!] ayrıcalığı da bu dört utanmazdaydı.) Koğuşa sonradan katılan onca çaylağa karşılık Harun'un işleri bırakmaya niyeti yoktu. Ne de olsa zikre engel değildi. Bir ibadetmişçesine taşları pırıl pırıl parlayıncaya kadar ovuyor, tuvaletleri günde beş sefer misler gibi paklıyor, çamaşır, bulaşık, çay, kahve derken bütün bunları oruçlu haliyle yapıyordu.

Gece herkes yattıktan sonra ranzasına oturup Kuran'ı kucağına büyük bir hevesle açıyordu. Kendisi farkında değildi ama böyle üç ayetten sonra uykuya yenik düşerek beş yıldan önce hatim indirmesi olanaksızdı. Görüyorsunuz, Haruncuk yorgundu arkadaşlar. Bu durum haftalarca sürecekti; çünkü kendisini selamete çıkaracak dört başı mamur bir çareyi hâlâ bulamamıştı. Bütün günahlarını bir kalemde silecek şöyle esaslı bir şey arıyordu. Aklına gelenlerse maalesef bunlardan ibaretti.

Hikâyenin bu aşamasında, bir konuya açıklık getirmeme izin veriniz. Harun'dan bahis açıldığında sık sık "Haruncuk" veya "zavallı Harun" gibi yakınlık ifade eden sözcükler kullandığım dikkatinizi çekmiştir. Bunun, hikâyenin içeriğiyle ilgili bir tutum olmadığına sizi temin ederim. Daha açık söylersem bu ifadeler, onun bir haksızlığa uğradığı düşüncesinden kaynaklanmıyor. Suçlu mudur, değil midir? Ben de sizler gibi hikâyenin sonunda öğrenmeyi umuyorum. Hem unutmayalım ki bu benim değil, mahkemenin işi. Söz konusu davranışımı doğu insanının iflah olmaz mazlum taraftarlığıyla açıklamak, sanırım en doğrusu. Her ne kadar

köklerim, Balkanlar ve Kırım'a dek uzanırsa da bu durum Doğu kültürüne ait olmamamı gerektirmiyor. Kalbimin derinliklerinde Harun'a karşı engellenemez bir sevgi duyuyorum... ya da merhamet...

Toparlarsak; oruç tamam, zikir fevkalade, hatim desen, eh, en azından başladı, zekât ve fitrenin ona düşmediği belli, hac zaten olanaksız, geriye kalıyordu bir türlü çözemediği şu namaz meselesi. Ne yaparsa yapsın, daha tekbir alırken otomatik bir direnç devreye giriyor ve kıbleye karşı kaskatı kesilmesine neden oluyordu. Bütün koğuş alışılmadık uzunluktaki bu kıyam duruşuna akıl erdiremezken, değişik bir tür namaz sanıp şaşkınlıkla izliyordu. Elleri kulaklarında yarım saat ayakta dikelmesi hiç de hayra alamet görünmüyordu. Neden sonra yüzünde hep aynı tebessüm, seccadeyi kaldırmasıyla şaşkınlık bir kat daha artıyordu. Secdesiz, rükûsuz namaz görülmüş şey değil! Şimdilik izlemekle yetindikleri bu tuhaf ibadetin, zamanla bir tarikatla ilişkilendirilmesi kaçınılmazdı. Sofu geçinen üç-beş çember sakallı, aralarında, "Var, var öyle bir tarikat, var, dur bakalım," diyerek ne olduğunu hatırlamaya çalışıyordu. Tarikatın hangisi olduğu bir türlü çıkartılamadı ama varlığı da böylece tescillenmiş oldu.

İleride anlatacağım üzere Harun'un gerçek itibarına kavuşması gene de zaman alacaktı. Ve üstelik öylesine basit bir ayrıntı üzerine ki. Olmayan bir tarikata aidiyeti, Harun'un yerli yersiz itilip kakılmasına engel olmuştu olmasına ama çocuk tacizcisi sıfatı zihinlerden henüz silinmemişti. Hapse düşüp Allah'ın ipine sarılan çoktur. Ya korkudan, ya vicdan azabından. Baktılar, üzerine düşen görevleri fazlasıyla yerine getiriyor; bıraktılar ne hali varsa görsün. İşte böyle...

9

"Birinci duruşmanın yapıldığı güne geri dönelim. Zanlı Harun Gülmez'i karşınızda ilk gördüğünüzde "şimdilik suçlu" düşüncenizde bir değişiklik oldu mu? Mesela kanaatiniz pekişti mi?"

"Bunu söylemek zor. Her gün karşımıza çıkartılan ortalama sanık profilinden farklı bir görüntü çizmiyordu. Endişeli ve korkmuş. Buna rağmen gülümsediğini görmek beni şaşırtmıştı. Mahkemede olumlu izlenim bırakmak isteyen her sanık gibi takım elbise giydiğini ve tıraşlı olduğunu da hatırlıyorum. O günden aklımda kalan en belirgin görüntü, parmaklarının kalınlığı."

"Adli Tıp, 6. İhtisas Dairesi'nin mahkemeye ibraz ettiği nihai raporda Harun Gülmez'in dış görünümü tarif edilirken, ince kemik yapısına sahip olduğu yazılı."

"Bilmiyorum, aklımda öyle kalmış. Önemi var mı?"

"Devam ediniz."

"İlk celsede kanaat değiştirmemi gerektiren bir durum yoktu, diyelim. Lütfen yanlış anlaşılmasın, Harun Gülmez özelinde bir şey değil bu. Hep olageldiği gibi peşin kanaat alışkanlığımın doğal uzantısı sayılabilecek bir durum."

"Şu halde, zanlı Harun Gülmez'in parmağını mağdur çocuk B.Ş.nin vajina veya anüsüne soktuğunu peşinen kabullendiğinizi varsayabiliriz. Yanılıyor muyum?"

"Öyle söylendiği zaman kulağa yanlışmış gibi geliyor.

Hadiseyi kısaca 'suç' diye ifade edersek benim için daha kolay olacak. Hem şunu da ekleyeyim ki, kürsüden bakıldığında sanık sandalyesinde oturan herkes, enikonu suçlu görünür. Nedeni belli. Savcılık makamı dayanaksız bir iddianameyle kimseyi hâkim karşısına çıkarmaz. Her şeyden önce mahkeme heyetinin tepkisini alır. Böyle bir istatistik tutulmuş mudur, bilemem ama kişisel tecrübemle diyebilirim ki, bir suç isnadıyla mahkeme önüne çıkarılan zanlının suçlu olma ihtimali, suçsuz çıkma ihtimaline göre her zaman yüksektir."

"Bu sözlerinizden sizin şu 'peşin kanaat' dediğiniz durumun kürsü kademesinde genel bir tutum olduğu anlamını çıkartıyorum."

"Ama hayır, lütfen, bunu reddediyorum. Söylemediğim şeylerin sorumluluğunu üstlenmek zorunda bırakıyorsunuz beni."

"Teessüf ederim. Burada herkes, işinin ehlidir hanımefendi. Bu işi ne kadar uzun zamandır yaptığımı duysanız şaşardınız. Daha önce de ifade ettim, şu an bulunduğumuz yerde yalnız ve yalnız fizik kuralları geçerlidir. Diyelim ki önyargınız var, eh ne yapalım yani, varsa vardır. Önyargı, burada iyi ya da kötü olarak değerlendirdiğimiz bir unsur değil. Değerlendirme daha sonra, yukarıda. Ama bunları sormak zorundayım. Okumada –raporu sözlü olarak verdiğimiz için öyle adlandırıyoruz– en ufak bir boşluğa dahi hoşgörü göstermiyorlar ne yazık ki. Yok onu niye sormadın, yok bunu neden atladın, bir sürü tantana. İşin yoksa uğraş dur. Ben sorumu soracağım, siz yanıtlayacaksınız. Bütün yapacağımız bu. Hem size bir şey söyleyeyim mi, soru sormak daha zor vallahi. Sıkı bir ön hazırlık gerektiriyor. Size gelince, bildikleriniz dışında bir şey söylemeniz beklenmiyor zaten."

"Şu önyargı meselesini bir daha sormasanız olur mu, gerçekten sinir bozucu hale geldi de."

"Nasıl arzu ederseniz, bana göre hava hoş. Varsayalım her şeyi biliyoruz. İstediğimiz, bunları sizin ağzınızdan duymak."

"Nasıl yani? Düşünceleri de okuyabiliyor musunuz?"

"İnanın bana bunu bilmek işinizi kolaylaştırmayacaktır.

Bütün iyi niyetimle size yardımcı olmak için çırpındığımı bilseniz yeter. Düşünce okumak konusundaki kaygılarınızı anlıyorum. Herkesin saklamak istediği şeyler vardır, benim bile. Emin olun bütün konuştuklarımız yalnızca Harun Gülmez dosyası için geçerlidir. Buradaki düzen, benzetmek gerekirse birbirinden bağımsız adacıklardan oluşmaktadır. Bizim adamız, Harun Gülmez adası. Diğer adacıklarda kimin kiminle ne konuştuğu merak dahi edilmez. Örneğin sizinle ilgili bir başka konuyu, bir başka adada, bir başka arkadaşımla konuşuyor olabilirsiniz. Böylece olayları daha nesnel sorgulayabiliyoruz. Kulağıma geldiği kadarıyla altıncı kattaki değerlendirme dairesinde de benzer işleyiş geçerliymiş. Eh, işe yarıyorsa ne âlâ! Gördüğünüz gibi konu dışı en ufak bir bilgi sahibi olmadığım anlaşılmış bulunuyor. Tabii yukarıdan yeni bir talimat gelirse ne olur, o kadarını bilmem."

"Olayın üzerinden öylesine uzun zaman geçti ki. Hani yaşımı da düşünürseniz bazı olayları unutmuş ya da yanlış hatırlıyorsam?"

"Dert ettiğiniz şeye bakın. Aşkolsun. Açıkyüreklilikle anlatılan her şey, burada doğru kabul edilir. Ben anlarım. İyi niyet hanımefendi, iyi niyet. En önemli şey bu. Bakın size bir tavsiyede bulunayım. Sorularıma, bir zekâ testi çözüyormuşçasına en kısa sürede yanıt vermeye çalışın. Ânında, tık tık. Böylece düşünmeye vakit bulamazsınız. Sizden önce kaç kişiyle denediysek herkes memnun kaldı. Ne dersiniz?"

"Bilemiyorum ki, size güvenebilir miyim?"

"Güven ya da güvensizlik değil hanımefendi, fizik!"

"Peki ama çok rica ederim fazla yüklenmeyin olur mu!"

"Elimden geleni yaparım... yani olduğu kadar... malum... yönetmelikler..."

10

Aralarındaki gönül ilişkisinin doğmasında Harun'un atak bir payı bulunduğunu iddia etmek safdillik olur. Dolayısıyla bu beraberliğin kesinkes Zuhal'in inisiyatifiyle başladığını bir kenara yazalım. Ne var ki bu iş kolay olmayacaktır; zira Zuhal'in hiç böyle bir niyeti yoktur. Evliliğinde yaşadığı düş kırıklığı ve yıkıntı öylesine tazedir ki, yeni bir ilişkiden köşe bucak kaçtığı bile söylenebilir. Bilirsiniz, duygular değişkendir. Dertlerle dolu yorucu bir mücadelenin ardından dertsiz herhangi bir hayat, kısa süreliğine çekici gelebilir. İnsan dinlenmek isteyebilir. O günkü duygularını sorabilseydik herhalde, "Erkek mi? Allah yazdıysa bozsun!" derdi. (Laf aramızda, şimdilik!) Dahası, bunu dile getirmek biraz üzücü ama doğrusu Harun'u kendisine yakıştıramamaktadır da. Ayrıntısına girmeden sosyal ve fiziksel kıstaslar deyip geçelim. Peki bu iş nasıl oldu? Tabii zaman aldı. Anlatmak haliyle benim de biraz zamanımı alacak.

Zuhal aslında akşamları geç kalmaktan katiyen hoşnut değildi. Aklı Buse'de kalıyordu. Kızını, yeni tanıştığı genç bir adamla yalnız bırakmak içine sinmiyordu. Hatta birkaç kez, "Annenden tekrardan rica etsek mi acaba?" diye Harun'un ağzını aramıştı; çünkü gerçekten de ilk günlerde eve, annesi gitmişti. Öyleyse Hacı Anne'nin birden tavır değiştirmesinin nedeni neydi?

O günlere geri dönmeden önce psikologlarla yaptığı gö-

rüşmelerde, olayları sırasıyla anlatmadığı söylenebilir. Kendince önemli bulduğu olayları öne çıkardığı gibi, bazı ekleme ve eksiltmeler yaptığını ben biliyorum. İçinde hep babasına karşı sübyancı görünmemek kaygısını taşıyordu ve sanırım temize çıkmak dürtüsüyle yanıtlarını kendince düzenlemekteydi. Kişilik yapısı ve bilinçaltı dinamiklerini ortaya çıkaran "Tematik Algı Testi"nde gösterilen resimlerin hepsini canla başla ama kendisini kötü bir insan sanmasınlar diye hep iyimser yorumladı. Haç şeklindeki mezar taşları arasında dolaşan karanlık adamı, ölmüşlerin ruhuna Fatiha okuyan bir hayırsever, kapı eşiğinde küsmüş oturan çatık kaşlı çocuğu oyun canlısı bir afacan, yüzünü koltuğa gömmüş ve kederli olduğu her halinden belli olan bir kadını, çocuklarıyla saklambaç oynayan anne olarak tanımladı. Bu yanıtların, aslında bir savunma refleksinin göstergesi olduğunu Haruncuk nereden bilsin?

Başlarda iki kadının arası gayet iyidir. Hacı Anne'nin kırık dökük Türkçesi, başörtüsünün altından görünen uçları kınalı beyaz saçları, iki sıra altın dişi ve çenesindeki dövmeler Zuhal'de küçümsemeyle karışık sempati uyandırmıştı. Yaşlı kadının kendine özgü temiz kokusu ve ailenin gerçek reisi olduğunu belli eden otoriter tavrı güven vericidir. Hacı Anne'nin, hacı olmasının etkisi var mıdır bilemiyorum, analık duygularını harekete geçiren bir yardım talebini reddetmesi elbette beklenemez. Uzatmayalım, Zuhal'in mesaiye kaldığı ilk günlerde Buse'ye aslında Hacı Anne bakmıştır. Bu durum Zuhal'in kaygısız bir anne sayılamayacağını kanıtlıyor. Hacı Anne'nin dükkânda bulunmadığı bir gün iyice huysuzluk eden küçük kızı eve Harun götürmek zorunda kalır. Zuhal eve gelip de genç adamı salonda televizyon izlerken bulunca Buse'nin odasına koşar, neşeyle oynadığını görünce içi rahat eder ve böyle devam eder.

Geldiğimiz noktada olayı kısaca Zuhal'in bakış açısından irdelemekte fayda görüyorum. Uzmanların çağrısına olumlu yanıt verip görüşmeye gelmiş olsaydı, ondan herhal-

de şunu öğrenmek isterlerdi. Harun'a gerçekten güvenmiş miydi? Duygu ve düşünceler her zaman dışarıdan görüldüğü şekilde olmayabilir. Aralarındaki gönül bağına karşın Zuhal'in bilinçaltında ufacık bir kuşku kırıntısı bile kaldıysa, bunun ileride patlama halinde ortaya çıkması pekâlâ beklenebilir. Kişi bunun ayırdında bile değildir. Uygun şartların bir araya gelmesiyle ateşlenen bu patlamanın ille de haklı bir nedene dayanması gerekmiyor. Örneğin, herhangi birine veya bir şeye duyulan öfke, biz farkında olmadan bambaşka bir tarafa yönelebiliyor. Ve bu hatalı öfke, kendisine bir neden bulmakta zorlanmıyor. Uzmanlar bunu araştırmak isteyeceklerdi mutlaka. Ve inanınız lütfen, bilinçaltını ortaya çıkarmak hiç de zor değildir. Uygun yöntemler kullanıldığında kişiler, duygularını ele vermekte zorlanmaz. Ne yazık ki Zuhal'in görüşmeyi reddetmesiyle bizim de bunu öğrenme olanağımız ortadan kalkmıştır.

Parantezi kapatalım. Harun'u kendisi olarak değil de Hacı Anne'nin oğlu olarak düşünmek güven vericidir. Olumsuz bir durumla karşılaşmadıkça içi giderek rahatlamaktadır. Aklına kötü düşünceler düştüğünde kendini iyimser düşünmeye zorladığı bile varsayılabilir. İlişkileri boyunca Harun, onu hiç yanıltmadı. Kaldı ki söz konusu suçu bir kez işlediği iddia ediliyor, defalarca değil... Burada önemli bir faktör de Buse'nin, Harun'a olan sevgisi. Çünkü Harun onunla oynamaktan sıkılmıyor. O hep komik. Güler yüzü çocukta güven duygusu uyandırıyor. Annesi sinirli ama o her şeye izin veriyor. Kim bilir, belki de baba figürü yerine koyuyor. Adamın öz kızıyla ilgilendiği yok. Hayırsızın teki. Ayda bir kez ya alıyor ya almıyor. Buse, "Runrun" Amcası yanındayken mutlu. Gitmesin diye ağlıyor. Zuhal bunu görmezden gelemez. Bu konulardaki beceriksizliğini bilmesek, Harun'un kaleyi içten fethetmeye çalıştığını bile söyleyebiliriz. Gerçi sonunda öyle de oluyor ya.

Az önce bu ilişkinin Zuhal'in iradesiyle başladığını söylemiştik ama görüldüğü kadarıyla Harun'un hiç de azımsan-

mayacak katkısı olmuş. Bilerek ya da bilmeyerek uygun ortamı hazırlamış. Anlayışlı ve fedakâr insanların azaldığı bir dünyada hayatı kolaylaştıran birini bulmak kolay değildir. Özellikle de kadınlar için. Günler ilerledikçe Harun, Zuhal'de alışkanlık yaratacak, bu alışkanlık sonunda güvenli bir huzura dönüşecektir. Zamanla, farklı gözle bakınca –gönül gözü de diyebiliriz– Harun'un yakışıklı olduğunu düşünmeye bile başlayacaktır. Bakınız, bu hiç de azımsanacak bir ihtimal değildir. Biz, Harun'u cezaevine düşmesiyle tanımaya başladık. Bu bir perişanlık halidir.

* * *

Koğuşta günler hem hızlı geçmekte hem de geçmek bilmemektedir. Derdine çare bulamadıkça zaman hızlanmakta, gene aynı nedenle yavaşlamaktadır. Namazda harcadığı süre öylesine uzamıştır ki, kılmak anlamsız hale gelmiştir. Öyle ya, saatlerce ayakta dikilip durmak yerine yapacak daha faydalı işler olmalı. Gerçi oruç tutmak, zikir yapmak, geceleri üç satır Kuran okumak dışında elinden başkası gelmemektedir ya. Gelgelelim namaz ibadetin temeli. Bu sorunu çözmedikçe Haruncuğun içi rahat etmeyecektir. Bunu psikologlara danışmaktan vazgeçti. Kendisini takıntılı zannetmelerinden çekiniyor ama bu başlı başına bir takıntı.

Bir sabah, güneşin doğmasına az bir zaman kala Harun'un canhıraş feryatlarıyla yataklarından sıçrayan mahkûmlar neye uğradıklarını şaşırdılar. Harun, ranzada ayağa kalkmış, eli kulağında avazı çıktığı kadar, "Allahu Ekber, Allahu Ekber!.." diye bağırıyordu. Ezan okuyanın Harun olduğunu anlayan mahkûmlar homurdansalar da, "Sonunda olan oldu, kafayı üşüttü!" diyerek kaldıkları yerden uyumaya devam ettiler. Oysa Harun bütün gece kurmuş, kurmuş, şu koğuş dolusu kitapsıza imamlık etmenin iyi olacağına kanaat getirmişti. Görevini ciddiye aldığı ve beş vakit okumaya niyetlendiği fark edilince işin rengi değişti. Koğuş ağasının tatlı sert uyarısı, Harun'u sessizliğine geri döndürdü döndür-

mesine ama müezzinliğinden de vazgeçmemişti. Bu azimkâr imam artık yalnız kendisinin duyabileceği bir sesle okuyordu ezanları, içinden... Kafayı üşütmemişti, ne var ki ruh sağlığının iyiye gittiğini iddia etmek güç.

Psikologların da gayet yerinde bir teşhisle doğruladığı gibi Harun'da ileri derecede obsesif kompulsif bozukluk gelişmekteydi. Bunun, işlendiği iddia edilen suçla ilgisi olup olmadığına karar veremiyorlardı; çünkü "takıntı" bozukluğunun cezaevine düşmesinden sonra ilerlediği anlaşılıyordu. Olsa olsa önceden meyilli olduğu düşünülebilirdi. Şubeye geldiği ilk günlerde görülmeyen bazı davranışları şimdi rahatlıkla gözlemleyebiliyorlardı. Her yudumdan sonra çayı bir kez daha karıştırması, kaşığın yanlara çarpıp ses çıkarmamasına dikkat etmesi, ses çıkarsa kaşığı çıkarıp sokup tekrar karıştırması, pantolonundaki kırışıklığı düzeltmek için sürekli kalkıp oturması, kaşını yolması ve bu davranışlarından rahatsız olduğunu belli eden dikkat dağınıklığı hastalığının gözle görülür belirtileriydi. Ne var ki bunların isnat edilen suça bir katkısı var mıydı? Söylemek zor. İlk kez namazda boy gösteren bu takıntı hayatını kâbusa çeviren bir illet haline dönmekte gecikmeyecektir.

Sonunu getiremeyeceğini bile bile namaza durmaya devam etmek zorundadır Harun. Hepten terk ederse, günahlarının katlanmasını göze alamaz. Odaklanmak için o denli zorluyordu ki kendini, şakaklarından terler akıyor, sırtı su içinde kalıyordu. Beynine üşüşen dünyevi düşünceleri dağıtmak için sürekli olarak kafasını sallamaktaydı. Bu düşünceler giderek tek bir cümleye dönüşmüştü: "Namazı hissetmeliyim... Namazı hissetmeliyim... Namazı hissetmeliyim!.." Böyle söyledikçe ve tam da bu nedenle hissedemiyor, bir kısırdöngü içinde yuvarlanıp gidiyordu. Bir süre sonra başı çatlayacak gibi ağrıyınca mecburen bitirmek zorunda kalıyordu namazını. Obsesif kompulsiften haberi olmayan mahkûmlar, bu tuhaf ibadeti tarikat gereği bir usul sanmaya devam ederken, zamanında bilmeden edepsizlik (!) ettikleri için korkuyorlardı da.

Takıntı illeti başka şeylerde de gösteriyordu kendini,

özellikle de temizlikte. Çamaşır suyundan ellerinin derisi soyulmuş, avuçlarında yaralar çıkmıştı. Kişisel temizliği bir yana, yemekhane masalarında kalan yuvarlak bardak izlerine bile tahammül gösteremiyordu. Tuvalet konusuysa başlı başına eziyet. Bıraksalar, her küçük su dökenin arkasından koşup helayı yıkayacak. Ağanın korkusundan yerinden kıpırdayamıyordu ama içi içini de yiyordu. "Bırak lan," diyordu koğuş ağası, "eczaneye çevirdin ulan yüznumarayı!"

Defalarca tazelenen aptesler, terliklerin bir hizada tutulması, keskin aletlere bakmamak, işine göre değişen törensel hazırlıklar, boynuna sürttüğü için yakayı çekiştirmek gibi yapılmazsa başa kötü bir şey gelecek korkusuyla tekrarlanan bir dizi önlenemez alışkanlık... Bakın size komik bir şey anlatayım; sayım için koğuşa giren gardiyanın ardından evinin kapısıymış gibi gidip gidip kilidi kontrol etmesi mahkûmlar arasında sarakaya neden oluyordu. "Buraya hırsız mı girer ülen, sen asıl dikkat et de kaçmasın!" deyip basıyorlardı kahkahayı...

Harun dış dünyayla ilişkisini enikonu kesmişti. Koğuşta handiyse kimseyle konuşmuyordu. Bir çocuğun kumbaraya tek tek para atması gibi, Allah'ın adını ne kadar zikrederse sevap hanesinin o kadar dolacağına inanıyordu. Anlaşılır bir düşünce. Ama bunu öylesine hızlı yapıyordu ki kulağımızı, ağzına yaklaştırabilseydik anlamsız mırıltılardan başka şey duyamazdık. Raporda tersine bir ibare bulunmadığına göre Adli Tıp'taki sorulara aklı başında yanıtlar verdiğini kabul edebiliriz. Şubede geçirdiği saatleri deyim yerindeyse hak edilmiş, yahut mecbur kalınmış molalar olarak düşünmüş olmalı ki konuşmakta sakınca görmemiş.

Uzmanlar her görüşmede takıntıların biraz daha arttığını gözlemledikçe üzerinde yeniden düşünmek lüzumunu hissettiler. Çoğu kez sorunlu kişilik yapısına işaret eden kompulsif bozukluğun pedofilik eğilime bir etkisi olabilir miydi? Literatürde doğrudan bir ilinti bulunmamakla birlikte psikologlar soruyu sormakta haklıydı. Ama ben, Harun'a

musallat olan bu davranış bozukluğunun dava konusuyla doğrudan ilişkisi bulunmadığını kesin bir dille ifade edebilirim. Her ne olduysa, hapse düşmeden önce olmuştu. Gelgelelim koğuşun boğucu ortamının da yardımıyla başka sorunlara yol açması ne yazık ki kaçınılmazdı. Bu illet artarak ilerleyecek ve sonuçta hayatına mal olacaktı.

* * *

Zuhal evde tuhaf tuhaf yerlere gizlenmiş –hayırdır inşallah– küçük küçük çikolatalar bulmaktadır. Hani şu Amerikan pazarlarında damla şeklinde tele sarılmış olanlardan. Terliğinin tekinde, her zaman kahve içtiği fincanda, okuduğu kitabın sayfalarında, televizyon kumandasının altında, kesme şekerlerin arasında... Her gün bir tane ve bir başka yerde. Çikolatalar, Buse'nin oyun yapamayacağı kadar zekice yerleştirilmiştir. Harun'un başının altından çıktığı bellidir. Küçücük şeyler ama Zuhal'i gülümsetmeye yeter de artar. Harun ne kolay bulunacak ne de bulunması imkânsız yerler seçmektedir. Amaç, örneğin başka bir iş yaparken tesadüfen ele gelmesidir. Oyunu eğlenceli kılan da budur. Zuhal eve gelince o geceki çikolatanın nereye saklandığını çocuksu bir merakla aramaktadır. Bulamazsa, ertesi gün aynı yerde iki tane birden çıkacaktır ki bu, Harun'un kazandığına işarettir. Oysa görünürde bir değişiklik yoktur. Zuhal eve girer girmez Harun utangaç bir gülümseyişle yerinden kalkar ve iki kelime hoşbeş geveledikten sonra sessizce çıkıp gider. Tuhaf çocuktur şu Harun.

Zuhal aynı zamanda ufak tefek eksiklerin tamamlanmış olduğunu da görür. Bir gün yanmış bir ampul değiştirilmiştir, başka bir gün boşalan su damacanası, derken çöp kovasına temiz torba... Evi yerleştirirken olduğu gibi rahatsız etmeden hep azar azar. Çok daha fazlasını memnuniyetle üstlenecektir Harun ama duracağı yeri iyi bilmektedir. Bütün bu işleri, yalnız bir kadının mahremiyet sınırını zorlamadan yapmaya özen gösterir.

Harun, annesine yalan kıvırmıştır. "Senin gitmene gerek kalmadı çocuğa bakıcı tutmuşlar," demiştir ama her gün aynı saatte arkadaşlarla buluşmaya çıkmasına annesi tabii kanmamıştır. Arkadaşı olmadığını bilmez mi? Hacı Anne evladını suçlasa da, şu "gelişme" safhasından itibaren Zuhal'e diş bilemeyi kafasına koymuştur. O günlerden söz açıldığında, "Ailemize bir yılan gibi sinsice süzüldü geberesice!" diyecektir. Haklı olup olmadığı konusunu size bırakıyorum çünkü gönül ilişkisi asla tek taraflı değildir. Bu işte kimin payı az kiminki fazla, tartışmaya açıktır. Çoğu zaman, bilirsiniz, "razı gelmek" bile ilişkinin en belirleyici basamağını oluşturabilir. Her neyse, Harun ailesine karşı çıkmayı çoktan göze almıştır. Zuhal'le tanışmak, hayatının en önemli dönüm noktasıydı arkadaşlar, bunu ne gün görmemiş annesi ne de o defterleri belki de hiç açmamış olan babası anlayabilirdi.

Uzmanlarla konuşurken Zuhal hakkında umutlanmadığını söylediğini öğrenmiştik. Doğru, onu ulaşılmaz bulmuş, dolayısıyla yanında rahat davranabilmişti. Ne var ki bulunduğumuz noktada işin rengi değişmişti. Bu olağanüstü çekicilikteki kadın, kendiliğinden elle tutulacak kadar yakınlaşınca Haruncuğun yüreğinde bir şeyler kıpırdanmaya başlamıştı. Gene de adım atacağı yoktur elbet ama içten içe yeşillendiğini duraksamadan söyleyebilirim. Dükkândayken olduğu gibi konuşkan değildir artık. Utanmaktadır. Şakaların yerini çikolatalar almıştır.

Hayaller kurmaktaysa da bunların beyhude olduğunu bilmektedir. Gerçekleşmeyecek bir rüya için şimdi de umutlandığı söylenemez. Tek korkusu günün birinde –ve kaçınılmaz olarak– Zuhal'in kendine birini bulmasıdır. Bu durumda eve kolay kolay girip çıkamayacaktır. Zamanla sokakta ya da dükkânda karşılaşıldığında selamlaşılacak hale gelinir. Sonra o da tavsar. Ama o güne dek çikolataları gizlemeye devam edecektir Harun.

Ne var ki (bakış açısına göre "neyse ki" de denebilir) Zuhal'in şimdilik böyle bir niyeti yoktur. Yaralarını sarmakla

meşguldür. Zamanla farkına varacaktır ki ilkyardım konusunda Harun gerçekten iyidir. İhtiyacı olduğunda çalıştırabileceği faydalı bir alet gibi hep el altındadır. Zuhal yavaş yavaş başka işler de rica etmeye başladığını fark eder. Bu da kendiliğinden olmuştur. Faturaların yatırılması, telefonun bağlanması, ufak tefek alışverişler vs. Hepsi de aynı belli belirsizlikle yerine getirilir. Harun yaptığı hiçbir işi göze sokmaz. Ne güzel değil mi? Sayesinde insanlara karşı yitirdiği güveni yeniden kazanmaktadır Zuhal.

Peki Harun'un bunca zahmete neden katlandığını merak etmemekte midir, hayatı boyunca erkeklerin ilgisini çekmeye alışkın bir kadın olarak? Hiç kuşkunuz olmasın. Bu zararsız ilgi, tenini yalayıp geçen bir bahar yeli gibi ruhunu okşamaktadır. Ya da zarif bir iltifat... Kaçamak bakışların ardındaki hayranlığı her defasında yakalayacak kadar da deneyimlidir. Son bir benzetme yapmaktan korkmazsak bir böcek gibidir Harun, eline almaktan çekinmeyeceğin bir uğurböceği gibi. Tıraşına, kokusuna, giyimine dikkat etmeye başlamıştır. Kıyafetlerinin ince bir zevki yansıttığını söyleyemeyiz ama çaba harcadığı bellidir. Birisinden hoşlanıyorsanız, yanında iyi görünmek istersiniz. Her kadın bunu anlar. Onu hâlâ bir sevgili olarak görmese de hakkındaki fikirleri değişmeye başlamıştır Zuhal'in. Küçük yufkacı dükkânındaki kavruk ve sevimli Kürt delikanlısı değildir artık. Hayır. Çünkü konuşmaya başlamışlardır. Sesinin tonundan mıdır, basit sözlerinde bile bir derinlik varmış gibi gelir. Uzun konuşmayı beceremediğinden anlatmak istediklerini bir-iki sözcüğe sığdırıyor olabilir mi? Mümkün. Ya bir de türkü söyleyebilseydi! Utangaç bakan gözleriyle cazip bir tezat oluşturan sert erkek yüzü yabana atılacak bir görüntü değildir. Zuhal bunu şaşırarak keşfetmiştir. Ve çok hoş gülümsemektedir Harun... Bakalım çikolataların yanına çiçek koymayı da akıl edecek mi?..

11

"Aklınızın karışmasında haklısınız hanımefendi, size daha önce açıklamalıydım. O kadar yorgunum ki, sorular, sorular, sorular... En önemli şeyleri bile böyle unutuyorum işte. Kusuruma bakmazsınız artık. Bu görüşmenin amacı, yani bana verilen görev, falanca tarihte filanca Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen Harun Gülmez davasında siz sayın hâkim falancanın özel muamele yapıp yapmadığını sorgulamak. Zaten anlamışsınızdır. Ama dikkatinizi çekerim, 'yapıp yapmadığını tespit etmek' demiyorum. Bu, yukarısının görevi. Nasıl becerirler bilmem, zor iş, Allah selamet versin."

"Buna neden gerek duyulmuş olabilir? Bir ihbar falan mı acaba?"

"Hayır hayır, durun bakalım size nasıl açıklayabilirim. Hani adalardan bahsetmiştik ya, bunun gibi bir sürü ada var. İnanın bana çoğu da gereksiz adalar. En ufak bir kuşku ya da kararsızlıkta, hop, yeni bir dosya yani ada açılıyor. Zihinlerden kuruntu illeti silinmediği sürece gün geçmiyor ki yeni bir ada açılmasın. O yüzden işler uzadıkça uzuyor. Kırtasiye, hanımefendi, başka bir şey değil. Örneğin ben isim benzerliğinden dolayı bir adamın günlerce sorguya çekildiğine şahit oldum. Hem de cinayetten! İnanabiliyor musunuz? Zavallının bütün suçu o sırada yakından geçmek. Eminim sizinki de böyle yersiz bir kuruntu sonucu açılmıştır. Dediğim gibi, sorulara doğru yanıt verirseniz bir sorun çıkacağını zannetmiyorum."

"Peki, yukarısı dediğiniz neresiyse, orada kendimi savunabilecek miyim?"

"Hayır, orada işler evrak üzerinden yürür. Ben raporumu okur, döner gelirim. Rapor dediğim de benim sorular ile, sizin cevaplarınız. Bazen daha anlaşılır olması bakımından cevapları okuması için bir başka arkadaşımı görevlendiriyorlar. Hem baksanıza kuzum, davada kusurlu davrandığınızı da nereden çıkardınız?"

"İnsan sorgulanınca böyle bir duyguya kapılıyor da, ister istemez."

"Gördünüz mü, kuruntu, yüzyılımızın derdi."

"Haklısınız, bu kadar endişe etmemeliyim."

"Tabii ya! Ne gerek var. Başka sorunuz yoksa devam edelim artık. İşimiz uzun. Daha sorulacak tonla soru var. Şu yıllık izin meselesi."

"Hangisi, anlamadım?"

"Dava sürerken kullanmadığınız yıllık izinden söz ediyorum. Neden kullanmadınız? Bu davranışınızın Harun Gülmez davasıyla bir ilgisi var mıydı?"

"İyi ama aynı dönemde mahkememizde görülen onlarca dosya vardı. Bir tek Harun Gülmez'inki değil ki!"

"Ama karar aşamasında olan dosya yalnızca onunkiydi."

"Neyi öğrenmek istiyorsunuz beyefendi, açık konuşur musunuz?"

"İzne çıkmış olsaydınız, karar duruşmasında mahkemeye kıdemli bir başka hâkim başkanlık edecekti."

"Nereye varmak istediğinizi anlıyorum. Bu soruya hiç düşünmeden hayır diye cevap vereceğim!"

"Soruyu şöyle değiştireyim o halde. Yıllık izninizi kullanmaktan son anda neden vazgeçtiniz? Üstelik eşinizle bir Doğu Karadeniz turu satın almışken!"

"Son anda değil. Yani birkaç gün öncesinden. Turdan zararımız da olmadı, acente yerimize başka bir çift ayarlayınca uçak biletlerini düşüp parayı iade etti. Onları da açığa çevirip daha sonra kullanmıştık."

"Onu biliyorum. Ben yıllık izni neden iptal ettiğinizi soruyorum."

"Torunumuzun bizde kalması gerekiyordu, başka nedeni yok. Kızımın kayınvalidesi kalçasını kırınca çocuğu iki haftalığına bize bırakmışlardı."

"Geziyi iptal edişinizle karar duruşması arasında kaç gün var?"

"Yani evet, hemen hemen aynı günlere denk gelmiş olabilir ama bu tamamen rastlantı."

"Peki âlâ ben söyleyeyim. Harun Gülmez'in hâkim karşısına son kez çıkışından 43 saat önce. Aşağı yukarı dosyayı son kez okumak üzere elinize aldığınız zaman."

"Ama bu çok anlamsız. Kızımın kayınvalidesinin kalçası kırılmasaydı izne çıkmış olacaktım. Nereden çıkartıyorsunuz bu saçma sapan fikirleri?"

"Sözlerinize dikkat edin hanımefendi. Beni disiplin yönetmeliğine başvurmak zorunda bırakmayın. Şurada güzel güzel konuşuyoruz. Yönetmeliğe göre önce sert yüzümü gösterebilir, devam ederseniz yerime gerçekten sert birini koymalarını isteyebilirim ki bu, sizin için hiç iyi olmaz."

"Özür dilerim, sinirlerim öylesine gergin ki."

"Torununuzu size bir haftalığına bırakmışlardı. İki hafta sonra Harun Gülmez'in son duruşması yapılacak ve birinci haftanın sonunda siz torununuzun bir hafta daha kalması için kızınıza ısrar ediyorsunuz. Üstelik kayınvalide hastaneden çıkmışken. Ben bunu soruyorum."

"Böyle bir şeyi neden yapayım?"

"Akıllı kadınsınız, bilmiyor musunuz gerçekten?"

"Torunumun bizde kalmasıyla ne ilgisi var?"

"Eşinize karşı mazeret olarak kullanmak için mesela. Olamaz mı? Hiç nedeni yokken geziyi iptal ettiniz ya!"

"Ama bunlar gerçekten kuruntu."

"Bazen fizik, bazen kuruntu. İster beğenin ister beğenmeyin buradaki düzen böyle..."

12

Tahliyesi gelenler çıkıyor, enselenenler giriyor, dönüşen mevcutla birlikte içerideki ortak psikoloji de zamanla değişiyordu. Yeni gelenler eski halini bilmediklerinden Harun'a karşı mesafeli duruyorlardı. Namazında niyazında bir adamın neden koğuşun bütün ayak işini üstlendiğine akıl erdiremiyorlardı. Kimseye iş bırakmıyordu. Birine ceza diye tuvalet temizlettirilecek olsa, bu ona değil, arkasından bir daha temizlemeye koşan Harun'a ceza olup çıkıyordu. İşin ilginci Haruncuk da bunu kendinden geçercesine büyük bir iştahla yerine getiriyordu. Zevkle yıkıyor, hırsla siliyor, kuvvetle ovuyordu. Canından bezmiş kıdemlilere gelince; bazen bıkkın, bazen kızgın, bazen de üzgün gözlerle izliyorlardı Harun'un yeni yeni icatlarını.

Dış görünüşü de yavaş yavaş değişmeye başlamıştı şimdi. Diz yapmış gri bir şalvar, kolları her daim sıvalı yakasız beyaz gömlek, üzerine de kalın yünlüden düğmesiz boz bir yelek. Hani bilmeseler, sübyancılıktan yattığına imkân yok kimse inanmazdı. Ayrıca sakal uzatmış, bıyık kırpmış, kafasını sıfıra vurduktan sonra üzerine zeytuni bir de takke oturtmuştu. Buraya kadar tuhafınıza gidecek bir şey yok.

Gene de içeride dişe dokunur bir saygı gördüğünü söylemek zor. Benzetme yerindeyse bir ulu camiinin muhterem imamı gibi değil de, onun canı tez hademesi durumundaydı sanki. Elinde süpürge ya da bir bez, gün boyu oradan oraya

seğirten birini gözünüzün önüne getirin. Yatakhane merdivenlerinden günde kaç sefer inip çıktığını Allah bilir. Neyse ki dayak –vesaire– faslından sonra aşağılama faslı da artık tamamen sona ermişti. Koğuş ağası ve diğer kıdemliler, onu şu temizlik işinden de caydırmak istiyorlardı ama ne çare! Bir kez zor kullanarak durdurmayı denedilerse de, durumun daha kötüye gittiğini görüp vazgeçmek mecburiyetinde kalmışlardı. Bağlandığı yerde çırpınıp tepinmekten helak olmuş, en sonunda düşüp bayılmıştı. Kendi haline bırakmaya bırakmışlardı da, içerisi it uğursuz kaynarken garibin birine iş gördürüyor durumuna düşmekten haliyle rahatsız oluyorlardı. Yalnız infaz memurlarına değil, yeni gelen mahkûmlara dahi, "Vallahi!" diye başlayan açıklamalar yapmak zorunda hissediyorlardı kendilerini.

Harun'un namaza durmasıyla koğuşta büyük bir gerginlik baş gösteriyordu. Sinirler geriliyor, sesler kesiliyor, bakışlar başka yöne çevrilse de dikkatler kafa sallarken ağzından anlamsız uğultular dökülen Harun'da odaklanıyordu. Harun bazen elleri kulaklarında tekbir alırken, kimi zaman el bağlamada ama çoğunlukla henüz kıyama durmuşken katılıp titremeye koyuluyordu. Omuzları sarsılıyor, takke yana kayıp kulağının üzerinden taklalar atarak yere yuvarlanıyor, her tarafından ter fışkırıyordu. Son zamanlarda bir de zıplamak istermiş gibi dizlerini kırıp kırıp doğrulmayı âdet edinmişti. Ama olmayınca olmuyordu işte. Kendini tamamen kaybettiği sanıldığında bile tersine algısı kuvvetleniyor, bu zihin açıklığı kendinden geçmesine engel oluyordu. İnanmayacaksınız, sanıldığı kadar üzülmüyordu artık. Allah kabul ederse elinden gelen buydu: Her vakit için ayırdığı yirmişer dakikalar boyunca çekebildiğince acı çekmek. Onu bile başaramıyordu. Hissettiği acı değil sıkıntıydı. Seccadeyi dürüp kaldırırken Harun'un gözü az ötede saf tutmuş üç-dört mendebur sofuya kayıyordu. Nasıl oluyorsa orada tıkır tıkır kılıyorlardı namazlarını.

Namaz sonrası da en az kendisi kadar tuhaftı, denebilir. Kendinden geçip tir tir titreyen o değilmiş gibi yüzünde hep

aynı gülümsemeyle kaldığı yerden işine devam ediyordu. Az önce transtan çıkmış birinin elinden çay içmek hiç kimse için alışageldik bir durum sayılmasa gerek. Ne var ki Harun'un tebessümü yanıltıcıydı. Hele böyle kılınamamış bir namazdan sonra her zamankinden karamsar hale düşüyordu. Obsesif kompulsif bozukluğun doğal gelişimi sayılabilecek hastalanıp ölme korkusu yüreğinde büyüdükçe büyüyordu. Koğuş arkadaşlarının bedenlerinden bir bulut gibi yükselen milyonlarca mikrop havada yoğunlaşıp bir sağanak gibi üzerine yağıyordu. Her sabah pencereden süzülen güneş ışığının huzmesinde uçuşan mikropları gözleriyle görebiliyordu. Taharetleyen, burun karıştıran, orasını burasını kaşıyan pis ve bulaşık onlarca elin, çevresindeki her yere dokunması dayanılacak gibi değildi. Küçük aptesini yapıp çıkan kaç mahkûmun arkasından gidip baktıysa sabunların kupkuru olduğunu görmüştü. Simsiyah havlular, morarmış çamaşırlar, mantarlı ayaklar, keçeleşmiş çoraplar, havalandırılmayan yastık kılıfları ile çarşaflar ve ağzını kapatmadan hapşıranlar da cabası... Bu koşullarda sağlıklı kalmaktan ümidini kesmişti Harun.

Bir süredir anlattıklarımla ona haksızlık etmiş durumuna düşmek istemem. Bütün bu soytarılığın nafile olduğunun pekâlâ kendisi de farkındadır. Bahtsızdır ama aptal değildir bu genç adam. Çile çekmek konusunda da kendini kandırdığını iyi bilir. Diğer her şey tastamam olsa işe yarayabilirdi belki; ama namaz kılamadığı müddetçe huzur yüzü görmeyecektir. Şöyle dört başı mamur, vurucu bir eyleme ihtiyacı vardır. Günahlarını, ayıplarıyla hatalarını bir kalemde silip atacak bir yeniden doğuş, bir başkaldırı!.. Allah için mi? Bilmem, bence kendisi için. Ne var ki zaman gözünün yaşına bakmadan akıp gitmektedir. Kullanmasını bilenler için asla hızlı değildir deseler de, azıcık yavaşlasa pek de fena olmayacaktır hani. Bir çare buluncaya dek. O güne kadar elindekilerle yetinmek zorundadır Harun.

. Sizi merakta bırakmamak için sonunda kendince bir çözüm bulduğunu hemen söyleyeyim. Hayalini kurduğu kadar vurucu olduğunu da rahatlıkla iddia edebilirim. İşe yarayıp

yaramadığı ise Allah'ın bileceği iştir. Bize düşen yalan dolana sapmadan dürüstçe anlatmak.

* * *

Bir kişiyi pedofil olarak tanılayabilmek için aynı davranışı altı ay içinde en az bir kez tekrar etmesi gerektiği kabul edilir. Harun Gülmez dosyasında olay, tam olarak böyle gerçekleşmemiş ve durum net olarak belirgin değil. Harun, Buse üzerinde cinsel istismar uyguladığını başından beri inkâr ediyor. Aynı şekilde ailenin dışarıdan tuttuğu ve Harun'u bir-iki açık görüşmede üstünkörü muayene eden psikiyatr da aynı görüşü savunuyor; ama bu muayenenin Hacı Amca'yı memnun etmek dışında hukuki bir geçerliliği bulunmuyor. Bununla birlikte beş yaşındaki bir kız çocuğunun babası –veya abisi– olmayan genç bir erkek tarafından düzenli olarak poposunun silinmesinin, soru işaretlerine yol açması kaçınılmaz. Harun bunda garipsenecek bir şey olmadığını, kızın poposunu Zuhal'le ilk tanıştığı günlerden –ki Buse o sıralar iki yaşındadır– bu yana sildiğini söylüyor. Burada, davanın seyrini etkileyecek çok önemli bir itirafta bulunuyor. Diyor ki, "İki sene boyunca Buse'nin altını o kadar çok sildim ki, parmağım kazara poposuna veya orasına –vajina yerine kullanıyor– girmiş olabilir!" Arkasından hemen düzeltiyor: "Ama kesin böyle olmuştur demiyorum, yani farkına varmadan belki!.."

Adli Tıp, Psikolojik Tetkikler Şubesi'nde, Harun'un bu ifadesi üzerinde önemle duruluyor. Zanlı şu âna kadar anlaşıldığı üzere dürüst bir kişiliğe sahip ve işbirliğine açık. Son zamanlarda, özellikle kılığındaki değişiklikten dinî düşüncelere yöneldiği belli oluyor. Bu değişikliği uzmanlar, "pişmanlık alameti" olarak bir kenara not ediyorlar. Dolayısıyla son ifadesinden iki sonuç çıkartılabilir: Ya gerçekten işlediğini bildiği günahın ağırlığı onu üstü kapalı bir itirafa zorlamış olabilir ya da suçunu gönül rahatlığıyla inkâr edemediğinden tehlikesiz olduğuna inandığı bir açık kapı bırakmıştır. Her iki şık da kuvvetli kuşku olasılığı barındırıyor. Son söy-

lediklerinden belli ki pişman olmuş, düzeltmeye çalışırken, "O kadar hareketli bir çocuktu ki, tuvalette otururken bile zıp zıp zıplardı," diyor ama kendini savunmaya devam etmesi kuşkuları artırmaktan başka işe yaramıyor. "Madem bu kadar kötü bir şeydi," diyor sitem edercesine, "neden Zuhal beni zamanında uyarmadı?"

Uzmanların bakış açısını daha iyi aktarmak amacıyla pedofiliyle ilgili kısa bir bilgi vermek istiyorum. Filmlerde resmedilenin tersine, pedofil eğilimli kişiler, çocuk parkları veya okul etraflarında uzun paltolarıyla dolaşan karanlık, yaşlı adamlar değildir. Bunlar çoğunluğu otuz ya da kırklarında, sosyal çevrelerinde iyi tanınan, yasalara saygılı insanlardır. Kurbanlarını yakın arkadaşlarının aileleri ya da akrabaları arasından seçerler. Ve korkutucu bir gerçek, çocuk istismarcıları mutlaka pedofili hastası olmak zorunda değillerdir. Burada işler biraz karışıyor. Mahkemeden gelen yazıda, zanlının pedofil olup olmadığının tespiti istendiğinden uzmanlar raporlarını yalnızca bu doğrultuda yazacaklardı. Ama biz artık kesin olarak biliyoruz ki bunun yargılama üzerinde belirleyici bir etkisi olmayacaktır.

Kaldı ki kişinin pedofil olduğunu saptamak kolay değildir. Bu tür kişilerin nadiren profesyonel yardım alması, bilimsel araştırmalar için yetersiz veri toplanmasına neden oluyor. Bir pedofil, sırf bu yüzden kurbanını öldürürken, sapkınlığını itiraf etmesi görülmüş şey değildir. Elde edilen kısıtlı sonuçlar da irsiyet, biyoloji ve çevresel faktörler gibi birçok etkinin bileşimiymiş gibi muğlak görünüyor. Sözü fazla uzatmak niyetinde değilim. Ne var ki konumuzla ilgili olduğunu düşündüğüm bir araştırmaya değinmeden geçemeyeceğim. David Barlow adlı tanınmış bir psikopatolojistin öne sürdüğüne göre, cinsel sapkınlığı olan kişilerde normalde rastlanmayan ölçüde güçlü cinsel istek bulunmaktadır. Örneğin, bu insanların bazıları günde dört kez mastürbasyon yapabiliyor. Bu veriden yola çıkarak Dr. Barlow, cinsel sapkınlıkların obsesif kompulsif bozuklukla ilintisi olabileceğini savlıyor. Mevcut takıntıyı baskılamaya çalışmak,

genellikle onun daha da kuvvetlenip çeşitlenmesiyle sonuçlanıyor. İleride ayrıntısıyla anlatacağım gibi Harun'da hiç de azımsanmayacak bir cinsel istek mevcuttu. Laf aramızda doymak bilmez bir iştahı varmış. Gelgelelim bunun tek başına bir pedofili nedeni olduğunu iddia etmek güç.

Bu yüzden ben de Adli Tıp Psikolojik Tetkikler Şubesi'nde hazırlanan raporun yetersiz kalmaya mahkûm bilimsel sonuçları üzerinde kafa yormayacağım. Bizi ilgilendiren satır aralarında izini sürebileceğimiz ipuçları. Çünkü koğuşta susmayı yeğleyen Harun'un uzmanların yanında dili çözülmektedir. İçerdeyken büründüğü derin sessizliğinin bilinçli bir tavır değil, ibadete yer açmak olduğunu biliyoruz. Şubede bulunduğu saatlerde çenesinin düşmesini anlayışla karşılamak gerekiyor. Rahatlamak için herkes gibi onun da konuşmaya ihtiyacı vardır.

Harun altı ay boyunca düzenli olarak şubeye gidip gelecektir. Bu, mahkemenin Adli Tıp Kurumu'na raporunu ibraz etmesi için tanımış olduğu süredir. Mahkeme heyeti Adli Tıp Kurumu'nun talep ettiği ikinci ek süreyi onaylamayınca rapor, eldeki bulgularla tamamlanmak zorunda kalınmıştır. Harun'daki kötüye gidişin raporun teslim edilişinden, yani Psikolojik Tetkikler Şubesi'ne son kez gidişinden sonra hızlandığını o günlerde koğuşta bulunan mahkûmlar da doğrulayacaktır. O halde akla şöyle bir sual geliyor: Görüşmelere devam etse, yani içini dökebilseydi, mahkûmiyet hayatı daha hayırlı bir sonla bitebilir miydi? Sizi bilmem ama ben buna bütün kalbimle inanıyorum. Hapishanenin uğursuz dehlizlerinde başıboş ve yapayalnız kalmıştı Harun. Zaten dirençsiz olan kişiliği, içerdeki baskıcı ortamda tamamen yıkılıp yerle bir olmuştu. Kendisine destek olunduğundaysa eh, iş işten geçmişti.

* * *

Harun nafile namazlar kılıp tuvaletleri yıkayadursun, biz yeniden Zuhal'le tanışmalarına dönelim. Kapıyı her açtı-

ğında Harun'u salonda oturur bulmak hoş bir alışkanlığın yanı sıra rahatlatıcı bir güven duygusunu da beraberinde getirmiştir. Daha önce de sözünü ettiğim bu güven duygusu üzerinde izninizle son bir kez durmak istiyorum. Zuhal, yolunun üzerinde bulunan küçük yufkacı dükkânının önünden her gün iki defa geçmektedir. Özellikle akşam iş dönüşlerinde adımlarını yavaşlatıp içeride sakince devinen akça pakça iki yaşlı insanı seyretmek genç kadına iyi gelmektedir. Doğru, bir süredir ona soğuk davranmaktadırlar ama onların varlığı hakiki bir güvence halini almış, Hacı Anne sağken Harun'dan kötülük gelmeyeceğine dair var olan inancı adamakıllı pekişmiştir. Tuhaf ama böyle...

Harun tarafından bakıldığındaysa hiç ilerleme kaydedilmediği gibi, çikolataların etkisini giderek kaybetmekte olduğu görülmektedir. Zuhal günün çikolatasını aramayı sık sık unutmakta, daha fenası bulduğunda sevinmemektedir. Harun buna öyle içerlemektedir ki! Kendisine doğrulatma şansımız yok ama Buse'yle oynamaya başlamasını ben kesinlikle buna yoruyorum. Bunlar, takdir edersiniz ki genç bir erkeğin hoşlanacağı türden oyunlar değildir. Bir gözü televizyondaki filmde, evciliklere sabırla katlanır. Zuhal, onları bebeklerin, oyun hamurlarının, legoların ortasında bulup sevindiğinde Harun oyuncakları salona aslında az önce taşımıştır. Babasının ilgilenmediği bu sevimli kız çocuğunu gerçekten sevmiş veya kendini sevdiğine inandırmış olabilir. Mümkün. Ama Zuhal'in gözüne adamakıllı girmek amacıyla gayretkeşlik peşinde koştuğu da bir gerçek. Düş gücümüzü biraz zorlarsak, konumuz olduğu için söylüyorum, mesela aynı gün kızın altını sildiğini gözünüzde canlandırabilirsiniz.

Zuhal'in çalışmadığı hafta sonları Harun için geçmek bilmiyor, kısılıp kaldığı dükkândan her fırsatta kendini dışarı atıyor, sokaklar dar geliyor, geniş meydanlara çıkmak ya da deniz kenarlarına gitmek zorunda hissediyordu. Şöyle bir uğramak için ne bahaneler hayal etmiş, kaç kez kapının önüne kadar yürüdüyse cesaretini toplayıp eli bir türlü zile gidememişti. Ayrıyken adını koyamadığı bir şeylerin kaçıp gidi-

yor duygusu yakasını bırakmıyordu. Hani her şey pamuk ipliğine bağlıymış da, iki günlük arada çözülüverecekmiş gibi. Saat başı gidip apartman kapısını yoklaması, bu bağlantıyı hafta sonu arasında da sürdürmek istemesinden kaynaklanıyor diyebiliriz.

Hikâyenin geldiğimiz bu aşamasında aynı şeyleri tekrarlaya tekrarlaya sözü uzatmak istemiyorum. Birbirlerine yakınlaşma evresinde yukarıda anlattıklarımın dışında farklı bir şey bulunmuyor. Benzer haller bir müddet daha biteviye sürüp gidecektir. Bu da çok doğal, zira Zuhal'in acelesi yoktur. Eşinden henüz boşandığını ve yeni bir ilişki ihtiyacı duymadığını daha önce anlatmıştım. Kapı bir süre daha kapalıdır ve Haruncuk vuslata ermek için sabırlı olmak zorundadır. Devam eden haftalar boyunca çikolataları ümitsizce saklayacak, Buse'yle evcilik oynayacak, ufak tefek birçok sorunu sessiz sedasız hallederek Zuhal'in hayatını kolaylaştıracaktır. Bunlar ilk bakışta onun çapında bir kadını baştan çıkarmak için yeterli görünmeyebilir. Ne de olsa parayla tutulacak herhangi bir yardımcının yapabileceği şeylerdir. Çikolata esprisi, iltifatın her türlüsüne alışkın bir kadın üzerinde etkisini ne kadar sürdürebilir? Yeni girdiği iş çevresinde kısa zamanda çok sayıda erkeğin ilgisini topladığını, ben ve Harun kadar sizler de tahmin edersiniz. Buna rağmen kendine sevgili olarak onu seçecektir. Neden?.. Cevap basit... Çünkü onu gerçek bir âşık yerine koymak aklından bile geçmemişti. En azından başlangıçta. Her ikisi için de belirleyici sayılabilecek bir olayı anlatmanın şimdi tam sırasıdır. Ama özellikle Zuhal açısından.

Az kalsın Haruncuğun yüreğine iniyordu. Yemin ederim. Hayatında karşılaştığı en büyük şoktu. Gördüğüne inanamamış; kıpkırmızı kesilip elini ayağını nereye koyacağını, ne diyeceğini bilemeden kalkıp gitmişti. Bunu yaparken bile, belli etmemek için, her ikisine de kibarca, "İyi akşamlar!" diledikten sonra Buse'ye bir de öpücük göndermeyi başarmıştı. Korktuğu başına gelmiş, eyvah, Zuhal sonunda birini bulmuştu. Salonun girişinde artık iyice yakınlaşmış bir çift

gibi omuzları birbirine bitişik duruyorlardı. Aksi gibi o gün de Harun, kendini beğendiği gibi giyinmeyi ihmal etmişti. Yakası ve kol ağızları gevşemiş kahverengi kazak, hissettiği çöküntünün ikiye katlanmasına neden olmuş, Zuhal'in nazik teşekkürü nedense yapmacık gelmişti.

Kendini kapıdan dışarı zor attı. Merdivenlerden koşarcasına indi, gideceği her yer ona boğucu göründüğünden saatlerce sokaklarda dolaştı. Fark etmişsinizdir, bilinen duyguları tekrarlayıp canınızı sıkmaktan özellikle kaçınıyorum. Azıcık hayat tecrübesi olan herkes, Harun'un içine yuvarlandığı çöküntüyü cnikonu tahmin edebilir. Benim anlatmak istediğim ise işin başka bir tarafı. Harun herhalde o günün cuma olmasını çok isterdi ama günlerden pazartesiydi. Gerçi cuma olsaydı da bir şey değişmeyecek, iki gün sonra gene şu aynı soruyla karşı karşıya kalacaktı: Ertesi gün Buse'yi kreşten almaya gitmeli miydi?

Felaket anlarında savunma mekanizması devreye girer, belayı reddeder, insanı iyimser düşünmeye zorlar. Adam belki de kapıdan uğramıştı, akrabasıydı, kardeşiydi, evliydi, belli ki kuruntuydu, beş dakika oyalansa çıktığını görecekti, evde Buse varken bir şey olmazdı vs., vs. Fakat mantığı gözleriyle gördüğüne inanmaya zorluyor, hep aynı soru, beyninde dönüp duruyordu: Buse'yi kreşten almalı mıydı?

Bunun yanıtını ertesi güne kadar bulmak zorundaydı Harun. Buse'yi almaya gitmezse, kendine yakışanı yapmış olacak ve onurlu bir kayboluşla kadının hayatından çıkacaktı, tabii gördükleri doğruysa... Bu kez de kuşkularında yanılma ihtimali vardı ki bu, boş yere bir çuval inciri berbat etmek anlamına gelirdi. Kendini iyi tanıyordu. Yanlış bir kararın ömür boyu sürecek pişmanlığı onu yiyip bitirirdi. Zuhal gibi bir kadına yanaşma şansını bir daha nereden bulacak? Diyelim kızı almaya gitti. Kuşkuları gerçekse kendini sıradan bir bakıcı durumuna düşürmüş olacaktı ki, o halde bunca sıkıntıya katlanmanın hiçbir anlamı kalmıyordu.

Doğulu yanı ağır bastı ve ertesi gün Buse'yi kreşten almaya gitmedi.

13

"Ay! Ay! Ay!.. Rapor demeyin bana!.. Nefret ediyorum, nefret, nefret, nefret!.. Yukarıdan tutturmuşlar, rapor da rapor. Çalışıyoruz işte daha ne yapalım! Kendiminki yetmezmiş gibi karşıma şimdi de şu sizin dandikten raporunuz çıktı. Kurtuluş yok! Tamam, bana rapordan azıcık söz edin ama kısa olsun lütfen. Aksi halde sözünüzü kesmek zorunda kalırım, demedi demeyin."

"Raporu siz soruyorsunuz diye ben... istemiyorsanız konuşmayabiliriz."

"Amaan, bir de alınganlık çıkarmayın başıma. Kelimesini duyunca sinirlerim tepeme çıkıyor zaten. Tamam ne istiyorsanız anlatın."

"Adli Tıp Kurumu'ndan gelen raporun açıklayıcı olmasını zaten beklemiyorduk."

"Eee?"

"Talep yazısını kuruma, savunma hakkının eksiksiz kullanılmasını temin amacıyla yazmıştık."

"Onu biliyoruz, başka?"

"Mahkeme açısından da bağlayıcı olduğunu söyleyemeyeceğim."

"Çok güzel. Sonra?"

"Ama siz soru sormayınca ben ne diyeceğimi şaşırıyorum. Böyle olmaz ki!"

"Peki sorayım. Sübyancı mıymış?"

"Onu diyorum ya işte, rapor açıklayıcı değildi."

"Ne diye istediniz o zaman?"

"Anlattım ya, savunma hakkının tam olarak kullanılması... Siz beni dinlemiyor musunuz kuzum?"

"Tamam, biliyoruz, bana işimi öğretmeyin!"

"Aa, çok rica ederim beyefendi, yaşımı ve bir bayan oluşumu dikkate almanızı..."

"Uzatmayın diye başından uyarmıştım. Raporun adı bile sinirlerimi germeye yetiyor. Yukarıdan gelen baskıyı siz bilmiyorsunuz tabii. Daha dün yazıcıyla haber gönderip, ne oldu, bitti mi, diye sordurdular. Sok çıkar, boyacı küpü sanki... Her neyse, sadede gelelim lütfen. Raporda ne yazıyor?"

"Pedofil olup olmadığının tespiti için yeterli süre ve gözlem imkânı bulunmadığı, mevcut bulgular çerçevesinde bu yönde bir kanıya varılmadıysa da, isnat edilen suçun işlenmediği anlamına gelmeyeceği, bunun tespitinin adli soruşturma ve mevcut karineler sonucu tayin edilmesinin daha yerinde olacağı..."

"Bravo!"

"Nasıl?"

"Tek kelimeyle tebrikler!"

"Neden öyle söylüyorsunuz?"

"Pedofil tanısı koymak için altı ay içinde en az bir defa tekrarlamış olması gerekirdi ya!"

"Evet."

"Adam zaten hapishanede. Çok affedersiniz, içeride koynuna çocuk falan sokup öyle mi bakıyorlar?"

"Daha uygun tanı yöntemleri vardır mutlaka."

"Bunların ne olduğunu merak ediyorum doğrusu. Siz biliyor musunuz?"

"Ben nereden bileyim Allah aşkına! Biz kuruma yazıp sorarız, gerisi onların bileceği iş."

"Savunma hakkı böylece kullanılmış oluyor öyle mi? Sevsinler, ne büyük başarı! Neyse kısa keselim. Pedofil çıksaydı ne olacaktı, siz onu söyleyin."

"Zanlının işi haliyle zorlaşırdı. Kim olsa, bu yolun yol-

cusuymuş, diye düşünür. Gerçi Ceza Kanunumuz'a göre ceza artırıcı veya azaltıcı bir etkisi bulunmuyor. Kişi, cezai ehliyete sahip olduğu müddetçe diğer herkes kadar yargılanır, ne bir fazla ne bir eksik, ayrıcalık yok. Ama yine de geçerli bir karinedir. Onun da değerlendirilmesi bize ait. Küçük yaştaki çocuğa istismarla suçlanan kişinin pedofil çıkması tabii ki iddiayı kuvvetlendiren bir etken sayılabilir."

"Şu halde rapor, savunmayı mı kuvvetlendirmiş oluyor?"

"O da değil. Normal bir vatandaşın pedofil olmaması hayatın doğal akışının gereğidir, bir meziyet sayılmaz."

"Pöh! Hayatın doğal akışı hakkında siz ne bilirsiniz ki! Biz neler görüyoruz burada. Doğal dediğiniz aslında fiziksel akış ki içinde her türlü garabet mevcut. Neyse konuyu dağıtmayalım."

"Bir başka bakış açısıyla savunma için zayıf bir dayanak oluşturduğu da söylenebilir. Yani pedofil olsaydı... Bir örnekle anlatayım. Türk Ceza Kanunu 141/1'e göre basit hırsızlık, bir yıldan üç yıla kadar hapisle cezalandırılır. Kişinin kleptoman olması hırsızlığını mazur göstermese de; suçunu itiraf etmesi, duruşmadaki iyi hali, tahrik unsuru vs. gibi bir indirim nedeni sayılabilir. Üç yıl değil de iki yıl ceza alır mesela. Yazılı bir madde yok, tamamen hâkimin takdir yetkisinde."

"Vallahi, sizin işinize benim aklım ermiyor. Şu işe bakın, hem iyi, hem kötü. Harun Gülmez denen beceriksiz, sübyancı olsa hakkındaki iddia kuvvetlenecek ama cezası düşecek, öyle mi?"

"Yani kesin öyle olacak değil. Kanun, hâkimin takdir yetkisine bırakmış. Hiç dikkate almayabilir de. Gerçi bugüne kadar cezası hafiflesin diye pedofil olduğunu itiraf eden kimseye rastlamadım ya!"

"Bunun babası hiç düşünmemiş mi, ya gerçekten sübyancıysa diye! Halbuki rapor sübyancıdır dese, cezası da inecekmiş baksanıza! O yalnız kendini düşünüyor tabii. İftiraya uğradık deyip çıkacak işin içinden namussuz. Kahveye rahat rahat gidip gelebilsin diye."

"Belki iftiraya uğramıştır gerçekten."

"Aa, hakikati siz de bilmiyor musunuz yoksa?"

"Onu demek istemedim, siz öyle söyleyince kendimi ailesinin yerine koymuş bulundum birden."

"Vay canına, bu ilginç işte. Peşin kanaat önderinden bir pişmanlık kokusu mu alıyorum? Yukarısı bayılacak buna."

"Yukarısı, yukarısı deyip duruyorsunuz. Nasıl bir yer yukarısı? Milletin açığını kollamaktan başka işleri yok mu?"

"Kızgınlık ânında söylendiği için bu sözlerinize raporumda yer vermeyeceğim."

"Kızgınlık ânında bir şey daha söyleyeyim o halde, size hiç mi hiç güvenmiyorum işte bu kadar! Bana aklıma ilk gelen şeyi söylememi öğütlemiştiniz, buyurun, sonuç ortada!"

"Tamam tamam uzatmayın. Bu arada, yargılama sonucunda Harun Gülmez hüküm giydi mi?"

14

Uzmanların kendi aralarında tartıştıkları bir konuyu buraya taşıyıp taşımamayı uzun uzun düşündüm. Çünkü düşüncesizce edilmiş bazı sözler çoktan ölüp gitmiş insanların üzerine kara bir leke gibi yapışabilir, onların huzur arayan ruhlarını rahatsız edebilir. Gene de olayı tüm açıklığıyla ortaya koymak amacıyla, şu âna kadar koruyabildiğimi sandığım dürüst tutuma halel getirmeyeceğine inanarak anlatmaya karar verdim.

Harun Gülmez dosyası, Psikolojik Tetkikler Şubesi'ndeki üç uzman için de ilginç bir deneyim oluşturuyordu. Aralarından hiçbiri daha önce pedofili vakası üzerinde çalışma fırsatı bulamamıştı. Mahkemeden ek süreyi biraz da bu yüzden istedikleri anlaşılıyor. Tecavüz ve pedofili vakalarında eylemi gerçekleştirenin, çocukluğunda istismara uğramış olması sık karşılaşılan bir durumdur. Bu da işin sinemasal –magazinsel de diyebiliriz– yönünü oluşturup ilgiyi artırır. Bana öyle geliyor ki şubedeki uzmanların da benzer bir sonuca ulaşmak ister bir halleri vardı. Bunu, aldıkları yanıtlara burun kıvırmalarından kolaylıkla anlayabiliriz. Sübyancılık nefret edilen bir sapkınlık olmasına karşın, suçu kabul edilebilir bir nedene dayandırmak içten içe arzulanan bir durum olabilir. Ya da olayı tersine çevirirsek tecavüz edenin, tecavüze uğramasıyla elde edilen bir "oh olsun" hali. Bunlara, uzmanların çözüme kolay yoldan varmak istemelerini de ekleyebiliriz.

Bir seans boyunca üstü kapalı ve nazik olmasına karşın çocukluğuyla ilgili Haruncuğun kalbini kıran sorular sordular. Halbuki o buraya kendine yakın bulduğu insanların yanında bir nebze rahatlamak ümidiyle geliyordu. Yanlış olduğunu bile bile kendisine yardım etmek istedikleri gibi bir inanca kapılmayıp da ne yapacaktı? Soruların nereye varmak istediğini gayet güzel anladı, canını yaksa da hiçbirini yanıtsız bırakmadı. Verdiği yanıtların inanmaz bakışlarla karşılanmasına alınganlık göstermemeye çalışırken, çok gücendiği bir soru karşısında iki damla gözyaşı akıttığını unutmadan söyleyeyim.

Şimdi bir an için Harun'a sempatiyle bakan biri olduğumu aklınızdan çıkarın. Mazlumun tarafında durmak alışkanlığım, olayları dürüstçe anlatmama engel değil. En ufak bir kuşkuda inandırıcılığımı yitireceğimin bilincindeyim. Dolayısıyla Harun Gülmez adlı şu garip kadersizin geçmişinde rahatsız edici hiçbir olay bulunmadığını söylediğimde bana inanmanızı rica ederim. O gün uzmanların yanında olsaydım, ki isterdim, bunu kesinlikle onlara da söylerdim. Onlar da sorarlardı bana: O halde neden? Ama durun bir dakika, bu olayın gerçek olup olmadığını henüz bilmiyoruz ki daha!

Harun o akşam koğuşa her zamankinden düşünceli döndü. Şubede yaşadıklarından canı sıkılmıştı. Münasebetsiz sorulardan neden bu kadar etkilendiğine kendisi de şaşıyordu. Oysa ki şubeden çıkarken onlar değil, kendisi uzmanları teselli etmiş, biraz da komik kaçan bir olgunlukla, "Sorun değil," demişti, "anlıyorum, vazifeniz, soracaksınız." Mahkûm aracında da morali kötü sayılmazdı. Ne var ki cezaevine döndüğünde acı bir hüzün çökmüştü içine. Son zamanlarda koğuş mevcudunda fazla sayıda değişiklik olmuştu. Yeni ve yabancı yüzler miydi, bu yalnızlığın nedeni? Az sonra alışılmadık namazına başlayacaktı. Her ne kadar takmamaya çalışsa da kendisini ilk kez izleyenlerin şaşkın bakışlarını üzerinde hissediyor, titreyip kafa sallarken bir yandan da utanıyordu.

Hizmet etmesine ediyordu ama yenilere karşı eskisi kadar istekli değildi. Bazıları şımarıp olur olmaz taleplerde bu-

lunuyordu. Oysa zavallıcık, koğuşun işlerini yaranmak değil, çile çekmek için yapıyordu. Neyse ki bu zibidilerin sayısı fazla değildi. Koğuş genelinde Harun'a karşı saygı demeyelim de, bir çekingenlik hali çoktan yerleşmişti. Üzerine sinen kutsiyeti kullanmayıp hizmet etmeyi sürdürmesi tam tersi etki yapıyor, mahkûmların aklını karıştırıp başka başka anlamlar yüklemelerine neden oluyordu. Kimileri ileri gidip elinden –estağfurullah– çay içmekten dahi kaçınır durumdaydı. Mevcut değiştikçe, koğuşun belleği de değişiyordu. İlk kez Harun yüzünden bir çaylak dövdüklerini laf arasında belirtmiş olayım.

Harun'un bir süredir kantinciden ısrarla limon kasası, karton koli benzeri şeyler istemesine başlangıçta ben de anlam verememiştim. İzin çıkmayınca onluk bisküvi kutuları toplamaya başladı. Aynı boydaki kutuları özenle düzeltip yatağının altında biriktirmesi, takıntının bir başka emaresi olduğunu düşündürüyordu. Bir süre sonra, yeterince topladığına kanaat getirince herhalde, bunları yapışkan bantla güzelce birbirine tutturdu. Kutuları bir metreye bir metre genişliğinde kare haline getirdikten sonra, binaya kat çıkar gibi yukarı doğru örmeye başladı. Aynı marka kutuların aynı tarafının dışa baktığını söylemeye bilmiyorum gerek var mı? Yaklaşık bir ay sonra kutulardan oluşan küp şeklinde bir kütle elde etmişti. Bir duvarcı ustası gibi eserini uzaktan seyrediyor, beğenmediği bir kutu gözüne çarparsa gidip düzgünüyle değiştiriyordu. Gözü gibi baktığı o kutu yığını bir müddet çay ocağının yanında öylece bekledi.

Kısacık bir parantez: Bu hikâyeyi, her okuyan ondan nefret etsin diye anlatmıyorum. Aranızda dini bütün olanlarınız varsa sözüm size. Harun'un bu davranışını yalvarırım saygısızlık olarak değerlendirmeyiniz. Bir ad koyacaksak şayet, buna derin bir çaresizlik demeliyiz. Unutmayınız ki kendine göre günleri sayılıydı. İster takıntılarından deyin ister evhamdan, ecelin uzakta olmadığına inanmıştı bir kere. Eh, sonuçta yanıldığı söylenemez. Felaket ânı davranışlarını

dışarıdan eleştirmek kolaydır arkadaşlar. Ne ki azıcık empati dünyayı daha yaşanılır bir yer haline getirmeye yeter de artar. Ama tabii gene sizin bileceğiniz iş.

Her neyse, konuyu dağıtmayalım. Kutuları artık nereden bulduysa siyah bir kumaşla kapladığını gören mahkûmların tüyleri diken diken oldu ve buz kestiler. Ne yapmak istiyordu bu manyak böyle? Bir koca kara kütleye, bir birbirlerine bakıp "la havle" çekiyorlardı. Harun her havalandırma saatinde kütleyi kucaklayıp avlunun tam ortasına yerleştiriyor, havalandırma bitinceye kadar çevresinde dört dönerken "lebbeyk, lebbeyk" nidalarıyla duvarları inletiyordu.

Bu davranışının koğuşta büyük bir tedirginliğe yol açmaması beklenemezdi. Affedilmez bir günahın suç ortağı durumuna düşürülmüş hissediyor, buna yol açtığı için Harun'a karşı yükselen ortak öfkeye kapılmaktan kendilerini alamıyorlardı. Ama bu öfke ikircikli bir öfkeydi. Belki de birbirlerine karşı öyle görünüyor, alttan alta duydukları bir korkuyu gizlemeye çalışıyorlardı. Korku, günaha girmekten değil, bizzat Harun'un kendisindendi. Zaten bir süre sonra tedbirli bir uzak duruşa dönüştü. Ne var ki hiçbir şey onun umurunda değildi. Tıpkı namazda olduğu gibi tavafta da duygulanamamanın sıkıntısıyla koştukça koşuyordu.

Kim olsa ne diyeceğini, ne yapacağını şaşırır. Daha fazla günaha girmemek için havalandırma saatinde kimse dışarı çıkmazken, gene de avluda yankılanan "lebbeyk" çığlıklarının kulaklarına ulaşmasına engel olamıyorlardı. Merakına yenik düşenler pencereden bakıp, başı arkada eteklerini uçura uçura koşturan Harun'u şaşkınlıkla seyrediyorlardı. Siyah örtünün altında kırmızı bisküvi kutuları bulunduğu düşüncesini kafasından bir türlü atamayan Harun her defasında daha hızlı koşuyor, daha kuvvetli bağırıyordu. Kızmıyorsunuz değil mi?

* * *

Harun, çıkış saatine kadar kendini cesaretlendirdi, cesaretlendirdi, cesaretlendirdi ve ertesi gün Buse'yi kreşten al-

maya gitmedi. Ama delikanlılık bir yere kadar. Sonrası sinir bozucu uzun bir bekleyiş. Bu bekleyişin içinde Zuhal'in gönül almak için ne diller dökmesinden tutun da, adamın koynunda zevkle inlediğine kadar her şey mevcut. Bekleyişi çekilmez yapan da bu. Heyecandan kaç defa tuvalete gittiğini Allah bilir. Akşam kepengi indirinceye kadar kapıdan kaç müşteri girdiyse her seferinde, acaba Zuhal mi, diye yüreği hop etmiş, o olmadığını anlayınca derin bir soluk almıştı. O gün Zuhal hiç arayıp sormadı.

Güzelliği yanında Zuhal'in akıllı bir kadın olduğunu unutmayalım. O akşam beraberinde getirdiği adam gerçekten de ilişki kurmak niyetiyle görüştüğü biriydi. Uzun zamandır kur yapan şirket sahibi bir müşteri. Kırk yaşlarında, o da eşinden boşanmış ve iki çocuğu eski karısının yanında kalıyormuş. İş, Harun'un korktuğu aşamaya varmamıştı ama bir süre görüştükleri de doğrudur. Harun apar topar kaçtıktan sonra adam iki saat kadar oturmuş, bir kahve içip biraz sohbet ettikten sonra kalkıp gitmişti. Takip eden altı hafta süresince görüşmeye devam ettiklerinden de haberimiz var. Peki bu altı hafta boyunca Haruncuk ne durumda mıydı? Bir gün arayla Buse'ye bakmaya kaldığı yerden devam edecektir.

Zuhal ertesi gün öğlen saatlerinde Harun'a telefon eder ve Buse'yi kreşten alıp alamayacağını sorarken bir bakıma emrivaki yapmaktadır. Sitem bile etmemiştir. Hiçbir şey olmamış gibi neşeli neşeli konuşur. Cilveli bir sesle, "Akşam evde görüşürüz tatlım," demeyi de ihmal etmez. Harun'un bu işe çok bozulduğunu aslında o dakika anlamıştır. Bozuntuya vermemeye çalışırkenki sevimli acemiliği hoşuna dahi gitmiştir. Bundan sonra dikkatli davranır ve adamı bir daha eve davet etmez. Artık dışarıda ne kadar görüştüyse.

"Başım gözüm üstüne bacım." Harun'un bu telefona çok ama çok sevindiğini saklamayacağım. "Tatlım!.." Zuhal ona ilk kez böyle hitap etmişti. "Tatlım!.." Aklındaki bütün kötü düşünceler silinip gitmekle kalmamış, şimdi bir de suçluluk duymaya başlamıştı. Hay Allah, boşu boşuna endişelenmiştir. Bir de şu alınganlık... olmasa iyiydi. O akşam gi-

derken başka bir şeye de cesaret eder ve yanında bir buket çiçek götürür. Ama buketi, Zuhal'e vermek yerine açıp vazoya yerleştirir. Eh, buna da şükür. "Tatlım!.."

Harun'un bu neşesi, Zuhal'in gözünden kaçmadı. Akşam konuyu hiç açmayarak onu utandırmadı. Çok şey ifade eden çiçekleri, Harun'un korktuğunun aksine memnuniyetle kokladıktan sonra oturması için üsteledi, çay ikram etti, bir samimiyet işareti olarak uzun uzun kendinden ve tek başına mücadele etmenin sıkıntılarından söz etti. Evliliğinde yaşadığı ihanetleri anlatırken gözleri bile doldu. Allahım ne mutluluk! Giderken başını döndürecek öyle güzel şeyler söyledi ki, (sen olmasaydın bu zor günlerimde, ne kadar iyisin, hakkını ödeyemem vs., vs.) Harun o gece sevinçten uyuyamamıştır. Hakkını teslim edelim, Zuhal bunu gönül almak değil, içinden geldiği için yapmıştı. Emin olabilirsiniz.

Mutluluğun bu kadarı şimdilik ona yetecektir. Keyfini kaçırmamak için fazla kurcalamak niyetinde değildir. Yaşadığı sıkıntıyı bir o, bir de Allah bilir. İlerlemek için ne yapması gerektiğini daha sonra düşünecektir. Şimdilik Buse'yle oynamaya ve ufak tefek işleri halletmeye devam, ha bir de temiz ve bakımlı görünmek şart.

Zuhal'in bu davranışı elbet nedensiz değildi. Kendini tuhaf hissetmiştir. Uzun bir aradan sonra ilk buluşmasında beklediği duyguları bulamadığını fark edip biraz da düş kırıklığına uğramıştır. Adamın yanındayken kurtulamadığı sorgulayıcı düşünceler, flört etmenin tatlı heyecanına kendini kaptırmasına mani olmuştu. Aklı hep evde oynarken bıraktığı Buse ve Harun'daydı. Bu sıcak görüntü, yanındaki adamın soğuk görünmesine neden oluyordu. Tabii kendisinin de ona... Adamın her güzel davranışı ve her iltifatı altında art niyet aramaktan kendini alamıyordu. Oysa düzgün birine benziyordu. Evliliği ima eden konulardan kaçmaması pekâlâ iyiye yorulabilir. Zuhal'in görüşmeye devam etmesinin nedeni de bu.

Şubede o günleri anlatırken bile Harun'un gözleri ışıl-

damaktadır. Bitmemesini istercesine sözü uzattıkça uzatır. Aynı şeyleri defalarca tekrar eder. Peki evde durum nasıldır? Zuhal'e gitmediği o pazartesi akşamı, Hacı Anne bunaltırcasına sevgi gösterisinde bulunmuştur. Dediğine göre kucağına oturmaya bile zorlamış. Harun, uzmanlara annesinin bu davranışının kendisini çok ittiğini söyleyecektir. "İlk defa annemden nefret ettim," diyecektir. Bu ifade, uzmanları anne-oğul ilişkisi üzerinde düşünmeye sevk eder. Bu tür sapmalarda baskın –ya da ilgisiz– anne figürü özellikle erkek çocuklarında belirleyici bir rol oynayabilmektedir. Ne var ki Harun, annesiyle ilgili sorulara uzmanların beklediği yanıtları vermez. Anne otoritesinin onun ezik karakteri üzerinde kuşkusuz etkisi bulunmakla birlikte, sapmaya yol açacak boyuta varmadığı bellidir. Yetiştiği sosyal çevre, anne otoritesini içselleştirmesine yardım etmiştir.

Babasına gelince, cezaevi kayıtlarından ziyaretlerinin seyrelmekte olduğunu takip edebiliyoruz. Haftalık görüşmeleri kaçırmayan Hacı Amca, cezaevine artık iki-üç hafta arayla uğramaktadır. Dışarıdan psikiyatr tuttuklarını ve aklayıcı (!) bir rapor yazdırdıklarını hatırlarsınız. Hukuki geçerliliği bulunmayan bu rapor, mahkemeye hiç ibraz edilmedi; ama Hacı Amca'nın işini tastamam gördüğünü rahatlıkla söyleyebiliriz. Öyle ki işin aslını bilmeyen hısım-akraba, etnik alınganlığın da etkisiyle iftira iddiasını canı gönülden sahiplenince, Adli Tıp'tan gelecek rapora bile ihtiyaç kalmamıştı, denebilir. Bu ani ilgisizlik avukatı dahi şaşırtmıştır. Ne olduysa işin peşini birden bırakıvermişlerdi. Hacı Amca, oğlunun sürüklenmekte olduğu sondan habersiz, hayırsızlığının, edepsizliğinin, asiliğinin cezasını çekmesinden memnun bile sayılırdı. Nasihatle iki rekât namaz kıldıramadığı oğlunun elinden tespih, dilinden besmele düşmez olmuştu. Ele güne karşı hapishaneden çıkmasını kendi engelliyormuş gibi, "Biraz daha yatsın, eşegin ogli!" deyip duruyordu. Hem böyle şakaya vurunca kulağa önemli bir şey değilmiş gibi geliyordu. Babanın bu davranışının Harun üzerinde yol açtığı sorunları ileride göreceğiz.

15

"Rica ederim buyurunuz, dilediğiniz yerden anlatmaya devam edebilirsiniz."

"Neyi anlatmamı istiyorsunuz beyefendi, anlamadım."

"Neyi isterseniz. Haydi buyurun anlatın."

"Ne anlatayım?"

"Canınız ne anlatmak istiyorsa."

"Bulmaca gibi konuşuyorsunuz. Nereden icap etti şimdi bu?"

"Haydi ama."

"Siz sorun ben anlatayım."

"Hayır, siz neyi istiyorsanız onu anlatın, haydi, çekinmeyin."

"Ama benim kendi kendime anlatacak bir şeyim yok ki!"

"Vardır, vardır, haydi."

"Davayla mı ilgili?"

"Siz de az şakacı değilsiniz hani. Başka neyle ilgili olacak?"

"Vallahi ne diyeceğimi şaşırdım şimdi, bilemiyorum ki ne anlatayım."

"Kendi kendinize konuşur gibi daha kolay olacaksa arkamı döneyim. Varsayın burada yokum. Hoop, kayboldum!"

"Rica etsem, eskisi gibi devam etsek?"

"İstemiyor musunuz gerçekten?"

"Bana döner misiniz lütfen."

"Size de yaranılmıyor doğrusu. İyi davranmaya çalışıyorum, fark etmiyor musunuz?"

"Teşekkür ederim de, aklıma hiçbir şey gelmiyor."

"Kendinizi savunacak bir şeyler söyleyebilirsiniz pekâlâ."

"Kendimi savunmak mı?"

"Şaka yaptım canım, hemen alınmayın. Şimdi, anlatıyor musunuz anlatmıyor musunuz?"

"Herhalde anlatamayacağım."

"Pekâlâ, günah benden gitti. Soruyorum, hazır mısınız?"

"Peşin kanaatle ilgili olmasın ama."

"Bakın hanımefendi. Deminden beri, ne hakkında konuşmak istersiniz, diye sormaktan dilimde tüy bitti. Şimdi kalkmış, şu olmaz bu olmaz, diyorsunuz. Çok rica ederim."

"Dönüp dolaşıp konuyu oraya getiriyorsunuz da."

"Soruyorum. Akrabalarınız veyahut yakın çevrenizde şehit ailesi var mıydı?"

"Hani davayla ilgiliydi?"

"Soruma cevap verin lütfen."

"Hayır, yok."

"İyi düşünün."

"Hayır."

"Peki diğer iki üyenin akrabaları ve yakın çevresinde şehit ailesi olup olmadığını biliyor musunuz?"

"Hiç fikrim yok."

"Tamam, bunu zamanı gelince kendilerine sorarız. Sizden kendi yakın çevrenizi son bir kez taramanızı rica ediyorum."

"Nereye vardırmak istediğinizi anlıyorum. Ama bu çok, çok, nasıl demeli, insafsız bir suçlama."

"Suçlama değil hanımefendi, bir soru. Cevabını verirsiniz olur biter."

"Yargıçlığı hafife alıyorsunuz."

"Hah hayt, güleyim de yabana gitmesin. Siz yargılamadan ne anlarsınız, bakın biz burada nasıl kılı kırk yarıyoruz. Söylenecek çok şey var da, haydi susayım. Yeri gelmişken, yargılama sonucunda Harun Gülmez'in hüküm giyip giymediğini söylememiştiniz."

"Giydi ama etnik kimliğinin bu yargılamada en ufak bir etkisi olmadığına şerefim üzerine yemin ederim."

"Ya diğer üyeler?"

"Dedim ya, onları bilemem."

"Karar nasıl alındı?"

"Oybirliğiyle."

"Yani üç yargıcın üçü de zanlı aleyhine karar verdi öyle mi?"

"Doğru."

"Diğer iki üyenin nelerden etkilenip etkilenmediği konusunda emin olabilir misiniz?"

"Her yargıç, yalnızca kendi oyu ve vicdanından sorumludur. Ben de öyle."

"İstesenız de istemeseniz de ortak kararda sizin de payınız bulunuyor."

"Bütün bunlar saçmalık, beni oyuna getirmeye çalışıyorsunuz. "

"Sakin olun hanımefendi, nerede bulunduğunuzu unutmayın. Hoşgörü kotamı zaten fazlasıyla aşmış durumdayım, yukarıdan uyarı gelmesi an meselesi. Disiplin yönetmeliğini uygulamak zorunda bırakmayın beni."

"Tamam, özür dilerim."

"Fatoş hanımların büyük oğlunu hatırlayın."

"İnsani bir tepkiydi. Kim olsa benzer davranır."

"Elbette."

"İstedikten sonra her ailede uzak yakın şehit düşmüş birileri bulunabilir. Bundan yanlış sonuçlar çıkarmak haksızlık."

"İstendikten sonra, sizin kelimelerinizle söylüyorum, uzak yakın örgüte katılmış birileri de bulunabilir."

"Bana neden böyle davranıyorsunuz. Size anlattım, bu sıradan bir istismar davasıydı. Savunma hakkı ve adil yargılama kurallarına uyulmadığını kimse iddia edemez. Başka türlüsü de olamazdı zaten. Yargılama normal seyrinde devam etti ve öylece bitti. Davalı taraf, temyize bile gitmedi."

"Harun Gülmez'in ailesinde örgüte katılmış birileri var mıydı?"

"Allah aşkına bunun davayla ne alakası var?"

"Soruyu yanıtlayın."

"Olabilir de, olmayabilir de, bakmadık."

"Tamam, o halde sorun yok. Gördünüz mü bakın, boşuna endişelenmişsiniz."

16

Harun korkularla iç içe geçmiş bir labirentte yavaş yavaş yolunu kaybetti. Bana kalırsa delirmişti. Ne var ki koğuş arkadaşları onun ipe sapa gelmez davranışlarına akıl erdiremediklerinden olsa gerek, boş yere keramet aramaya devam ediyorlardı. Harun'un sessizliği çok şey ifade eden bir tevekkül gibi algılanıyordu. Bu suskunluğun içinde her şey vardı: tevazu, tefekkür, bilgelik ve tabii sır... Yüzündeki anlamlı tebessüm, bilinmez olan her şeyi bildiğine dair bariz bir işaretti adeta. Aslında hiç birinin bir şey anladığı yoktu. Birbirlerine karşı ayıp olmasın diye soru soramıyor, kafa sallayıp anlamış taklidi yapıyorlardı. Örneğin yerleri silmesi, tuhaftır, temizlik yapmanın ötesinde bir şeymiş gibi anlaşılıyordu. Pirlik rütbesine karşın eğilerek çalışmak sufizmin –ya da başka bir şeyin– üst mertebesi olmalıydı. Size ilginizi çekecek bir şey daha anlatayım. Üzerine sinen sabun kokusu, farkında olmadan mistik bir etki uyandırmış, ruh temizliğinin bedene yansıması biçiminde algılanır olmuştu. Garip ama öyle.

Yemekhanenin bir köşesinde duran bu, bu, dilleri de varmamaktadır ya, Kâbe maketine ilişmemelerinin nedeni de buydu bence. Kafaları adamakıllı karışmıştı. Günah olduğunu içten içe hissediyor, bırakın kırıp atmayı, el sürmeye dahi cesaret edemeyip tam bir suç ortaklığı içinde susuyorlardı. En iyisi görmezden gelip yok saymaktı ama laf aramızda, yanından geçerken gizli gizli dua okuyanlar bile vardı.

Allah bilir hepsi. Benzer ruh hali, infaz memurlarını da etkisi dışında bırakmamıştı. Her defasında, "Kaldırın bunu buradan," diye bağırıp çağırsalar da devamını getirmeye istekli görünmüyorlardı. Harun, maketi düzenli olarak her havalandırmada avlunun tam ortasına yerleştiriyor, işi bittiğinde aynı özenle yemekhanedeki köşesine taşıyordu. Her hafta mutlaka yıkayıp ütüledikten sonra üzerine gül kokulu oda spreyi sıktığı siyah örtünün bir de yedeği vardı. Bisküvi kutuları Harun'dan sonra da bıraktığı yerde duracak, uzunca bir süre kimse atmaya cesaret edemeyecektir.

Burada bir noktayı unutmamalıyım. Küçük bir ayrıntı ama mahkûmların Harun'a bakışını yansıtması bakımından oldukça belirleyici. Harun, dindar bir kisveye büründüğünde koğuşta enikonu saygı görmeye başlamıştı. Fakat gene de emin olamıyorlardı. Namaza durduğunda şahit oldukları manzara hiç de hayra alamet görünmüyordu. Ama aynı manzara akıllarının ermediği ilahî bir vecit halinin apaçık delili de olabilirdi. Koğuşta danışacak bir bilge kişinin eksikliği duyuluyor, her kafadan ayrı ses çıkıyordu. Harun'u bir sabah takkesinin çevresine yeşil bir tülbent dolarken gördüler. Kuyruğu arkadan sırtına kadar uzayan bu tülbent, dağınık düşünceleri düzene sokan eksik parçaymış gibi her şeyin yerli yerine oturmasını sağlamıştı. Öyle ki sarıklı haliyle sarıksız hali arasında gece ile gündüz kadar fark vardı. Bu farkı elbette kafalarında yaratmışlardı; çünkü alttan alta görmek istedikleri buydu. İçleri rahat etmiş, haydi çekinmeden söyleyelim, sevinmişlerdi. Harun Gülmez'in sübyancılıktan yattığına gayrı kim inanır?

Koğuşun övünç kaynağı haline geldikten sonra şu temizlik işinden el çekmesi için hep birlikte yalvar yakar oldular. Ele güne karşı helaları yıkamasaydı bari. Kovayı süpürgeyi elinden almaya kalktıklarında çirkefleşiyor, çok zorlarlarsa şak diye düşüp bayılıyordu. Ona yardımcı olmak için, "Etrafı temiz tutalım beyler," diyorlardı ama Harun'un bir yeri temizlemesi için mutlaka kirlenmesi gerekmiyordu. Hep aynı hırsla yıkıyor, siliyor, ovuyordu...

Olayları her zaman akılla açıklamak gerekmez. Filanca numaralı koğuşta keramet sahibi bir ermişin türediği haberi cezaevinin diğer koğuşlarına yayıldıysa bunda şaşacak bir durum yok. O yüzden üzerinde fazla durmayacağım. Bire bin katıldığını ve infaz memurları aracılığıyla her gün onlarca muska talebi geldiğini söylemekle yetineyim. Muskalar elbette hiç yazılmadı. Harun'un canı sıkkın, vakti kısıtlı, kafası çok daha önemli konularla meşguldü. Tülbent, mahkûmlara etki ettiği kadar kendisine etmiyordu. Aklına geldiği için sarmıştı, öylesine, eksik kalmasın diye. O, ruhun kurtuluşu için çok daha büyük hedeflerin peşindeydi.

Psikolojik Tetkikler Şubesi'ndeki görüşmelerde, uzmanlara bunlardan bahsetti mi, emin değilim. Kılığındaki gözle görülür değişiklik dışında mahkûmiyet hayatı hakkında fazla bilgileri olduğunu sanmıyorum. Bunu da içinde bulunduğu koşullar altında herhalde normal karşılamışlardır. O daha çok Zuhal'le ilgili konularda konuşmayı seviyordu. Uzmanların yanında ibadete ara vermenin Allah indinde geçerli mazereti varmış gibi kendini suçlu hissetmiyordu. Örneğin zikir yapmak ve tespih çekmek aklına bile gelmiyordu. Sınırlarda gidip gelen kişiliğinin iki mekân arasında belirgin bir ayrıma uğradığını rahatlıkla izleyebiliyoruz. Şubede aklı başında konuşmalar yapmayı pekâlâ becerirken, cezaevinde tam bir meczup haline dönüşüyordu. Uzmanlar bunu hiç öğrenemediler.

Görüşmelerden birinde, Buse'ye iyi bakarak Zuhal'e iyi bir baba olabileceğini kanıtlamak istediğini söylemişti. "Yukarıda, kurban olduğum Allah var," demişti, "bak yeminle, annesinden çok ben oynuyordum onunla." Babalık görevleri arasında saydığı için popo silmekte de, "He vallaha," sakınca görmemiş. Zuhal'in bu konudaki tutumu sorulduğunda, son olaya kadar aralarında bu bahsin geçtiğini hatırlamıyor. Bir başka soru üzerine, "Bir mahalleli olarak (burada Kürt kimliğini ima ediyor) sosyete bir bayanın (sosyeteden ne kastettiği tam anlaşılmıyor, Türk olabilir) hanesinde yanlış yapmak

örfümüze terstir bacım." diye cevap vermiş. Doğru olabilir çünkü sonuçta annesinin güveniyle birlikte kızın sevgisini de kazandığı ortada. Gerçek babasının ilgisiz oluşu, Harun'un işini hayli kolaylaştırmış olmalı.

Uzmanlar o âna kadar elde ettikleri bulguları doğrulatmak amacıyla Harun'un anne ve babasıyla görüşmek istedilerse de bu mümkün olmadı. Yukarıda da sözünü ettiğim gibi, özellikle Hacı Amca olaya kapanmış gözüyle bakıyordu. Aklayıcı rapor çok şükür alınmış, bir iftira sonucu cezaevine düşen çocuk bir süre yatıp çıkacak, hepsi bu. Hacı Anne ise Zuhal'e beddua okumaktan başka bir şey yapmıyor ama eskisi kadar değil. O daha çok oğlunun kafasızlığına kızıyor. Aile ve hemşeri çevresinde de olayın önemi azalmış olmalı. Cezaevi onların dünyasına yabancı bir yer değil. Hepsinin köyünde, aşiretinde yatıp çıkan gırla. Dağdakiler cabası. Kahvede mahcubiyet değil kızgınlık var. Hacı Amca gitmeyi kesinlikle reddediyor. Kahvede bile konuşulmaz olmuş bir konuyu kalkıp Adliye'de konuşmanın gereği yok. "Açık görüşe gitmemişim he, adliye tıbına mı gideceğim," diyor, "ne halleri varsa görsünler."

Buse ve annesinin soruşturmanın başında çocuk psikoloğu nezaretinde verdiği ifadeler dosyada mevcut, ne yazık ki bu ifadeler, Adli Tıp Kurumu'na dava süresi içinde ulaşmıyor. Ama neler yazdığını ben size söyleyebilirim. Küçük kızın ifadesinde dişe dokunur bir şey yok. Sorulara verdiği cevapların alt alta sıralanarak kaleme alındığı anlaşılıyor. Evet-hayır diye verdiği cevaplar doğal olarak cümle haline sokulmuş. Buralarda ipucu aramak ne kadar doğru olur bilemiyorum. Annesinin öğrettiği gibi konuştuğu ihtimalini göz ardı edemeyiz. Doğru söylediğini anlamak için çocuğu azıcık sıkıştırmak gerekli ama tabii bu yola başvurulmamış. Duruşma esnasında avukatı tarafından yapılabilirdiyse de, Harun razı gelmemiş. İhtisas Dairesi'ndeki son görüşmeye kadar Buse'yi hâlâ çok sevdiğini iddia ediyor. Gerçek olabilir mi? Bilmiyorum. Bazı arkadaşlarım, bunun psikologları etkilemek için söylenmiş olabileceğini iddia ediyorlar. O ge-

ceyle ilgili ipuçlarını Zuhal'in ifadesinde aramak daha yerinde olacaktır.

* * *

Hal böyleyken Zuhal, adamla görüşmeyi altı hafta boyunca sürdürmüştü. Gerçek adını veremediğim için kendisine "İgor" diyelim. Sarı saç, mavi göz ve boylu poslu yapısıyla Rus prenslerine benzediğinden ona bu ad uygun düşer. Tekrarlıyorsam beni uyarın, Bay İgor'un düzgün görüntüsünün yanı sıra evlilik ima eden sözlerden de kaçmaması, Zuhal'in ümitlenmesine yol açıyordu. Cumartesi günleri yanlarına Buse'yi de alıp gezmelerinden rahatsız olmuyordu mesela. Özel bir ilgi göstermese de, her defasında yanında kızın gönlünü kazanacak bir oyuncak getirmeyi unutmuyordu. Pazarları kendi çocuklarını görmeye gitmesini de Zuhal anlayışla karşılıyordu.

Şu da bir gerçek ki artık yalnızlıktan sıkılmıştır. Kendi kendine itiraf edemese de, yeterince bekâr kaldığının ve ince eleyip sık dokuyacak yaşta olmadığının bilincindedir. Yirmili yaşları geride bırakan bir kadının karşısına seçmekte şımardığı koca adayları çıkmaz. Kestirmeden gidiyorum diye kusura bakmayın, yatağını bir erkekle paylaşmanın zamanı da gelmişti. Dolayısıyla yakışıklı Bay İgor'un uygun bir izdivaç için uygun bir aday olduğu söylenebilir. Kısacası ortada Harun'un üzülecek olmasından başka sorun görünmüyordu. Ne yaparsın şekerim, hayat böyle.

Aslında saf biri sayılmazdı Harun; ama gerçeklerle yüzleşmek yerine onları yok saymak gibi kötü bir huya sahipti. Bu huy, bilirsiniz, utangaçlarla korkakların ortak özelliğidir. Diyeceğim, Bay İgor'la dışarıda görüşmeye devam ettiklerini pekâlâ tahmin edebilirdi. Ama onun yerine güzel şeyleri düşlemeyi tercih etti. O akşam ne demişti Zuhal? "Sen olmasan ben ne yapardım?" Harun yanılmıyordu. Ellerini avuçlarının arasına alıp, "Ne kadar iyisin!" derken Zuhal'in bu sözleri içtenlikle söylediğini biliyordu. İçinde tuhaf bir

güven duygusu vardı. Yanı başında mırıl mırıl oynayan Buse'nin varlığı, bu güvenin ete kemiğe bürünmüş hali gibiydi. Küçük kıza bakıp yüreğini rahat tutabildiği böylesi anlarda kendini evin erkeğiymiş gibi hayal ederdi. Şimdi yasak olan büyülü mahremiyet âlemi, o zaman onun en doğal hakkı olacaktı. Gidip Zuhal'in dolabını açabilir, çamaşır çekmecesini karıştırabilirdi mesela. Hemen şu koridorda Zuhal'in banyodan kısacık bir bornozla çıktığını görebilirdi. Bornozu bırak, yıkanırken banyoya dahi girebilirdi. Dahası da var ama o kadar ileri gidemiyordu. Bir erkek hayatta başka ne ister? Bu düşünceler, Harun'un başını döndürüyordu; saçma sapan evhamlarla canını sıkmak istemiyordu. Uzmanlar, Harun'un bu sözleri üzerine popo silmenin simgesel önemi üzerinde durdular. Hasta, hayranlığını duyduğu mahremiyet bölgesine bu yolla ulaşmış olmak isteyebilirdi. Zuhal'in popo silmeye ses çıkarmamasını dolaylı yoldan kendi mahremiyetine de kapı açması olarak algılayabilirdi.

Şimdi burada aklıma yatmayan bir konu var. Zuhal, popo silmeye nasıl izin vermiş olabilir, diye kendi kendime çok sordum. Öyle ya, bir anne iki yaşındaki kızının poposunu yabancı bir erkeğin silmesine nasıl razı gelir? O günlerin telaş ve kafa karışıklığı içinde aklına getirmemiştir, diyebilir miyiz? Sanmıyorum. Bir çocuğun ne zaman kakası geleceğini asla bilemezsiniz. Bir baba belki ama kadınlar bu tür şeyleri asla ihmal etmez. Uzmanların da kafasını en çok kurcalayan konulardan biri bu oldu. Harun'dan ziyade annenin yaklaşımı ilgilerini çekiyordu. Harun'un söyledikleri doğruysa ortada bir tuhaflık vardı. Aralarında popo silme konusunun hiç konuşulmadığını tekrarlarken, "Bana çok normal geliyordu, yanlış bir şey olduğu aklımdan bile geçmedi," demişti. Anlaşılan annesine de normal geliyormuş ki, bu durum iki yıl boyunca devam etmiş. Kendisiyle konuşma imkânı bulunmadığı için akla gelen tek açıklama, Zuhal'in rahat bir kişiliğe sahip olması. Gene de hiç konuşulmamış olması akla yakın görünmüyor. Babalık tecrübesi olmayan genç bir erkek, kız çocuklarının poposunun önden arkaya

doğru silinmesi gerektiğini bilemez. Annenin en azından bunu tembihlemiş olması gerekir. Rivayet bu ya, o günlerde Zuhal durumu çevresine, "Buse istediği için," diye açıklarmış. İnandırıcılıktan uzak. Dediğim gibi olayda birçok soru işareti var. Yeri gelmişken üç uzmandan ikisinin kadın olduğunu belirtmeden geçmeyelim.

Zuhal, yakışıklı Bay İgor'la gezip tozarken Harun sabırla bekleyecektir. Sabrı selamete erecek, sonunda sevdiği kadını kazanmasına neden olacaktır. Bu arada tedbiri elden bırakmadığını, geç vakitlere kadar karşı kaldırımda bir aşağı bir yukarı volta attığını kulağınıza fısıldamış olayım... ve Zuhal' in perdenin arkasından gülümseyerek izlediğini de...

Bunu basit bir aşk anlatısına çevirmekten korktuğum için bazı ayrıntıları atlamamı hoş karşılayacağınızı umuyorum. Neticede çıkış amacım, şu dünyadan sessiz sedasız geçip giden Harun Gülmez'in karanlıkta kalmış çığlığını bir nebze olsun duyurabilmek. Belki size yardımcı olabilecek birkaç ipucu daha verebilirim. Böylece araları dilediğiniz gibi doldurabilir, işin içine hoş bir romantizm katabilirsiniz. Evet, bunu yapabilirim. Örneğin, Harun'un, Bay İgor'u birkaç kez Zuhal'i arabasıyla eve bırakırken yakaladığını söyleyebilirim. İlk seferinde morali bozulsa da, yukarı asla çıkmadığından emin olunca endişelenmeyi bırakmıştı. Üstelik Zuhal, ona her zamankinden daha yakın davranmaya başlamıştı. İşten geldiğinde kaçarcasına gitmesine izin vermiyordu. Çaylarını içerken o gün işyerinde yaşadığı komik ya da sıkıntılı olayları anlatıyordu. Üzerini değişmek için odasına gittiğinde Harun, kendini öylesine mutlu hissederdi ki. Bazen kapısını yarım parmak aralık bıraktığını fark ederdi. İçerisini göremezdi ama koridor zemininde belli belirsiz kıpırdayan gölgelerden ne yaptığını tahmin edebilirdi. Bu kadarı dahi başka kimsenin –Bay İgor'un bile– sahip olmadığı bir ayrıcalıktı.

Aslına bakılırsa Harun'un, Bay İgor'a teşekkür borcu olduğu bile söylenebilir. Sayesinde Zuhal'in ne kadar vazgeçilmez olduğu kesinkes kafasına dank etmiş, böylece ailesine

karşı direnme gücünü bulabilmişti. Dahası Bay İgor'a minnet borcunun tek nedeni de bu değildi. Bunun gibi ipuçlarından söz ediyorum arkadaşlar. Ama daha önce anlatmam gerekenler var.

Evde ve dükkânda durum iyice kötüleşmiştir. Hacı Anne ile Hacı Amca kendilerine göre haklıdırlar; ama Harun'un böylesi bir düşten vazgeçmesi Allah aşkına nasıl beklenir? Onu sürüklemek istedikleri hayat, şimdiki düşleriyle karşılaştırıldığında kapkaranlık boğucu bir sıradanlıktı. Oysa azıcık sağduyulu davranabilseler –ki evlatlarımız söz konusu olduğunda hepimiz için zordur– yapılacak en son şeyin şiddetle karşı çıkmak olduğunu anlarlardı. En azından akrabadan bir kızla evlendirmeye zorlayıp yangına körükle gitmeye kalkmazlardı. Zuhal'i kötüleyen her sözün, evlatlarını ona bir adım daha yaklaştırdığını göremiyorlardı. Hacı Amca çoktan rahmetlik oldu, ama Hacı Anne hâlâ sağ ve hâlâ Zuhal'e beddua okumaktadır.

Aralarındaki büyük çatışmaya karşın tutuklandığı güne kadar Harun, babasının yanından ayrılmayı hiç aklına getirmedi. Babası harçlığını iyice azaltsa da dükkânı her sabah düzenli olarak açmaya devam etmişti. Uzmanlar ataerkil ailelerde bu davranışın normal olduğunu kaydediyor. İmkânı olduğu halde kasadan para tırtıklamayı aklından bile geçirmediğini söylediğinde inanmamak için bir neden görmemişlerdi. Sigara ve Buse'ye aldığı küçük hediyeler dışında parayı dert ettiği yoktu. Hacı Amca, Harun cezaevindeyken de aynı tutumu sürdürmüştü. Oğlunun göz göre göre felakete sürüklenmesine seyirci kalamayacağına göre, durumun ciddiyetinden haberdar olmadığını anlıyoruz.

17

"Size bir itirafta bulunayım mı? İnanmayacaksınız ama biz düşünce okuyamıyoruz."

"Hadi canım, beni konuşturmak için böyle söylüyorsunuz."

"Gerçekten, yemin ederim. Biraz düşündüğünüzde bunun pek de mantıksız olmadığını anlayacaksınız. Aksi halde bu soruşturmaya gerek kalmazdı, öyle değil mi? Bilirdik. Aramızda kalsın, aslında bozuntuya vermiyoruz. Eh, işimize gelmiyor da değil hani. Azıcık korkunun kimseye zararı olmaz, *madam*."

"Yani boşuna mı korkmuşuz bunca zaman?"

"*Viy madam*."

"Beni kandırmıyorsunuz, değil mi?"

"Teessüf ederim. Size ne zaman yalan söylediğimi gördünüz. *Jö vuz an pri madam*."

"Ne bileyim, biz hep öyle olduğuna inanmışızdır da. Siz şimdi böyle deyince..."

"Biriniz ortaya bir laf atıyor, o ona, şu buna derken bir de bakmışsın hakikat olup çıkmış. *Vuzet vreman drol*."

"Doğrusunu isterseniz şaşırdım."

"Benimle konuşurken bazı şeyleri aklınızdan geçirmeye korkuyordunuz, değil mi? Söyleyin, öyle mi, değil mi?"

"Hayret, nasıl bildiniz?"

"Ha ha, korkmayın, yalnızca isabetli bir tahmin. Buyu-

run, *madam*, dilediğiniz gibi düşünün. Ben duymuyorum."

"Kusura bakmayın yapamam."

"Nedenmiş o?"

"Ne bileyim, bazen aklımdan geçenleri okurmuş gibi bakıyorsunuz da."

"Nasıl yani?"

"Böyle ters ters."

"Hepsi taktik, *madam*."

"Ama insan endişeleniyor doğrusu."

"Ah, *mil mersi*. Övünmek gibi olmasın, işimde hiç de fena sayılmam. Ne de olsa kaçın kurasıyız. Gelin bir deneme yapalım. Şimdi siz bir şey düşünün. Ayıp bir şey olsun ama. Bakalım ben bilebilecek miyim... Gördünüz mü, bilemedim işte!"

"Bu çok saçma."

"Bakın, *madam*. Sizi ikna etmek gibi bir mecburiyetim bulunmuyor. *Vuzave kompri*? Size kanım kaynadığından yönetmelikleri çiğnemeyi bile kaç kez göze aldım. Neden? Azıcık yumuşak davranayım da rahatlayın diye. Buna karşılık siz ne yapıyorsunuz?.."

"Hayır, hayır, lütfen, gene tartışmayalım ne olur. Tamam, size inanıyorum."

"*Anfen, vuala ün reponz dentelijans. Bravo!*"

"Benimle niçin Fransızca konuşuyorsunuz?"

"Öyle mi? Hiç farkında değilim. Allah Allah, *se bizarr*."

"Bakın gene yaptınız."

"Sizi anlamıyorum. Buraya hep Türklerin geldiğini mi zannediyorsunuz sahi? Çok safsınız. Bakın şu dosyaya. Listeyi görüyor musunuz? Sizden önce Güney Afrikalı bir maden işçisini çıkarttılar karşıma. Berberi asıllı bir Faslı. Yakalanacağını anlayınca yürüttüğü elması mı yutmuş, öyle bir şey. Eh, mecbur Fransızca konuşacaksınız. Kimse benden Berberice öğrenmemi bekleyemez herhalde. Yabancı dil tazminatı hak getire. Faslıdan önce de zevzek bir Perulu muhasebeci vardı. Aman Allahım, ne kadar da patavatsızdı. Onunla da İspanyolca konuştum. Haliyle kafa karışıyor bazen. Her ney-

se, gevezeliği kesip işimize dönelim. Harun Gülmez'in mahkemede yeteri kadar savunulduğuna inanıyor musunuz?"

"Bu soruyu bana değil, avukatına sormanız gerekmez mi?"

"Ben size soruyorum."

"Sanığın savunmasından da beni sorumlu tutmayacaksınız herhalde."

"Farkında mısınız madam, her soruyu iki defa sormak zorunda kalıyorum. *Sa süfi ha*?"

"Evet ama bana sorulduğuna göre sorumluluk da bana aitmiş gibi duruyor."

"Biliyorsunuz değil mi, *madam*, savunmaya geçmek de ikrar etmenin bir türüdür. Ama endişelenmeyin, kimsenin sizi sorumlu tuttuğu falan yok."

"Biz mahkeme heyeti olarak sanığın layıkıyla savunulmasını sağlamak için her türlü imkânı oluşturduk. Gerisi savunma makamının görevi."

"Ah, ah, kıymetimiz bilinmiyor. Bakın biz burada en ufak ayrıntıyı atlamayalım, diye kendimizi nasıl paralıyoruz. Hep sizler için, bir haksızlık yapılmasın da mağdur duruma düşmeyin diye."

"Tabii sizin vaktiniz bol. Bir ağır ceza mahkemesinin önünde kaç dosya bekler haberiniz var mı?"

"Haklısınız, *madam*. Bunu derhal not alıyorum. Soruyu da değiştiriyorum: Avukatının, Harun Gülmez'i yeterince savunduğu fikrinde misiniz? Ama önce bir konuya açıklık getirmek istiyorum. Davanın başında sanığın babasını, odanızdan kovmuşsunuz, doğru mu?"

"Doğru. Yani aslında kibarca dışarıya davet etmiştim; ama ısrarını sürdürünce kolluk çağırmak zorunda kaldım. Bir yargıç, görülen davayla ilgili taraflardan biriyle görüşmemeli. Kim ne diyecekse, bizler de dahil, duruşmalar sırasında söyler."

"Ne istiyormuş?"

"Bilinen şeyler. Oğlu çok namusluymuş, ahlaksız kadın komplo kurmuşmuş vs... Oğlunu hemen alıp götürmek isti-

yordu. Odadan çıkmasını isteyince sinirlenip bağırıp çağırmaya başladı."

"Hakkında yasal işlem başlattınız mı?"

"Öyle söyleyerek korkuttum ama yapmadım. Böyle durumlarda tolerans göstermeyi bilmek lazım."

"*Trebiyen, trebiyen.* Duruşmalara girmesine izin verildi mi peki?"

"Taşkınlık yapmaması için önceden avukatını uyardık. Duruşmalarda sessiz sedasız bir kenarda oturdu. Karar duruşmasına gelip gelmediğini bile hatırlamıyorum."

"Gelmedi."

"Bakın siz daha iyi biliyorsunuz. Bana öyle geliyor ki sonlara doğru davaya ilgileri azalmaya başlamıştı. Bu kesin bir gözlem değil. Avukatın, ilgisiz demeyeyim de, iştahsız tutumundan çıkartıyorum bunu. Hangi duruşma hatırlamıyorum, tutukluluğun devamına bile itiraz etmemişti."

"Bu, sizin deyiminizle iştahsız tutumun, kararınız üzerinde etkisi olmuş mudur? Daha açık sorayım, cezanın alt sınırdan verilmemesinin nedenlerinden biri de bu muydu? *Keskö vu dit?*"

"Evet, nedenlerden biri bu olabilir."

"Ee, bal gibi adil yargılama olmamış işte!"

"İtiraz ediyorum! Bunu yargılamanın bir kusuru olarak göremezsiniz. Davalı taraf mahkemeye sunmazsa, hafifletici delilleri biz nereden bileceğiz? Kendi işini takip etmek, temel vatandaşlık ödevlerinden biridir. Kaldı ki davacı taraf da benzer haldeydi. Ben anne Z.A.yı yalnızca birinci celsede gördüm."

"*Oh la laa*!.. Dava hepten sahipsiz kalmış desenize. *Povr anfan*, sonuçta kaç yıl yedi?"

18

Kafasını ne kadar sallarsa sallasın, yemekhanede sonuna kadar açık televizyonun sesi net biçimde kulağına ulaşıyor. Karşısına geçmiş dinlercesine her söyleneni kelimesi kelimesine anlıyor. Dikkatini dağıtmak için ağzından boğuk sesler çıkarıyor ama nafile. Başbakan saat on birde kabineyi toplamış. Dizleri üzerinde hızlı hızlı yaylanıyor. Altın fiyatları okunurken gözlerinin önünde annesinin sıra sıra altın dişleri beliriyor. Aklına nereden geldiyse öldüğünde dişleri kendisine verip vermeyeceklerini merak ediyor, köyde mi gömülecek yoksa belediyenin gösterdiği kalabalık bir mezarlıkta mı? Ağzından çıkan sesler, kesik kesik çığlıklara dönüştü. Mezarlığın orada çocukluğunda başından geçen tatsız bir olay, hatırladı şimdi. Sapanla küçük bir çocuğun gözünü kör etmişlerdi. Kimse görmemişti ama kendisi biliyor ya yeter. Şimdi de köpek gibi ulumaya mı başladı? Kamyonet geri manevra yaparken dokuz yaşında bir çocuğa çarpmış. Organları dört kişiye hayat olmuş. Deli zannedecekler beni. Çocuğun babası, mikrofona ağlayarak konuşurken hasta sahipleri sarılıp sarılıp şükranlarını sunuyor. Önce Allah'a, sonra babaya. Harun namazı bırakıyor. Yirmi dakika doldu.

Uzun zamandır yeni bir şey bulamadı. Umudu giderek tükeniyor. Ruhunu kurtaracak büyük eylemi bırak, ibadetine ufacık bir yenilik bile katamadı. Durmadan geriye gidiyor. Her gün tuttuğu oruç onu güçsüz bıraktı. Düşünmekte

dahi zorlanıyor. Kendisini oyalayacak bir şeye ihtiyacı var. Ne olursa, yeter ki yeni bir heyecan. Aslında buldu ama tam istediği gibi değil. İçindeki yarım yamalak sevinç, huzursuzluğunu gidermeye yetmiyor. Ama hiç yoktan iyidir. Yapacak. O da organlarını bağışlayacak.

Ertesi gün Harun, bir rahatsızlık bahane ederek kendine revir yazdırır. Maksat doktoru görecek, şu bağış işi nasıl yapılır, iyice öğrenecek. Ne kadar bağışlanabilir organı varsa hepsini bağışlayacak ki sevabı da o kadar fazla olsun. Bir yandan da endişelenmektedir, kaş yapayım derken göz çıkarmak da var. Bilmem ki, Allah'ın verdiği canı uzatmak günah sayılmasın! Ama o zaman doktorlar en büyük günahkârlar durumuna düşmez mi? Ee, bir sürü ulu din adamı biliyoruz, bunlar hayatlarında hiç mi ilaç yutmadı peki? Yok canım, olur mu öyle şey. Hazreti peygamberimiz rahatsızlandığında hekime görünmemiş değildir herhalde. Çocukken hatırlarım, kahvede birbirlerine sigara tutar gibi panaljin tutarlardı. Aralarında hacısı da vardı, hocası da. İlaç almak ile organ almanın temelde farkı yok. Ha ilaçla iyileştirmişsin, ha yenisiyle değiştirmişsin.

Revire doğru hep bu düşüncelerle yürüdü; ama doğrusunu isterseniz endişeleri, onu vazgeçirecek boyutta değildi. Sanki yatırıp hemen alacaklarmış gibi kararlı ve istekliydi. Kapıdan içeri göğsü dik, başı havada girdi. Doktorun karşısındaki duruşunu görebilseydiniz, oraya hesap sormaya geldiğini bile sanabilirdiniz.

Psikolojik İhtisas Şubesi'nde Harun, bundan hiç söz etmedi. Revirdeki doktorun umursamaz davranışı, keyfini yeterince kaçırmıştı. Aynı tepkiyle burada da karşılaşmaktan korktuğu için bu fedakârlığı kendine saklamayı yeğledi. Harun revirde göğsünü şişirip bütün organlarını bağışlamak istediğini söylediğinde "o ruhsuz herif" tebrik ederim bile demeden tozlu dosyaların arasından çıkardığı bir formu önüne sürüvermişti. Hem hangi suçtan yattığını neden soruyordu ki puşt? Ona ne! Psikologlar iyiydi. Anlayışlı davranıyorlardı. Şubede bulunduğu sınırlı zamanda, üzerindeki günah

yükünün o kadar da ağır olmadığını hissediyordu. Dışarıda konuşulması zor olan şeyler burada sıradan konularmış gibi geliyordu insana. Başkasından söz ediliyormuş gibi mesela. Bu sübyancılık meselesini üstü kapalı geçiyorlardı ama sorsalar Harun seve seve anlatırdı. Kendi fikrimi de söyleyeyim; görüşmelere devam etme şansı bulunsaydı, ruhunun kurtuluşunu sağlayacak o büyük eyleme girişmekten sanırım vazgeçerdi.

Ne var ki, sınırda kişilik bozukluğu, Harun'un yakasına yapışmıştı bir kere. Koğuştan içeri adımını atar atmaz gönlünü ferahlatan tüm iyimser düşünceler yerini kesif bir karamsarlığa bırakıyordu. Bu değişim, tıpkı namaza dururkenki gibi kendiliğinden oluveriyordu. Nasıl bir illetse bu; beyninde bir devre açılıp diğeri kapanıyor, o gün şubeye hiç gitmemişçesine kendini kapkaranlık bir ümitsizliğin içinde buluyordu. Bir elektrik anahtarı nasıl çalışırsa öyle.

Hazır söz sınırda kişilikten açılmışken, bir başka tuhaf duruma dikkatinizi çekmeden geçemeyeceğim. Harun her ne kadar koğuşa girdiğinde kendini diğer uca savrulmuş buluyorsa da, diğer yandan koğuşunu sevmektedir. Ranza parmaklıklarına serilmiş çamaşırlar, duvarlara yapıştırılmış resimler, oraya buraya saçılmış terlikler, yemekhanedeki plastik masa ve sandalyeler, duvarda demir bir kaidenin üzerinde her daim açık duran tüplü televizyon, metal dolaplar, yerdeki eski püskü kilimler, çay, sigara ve nefes kokusu, yatan, oturan, konuşan mahkûmlarla bir hapishaneden çok, ücra bir yere –baraj inşaatı mesela– çalışmaya gitmiş işçilerin lojmanını andırıyordu. Kışın, soğuk bir tatil gününü, onlar da böyle geçirirdi herhalde. Diyeceğim, donuk bir zindandan çok, kendine has bir sıcaklığı vardı. Harun, koğuşunu seviyordu, derken bunu hakiki bir sevgi olarak değerlendirmemek daha doğru olur. Bu, zannederim alışmakla ilgili bir durum. Şartlar değişik olsaydı, buradaki mahkûmiyetini az bir hasarla atlatabilirdi.

Harun artık yalnız değildir. İçimden havari demek geliyor ama iki cibilliyetsiz haşere, 24 saat yanından ayrılma-

maktadır. Biri, nişanlım dediği kadına aletinin fotoğraflarını çekip çekip göndermekten içerde, diğeri yaralamadan. Bu sonuncusu şair. İçerde bir şeyi özledi mi, oturup ona şiir yazıyor. En son lahmacuna akrostiş düzmüş. Canı çok çekerse haftalık telefon hakkını kebapçıdan yana kullanıp adamın sesini dinleyerek nefsini köreltirmiş. Gülesiniz diye anlatmıyorum arkadaşlar, esaretin şakaya gelir tarafı olmaz. Harun, namaza durduğunda iki adım gerisinde bu iki hergele de duruyor. Şimdilik kafa sallamaya başlamadılar ama Harun'un namazı bitinceye kadar kıpırdamadan bekliyorlar. Artık kimdense, sözümona koruyorlar mürşitlerini. İkisi de kara kuru ve keçiboynuzu gibi öne kıvrık. Hele bir tanesi kıymık misali, insan üzerine batmasın diye üç metre uzağından dolanır. İşgüzarlık edip bisküvi kutularının yanına kimseyi yaklaştırmıyorlar. Harun'un arkasından kovayı süpürgeyi yetiştirirken bile hep ciddi ve saygılılar. Harun, dizleri üzerinde yerleri silerken bu ikisinin dimdik alesta durması görülmeye değer. Sıra tuvalete gelince kapının iki yanında nöbet tutmayı asla ihmal etmiyorlar. Kıdemliler iplemiyor ama çömezler çişlerini tutmak zorunda.

Harun bu iki kılçığa da birer form doldurttu. İçerde bir bağış furyası başlatıp sevabını katmerleştirmek istiyor. Dışarıda olsaydı mesela, bu işin takipçisi kesilirdi. Ne ki koğuştaki namussuzların hiçbiri organlarına kıyamadı. Canlı canlı oyulacaklarmış gibi korktular resmen. Kimseye güç yetiremeyeceği başından bellidir de, bir-iki dil döker, bakar hepsi yan çiziyor, bırakır ipin ucunu. Harun bağışladıklarını zannediyor ama kendi müritlerinin bile formları gizlice yırttığını – gözlerimle görmedim, ama biliyorum.

* * *

"Saat 18.00 sularında eve geldiğimde Buse koşarak kucağıma atladı." Zuhal, savcılıktaki ilk ifadesine böyle başlamıştır. "Gözlerinin şişliğinden uzun zamandır ağladığını hemen anladım." Doğruydu, Buse yaklaşık bir saattir gözyaşı

döküyordu. "Harun Gülmez'in sinirli olduğu gözümden kaçmadı. Tuhaf davranıyordu. Ne olduğunu sorduğumda bana kızımın yaramazlık yaptığını, bu yüzden poposuna birkaç defa vurduğunu söyledi." Bu da doğruydu, ağlamasına katlanamayan Harun, kıza vurmuştu. (Buradan Harun'un Buse'ye eskisi kadar iyi davranmadığı fikri çıkarılabilir mi, size bırakıyorum.) "Bunun üzerine tartıştık. Daha önce de Buse'ye vurduğu için birçok kez kavga etmiştik. Bu defa onu evden kovdum. Buse'nin ağlaması durmayınca bir gariplik olduğunu tahmin ettim. Kucağımdan inmiyor, tuvaletin önünden geçmeye korkuyordu. Biraz sıkıştırınca Harun Gülmez'in ona tuvalette kötü bir şey yaptığını anlattı." Burada olayı ayrıntısıyla anlatıyor. Tekrara gerek yok, Harun'un neyle suçlandığını biliyorsunuz. "Ben de (...) Karakolu'na gidip şikâyette bulundum."

Görüldüğü gibi ifadede ilk bakışta dikkati çeken bir unsur yok. Yalnız şunu sorabiliriz. Zuhal eve saat 18.00'de geldiğine göre, şikâyet etmek için neden 23.55'i bekledi? Savcı da aynı soruyu sormuş olmalı ki ifade şöyle devam ediyor. "Harun Gülmez'i evden kovduğumda saat 22.45'e geliyordu. Kızım uykusundan ağlayarak uyanıp yanıma geldi. Çok korkmuştu, olayı bana anlatmak istemiyordu. Harun Gülmez, 'Annene söylersen seni Çingenelere veririm,' diyerek çocuğu tehdit etmiş. Sakinleşip anlatması saat 23.30'u bulmuştu." Zuhal, Harun'la iki yıllık ilişkisi bulunduğunu reddetmezken ifadesinin sonunda; herhalde gene bir soru üzerine, aralarında başka bir nedene dayalı husumet bulunmadığını söylemiş.

Harun, kendi ifadesinde Zuhal'in söylediklerini kısmen doğruluyor. Zuhal'in eve her zamanki saatte geldiğini, kavga ettiklerini, bunun üzerine Zuhal'in kendisini kovduğunu o da söylüyor. Kavga nedenini Harun, kıskançlık olarak açıklıyor. Evet, Buse'ye vurma konusunda tartıştıklarını, ama esas kavganın daha sonra çıktığını iddia ediyor. Gece yarısı polisleri kapıda görünce ilkin baskın yapmak üzere geldiklerini zannetmiş. Amca oğullarından biri senelerdir dağdaymış,

onu arıyorlar herhalde, diye düşünmüş. Zuhal'in evinden saat kaçta ayrıldığı sorulduğunda, havanın kararmış olduğunu, saati hatırlamadığını belirtiyor. Saati hatırlamadığını söylemesi kuşkulu. Bir insan tam olarak bilemese de üç aşağı beş yukarı tahmin edebilir. Harun'un hiç fikri yok.

Savcı, Zuhal'e benzer bir olayın daha önce yaşanıp yaşanmadığını da sormuş; ama bence gereksiz bir soru. Öyle olsaydı daha önce de şikâyet etmiş olması gerekirdi ki adli kayıtlarda meydana çıkardı. Zuhal, savcıyı kısaca, "Hayır," diye yanıtlamış. Aynı cevabı, "Sizden başka gören oldu mu?" sorusuna da vermiş. Hepimiz biliyoruz ki Zuhal de görmemişti, anlaşılan savcı dil sürçmesiyle, "Görgü tanığı var mı?" demek istemiş olmalı.

Dosyada, Buse'nin pedagog eşliğinde alınmış ifadesini de görüyoruz, ne var ki burada yer vermeyi gereksiz buluyorum. Annesinin söylediklerini doğrulayan kısa kısa yanıtlardan oluştuğunu bilmek yeterli. Küçük kızı olabildiğince bu kepazeliğin dışında tutmak istiyorum arkadaşlar. Öyle ya da böyle küçücük kafası yeterince karışmış olmalı. Bir de biz dallandırıp budaklandırmayalım.

Bir davanın normal seyrinde duruşmalar süresince karşılıklı suçlama ve savunmalar, tanık ifadeleri, ibraz edilen bulgu ve deliller sonucu hâkimin bir kanaate varması beklenir. Bunlardan ne kadar çok sayıda olursa, sağlıklı bir karara ulaşmak o denli kolay olur. Özellikle ağır ceza davalarında taraflar savunma ve iddialarında doğruyu söylemiyorlarsa eninde sonunda tutarsızlığa düşerler. Deneyimli bir hâkim için bu tutarsızlıklar arasından hakikate giden yolu çıkarmak hiç de zor değildir. Bizim şanssızlığımız, Harun Gülmez olayında her iki tarafın da davayı akışına bırakması. Dolayısıyla elimizde mahkemeye intikal etmiş çok az sayıda bilgi bulunuyor. Neyse ki biz davanın hukuki tarafıyla fazla ilgilenmiyoruz. Sonuçta Harun Gülmez'in, küçük yaşta çocuğa istismar suçundan hüküm giydiğini hepimiz biliyoruz. Bizim amacımız, yani benim amacım, gazetelerde küçücük bir yer

bile almadan tarihin karanlıklarında unutulup gitmiş hüzünlü bir hikâyeyi gün yüzüne çıkarmak. Bunu neden mi yapıyorum? Bilmiyorum. Belki de olayı hatırlayan tek kişi kalmanın yükünü artık taşıyamayışımdandır. Hiçbir şeyi, geçmiş geçmiştir, diyerek silip atamayız arkadaşlar, aksi halde bugüne ihanet etmiş oluruz.

İfadeler konusunu kapatmadan önce Harun'un ifadesindeki önemli bulduğum bir noktaya işaret etmek istiyorum. Biliyorsunuz Harun, Buse'nin altını sildiğini hiçbir zaman inkâr etmemişti. Oysa etse, kanıtlamak iddia sahibine düşerdi. Bu ifadenin, delillerin böylesine kıt olduğu bir dosyada mahkeme heyetinin dikkatini çekmemesi olanaksız. İfadesinde Harun'un, "İki sene boyunca Buse'nin altını o kadar çok sildim ki, parmağım yanlışlıkla orasına girmiş olabilir," dediğini hatırlarsınız. Peki ama neden yanlışlıkla? Harun bunu kızın aşırı hareketli olmasına bağlamıştı. Gerçekten öyle mi? Bunu ileride göreceğiz.

Harun, kıskançlık meselesini mahkemede değilse bile, Psikolojik Tetkikler Şubesi'ndeki uzmanlara içini döktüğü bir sırada ayrıntısıyla anlatmıştı. Zuhal, mizacından mıdır bilinmez, aşırı kıskanç bir kadındır. Her kadın kıskançtır ama Zuhal'inki, söylemekten korkmazsam, hastalık derecesindeydi. Başka birini kaçıracak denli boğucu olan bu kıskançlığın, bu taraklarda bezi bulunmayan Harun'u rahatsız ettiği aslında söylenemez. Hovardalığı becerip beceremmemek şöyle dursun, Bay İgor'un ortalıkta bir görünüp kaybolması bile gözünü adamakıllı korkutmaya yetmiştir. Zuhal gibisini bir daha nereden bulacak? Özellikle son zamanlarda bu kıskançlıktan bilakis hoşlandığı dahi söylenebilir. Bu ilişkide Harun'un verici –ezilen de diyebiliriz– taraf olduğunu aklımızdan çıkarmayalım. Haruncuğun da kendini güçlü hissetmeye hakkı olduğunu vicdan sahibi herkes kabul edecektir. Böylece tehlikeli bir oyuna başlar. Kadını yerli yersiz kıskandırmaktan sinsi bir haz duymaktadır. Ne var ki Harun, gönül işlerinin ustası değildir. Bazen gerçek, bazen yalan, annesinin

ona bulduğu kızları gelip ballandıra ballandıra anlatır. Yetmez, işin içine hayalî müşteriler de katar. Oysa Zuhal'in gözlerinin içine bakmayı akıl edebilseydi, orada çakan öfke kıvılcımlarını rahatlıkla görebilirdi.

Söz konusu davada kıskançlığın payı var mıdır, emin olun, ben de bilmiyorum. Ama bildiğim, kavgaların Harun'un duracağı yeri kestirememesinden kaynaklandığı.

19

"Gördünüz mü bakın, pişman oldum şimdi."

"Neden pişman oldunuz anlamadım."

"Size sırrımızı açmakla iyi mi ettim, kötü mü ettim, bilmiyorum."

"Hangi sır beyefendi?"

"Canım şu düşünce okuyamamakla ilgili."

"Ne diye pişman olacakmışsınız?"

"Ya yalan söylerseniz şimdi?"

"Allah Allah, nereden çıkartıyorsunuz bunu. Neden yalan söyleyeyim?"

"Belli mi olur, ben kimseye güvenmem. Kimler kimler geçti önümden. Ne çakallar, ne cambazlar, ne fetbazlar."

"Kırk yıl düşünsem aklıma gelmezdi. Doğrusu size teessüf ederim. Ben sahtekâr mıyım yani, aşkolsun."

"Yok, yok, hiç iyi etmedim."

"Ne kadar da kuşkucuymuşsunuz."

"Şakaydı, sizi aldatmak için numara yaptım desem? Ha? Faydası olur mu?"

"Bence gereksiz endişeleniyorsunuz."

"Doğru mu söylüyorsunuz? Size inanabilir miyim?"

"Abartıyorsunuz artık. Hayatım boyunca dürüst ve namuslu biri olarak şerefimle yaşadım. Çevremden hep saygı ve sevgi gördüm. Bundan sonra mı değişeceğim? Daha neler!"

"Yemin edin."

"Dürüst olduğuma mı?"

"Hayır, yalan söylemeyeceğinize."

"İçiniz rahatlayacaksa edeyim. Hem vallahi hem billahi, size yalan söylemeyeceğim. Oldu mu?"

"Oh, çok teşekkür ederim. Nasıl rahatladım bilemezsiniz. Bu göreve öylesine uzun bir zaman sonra geldim ki, yeniden aşağıya gönderecekler, diye ödüm patlıyor. Ağzınız sıkıdır değil mi? Sırrımızı açıkladığım duyulursa beni topa tutarlar. Bereket onlar da düşünce okuyamıyor, yoksa işim bitikti. Veri toplama dairesinde adamın pestilini çıkarırlar. Her neyse, işimize dönelim. Bu kadar az bilgi varken karar nasıl verilir, merak ediyorum. Rica etsem bana biraz anlatır mısınız?"

"Basit. Eldeki bulgular neyi gösteriyorsa o yönde karar verilir. 'Kusura bakmayın karar veremedik,' diyemeyeceğimize göre... Bir kere şunu açıkça ortaya koymamız lazım. Adil yargı demek, kanuna, usule, gelenek ve vicdana uygun yapılmış yargı demektir. Yanlış verilmiş bir karar, yargılamanın mutlaka adil yapılmadığını göstermez. Elimizde sizin burada sahip olduğunuz imkânlar bulunmuyor. Dosyada geçerli tek bir delil varsa, karar o tek delile göre verilir. Biz yargıçların, sokak sokak kanıt arayacak halimiz yok."

"Çok güzel anlattınız. Tebrikler. Tek bir delil ha? Dahiyane!"

"Tıpkı yemek yapmak gibi. Dışarıda kuzu ciğeri var. Ama dosyada yok. Eh, mecbur menemen pişireceğiz. Ciğeri bulup getirirlerse ne âlâ, menemene onu da katarız."

"Bir konu, bu kadar mı güzel anlatılır. Pes! Ciğerli menemen, müthiş buluş! Demek boşuna ağır ceza reisi yapmıyorlar insanı. Size zahmet olmayacaksa Harun Gülmez davasındaki durumu özetleyebilir misiniz? Bu arada sormayı unuttum. Ne kadar da düşüncesizim. Yoruldunuz mu? Ara verelim azıcık dinlenin arzu ederseniz."

"Gerek yok, ben iyiyim."

"Bakın bir şey isteyip de söylemezseniz vallahi darılırım.

Olmaz öyle şey. Aramızda teklif yok."

"Gerçekten, siz bana inanın yeter."

"Zaten yemin ettiniz ya, üzerine söz mü olur. Ne diyorduk, Harun Gülmez dosyasında işler nasıl yürüdü?"

"Harun Gülmez davası, az delilli davalardan biriydi. Bununla birlikte çok özel bir dava olduğunu söyleyemeyeceğim. Sonradan akılda kalmayacak, her gün onlarca benzerini gördüğümüz sıradan bir yargılama diyebilirim. Uzun da sürmedi, kısa da."

"Buna rağmen yıllar sonra üzerinde tekrardan değerlendirme yapma lüzumunu hissettiniz."

"Anlatmıştım. Emeklilik meşgalesinden öte bir manası yok."

"Uzun meslek hayatınızda eminim çok daha karmaşık davalar görmüşsünüzdür. Neden onlardan biri değil de, efendime söyleyeyim, Harun Gülmez dosyası? Bu arada canınızı sıkmıyorum değil mi? Malum, vazife, sormak mecburiyetindeyim."

"Hayır, hayır, dilediğinizi sorabilirsiniz. Saklayacak bir şeyim yok."

"Merakımı bağışlayın ama bu emeklilik meşgalesi dediğiniz dosyaları nasıl seçiyordunuz? Yani zamanında hepsinden birer kopya almış olmanız lazım, yanılıyor muyum?"

"Haklısınız. Emeklilik günlerini düşünerek ilginç bulduğum dosyalardan birer kopya yaptırmıştım."

"Ve hepsi karmaşık zor dosyalardı."

"Bütün dosyaları hatırlamam mümkün değil ama dediğiniz gibi olmalı."

"Peki, Harun Gülmez dosyası?"

"Bakın, onu neden ayırdığımı hatırlamıyorum. Elime geçtiğinde, acaba yanlışlıkla mı araya karıştı, diye düşünmüştüm."

"Gayet tabii... onca işin arasında."

"İlkin, ben bu dosyayı neden almışım, anlayayım diye okudum."

"Neden almışsınız?"

"Hatırlamadım ama başlamışken bitireyim dedim. Bul-

maca çözmektense, insan böyle kendini işe yarar hissediyor."

"Çok haklısınız. Ee, sonra?"

"Sonrası, çayımı kahvemi koyup gerisingeri duruşma salonuna gittim."

"Ciğerli menemen ha! *Vandırful*! Hayran olmamak elde değil... Ve davayı yeniden gördünüz, *may veri diir cac*, sonuç değişti mi peki?"

20

Harun, organ bağış formunu hemen doldurmayıp özel bir an kolladı. Olayın hak ettiği önemi daha iyi hissedebilmek amacıyla törensel bir an... Gece herkesin uykuya daldığından emin olduktan sonra sessizce kalktı, güzelce aptes aldı, kılabilseydi namaz da kılardı, onun yerine "Rabbenâ, âtinâ min-ledunke rahmeten ve heyyi'lenâ min emrinâ raşedâ rabbişrahli sadri ve yessirli emri, Allahümme hirlî vahterlî," diye mırıldanarak yatağına bağdaş kurup oturdu, Kuran'ı saygıyla kucağına yerleştirdi, hislenebilmek için bir mum yaktı, formu öpüp alnına koyduktan sonra, "Bismillahirahmanirrahim," diyerek hayırlısıyla doldurmaya başladı. Adını, soyadını, ana adı, baba adı, doğum tarihi, kan grubu boşluklarını elinden geldiğince düzgün harflerle doldurdu. Şahitlere ayrılan kısma gelince durakladı. Peşinden ayrılmayan iki şakirdi yazacaktı ama isimlerini bilmediği aklına gelince sabah sorup öğrenmek niyetiyle orayı geçti. "Bağış yapılacak organ ve dokular" bölümünde, "Organlarımın tümünü bağışlamak istiyorum" maddesinin karşısındaki kutucuğu taşırmadan dikkatle karaladı, aman bir yanlışlık olmasın diye altta sıralanan her organın karşısındaki kutucukları da kalp, akciğer, karaciğer, kalp kapağı, böbrek, pankreas, ince bağırsak ve her ne haltsa korneayı ayrı ayrı işaretledikten sonra yüreğine bir ferahlık geldi. Bastı imzayı.

Gecenin şerrindense sabahın hayrı yeğ tutulur ama bu

kez tam tersi oldu. Gündüzün ışığında elinde tuttuğu form pek bir çaresize benziyordu. Fotokopiyle defalarca çoğaltılmaktan harflerin şekli bozulmuş, sayfa kenarlarında kalın kalın çizgiler oluşmuştu. Üstelik son çekişte kâğıt makineye doğru yerleştirilmediğinden satırlar eğri duruyordu. Bir de Harun'un kargacık burgacık elyazısını gözünüzün önüne getirin, manzara tamamlansın. Şimdi bu zavallı kâğıt parçası mı sağlayacaktı onca sevabı? Hiç aklı kesmedi. Formu revirdeki doktora gönderdi göndermesine de, içi hiç rahat değildi. Yüce Rabb'in huzurunda hesaba çekildiğinde, "Efendim ben formu imzalayıp gardiyan marifetiyle gönderdim. Revirdeki doktor, dosyamın arasına koymuş. Daha sonra unutulup gittiyse bunda ne kabahatim var?" dediğinde yüce Rabbi, "Tamam evladım, sen elinden geleni yapmışsın, buyur geç Cennet'e," mi diyecekti? Olmaz öyle şey.

Ümidin hemen ardından gelen ümitsizlik, olduğundan güçlü hissedilir. Bu işe hiç kalkışmasaydı daha iyiydi sanki. Öyle ki kendini, ödevi olan bir şeyi layıkıyla yerine getirememiş hissediyordu şimdi. Aklı her dakika revir doktorunun bir kenara atıverdiğine inandığı formdaydı. Bunda da haksız sayılmazdı, ikinci kez gittiği revirde doktor, Harun'u tersleyip gerisingeri koğuşa göndermişti. Bütün sıkıntılı anlarında yaptığı gibi hızla fırçalamaya, bastırarak ovmaya, hışımla yıkamaya başladı. Bu sıkıntının aynı zamanda bir çıkış yolu olduğunu ilk anda kavrayamamıştı. Koğuş ağasının söylenmesine aldırmadan, şakirtlerinin de yardımıyla, bitkin düşünceye dek koğuşu pırıl pırıl parlattı.

Harun, zamanın geçişini üstü açık bir arabada hızla gidermiş gibi hissetmektedir. Soyut bir kavram olan zaman, Harun'un saç diplerinde, dizlerinde, mide ve kasıklarında elle tutulur bir karıncalanma halinde ete kemiğe bürünmektedir. Durdurmak için sık sık yatağında tortop olup kaskatı kesilinceye kadar kendini sıkar ama zaman durmaz. Azimkâr sürücü ayağını gazdan çekmemektedir. Bu hız beraberinde telaş duygusunu, telaş da peşinde gecikmişlik kaygısını taşı-

maktadır. Kaş yapayım derken göz çıkarıp Allah huzurunda mahcup duruma düşmek de var. Böylesi anlarda Harun kendini zayıf ve hasta hissetmektedir. Çünkü uzun ve zorlu mücadelelere girişecek gücü artık kendinde bulamamaktadır. Kısa yoldan, her şeyi bir anda çözüverecek vurucu bir eylemden başka çaresi kalmadığına artık iyice kanaat getirmiştir. Doğru. Ama ne?

Büyüğünü buluncaya kadar küçük küçük avuntularla idare edecektir. Madem ki organlarını bir kere bağışladı, onlar artık emanet sayılırdı. Sigarayı o dakika bıraktı. Yağlı tuzlu yememeye, çay yerine bol bol su içmeye, bisküvi kutularının çevresinde daha bir hızlı koşmaya başladı. Çifte ibadet olarak gördüğü bu sonuncusuna ayrı önem veriyor, kendisini izleyen mahkûmların, "Yaşa!.. Yürü!.. Kim tutar seni!.." haykırışları arasında koştukça koşuyordu. Artık yavaş yavaş, "Hişşt, ayıp oluyor beyler!" itirazları yükselmeye başlamıştır. Şimdilik tek tük işitilen bu itirazlar, koğuşun genel hissiyatı haline dönüşmekte gecikmeyecektir.

Devrisi iki hafta boyunca İhtisas Şubesi'ndeki uzmanlar, Harun'u daha önce alışık olmadıkları denli neşeli ve mutlu görünce buna anlam vermekte zorlandılar. Adeta küçük yufkacı dükkânında müşterilere şirinlikler yaptığı günlere geri dönmüş; işi, kadın uzmanlara sevimli iltifatlar yapmaya değin vardırmıştı. Hiç unutmam, bir defasında kendini tutamayıp güzel bir uzun hava bile söylemişti. Uzmanlar, uzmanlıkları gereği hastanın ruh halinde hatırı sayılır bir değişim olduğunu hemen anladılar. Olumlu değişimler, hayatın her alanında olduğu gibi psikolojide de arzulanagelen bir durumdur. Ne var ki değişikliğin böylesine hızlı ve sınırda kişilik bozukluğuyla açıklanamayacak denli hakiki oluşu, işin içinde bambaşka bir durumun varlığını düşündürüyordu. Sanığı sevindirecek bir ara karar çıkmış olabilirdi mesela. Ne yaptılarsa ağzından laf almaları mümkün olmadı. Ser verdi sır vermedi.

Şubedeki uzmanlar değilse de biz, Harun'un aradığı vurucu eylemi nihayet bulduğunu sezinleyebiliyoruz. İşin zor-

luklarıyla karşılaşıncaya kadar kendini kuş gibi hafiflemiş hissedecektir. Önüne çıkan engeller başlangıçta moralini bozsa da, yerinde bir düşünceyle zorlukların, sevabı artıracağına inanıp davasına daha büyük bir azimle bağlanacaktır. Bu, elhamdülillah, öylesine büyük bir ülküdür ki namaz dahil diğer tüm "sevap kazandırıcı"ları tavsattığı bile söylenebilir. İçinde bulunduğu ruh halini bir deyimle özetlemem istenseydi; "Yarım elma gönül alma," yerine, "Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez," derdim. Başarılar Harun!..

* * *

Zuhal'in yakışıklı Bay İgor'un biletini kesmesi, bakın nasıl gerçekleşti. Zuhal evlenmek niyetini açık açık dile getirdiğinde Bay İgor itiraz etmediği gibi, bunu kendisinin de arzuladığını söylemişti. Hayatta en çok istediği şeyin birlikte yaşlanmak olduğunu söylerken ellerini avuçlarının arasına almış, gözlerinin içine bakarak, "Mutluluk ışıltılarını görüyor musun?" demişti. Zuhal ışıltıları görmüştü. Aynı ışıltılar Bay İgor'un ertesi gün taktığı yüzüğün tek taşında da parlayacaktı. Adam kendiliğinden söz açmasa da evlilik hazırlıkları konuşulurken memnuniyetle katılıyor, yüzünden gülümseme eksik olmuyordu. Korkarım, Zuhal'i yanıltan bu oldu. Kafasının içinden geçenleri bilmek mümkün değil ama belli ki inanmak istemiş. Biliyorsunuz, hiç öyle kül yutacak biri değildir aslında. Olur a, belki de Bay İgor, bu işlerde ondan da ustaydı, kim bilir?

O günlerde Zuhal'in aklını kurcalayan yegâne sorun, Harun'dan nasıl kurtulacağıydı. Ağır bir ifade oldu ama kendisi de ne kadar yumuşatmaya çalışırsa çalışsın aynı kapıya çıkıyor. Kadını savunuyorum zannedilecek ama Zuhal bu evliliği, kızı ve kendisi için bir gereklilik olarak gördüğünden Harun'u üzülerek de olsa feda etmekten başka çıkar yol bulamıyordu. Kalp kırmadan, olmazsa, eh birazcık kırarak.

Şimdi anlatacaklarım, bir çoğunuza tanıdık gelecektir. Zuhal vakit kaybetmeden evlilik hazırlıklarına girişmişti.

Onun yaşında dul bir kadının aylarca flört etmesi yakışık almaz, yanlış anlamalara sebebiyet verir. Telli duvaklı gelin olmayı beklediği yoktur. Basit bir tören, yakın eş dostla belki bir akşam yemeği, kısa bir balayı seyahati, olup olacağı bu. Yapılacaklar da belli. Resmî işlemler, davetiyeler, kıyafetler, taşınma, yeni evde mutlaka tamirat vs., vs., bir an önce başlanması gereken bir dizi iş. Zuhal bunlarla seve seve uğraşmaya hazırdır.

Bir iş uzadı mı, konduramasak da biliriz ki yolunda gitmeyen bir şeyler vardır. Bay İgor ağzından baklayı çıkartıncaya kadar Zuhal'i güzel güzel idare eder. Başlangıçta öne sürdüğü mazeretlerin doğruluğundan kuşkulanmak için bir neden yoktur. Bilirsiniz, bir iş adamının işlerinin yoğunluğundan, hiç eksik olmayan yabancı konuklardan, sık sık seyahate çıkmasından doğal ne olabilir? Zuhal sabırla ama elbette giderek daha da sinirlenerek bekleyeceği kadar bekler. İş artık idare edilemeyecek aşamaya gelinceye, yani Bay İgor, nikâh işlemleri için nüfus cüzdanını Zuhal'e vermeyi son bir kez daha unutuncaya değin.

Bay İgor, boşanma davası biter bitmez evleneceklerine dair yemin üstüne yemin verse de iş işten geçmişti. Benden duymuş olmayın ama aslında boşanma davası falan da yoktu. Zuhal'i gerçekten sevmiş olabilir, günahını almayayım, ama yuvasını bozmak gibi bir niyetinin başından beri bulunmadığını söylemek zorundayım. Harun, sezgilerinde haklı çıkmıştı. Kıt hayat tecrübesiyle içini rahat tutarak bilmeden doğruyu yapmıştı. Gördüğünüz gibi saflık bazen işe yarayabiliyor. Zuhal işin aslını merak bile etmeye gerek duymadı, aldatılmış olmayı yeterli saydı ve aynı gün kestirip attı.

O akşam eve üzgün ve öfkeli bir halde döndüğünde Harun'u salonda Buse'yle lego oynar bulunca içini sıcacık bir huzur kapladı. Harun bir taraftan kule yapıyor, diğer taraftan kızın ağzına balık lokmaları tıkıştırıyordu. Dışarısının riyakârlığı ve yalancılığından sonra evi, nasıl da güvenli bir yer gibi gözüne görünmüştü. Buna da Bay İgor'un, Harun'a ikinci ve en büyük kıyağı diyelim. Zuhal o an farkında değil-

di ama Harun bu görüntüyü tamamlayan önemli parçalardan biriydi. Onu böyle keyfi kaçık görünce bir şey söylemesini beklemeden sessizce çıkıp gitmişti. Ne kadar da anlayışlıydı bu çocuk. Buse'yi uyutup kendi başına kaldığında, kendine daha önce cevaplarından korkup sormadığı soruları sordu. Bay İgor'la ilgili bütün kuşku ve soru işaretleri bir bir su yüzüne çıktı. Aslında ne kadar kararsızmış, şaşırarak anladı. Demek ileri gitmekten –üç-beş öpücüğü saymazsanız– alıkoyan da buydu. Güzelliği nedeniyle erkeklerin ilgisine defalarca mazhar olmuş bir kadın, bu tür sadakatsizlikleri de kuşkusuz yaşamıştır. Sadece adı batasıca Bay İgor'dan değil, bütün erkeklerden bir kez daha nefret etti. Kızıyla yalnız yaşamak gene en iyisi miydi? O geceyi gel gitlerle geçirdiğini kabul etmeliyiz.

Zuhal'i esas öfkelendiren, Bay İgor'un işin ucunu kolaycacık bırakıvermesiydi. Bir defa çiçek yollamış, iki-üç defa işyerine telefon açmış, yüz bulamayınca gerisini getirmemişti. Zuhal, geçmiş tecrübelerinin ışığında hemen bir hafta sonra burada adını anmaya gerek duymadığım birine randevu verdi. Zenginlerle haşır neşir ola ola kendini bir ayar zannedenden zevzek bankacının teki. Çivi çiviyi söker hesabı, intikam almak, unutmak, önemsizleştirmek, bundan böyle hayatını yaşamak vs. gibi kadınsı itkilerle daha önce sonuç almışlığı vardı. Ama bu yıllar önceydi. Şimdiyse eve her dönüşünde biricik kızını, Harun'la oynarken buluyor, huzur dolu bu görüntü bütün düşüncelerini altüst etmeye yetiyordu. İkinci randevuya gitmedi.

Biliyorum bıktınız ama öykümüz burada yeni bir yeknesaklık devresine daha giriyor. Birkaç hafta –hayır hayır, daha uzun değil– boyunca benzer görüntüler yinelenecektir. Harun, Buse'yi kreşten alıp eve götürür, yemeğini yedirir, oynar, tuvaleti geldiğinde poposunu siler, annesi dönünce oturup çay içerken sohbet ederler, çok geç olmadan evinin yolunu tutar, evde kavga bekler... Off!.. Bunları defalarca anlatmamın nedeni, Harun'un kişilik yapısını –alışık olmadığı-

mız sabrını demek belki daha doğru– tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermek. Buna sabır yerine pekâlâ umarsızlık da diyebiliriz. Başka çaresi var mıydı? Belki de Zuhal gibi bir kadını elde etmenin yolunu –Allah bilir– hepimizden önce keşfetmiştir.

Kara gün kararıp kalmaz. Zuhal'in başından geçenler, bundan böyle rahibe hayatı süreceği anlamına gelmiyor. Genç bir kadın olarak doğal ihtiyaçlarının yükseldiğini hissetmeye başlamıştır artık. Hadi açık konuşalım, gece yatağına yattığında kendisini istekle kucaklayacak bir erkek bedeni arzulamaktaydı. Uzun lafın kısası vuslat yakındır.

Gelgelelim diğer yandan rahata alışmıştır. Yeniden bir erkeğin sosyal yükünü taşımak gözünü korkutuyor, bu fikri ötelemek kolayına geliyordu. Kendini ne zaman bir erkeğin yanında düşünse, hemen evliliğindeki şiddetli geçimsizlik hallerini –ve Bay İgor'un ikiyüzlülüğünü– hatırlıyor, şu an içinde bulunduğu rahatlık, feda edilemez bir lüks halini alıyordu.

Haruncuk, kim istemez, bir çöpsüz üzüm. Zuhal'in işine geliyordu hem erkekli hem erkeksiz bir hayat sürmek. Bunun bencilce bir davranış olduğu su götürmeyebilirdi, şayet Harun, durumundan yakınıyor olsaydı. Oysa o çok mutluydu. Rüyasında bile göremeyeceği bir kadınla beraberdi ya daha ne olsun. Ne bundan önce iyi bir hayatı vardı, ne bundan sonra olacağı. Kırk yıl böyle sürseydi bile, yani çikolata saklayarak, şikâyet etmeyecekti. Kendi yeteneğiyle evlenemeyeceğine göre annesinin bulduğuna razı gelecekti, ki buna "keyifli" bir hayat denemeyeceği bellidir. Tuhafınıza gittiğini biliyorum arkadaşlar; ama Harun'un duygularını anlayabilmeniz için en az onun kadar utangaç olmanız gerekir.

Özetlersek Harun, Zuhal'in kıymetini, Zuhal de Harun'unkini yakışıklı ama aşağılık Bay İgor sayesinde anlamıştı. Tek taş yüzüğün akıbetini soracak olursanız, bozulup kolye yapılmış olabilir.

* * *

Tam da bu günlerde Harunların evinde gerilimin düşmeye başlamasının nedeni, Hacı Anne ile Hacı Amca'nın durumu kabullenmesi değildi. Onlar, hadisenin hiçbir evresinde katı tutumlarından bir adım geri atmadılar. Tam tersine, oğullarını bu kaşarlanmış orospu, bu sinsi yılan, bu ırz düşmanı boyalı şeytanın elinden kurtarmak için ellerinden geleni artlarına koymadılar. Öyle ki zorla söz kesmeye kalktıklarında baskıdan bunalan Haruncuk, evet demek zorunda kalmıştı.

Harun, kızın sadece fotoğrafını görmüştü. Halep'teki dayılardan birinin on beş yaşındaki kızıyla asla evlenmeyeceğini bildiğinden resme şöyle bir göz atıp burun kıvırmıştı. Muhteşem kadın Zuhal'in yanında sadecik bir köy kızı, ne kadar albenili görünebilir ki? Nasıl olsa kulağına gitmez diye "tamam" deyip geçiştirdiğini anlayabiliyoruz, peki ya bunu nasıl açıklayacağız? Çok sevmesine karşın anne ve babası ölüverse nasıl da rahatlayacağını aklından geçirmesini? Nankörlükle mi, doğal insani bir tepki olarak mı?

Şansı varmış ki kızın Türkiye'ye gelişi çeşitli –terör, savaş vs.– nedenlerden gecikti. Daha sonra gelip gelmediğindense haberimiz yok. Harun eskisi gibi Zuhal'in yanına gitmeyi sürdürürken evdeki kaos, kaldığı yerden büyüyerek devam etti. Hacı Amca'nın bir defasında sopayla üzerine yürüdüğünü söyleyenlerin yalancısıyım. Harun, geceleri eve dönmek için artık onların yatmasını beklemektedir. Sabahları, namazlarını kılıp tekrardan yattıklarından emin olmadan odasından çıkmaz. İplerin tamamen kopmasını göze alsa kendine iş de bakacak ama şimdilik sabırla katlanıyor. İşin nereye varacağını kendisi de bilmiyor. Zamana bırakmak en kolayı.

Bu noktada 6. Adli Tıp Psikolojik Tetkikler Şubesi'ne geri gitmekte fayda görüyorum. Kimya İhtisas Dairesi'nden gelen sonuç, uzmanları şaşırtmıştı. Harun'un kanında uzun süreli alkol kullanımı anlamını taşıyan bulgular saptanmıştı. Gerçi oran yüksek değildi, ne var ki zanlının haftalardır cezaevinde bulunduğu göz önünde tutulduğunda sınırın az

üzerinde çıkması bile geçmişe yönelik bağımlılık ihtimalini akla getiriyordu. Örneğin gözleri hâlâ kanlı, teni sarı, avuç içleri kırmızıydı. Harun bundan söz etmemişti. Psikologlar kuşkuya düşmüşlerdi. Sakladığı başka şeyler de var mıydı?

Kendisini daha önce muayene eden psikiyatri uzmanının önerisi, kuşkuları doğrular nitelikteydi. Raporunda, Harun Gülmez'in bastırılmış öfke ve duygu bakımından takip edilmesi gerektiğini yazarken, hastanın bağımlılık anlamına gelen "alkole karşı tolerans" geliştirdiği ve kontrolünü kaybetme potansiyeline sahip olduğunu açıkça ifade ediyordu. Gözdeki subkonjonktival kanamaların muhtemel nedeni de, evet, aşırı alkol kullanımı olabilirdi.

Harun, gözaltına alınıncaya dek düzenli olarak alkol kullandığını mırın kırın etmeden kabullendi. İlk sorulduğunda "arada sırada" diye geçiştirmeye çalıştıysa da, vaktiyle her akşam kafayı bulana dek içtiğini itiraf etmişti. Hemen ardından bu kusurunu hafifletmek amacıyla, vallahi eğlenmek için değil sıkıntılarını unutmak için, içtiğini, dışarılarda takılmadığını, kimseye bir zararı olmadığını eklemişti. Hapishane sayesinde çok şükür bu illetten kurtulmuştu ya, bir daha ağzına sürmemeye, elhamdülillah, yeminliydi falan...

Bana kalırsa alkol konusunu henüz ilk görüşmede sormaları gerekirdi. Demek başlarda işi ciddiye almamışlar. Davranış bozukluklarında cevabı aranması gereken ilk sorulardan birisidir alkol kullanımı. Özellikle öfke kontrolünde sorun yaşayan hastalarda, bu davranışı tetikleyen unsurların başında madde bağımlılığı gelir. Bu da hemen başka bir soruyu akla getiriyordu. Harun şiddet kullanmış mıydı? Hiddetlendiğinde kırıp dökmek dışında, hayır! Kendisi de zaten içkiye dayanıklı olmadığını, fazla kaçırdığında sızıp kaldığını söylemişti. Doğru olabilir, çünkü Zuhal ne savcılıktaki ifadesinde ne de mahkemede şiddete maruz kaldıklarını iddia etmişti.

Gene de alkol konusunun uzmanların canını sıktığını belirtmek gerekir. Harun hakkında o güne değin oluşan –az da olsa– olumlu izlenimlerinde tereddüde yol açmış olabilir. Bu durumun, mahkemeye ibraz edilen nihai rapora etkisi

olmuş mudur? Bakalım: Raporda pedofili tanısı gerektirecek bulgulara rastlanmadığı, "ve ancak" tam bir gözlem için ne yeterli zaman ne de uygun koşullar bulunduğundan kesin tanı konulamadığı ifade edilmiş. Buradan da anlıyoruz ki heyet bir ihtiyat payı bırakmayı gerekli görmüş.

Harun'un bu alışkanlığı, Zuhal'le tanıştıktan sonra edindiği sır değil. Anne ve babasının, kadından böylesine nefret etmesinin bir başka nedeni de bu olsa gerek. Ağzına içkinin damlasını koymayan Harun'un şişeleri devirmeye başlamasında Zuhal'in payı ne kadar? Hemen söyleyeyim, çok! Peki kasten mi alıştırmıştı? Katiyen! Özellikle eve geç döndüğü günlerde Harun çoktan yükünü tutmuş olurdu. İşin aslı Zuhal de bu durumdan şikâyetçiydi. Özellikle son zamanlarda, yani Harun'un ölçüyü kaçırmaya başlamasıyla birlikte sık sık kavga çıkmasının nedeni Buse'nin yanında sızıp kalmasıydı. Bir defasında kızını taburenin üzerinde, camlı büfenin üst rafındaki şekerliğe tehlikeli biçimde uzanmaya çalışırken görünce çılgına dönmüş, Harun'u bir dövmediği kalmıştı. Aramızda kalması kaydıyla söyleyeyim, gece geç vakit halının üstünde kusmuş halde bulduğu Harun'u yerde tekmelemişliği dahi vardır. Tekrar etmekte fayda görüyorum, bu hadiseler ilişkilerinin tavsadığı son aylara denk düşer.

21

"Evet?.."

"Pardon, anlamadım, evet ne?"

"Şu içki meselesi."

"Ne olmuş içkiye?"

"Sizin Harun Gülmez ayyaş çıktı baksanıza!"

"Hadi canım, öyle miymiş gerçekten?"

"Haberiniz yok muydu?"

"Şimdi sizden duyuyorum beyefendi."

"*Yaa!*"

"Neden şaşırdınız?"

"Şaşırmadım, Almanca "evet" anlamında. Bilmediğinizi tabii ki biliyorum."

"Bakın bu ilginç işte. Eminsiniz değil mi?"

"Burada yalan söylenmez *mayne liibe rihterin*. Yani... çok gerekmedikçe..."

"Tamam, anladım, isnat edilen fiil esnasında zanlı alkollü müydü, diye soruyorsunuz."

"*Naayn*, bunu bilmiyorsunuz. Şimdi ben söylüyorum."

"İfade ve tutanaklarda bu konu hakkında hiç bir malumat bulunmuyordu."

"Kuzu ciğeri... Buyurun katın yemeğe!.. Nasıl?.. Dersime iyi çalışmış mıyım?"

"Durun bir dakika, eğer o gece gerçekten sarhoş idiyse... Peki bir şey daha sorabilir miyim?"

"Hay, hay. Ne isterseniz."

"Harun Gülmez'in alkol kullanımı bağımlılık derecesinde miymiş?"

"Hem de nasıl!"

"Adli Tıp'tan gelen raporu hatırlamaya çalışıyorum da, bu konudan hiç söz edilmiyordu."

"Onlar mahkemenin sorduğu soruya yanıt verdiler *madam*. Sorsaydınız, eminim onu da söylerlerdi."

"Bir itirafta bulunmak istiyorum."

"Harika, bunu hemen not almalıyım. İtiraf. Artı hanenize kocaman bir çarpı."

"Bu konuyla ilgisi yok ama korkarım raporu pek dikkate almadık. Ben şahsen sonuç bölümüne bir göz atıp kaldırdığımı hatırlıyorum. Sırada bekleyen dağlar kadar dosya varken..."

"Sıkmayın canınızı. Bütün kararı, mahkemeye bırakmışlar zaten. İşte ben sırf bu yüzden terfi etmek istemiyorum. Karar vermek zorunda kalmak nasıl güç bir iştir ya Rabbi."

"Sandığınız kadar zor değil. Anlatmıştım, mutlak hakikat peşinde değiliz. En azından ben değildim. Aksi halde bazı davaları sonlandırmak imkânsız hale gelirdi. Yargılamanın adil yapılmış olması yeterli."

"Alın size bir artı puan daha. Keşke herkes sizin kadar dürüst olsa. Ama biz hakikatin peşindeyiz *madam*. Tersine, yargılamanın adil yapılıp yapılmaması bizi ilgilendirmiyor. Harun Gülmez'e gelince, o gece hatırı sayılır miktarda alkol almış."

"Ceza Kanunu'na göre iradi olarak alınan alkol etkisinde suç işleyen kişinin cezası ne artırılır ne de indirim uygulanır. Şu da var ki madde bağımlılığı, suç işleme ihtimalini kuvvetlendiren unsurların başında gelir."

"*Zeer şöön*, bakın sayemde haklı çıktınız."

"Ama sırf bu yüzden kimseyi zan altında bırakamayız öyle değil mi?"

"Bırakamayız *madam*, ben de zaten samimi düşüncenizi öğrenmek için ağzınızı aramıştım. Evet işte bu! Adil yargıla-

ma!.. Burada içki yok ama anlattıklarına göre kafaya hoşluk veren bir şeymiş. Olsa, sağlığınıza bir-iki kadeh yuvarlardım vallahi. Sizin Gülmez, o gece sarhoş kafayla bu haltı karıştırmış olabilir mi?"

"Sarhoşken cinayetler işleniyor beyefendi, neden olmasın."

"Sonuçta, evet, hüküm giydi zaten. Kızı –çok affedersiniz– ellediğine kanaat getirmişsiniz ki bu kararı verdiniz. Şimdi benim merak ettiğim konu şu. Adil yargılama yapıldı, tamam, peki ya kişisel kanaatiniz? Ya da şöyle sorayım; eldeki deliller, kişisel kanaatinizin tam aksi yönde çıksaydı, gene de deliller yönünde mi oy kullanırdınız? Soru tersine de çevrilebilir tabii. Yüzlerce dosya arasından Harun Gülmez'inkini de kenara ayırdığınıza göre kafanızda soru işareti kalmış olmalı, yanılıyor muyum? Yanlış anlamayın, *of di rikort*, sonraki işlerime yararı dokunur, diye soruyorum."

"Bu kadim bir tartışma konusu."

"Elbette *madam*."

"Yanıt vermesi de son derece güç."

"Hiç şüphesiz."

"Tam tersi olursa ne olur?.. Başıma hiç gelmediği için bilemiyorum. Kişisel görüş denen şey herhalde kendiliğinden değil bilgi sayesinde oluşuyordur, siz de aynı fikirde değil misiniz? O halde delilleri dikkate almak bana göre daha isabetli bir davranış sayılmalı."

"Yerden göğe kadar haklısınız. Ya Harun Gülmez dosyası?"

"Dosyada öyle bir durum yok. Hem unutmayın ki araya kazara karışmış da olabilir."

"Unutmam *madam*. Hazır sizi bulmuşken sorayım. Bir hâkim kendini haklı çıkarmaya çalışan iki kişi arasında doğruyu söyleyeni nasıl ayırt eder?"

"Çok basit, hangisi yemin billah ediyorsa o yalan söylüyordur."

"*Vundebaa!..*"

22

Bisküvi kutularının üzerine siyah muşambadan yağmurluk giydirdiği günlerdi. O sene, hatırlayanlarınız bilir, üç kışın yağmuru bir ilkbaharın nisanına sığmamış, taşmıştı. Buruşuk muşamba üstteki kutuları korurken, en alta terlik tabanlarından kuru bir tabaka uydurmuştu. Buna rağmen rutubetten kutular yumuşamış, maket keskin hatlarını yavaş yavaş yitirmeye başlamıştı. Yamulan kutuları yenileriyle değiştiriyordu ama artık daha öncelikli bir işi vardı. Namazlarda eskisi gibi tepinmezken, organ bağışı işini düşünürken zikir yapmayı bile unutuyor, derin bir suskunluğa gömülüyordu.

Şimdiden itirazları duyar gibiyim. Organ bağışının, hakiki ibadetin yerini tutmayacağını ben de biliyorum. Perişanlık hallerinde insanların tuhaf davranışlarını ayıplamak doğru değildir arkadaşlar. Bu iş, Harun için ölüm kalım meselesi halini nasıl ve ne çabuk aldı, akıl bile erdiremezsiniz. Yeni büründüğü ruh hali, başta iki çağanoz olmak üzere bütün koğuşun dikkatini çekmiş, Harun'un her antikalığında keramet aramayı marifet saydıklarından bu ani değişikliğin sırrına varmaya çalışıyorlardı. Örneğin namaza durduğunda, şaşıracaksınız ama takılmadan, titremeden, bütün duaları eksiksiz okuyarak aklı başında bir mümine farz olduğu şekilde kılıyordu artık. Yüreğinde hissetmediği bu namazların nafile olduğunu bilmesine karşın bağış ülküsü öylesine ağır

basıyordu ki, diğer her şey teker teker önemini yitirmek üzereydi. Buna, organlarını güçlendirmek amacıyla orucu terk etmesini de ekleyebiliriz. Tavaf koşularına sırf kan dolaşımı hızlansın da hücrelerine oksijen gitsin diye devam ediyordu sanki. Kızan, varsın kızsın!

Hayırsever bir insan yaptığı iyiliğin neticesini sağken görmeyi haklı olarak arzu eder. Sadaka verdiği fakirden duyacağı bir hayırdua yüreğini ferahlatır, kaza belaya karşı korunmuş hissetmekle kalmaz, gece yastığa kafasını koyduğunda kendi alicenaplığına sevinip rahat bir de uyku çeker. Çoğu zaman iyiliği sırf bu nedenle yaptığı dahi olur. Ne var ki organ bağışı öyle bir meret iştir ki arkadaşlar, ölmeden semeresini görmenin imkân ve ihtimali yoktur. Öldükten sonra da artık, Allah artık kalanlara ömür versin. Bırakın sonucunu görmeyi, Haruncuk organlarının nakledileceğinden bile kuşkuluydu. Ne zaman, nerede, nasıl öleceğini bilmeden insan bundan nasıl emin olabilir ki? Alınız, dosyada kimlik fotokopisiyle sağlık raporu arasında sıkışıp kalan kıytırık bağış formu. Diyelim beyin kanaması geçirip komaya girdi. İşlemin devreye sokulması için önce doktorun hatırlaması gerekecek. Hatırlar mı? Babasına vasiyet edebilir, ama o da sağ olsun haftalardır ortada görünmüyor. Koğuş arkadaşlarına tembih etse, bakalım hastaneye zamanında yetiştirebilecekler mi? Hapishanede ölen her mahkûma kanunen otopsi yapılması gereği de cabası. Kim uğraşır Allasen!

Peki şu halde bu iş Harun için neden böylesine önem kazanmıştı? Ruhunu kurtarmasını beklediği vurucu eylem nasıl bu kadar sıradan bir sevap olabilirdi? Her şeyin yolunda gittiğini ve organların başarıyla nakledildiğini varsayalım. Bakalım bunun Allah indinde umut ettiği kadar büyük karşılığı var mı? Bu sorular bizim olduğu kadar kendisinin de kafasını karıştırıyordu. Bazen ümitsizliğe kapılıp her şeyden vazgeçmek için karşı konulmaz bir istek duyuyordu. Kaderine razı gelip öylece beklemek... Öyle ya, hak ettiyse Cehennem ateşlerinden kaçmaya çalışmanın o halde faydası nedir? Yüce Allah'ın merhametinden elbette sual olunmaz ama her

günah işleyeni bağışlayacak olsa Cehennem'e ihtiyaç kalmazdı. Bütün bu kuşkularına karşın ibadetle ilgili görevlerini her geçen gün biraz daha aksattığını görüyoruz. Bildik yollardan sonuç alacağına dair inancını büsbütün yitirmiştir. Kendini, bağış işine böylesine bağlamasının nedeni böyle görünse de, içten içe adını koyamadığı bir şeylerin kıpırtısını hissetmektedir. Bu, pek az kimsenin cüret etmeyi aklından geçireceği bir şey olabilir.

Psikolojik İhtisas Şubesi'ndeki uzmanların, Harun'un içinde kopan sessiz fırtınayı fark etmeleri olanaksızdı. Hem Harun her zamankinden farklı görünmüyordu hem de rapora ne yazacakları enikonu belli olduktan sonra ona karşı ilgilerini yitirmiş gibiydiler. Başlarda üç ya da iki kişi sürdürdükleri görüşmelere artık yalnızca içlerinden biri katılıyor, o da üstünkörü dinlemekten başka şey yapmıyordu. Harun, kuşkusuz bunun farkındaydı ve üzülüyordu. İlgilerini yeniden kazanmak için elinden bir şey gelmiyordu. Görüşmelerin sona ermesiyle büyük bir boşluğun tam göbeğine düşeceğini hissediyor ve korkuyordu. İşte asıl o zaman ihtiyaç duyacaktı bu konuşmalara. Nitekim öyle de oldu.

Harun Gülmez'in başına gelen her şeyi cezaevine düşmesiyle açıklamak ne derece doğru sayılır, emin değilim. Bazı insanın mayası doğuştan dayanıklı çıkarken, bazıları da dünyaya bizim zavallı Harun gibi zayıf mizaçlı gelir. Kimi zaman insanın doğasında uyur durumda bulunan şizofreninin tetiklenmesi için ufacık bir olay bile yeterli olabiliyor. Diyeceğim, bütün bu hadiseler yaşanmasaydı dengesi gene de bozulur muydu, bilmiyorum ama Harun Gülmez korkarım tamamen delirmişti.

Delici bakışları koğuşta saygıyla beraber korku da salmaya başlamıştı. Bu kısık bakışların, yüzünde kalıp gibi duran gülümseyişle birleştiğini gözünüzün önüne getirin lütfen. İleride göreceksiniz, el etek öpmek için yanına yaklaşan hiç kimse doğrudan gözlerine bakamazken, dibinden ayrılmayan şu iki istavrit kılıklı, kafalarını yerden kaldırmıyorlar-

dı bile. Aynı saygıyı infaz memurlarından da gördüğünü rahatlıkla söyleyebilirim. Ve tabii bir zamanlar onu tersleyip gerisingeri gönderen doktordan da...

Başka birisi fırsattan faydalanmasını bilir; bu hatalı ilgiyi, ikbale çevirmekten geri durmazdı. Gelgelelim Haruncuk öylesine içe dönmüştü ki çevresinde olup bitenin kendisiyle ilişkisini fark edecek halde değildi. Suskunluk –tıpkı karanlık gibi– her şeye yorulabildiğinden konuşmaktan daha etkilidir. Ne zaman çay ocağına doğru hareketlense, ellerine kapanıp, "Estağfurullah, estağfurullah!" diye durdurmalarına anlam veremiyor, sadece susuyordu. Yemeğini önüne getiriyor, bisküvi kutularını taşımak için birbirleriyle yarış ediyor, cumaları namaza durduğunda arkasında sıra sıra saf tutuyorlardı. Nasıl bir alçakgönüllülükse, elinde paspas yerleri silerken dahi kutsal bir mekânı gülsularıyla paklıyormuşçasına koğuşa törensel bir dinginlik çöküyordu. Ünü, bütün cezaevini tuttu.

* * *

Yanlış hatırlamıyorsam Psikolojik İhtisas Dairesi'ndeki ilk haftalardı. Harun, bütün hayatını altüst eden o geceyi uzmanlara bütün ayrıntılarıyla anlatmıştı. Başına bunca bela sarmış olmasına karşın sözlerinde herhangi bir pişmanlık izine rastlanmamasını doğrusu ben yadırgamıyorum. Hayatını yeknesak bir donukluk içinde tüketenler oturup dövünsün. Nefes kesen anların ederi nedir sizce? Sonsuz fırsatlar deryasının bolluğunda yüzmüyoruz arkadaşlar, kıymetini bilin. Harun yeniden dünyaya gelseydi, yaptığı hataları (!) kuşkusuz tekrarlardı. Aynı hataları, Allah sizlere de nasip etsin.

Baharın da katkısı vardı mutlaka. Ağacı çiçeği, kuşu böceğiyle bütün tabiat coşarken insanlar mı duracak? Bazı günler, bilirsiniz, bahar havası bir başka kokar. Güneşin batmasıyla baş döndürücü bu koku ıtırını yitirir, aniden çıkıveren serinlik, bize çocukluğumuzu anımsatır. İnsanın yüreğini mutlulukla doldurmasının nedeni de budur. Zuhal'in çatıka-

tı dairesi o akşam, daha sonra olacaklara yataklık edercesine albenili görünüyordu. Batmakta olan güneşin turuncu ışıkları teras taşlarını sarıya boyuyor, açık kapıdan içeri süzülen tatlı bir esinti tül perdeleri hafif hafif dalgalandırıyor, içeriye uzak parkların taze biçilmiş çim kokularını taşıyordu. Buse bile havadan etkilenmiş, huysuzluk yapmadan kendi kendine uyuyup kalmıştı. Böyle havalarda insan, kendini iyi ve güçlü hisseder. Harun'un içinde de sevinçli bir kıpırtı vardı. Zuhal geldiğinde, kaykıldığı sandalyeden balkon korkuluklarına ayaklarını dayamış keyifle sigarasını tüttürüyordu. Başka zaman olsa suçlu yakalanmışçasına toparlanacakken bu defa istifini bozmadan gülümseyip yanmaya başlayan ışıkları seyre devam etmişti. Zuhal de bir iskemle çekerek yanına oturdu.

Plansız şeyler her zaman daha keyifli olur. Bir eğlence düzenlersiniz, yılbaşı eğlencesi mesela, ısmarlama olduğundan mıdır, tadı tuzu olmaz. Benim başıma çok gelmiştir, iş çıkışı iki kutu bira alıp bir arkadaşınıza uğrarsınız, biralar altıya yediye çıkar da gece yarısını nasıl bulduğunuzu anlamazsınız. Bu da böyle işte. Zuhal, kendininkiyle beraber bir kadeh şarap da Harun'a koymuştu. Aralarına da, üzerinde küçük küçük meze tabakları bulunan bir sehpa yerleştirmişti. O güne değin Harun'un içkinin damlasını ağzına koymadığını belirtmeye bilmem gerek var mı?

Açık hava ve bir-iki kadeh içki, insana sıkıntılarını unutturur. Kadehlerin sayısı arttıkça bu masum unutuş yerini gerçeklik algısının bozulmasına bırakır. Zuhal aslında bunu o geceye has yapmamıştı. Son zamanlarda öylesine bunalmıştı ki, o akşam bir içki koyup rahatlatıcı bir müzikle kafasını dinlemeye daha işyerinden çıkmadan niyetlenmişti. Harun'u terasta keyifle oturur görünce, içinden nedense bir kadeh de ona getirmek gelmişti. Öylesine, üzerinde düşünmeden.

Oy anam, bu şarap denen şeytan icadı musibet ne de güzel şeymiş ya Rabbi! Ne dert bıraktı ne tasa. Utangaçlık kuş oldu kanatlandı gitti. Dili bir çözüldü ki susturabilene aşkolsun. Yeniden küçük yufkacı dükkânının numaracı tez-

gâhtarı Harun olup çıkmıştı. Gene şakalar, espriler yapıyordu ama farklıydı sanki. Çocukluğunu ironi ve derslerle dolu bir mesel halinde anlatırken acele etmeden ballandıra ballandıra konuşmuş, Zuhal'e sıradan sözcüklerin altında bile derin manalar saklıymış gibi gelmişti. Arada öyle laflar ediyordu ki, konuşan genç bir yufkacı değil, sanırsın görmüş geçirmiş bir bilge ihtiyar. Zuhal bu kadarını beklemiyordu. Babasının odunla kovalamasını bile şakaya vurup, "Aman bir kaçışım var ki bacım, he vallaha kıçına neft yağı sürülmüş it gibi dönmüşüm evin içinde," diye anlattıktan sonra sır verircesine, "Gönlü olsun diye azıcık da yavaşlamışım, hani bir-iki sırtıma dokundursun fakir," diye fısıldamıştı. Zuhal'in kendisini ilgi ve neşeyle dinlediğini gördükçe coştukça coştu, içinden çok ama çok güzel sözler söylemek geldi, onun yerine daha iyisini yapıp yanık sesine yakışan içli bir türkü çağırdı.

Evde kendisi yüzünden bunca sıkıntıya katlandığını duymak Zuhal için tam bir sürpriz olmuştu. Daha önce Harun bundan hiç söz etmemişti. Şimdi de önemsiz bir şeymiş gibi eliyle "boş ver" anlamına gelen bir işaret yapıyordu. Onu üzmemek için böyle davrandığını anladı. Bu belki de bir erkekten aldığı en değerli hediyeydi. Adamı bağrına basası geldi. O da daha iyisini yaptı, oturup hüngür hüngür ağladı... "Canımsın bacım, baş tâcısın..."

Zuhal'e sorma şansını bulabilseydik, o geceyi aşağı yukarı kendisi de bize böyle anlatırdı. İzninizle ben birkaç şey daha ekleyeyim. Belki küçük bir ayrıntı ama ilginizi çekebilir. Zuhal o akşam her zaman yaptığının aksine eve gelir gelmez üzerini değişmemişti. Bütün gece, sabah giydiği kısa etekli dar şık takım ve ince topuklu ayakkabılarla oturdu. İş kıyafeti olması çekiciliğini azaltmazken, tersine kışkırtıcıydı. Sadece bir ara ayakkabılarını çıkarıp ayaklarını Harun'un yaptığı gibi korkuluklara dayadığını biliyorum. Beş dakika sonra üşüyüp ayakkabılarını hemen giymişti. Zuhal'in bu davranışını üşengeçliğine ya da yorgunluğuna vermeyiz. Bir kez gidip parfümünü tazelemiş olabilir ama Harun'u baştan

çıkarmaya çalıştığı iddiasına da doğrusu katılmam. Olsa olsa, usulca akıp giden güzel bir bahar gecesinin tılsımını bozmak istememiştir.

Romantik mizaçlı olanlarınızın hoşuna gitmeyecektir, ne var ki Zuhal'in başta oldukça temkinli davrandığını belirtmeden geçmek olmaz. Ne mal olduğunu bilmediğimiz bir adamın içki sofrasında ne hale geleceğini önceden kestiremezsiniz. Malum, şişede durduğu gibi durmuyor meret. Kaldı ki çok iyi tanıdığınız biri bile sizi düş kırıklığına uğratabilir. O yüzden ağırdan aldığını ve tedbiri elden bırakmadığını söyleyelim. Eh, ne de olsa âlemi bilen kadındır.

Gerçekten de harikulade bir bahar gecesiydi. Saat on ikiye doğru havanın durmasıyla yan bahçedeki portakal ağacının çiçeklerinden yükselen koku yukarıya dek ulaştı. Alt katların birinden işitilen zevk inlemelerini duymazdan gelirken, kısa süren bir karıkoca kavgasına kulak kabartıp gülüştüler. Göz kırpan yıldızları ve gece seferi yapan uçakların ışıklarını seyredip hayallerini yarıştırdılar. Acıkıp Buse'nin en sevdiği kurabiyeleri mideye indirirken suç ortağıymışçasına kıkırdadılar. Zaman zaman susup sessizliğin tadını çıkardılar vs., vs., vs... Mutlaka bir suçlu arıyorsak eğer, bahar denen şu dalavereci mevsim bozuntusunu da azmettiriciler arasına katmamız yerinde olur.

Harun, kendisini perişan eden suçlamanın iftira olduğu imasında bile bulunmayarak yukarıda anlattığım bahar gecesine ihanet etmedi. Helal olsun, delikanlı adammış. O her defasında bu işe akıl erdiremediğini, olsa olsa bir yanlış anlamadan kaynaklanabileceğini söyledi durdu. Suçlamayı gönül rahatlığıyla reddetmeyişinin nedenini önce dürüstlüğüne, sonra olay gecesi körkütük sarhoş olmasına bağlayabiliriz... Olduysa bir şey, "yanlışlıkla!"

23

"Sonunda olan oldu, hayırlısıyla yukarıdan ilk uyarıyı aldık!"

"Ya öyle mi, çok üzüldüm."

"Bilin bakalım neden?"

"Neden?"

"Neden dersiniz?"

"Vallahi bilemeyeceğim."

"Hemen söyleyeyim; görevin gerektirdiği mesafeyi koruyamamak."

"Benim suçum mu?"

"Alın buradan okuyun: Zanlının lehine sayılabilecek davranışlarda..."

"Zanlı mı? Ben zanlı mı oldum şimdi?"

"Sözümü kesmeyin lütfen. Kolay anlaşılsın diye öyle yazmışlar, lafın gelişi. Devam ediyorum; lehine sayılacak davranışlarda bulunmak, zanlıyla gereksiz yakınlaşmak suretiyle onu cesaretlendirmek, görev saatleri içinde... burayı geçelim, hah evet, zanlının bilmemesi gereken konularda açıklamalarda bulunmak."

"Hay Allah, şu sır meselesi yüzünden değil mi?"

"Başıma gelecekleri anlamıştım zaten. Hep yumuşak yüzlülüğüm yüzünden. İyilik yap, kötülük bul. Bundan sonra *madam*, siz ve ben, işimizin gerektirdiği ciddiyet içinde çalışacağız."

"Ben başından beri hep çok ciddiyim beyefendi. Zanlı (!) sandalyesinde oturup da şakalar yapacak halim yok doğrusu."

"Susunuz, *madam*. Ben söz vermeden asla konuşmayacaksınız. Önce can, sonra canan. Ben bir soru sorduktan sonra elimle sizi işaret edeceğim, siz cevap vereceksiniz; ben elimi şöyle kaldırınca da susacaksınız. Karışmasın diye 'cevap ver' işaretini sağ elimle, 'sus' işaretini de sol elimle yapacağım. Anlaşılmayan bir şey var mı?"

"Trafik memuru gibi."

"Efendim?"

"Benim için fark etmez diyorum, nasıl isterseniz."

"Şimdi bir deneme yapalım. Sanık Harun Gülmez savunmasında mağdur çocuk B. Ş.nin altını iki senedir sildiğini, art niyeti olsaydı suçlamaya konu fiili daha önce de yapmış olması gerektiğini söylüyor. Aslında bana da mantıksız gelmedi, iki sene boyunca kayıtlara geçmiş herhangi bir şikâyet yok. Madem iki sene yapmamış, efendime söyleyeyim, neden bir kez ve son defasında yapsın? Siz de iftira kokusu almıyor musunuz? Şimdi bu konudaki düşüncenizi öğrenelim, elimi kaldırıyorum, buyurun cevap verin."

"Öncelikle şunu iyi bilmek lazım. 'Son defa' sözü doğruyu tam yansıtmıyor. Başka türlü de düşünebiliriz. Eğer şikâyet olmasaydı, yapmaya devam edecekti ve buna 'son kez' ve 'bir defa' demeyecektik."

"Tabii ya, bakın bu hiç aklıma gelmemişti... İşte işaret, devam edin, devam edin."

"Bir başka bakış açısıyla, evet, daha önce hiç yapmamıştır, fakat yapmaya yeni başlamıştır. Sizin 'son kez' dediğiniz bu durumda 'ilk kez' olmayacak mı?"

"Vallahi bu da doğru."

"Bir suçu daha önce işlememiş olmak, hiç işlenmeyeceği anlamını taşımıyor. 'Efendim ben daha önce hiç adam öldürmedim...' Böyle savunma olur mu? Tamam, şimdi öldürmüşsün işte. İnsanlar, dünyaya katil olacaklar ve olmayacaklar diye gelmez. Uygun koşullar bir araya geldiğinde pekâlâ

herkes adam öldürebilir... Pardon, durayım mı?"

"Yok yok, başımı kaşıdım, siz devam edin."

"Bir de yakalanıp yakalanmama konusu var. Bilfiil yakalanmadıkça suç niteliğini kazanmaz. Örneğin siz hiç kırmızıda geçmediniz mi?"

"Burada araba mı var, *madam*, gülünç olmayın."

"Varsayımlardan konuşuyoruz beyefendi, kavramlardan. Yakalanmadığınız sürece suç işlemiş sayılmazsınız; çünkü kimsenin haberi olmaz."

"Ne kadar da doğru. Mesela biz aramızda gizli gizli konuşsaydık, uyarı da gelmeyecekti."

"Aynen öyle."

"Elimi kaldırmadan cevap verdiniz."

"Hassasiyetinizi anlıyorum da beyefendi, her seferinde indir kaldır, işin içinden çıkamayız."

"Hımın, haklısınız. Acaba siz ne önerirdiniz?"

"Bir esneklik olması şart."

"O halde şunu deneyelim. Aynı konu içinde kalırsak el kaldırmaya gerek olmasın, tamam mı? İşaretleri konu değişimlerinde uygulayalım."

"*Vundebaa!..*"

"Hani şaka yapmam demiştiniz?"

"Yapmadım zaten."

"Peki öyle olsun. Harun Gülmez parmağının yanlışlıkla girmiş olabileceğine değin her şeyi bir güzel anlatmış. Önceki görüşmelerimizin birinde sanık, tanıştıklarını dahi inkâr etmiş olsa davanın seyri değişirdi, demiştiniz. Lütfen açıklayınız. Konuyu değiştirdiğim için el kaldırıyorum. Cevap gelsin."

"Şikâyetçi tarafın kanıt göstermesi gerekirdi ki, bu durumda tutuksuz yargılama bile söz konusu olabilirdi. Sanık, kendi ağzıyla davacının işini kolaylaştırmış."

"Dolayısıyla sizin işinizi de."

"Doğru, bir karar vermek bakımından kolaylaştırdığı söylenebilir."

"Harun Gülmez sübyancıysa insan ister istemez kızı

mutlaka daha önce de ellemiştir, diye düşünüyor. Diğer yandan belki parmağı gerçekten de yanlışlıkla girmiştir. Olamaz mı? Peki nasıl öğreneceğiz hakikati?"

"Öğrenmek zorunda mıyız?"

"Ah, evet, şu sizin adil yargılama dediğiniz olay!"

24

İnsanoğlunun zihni, geçmişi işine geldiği gibi hatırlar. Bunu, olayları hepten inkâr etmek yerine eğip bükerek yapar. O yüzden cezaevine düşen çoğu mahkûm, kendini masum değil haksızlığa uğramış hisseder. Bu daha çok bilinçaltında kendini suçlu hissettiğinde olur. Harun da kendini haksızlığa uğramış hissediyordu. Ama diğer mahkûmların aksine, bunun ne tür bir haksızlık olduğu konusunda en ufak bir fikri yoktu. Adını koyamadığı belirsiz bir duyguyla kıvranıyordu. Ortada bir haksızlık olması için birilerinin suçlanması gerekir de suçlayacak kimse bulamıyordu. Gönlü bir türlü Zuhal'i suçlamaya elvermiyordu. Bir mucize oluverse de –oh çok şükür rüyaymış, mesela– o eski güzel günlere dönse nasıl da isterdi. İtin, köpeğin olurum derdi ona, olurdu da. Adardı kendini, ölürdü, öldürürdü... Anasını, babasını da suçlayamazdı. İnsan hiç evladının kötülüğünü ister mi? Yanlış yaptılarsa da hep iyilik düşünmekten. Neme lazım, ben de onların kötülüğünü istemem. Allah ikisine de uzun ömürler versin, başımdan eksik etmesin. Başka kim var? Hâkim. İki-üç kez yarım yamalak gördüğü birine insan nefret besleyemez. Ee, polisi de suçlayamazsın, avukatı ve savcıyı da... Harun bir süre sonra aslında haksızlığa uğradığını değil, kadere isyan ettiğini anladı. Aman ne diyorum ben! Ağzımdan yel alsın, öyle şey olur mu? Kadere isyan, Allah'a isyanla bir. Yazdıysa bozsun! İsyan misyan yok!..

Bu durumda geriye bir tek kendisi kalıyordu. Nereye varmak istediğimi anlıyorsunuz değil mi arkadaşlar?

İnsan, ümitsizlik girdabının çılgın döngüsüne bir kez kapılmaya görsün, hayatı hep böyle geçecek zanneder. Şubedeki görüşmeler tavsamasaydı iyiydi ama herkesin işi gücü başından aşkın. Harun ne yapacaksa kendi başına yapacak. Belki bir avuntu ama böylesi sanki daha anlamlı. Etiyle kemiğiyle eksiksiz, tastamam bir fedâkarlık. Kararını verdi, içi rahat. Ruhunu kurtaracak büyük ülkü buysa, eh ne yapalım, başa gelen çekilir. Organlarını vermek için ecelin kapıyı çalmasını beklemeyecek.

İtirazlar, itirazlar, itirazlar... Susun ve dinleyin! Hayatının geri kalanını Allah'ın bağışlayıcılığına adamış bir günahkâr, kendi canına kıymanın daha da günah olduğunu sizden öğrenecek değil! Hanginiz yüce Allah'ın gönlünü kazanmak için ona karşı gelmeyi göze alabilir? Günahsa günah! Tehlikesiz yollardan yürümeyi hepiniz bilirsiniz de, marifet büyük gazaların küçücük neferi olabilmekte. Harun'un planladığı da tastamam buydu işte... Varsın kurban olduğum Allahım beni Cehennem ateşlerinde cayır cayır yaksın, derilerim kavrulup pençe pençe yerlere dökülsün. Zakkum yaprakları yanaklarımı şişirirken, irinli kaynar sular varsın boğazımdan aşağıya dökülsün. Üzerime yapışan ateşten elbiseleri çıkaramayayım, kızgın zincirler etlerimi dağlasın, demir topuzlar sırtıma güm güm inerken ne olur öleyim diye inim inim inleyeyim de bir türlü ölemeyeyim... Harun kararlı. Günahkâr ve sefil bir candan olmamak için göz göre göre altı masum sabinin ölüp gitmesine göz mü yumacak? Aklına gelmişken organlarının öncelikle hasta çocuklara takılmasını –kendisi böyle diyor– şart koşmayı unutmamalı.

Gitgide bu altı sabi yavrucak –gene onun ifadesi– Harun'un kafasında ortak bir kimlik kazanmaya başladı. Acilen organ bekleyen altı küçük çocuk sanki gerçekten varmış gibi canlandılar. Hepsi de beş-altı yaşlarında olan bu yüzsüz ve cinsiyetsiz yavrucaklar, sessiz çığlıklarıyla Harun'a yalvarı-

yor, yalvarıyordu. Rüyasında kendisine uzanan yumuk yumuk ellere dokunacak gibi oluyor, kendisi bağışlamazsa ölecek olan bu çaresiz bebelerin gözyaşları yastığını ıslatıyordu.

İşin içinde heyecan verici bir taraf da bulunduğunu göz ardı etmek olmaz. Bir gazanın önem derecesini rahatlıkla, yarattığı coşkunun azlığı ve çokluğuyla ölçebilirsiniz. Doğasında coşku yoksa, bir ülküye bağlanmak olanaksız hale gelebilir. Hele ki işin sonunda canından olmak varsa. Biz lafı uzatmayıp, kendi yarattığı coşkunun Harun'un kararını kolaylaştırdığını söylemekle yetinelim. Fakat gelin görün ki insanın kendini kandırması o kadar da kolay olmuyor:

Öldürdün... Senin için... Öldürmemeliydin... Ama senin için... Günah işledin... Altı hasta çocuğa can oldum, senin için... Hükmü çiğnedin, ayet açık, Nisa 29, Kendi canınıza kıymayın...Başka çarem yoktu... Emin misin?.. Sen her şeyi bilensin, senin için yaptığımı da bilirsin... Evet biliyorum, bunu kendin için yaptığını... Nasıl kanıtlayabilirim... Kanıtlayamazsın... O halde Cehennemin'de seve seve yanmaya hazırım... Yalan söyleme, kim sonsuza dek yanmak ister... Kendi vücudumu feda ettim, gözünde hiç değeri yok mu bunun?.. Diğer her şey gibi o vücut da bana ait... Evet buyruğa karşı geldim, ama anla beni, aklım karışıktı, çaresizdim, ne yapacağımı bilmiyordum... Şeytan'a mı uydun?.. Hayır, bin kere hayır... Ne istiyorsun benden?.. Bana inanmanı... Başka... Beni affetmeni... Hükmü senin için değiştirmemi mi istiyorsun... Bilmiyorum Allahım yakarmaktan başkası elimden gelmiyor... Seni affedeceğimi nereden çıkardın... Sana inandım ve ibadet ettim, hem de işte en son bu şey olayı... Demek şansını denemek istedin... Hayır... Bana meydan okudun... Yemin ederim ki yapmadım... O halde hükmü çiğnemenin gerekçesi nedir?.. Bilmiyorum, bilmiyorum... Neden affedeyim seni, çok mu değerlisin?.. Ben bir toz zerresiyim... Evet öylesin, seni bağışlamam için bir neden söyle... Altı çaresiz çocuğa can oldum... Yanılıyorsun, canı veren de alan da benim... Biliyorum günah ama kendi

canımdan vazgeçmemin hiç mi kıymeti yok?.. Yaşasaydın seni bekleyen o sefil hayattan mı söz ediyorsun, geç bir kalem... Bazı olaylar gücümün ötesinde gelişti, Zuhal o gün dükkândan içeri adımını hiç atmasaydı... Beni mi suçluyorsun?.. Hâşâ, böyle bir şeyi aklımdan geçirmeye bile cüret edemem... Başka... Kalbimde iyilik var... Evet, olabilir, başka... Sen merhametlisin, bağışlarsın... Bu kadar emin olma... Yalvarırım... Cehennem'i neden yarattım sanıyorsun, insanları yakmak benim de hoşuma gitmiyor ama hükmün bozulmasına izin veremem... Sen her şeye kadirsin, istersen yaparsın... Senin için mi, neden?.. Ben basit bir insanım Allahım, aklım böyle şeylere ermez... Seni ve o altı çocuğu hiç yaratmadığımı düşün, ya da senden ve o çocuklardan binlercesini yaratabileceğimi, o zaman anlarsın... Yasayı çiğnemeseydim, beni affeder miydin?.. Varsayımlardan hoşlanmam, soru sorulmasından da... Peki şimdi ne yapabilirim, bana yol göster... Bunu kendin için yaptığını kabul et... Peki bu da günah değil mi?.. Nereden biliyorsun?.. O zaman affedecek misin beni?.. Çok konuşuyorsun... Kabul ediyorum Allahım, evet bunu kendim için yaptım, ne olur beni affet...

Sizi bilmem ama kendi payıma, dizlerimin şimdiden titrediğini söyleyebilirim.

* * *

Sinerji nedir bilir misiniz arkadaşlar, anlatayım. Cezaevine her giren, bu hale düşmez. Esaret hayatının ruh sağlığını olumsuz etkilemesi olağan kabul edilir de, tamamen bozması için bambaşka koşulların bir araya gelmesi gerekir. Harun'u perişanlık haline sokan olayları madde madde sıralayarak başlayalım. Hem şu âna kadar konuştuklarımızı da böylece toparlamış oluruz.

Aile baskısı. Uzun uzadıya açıklamaya gerek yok, anlattık, biliyorsunuz.

Ölüm korkusu. Obsesif kompulsif takıntının ileri safhası.

Hem var hem yok. Vakitsiz ölmekten korkuyor ama intihara meyilli. Önceden konuştuğumuz için bunu da kısa kesiyoruz.
Yalnızlık. Sizce de yalnız değil mi?
Utanç. İstenirse bu madde, birinci maddeyle birlikte de değerlendirilebilir. Suçlamanın kendisi bile herhangi bir insanı yerin dibine sokmaya yetecek ağırlıkta. Böyle bir suçlamayla karşı karşıya kaldığınızı düşünsenize. Eşinizin dostunuzun aynı yaşta kız çocukları veya torunları vardır mutlaka. Kim bilir neler düşünürler? Her ne kadar asılsız bir suçlama dahi olsa, sizi bilmem ama ben, insan içine çıkmaya utanırdım. Bir kez kara çalınmayagörsün, alnınızdaki lekenin gölgesi hiç silinmez. Harun'u ele alalım. Eminim şu âna kadar pek çoğunuz onun bu haltı yediğine şimdiden ikna olmuş durumdadır. İnsanlar, hayatın olağan akışıyla ilgilenmez. Başarılar da ilgi çeker ama onları esas meraklandıran felaketlerdir. Kuşkusuz, başkasının başına gelen felaketler. Magazin böyle bir şey işte. Laf aramızda kurban ne kadar yakın olursa o kadar tadından yenmez. "Ateş olmayan yerden duman çıkmaz" deyişi tecrübeden kaynaklanan bir atasözü olmakla birlikte, içinde hatırı sayılır miktarda temenni barındırır. Tanıdık biri hakkındaki kuşkular gerçek çıkınca, sakın inkâr etmeye kalkmayın, bal gibi seviniriz. Kendi adıma başarısızlıklarımdan eğlence fırsatı çıkaran çok sayıda kadim dost sayabilirim.
Zuhal. Kuşkuyla bakabilirsiniz ama en önemli madde bu. Zuhal'i kaybetmenin acısı, bir daha asla aynı ayar bir kadınla beraber olamayacağı gerçeğiyle bir araya gelince, Harun'u hayata bağlayan ana damarlar bir bir kopmuştu. Bir insanın, başına gelen iyi ve kötü şeylerin ne kadar iyi ve kötü olduğunu kavraması için zamana ihtiyacı vardır. Harun, cezaevine ilk girdiğinde, içinde Zuhal'e karşı büyük bir öfke ve isyan duyduğu bilinmez bir şey değil. Kendini, "o kadından kurtulduğuna" ikna edecek kadar kandırdığını da ben söyleyeyim. Tabii bu aldatmaca çok kısa sürmüştü. Ta ki bir gün sabaha karşı aniden uyanıp Zuhal'le bir daha asla sevişemeyeceği kafasına dank edinceye kadar. Bana sorarsanız yukarı-

daki dört madde olmasaydı, yalnızca bu kadarı bile Harun'u perişan etmeye yeter de artardı.

Tek başına hepsi birbirinden beter bu beş maddenin, örneğin 1-3, 3-2-4, 5-3-1-2 gibi çoklu bileşimleri vahim sonuçlara yol açabilecekken, beşi aynı anda gerçekleştiğinde nelere mal olacağını varın siz hesap edin.

Sinerji, arkadaşlar, bazen delilik demektir.

* * *

Aradan bir yılı aşkın zaman geçmiş, Psikolojik Tetkikler Şubesi'ndeki görüşmeler sona ereli aylar olmuş, bir sonraki duruşma adli tatil sonrasına ertelenmiştir. Harun, davanın gidişatını merak etmediği gibi, bırakınız yargılandığını, Allah bilir orada neden bulunduğunu dahi unutmuştu. Hani yokmuş öyle bir şey deseler kızıp küsecek. Ona öyle geliyordu ki ezelden beri aynı ülkünün peşindeymiş, dünyaya sırf bunu gerçekleştirmek için gelmiş de haberi yokmuş. İstanbul'a göçmeleri, Zuhal'le tanışması, cezaevine düşmesi bilerek tasarlanmış ilahî bir planın parçaları olabilir miydi? Hayır, bunun doğru olmaması, Haruncuğun öyle hissetmesine engel değil.

Canlı nakle (herhalde böyle adlandırabiliriz) kesinkes niyetleneli beri Harun'a bir haller olmuştu. O sakin duruşu gitmiş, yerini kıpır kıpır titreşen endişeli bir ruh haline bırakmıştı. Karnına giren huzursuz ağrı geçmek bilmiyor, saat başı tuvalete taşınıyordu. Onu bu denli telaşlandıran ölüm korkusudur. Oysa hastalandığı falan yoktu. İş ciddiye bindikten sonra emelini gerçekleştiremeden ölmek kaygısına nasıl kapıldığına kendisi de anlam veremiyordu. Bu hiç iyi olmazdı doğrusu, hesaba çekildiğinde söyleyecek sözü kalmazdı sonra.

Ben Harun'la hiç konuşmadım ama biliyorum ki bilinçaltında bambaşka kaygılarla savaşıyordu. Koğuş hayatı uzun zamandır onun bütün dünyası haline gelmişti. Zamansız öl-

mek, evet, onu telaşlandırıyordu ama asıl kaygısı günün birinde tahliye edilmekti. Zuhalsiz, utanç dolu, simsiyah bir gelecek... Harun bu renksiz hayatı sürdüremeyeceğinin pekâlâ farkındaydı. Geleceğe baktığında kendini kör kuyulardan çıkaracak en küçük bir umut ışığı dahi göremiyordu. Öyle ki içinde kaybolduğu kuyunun ağzı ne taraftadır dibi ne tarafta birbirine karışmıştı. Lafı dolandırmadan söyleyelim, Harun her halükârda kendini öldüreceğini biliyordu. Ama ya zamansız bir tahliye kararı çıkarsa? Dışarıya dımdızlak adım attığında bunu gerçekleştirecek gücü kendinde bulabilecek miydi? Korkarsa? Yapamazsa? Çevresinde üçerbeşer toplanan mahkûmlara derdini anlatırken inandırmaya çalışmadan uzun aralar vererek konuşması onları etkilemekte, kanunların vermediği cezayı kendi kendine kesmesi delilik değil, aklı başında bir ülkü gibi gelmekteydi. İleride göreceksiniz, büyük sevaptan nasibini kapmak isteyen bir çok hükümlü, Harun'a kutsal yolculuğunda destek olmak için birbiriyle yarışacaktır. Dibinden ayrılmayan şu bizim iki tıynetsiz solucan, "İmkânı yok hocamızı yalnız bırakmayız, illa ki biz de geleceğiz," diye şimdiden tutturmuştu. Buna karşılık bir gece yarısı yufkacı dükkânında başına sıktığı kurşunla veya çamaşır ipinin ucunda yapayalnız bir ölümü gözünüzün önüne getirin. Siz, hangisini seçerdiniz?

Her engel çıkartana ölçüsüz bir öfkeyle karşılık vermesinin nedenini böylece anlamış bulunuyoruz. Kararını nasıl uygulayacağını sormaya gittiği doktordan dönüşünde ortalığı kırıp dökmesi bu yüzdendi. Mahkûmların şaşkın bakışları altında çay bardaklarının bulunduğu masayı devirip birkaç sandalye tekmeledikten sonra hızını alamayıp camı çerçeveyi indirmişti de zor sakinleştirmişlerdi. Bu olay, Harun'un koğuştaki ağırlığını tartışılmaz hale getirip adeta tescilledi. Gerektiğinde esip gürleyebildiğini görüp sevindiler. Fesatların ağzı kapatıldı. Kuşkusu olan da bir kenara sinip sessiz sedasız durumu kabullendi. Âdem Baba olduğu günler gerilerde kalmıştır.

Gülmeyeceğinize söz verirseniz Harun'un planını size anlatabilirim. Bu planın, aklı yerinde olmayan biri tarafından tasarlandığını hatırımızda tutalım olur mu? Tam teşekküllü bir üniversite hastanesinin ameliyathanesinde yatmaktadır. Çevresini saran profesörler benzersiz özverisinden dolayı Harun'a hayranlık ve takdir duygularıyla bakmaktadırlar. Diğer ameliyathanelerde, bulundukları şehirlerden önceden getirilip hazırlanmış altı hasta çocuk çoktan uyutulmuştur. Organların olabilecek en kısa sürede nakledilmesi için çocuklar ve kendisi eşzamanlı ameliyat edilecektir, anafikir bu. Mümkünse bu işin tek bir ameliyathanede yapılması daha uygun olur. Mesela kalp Harun'un bedeninden alınır alınmaz, hoop, yan masada yatan çocuğun önceden açılmış göğüskafesinin içine yerleştirilir. Kalp, çalışır vaziyette nakledilebilir mi, doktora soracak. Harun, ameliyathaneleri tek tek dolaşıp işlerin yolunda gittiğinden emin olmuştur. Masaya kendi ayağıyla çıkıp yattıktan sonra işareti üzerine narkozcu gazı açar, kendisi Hakk'a doğru yürürken organları dumanı tüte tüte altı çocuğa takılır. Organlar, kalp dışında henüz sağken çıkartılır. Böylece öldüğü için değil, bile isteye verdiği için nakledildiğinden emin olacak. Organlar soğutulup normal sıcaklıklarını yitirmediği için başarı oranı yüzde yüze yakın gerçekleşir. Harun'un canı, dakikalar içinde çocukların canına karışıp şifa olur çıkar. Bütün bu organizasyonun baştan sona kendi idaresinde ve olayın önemine yakışır bir olgunluk içinde gerçekleşeceğini söylemeye gerek yok. Olayı düşlerken fonda ilahiler duyuluyor ama bu konuda ısrarcı olmayacak. Çocukların aileleriyle kucaklaşıp helalleşmek gibi hisli başka sahneler de var ama başınızı ağrıtmamak için kısa kesiyorum. Harun'un planın uygulanabilirliğinden kuşkusu yoktu da, doktordan "tarspansyon" konusunda en başarılı hastane hangisidir onu öğrenmek istiyordu.

Doktor olacak allahsız, Harun'u ciddiye almıştı almasına da, haklı olarak bu işin neden yapılamayacağını açıklamak zorundaydı. Her şeyden evvel bunun yasal olarak cinayet sayılacağını acaba Harun hesaba katıyor muydu? Cezae-

vinde yatan her mahkûm, devletin güvencesi altındaydı ki değil ölmek, burnunun kanamasından bile sorumluydu. Kaldı ki hiçbir hekimin bu işe yanaşmayacağını da tahmin edebiliyordu. Yardımseverliği her türlü övgünün üzerindeydi. Organ bağışı formu dosyasında duruyordu. Günü geldiğinde, şartlar da müsaitse... Harun gerisini dinlemedi.

Harun vazgeçecek değildir. Koğuş evvel Allah arkasındadır. (Aklımızdayken burada önemli bir miktar eğlence payı bulunduğunu hemen not düşelim.) Yoluna çıkan zorluklar, yıldırmaktan çok hırslandırmalıdır. Etraftan da böyle diyorlar. Gazası kolay olanın sevabı da fazla olmaz Harun. Örnek mi? Hazreti Hamza'nın Uhud Savaşı'nda şehit düşmesinden tutun da, Veysel Karani'nin bitmeyen çilesine kadar yüzlerce... Harun, Cezaevi Müdürlüğü nezdinde birkaç deneme daha yaptı, dilekçeler yağdırdı, araya gardiyanları, diğer koğuşlarda yatan nüfuzlu mahkûmları soktu, nafile. Başarısız girişimlerin moralini bozduğunu iddia etmek gene de güç. Dönüşü olmayan bir yola girdiğinin farkındadır. Laf aramızda insan kendini öldürmeye karar vermeyegörsün, bir çaresi mutlaka bulunur.

Şu obsesif kompulsif denen takıntı nasıl yapışkan bir illetmiş ki, her ânı yüce düşüncelerle yoğrulan Harun ne ellerini yıkamaktan, ne terlikleri hizaya sokmaktan ne de koğuşu temizlemekten vazgeçiyordu. Gözünüzde canlandırabilir misiniz, bilmem. Yer silmek gibi sıradan bir iş, onu ilgiyle izleyen mahkûmların gözünde bambaşka anlamlara bürünmekteydi. Yere ne kadar eğilirse, kalenderlikte o kadar yükseliyordu. Tuhaf ama böyle.

25

"Ben size bir soru sorabilir miyim?"

"*Bitte şön madam*, buyurunuz."

"Daha ne kadar sürecek bu iş?"

"Konuşmalarımız mı?"

"Evet, ne kadar?"

"Bitinceye kadar."

"Sizce ne zaman biter?"

"Beni bir daha görmediğiniz zaman."

"O kadarını tahmin edebiliyorum beyefendi, ne kadar sürer, yani bir hafta, beş ay, bir yıl, onu soruyorum."

"İnanın bundan benim de haberim olmuyor. Ara okumalar esnasında yukarısı raporu yeterli gördüğü an beni alıp, pat, başka göreve veriyor. Sabah bir de bakıyorum karşımda hiç tanımadığım biri oturuyor ve siz de ben de birbirimizi bir daha görmemiş oluyoruz. Özleyecek misiniz beni?"

"Nereden çıkartıyorsunuz Allah aşkına böyle şeyleri, sizi neden özleyeyim beyefendi?"

"Bilmem, öylesine sordum."

"Sizi kırmak istemem ama içinde bulunduğum koşullar dikkate alındığında kendimden başkasını düşünecek durumda olmadığım anlaşılır."

"Ya, demek öyle."

"Hemen alınmayın beyefendi, hayatın gerçeği bu."

"Alınmadım."

"Alındınız."

"Alınmadım diyorum size."

"Alındınız, inkâr etmeyin, bakın yüzünüz kızardı."

"Ah! Yerde bir kâğıt var, sizden mi düştü?"

"Aslında bana iyi davrandığınızı inkâr edemem."

"Görüyor musunuz, tam arkanızda. Allah Allah, kim düşürmüş olabilir?"

"Özlemek demeyelim de, insan uzun vakit geçirdiği birine ister istemez alışıyor."

"Ne dikkatsiz insanlar var, ya önemli bir belgeyse, işin yoksa ara dur."

"Memnun edecekse, evet ben de size alıştım."

"Her neyse, kim düşürdüyse sonradan gelir alır herhalde. Önceki bir görüşmemizde, 'Dava, normal seyrinde devam etti,' dediğinizi buraya not almışım. Bakın işte burada. Ancak söylediğiniz gibi olmadığı anlaşılıyor."

"Ben davanın değil, yargılamanın normal seyrinde devam ettiğini söylemiştim. Bu ikisi farklı şeyler. Dava ilk olarak mahkememizde açıldı. Biz de görev alanımıza girmediği gerekçesiyle dosyayı (...) numaralı Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderdik."

"Neden?"

"İşlenen fiil basit taciz maddesine girer diye. Asıl gerekçe iş yükü. Hemen suçlamaya kalkmayın, fırsatını bulunca aynı şeyi bütün mahkemeler yapar. Asliye Ceza görünürde tersi gerekçeyle dosyayı iade etti. Tabii neden gene aynı: iş yükü. Bunun üzerine biz de konuyu açıklığa kavuşturması talebiyle dosyayı Yargıtay'a havale ettik."

"Hah hayt çok eğlenceli, pinpon topu gibi."

"Lütfen!"

"*Pardon madam*, Yargıtay'dan yanıt ne zaman geldi?"

"Dört ay sonra."

"Ve davayı siz görmeye başladınız."

"Evet."

"Ec bal gibi uzamış işte mahkeme."

"Ben, yargılamanın mahkememizde görülmeye başladı-

ğı andan itibaren normal seyrinde devam ettiğini söyledim. Başlamış da uzamış bir yargılama yok."

"Zanlı artık beklesin dursun."

"Harun Gülmez açısından sakınca yaratmadan, tutukluluk süresinin hep en alt ceza limiti içinde kalmasına dikkat ettik."

"Hiç kuşkusuz *madam*. En başından suçlu olduğuna karar vermiştiniz zaten."

"Dönüp dolaşıp aynı şeyi yapıyorsunuz. Teessüf ederim. Hani bu konuyu bir daha açmayacağınıza söz vermiştiniz."

"Aa! Şu yerde yürüyen kara şey de nedir böyle."

"Lafı değiştirmeye çalışmayın lütfen."

"Sakın fare olmasın."

"Dalga mı geçiyorsunuz benimle, daha neler."

"Yok yere endişelendiğinizi söylememe izin veriniz *madam*. Düzeninizle ilgili konulara karışmıyoruz, hatalı dahi olsa. Düzen, kendi düzeniniz. *Jö man fu*! Hem bir önyargıya varmış olmanız sizin suçunuz değil. Ne yani, adam da kızın poposunu silmeseymiş, elinden tutup siz mi sildirdiniz! Bana sorarsanız bir yargıya varırken insanların duygularından arınmasını beklemek saçmalık. Sonuçta hâkim, vicdanına göre karar verecektir. Vicdanı, duygulardan arındırırsak geriye ne kalır?"

"Sürekli hata yapmışım gibi konuşuyorsunuz."

"Aman boş verin canım, dava uzamışsa uzamış. Her şeyi doğru yapacak değilsiniz ya. Size 'Bir Numara'nın yaptığı hataları saymaya kalksam defterlere sığmaz. Kendisi de gizlemiyor zaten. Bize anlatılanlara göre her fırsatta, 'Hatalar, doğruya tırmanan merdivenin kaygan basamaklarıdır,' dermiş."

"Bir Numara da kim?"

"Sahi bilmiyor musunuz?"

26

O gece Harun ilk kez Zuhal'de kalmıştır. Bu hadisedeki her şey gibi ilişkinin başlangıcı da tuhaftır. Ben de doğrusu balkonda başlayıp yatağa gideceklerini tahmin ederdim. Çünkü Zuhal gerçekten istekliydi. Harun görememiş olabilir ama azıcık tecrübe sahibi biri bunu kolaylıkla anlardı. Gerçi yatağa gitmesine gittiler de, nedense sarılıp uyumak için. Sabaha doğru incecik bir esinti çıkmıştı. Zuhal duygularını devam ettiren tatlı ürpertiyi hissedebilmek için yatak odası penceresini açık bıraktı. Üzerlerindekilerle öylece yatağa uzandılar, Zuhal ince bir pike örttü ve başını Harun'un göğsüne koyarak birlikte rahat ve huzurlu bir uykuya daldılar.

Harun bundan sonra yaşananların o geceki rüyanın devamı olup olmadığını kendine sık sık soracaktır. Başına talih kuşu konduğuna, yaptığı iyiliklerin karşılığını nihayet bulduğuna inanıyordu. Artık ne derece doğrudur, Zuhal de mutlu görünüyordu. En azından hayatından memnundu. Şunu söylemek pek de abartı sayılmamalı. Aralarındaki ilişki enikonu şehvete dayalı bir beraberlikti. Bu şehvetin başrol oyuncusu da tahmin ettiğiniz gibi Zuhal. Kadına, malın gözü demek fazlasıyla hakaret olur. Bir anneye hafifmeşrep demeye de benim dilim varmıyor. En iyisi, bu işlerde Harun'dan daha deneyimliydi, diyelim. İlk adımın erkekten gelmesini beklemeyecektir. Ertesi akşam Buse uykuya dalar dalmaz Harun'un üzerine saldırdığını söylemekle yetinelim.

Harun ilk sevişmenin ayrıntılarını hatırlamıyor bile. Olay öylesine büyüktü ki hangi tarafına dikkat edeceğini şaşırmıştı. Zuhal'in nefes nefese yanına yıkıldığını hayal meyal hatırlıyor. Bu işten hiçbir şey anlamadı ama çok şükür mahcup olmadığından emin. Sigarasını içerken annesini, babasını düşünüyor. Kendisi o kadının yanında çıplak yatarken onları uyku tutmadığını biliyor. Mutluluk ve suçluluk duyguları arasında bir yerlerdedir. Mutluluğun bir zaman sonra tükendiğini biliyoruz, ama suçluluk duygusu son ânına kadar yakasını bırakmayacaktır.

Zuhal, videolarda izlediği kadınlar kadar iyi sevişmektedir. Burada anlatmak yakışık almaz ama handiyse onların bütün yaptıklarını yapıyordu. Nasıl olduysa cesaret edip gittiği genelevdeki kadınlar hiç böyle değildi. Öylesine yatı yatıveriyorlardı altına. Çıkarken parasına üzülürdü Harun. Saçının teline kurban olduğum Zuhalim öyle mi ya! Ağrı dağının zirvelerine çıkarırdı erkeğini. "Hiçbir kız sana dayanamaz," dedikçe, "daha önce kızları nasıl mutlu etmişsindir," diye inledikçe Harun bayılacak gibi olurdu. Sokakta herkes onun dün gece sevişiğini biliyormuşçasına kasıla kasıla yürürdü. Caddenin karşı tarafındaki 9 numarada oturan kızıl saçlı süper hatun var ya, işte ben onunla... Zuhal'e sahip olmak ezikliğini kaldırmış, kendine güvenini kazandırmıştı. Bu daha önce hiç tatmadığı bir duyguydu. Oh be, dünya varmış!.. Şimdi anlıyor musunuz sinerjideki 5 numaralı maddenin hikmetini. Bilinmedik bir yoksunluk acıtmaz da, yükseklerden yuvarlanıp düşmek insanda kırılmadık kemik koymaz. Zuhal, erkeğini ilah gibi hissettiren kadınlardandı.

Bu sevişmelerde Harun da coşuyordu. Coşku ifadesi yanıltmasın, diğer her şeyi gibi sevişmesi de azar azardı. Ağırdan alan değil, uzun zamandır özlemini çektiği şeyin tadına varırcasına huzur veren bir yavaşlıktı bu. Benzetmek yerinde olursa bu kez Harun, Zuhal'in kıvrımlarında, oyuklarında, tepe ve vahalarında küçük çikolatalar arıyordu. Çocuksu bir merakla her tarafını incelemesi bazen Zuhal'i bile utan-

dırıyordu. Bitip tükenmek bilmeyen bu isteğin nedeni libido yüksekliği midir bilemem ama hakiki sekse olan açlığını göz ardı edemeyiz. Daha önce hiç normal (!) bir kadınla birlikte olmadığından eminiz. Genelevde girdiği kadınların yanında sekse tokmuş gibi davranmaktan keyfini çıkaramamış, Zuhal'e değin ağız tadıyla bir vajina bile görmemiştir. Ama buna hazırlıklıydı Harun. Uykusuz gecelerde kafasında defalarca denemelerini yaptığı numaralar tek tek ezberindedir. Bu sahte hüner Zuhal'i memnun etse de, doğrusu biraz da kızdırıyordu. "Sen nereden biliyorsun bakayım bunları afacan!" diye aletini çekiştirdikçe Harun bozuntuya vermez, gevrek gevrek sırıtırdı. Gücüne öylesine inanmıştır ki, bir defasında üçüncüden sonra başarılı olamayınca kendini mahcup hissedecektir.

Yıllara dayanan bu açlığın küçük bir de sakıncası vardı. Şey, bazen kendini tutamayıp işini erken görmek zorunda kaldığı oluyordu. Neyse ki çözüm gene aynı açlıktaydı. İçinde öylesine şehvet birikmiştir ki, aman Allah, kısacık dinlenmelerle harikalar yarattığını söylersem herhalde durum anlaşılır.

Zuhal'in durumu da farklı değildir. Kadınlar, bilirsiniz, kapıyı kapattıklarında bunun eksikliğini fazla duymazlar. Bu da onları güçlü kılar. Ama bir kez açılmaya görsün, onu da bilirsiniz... Zuhal boşandığından bu yana yatağını bir erkekle paylaşmamıştır. Evliliğin kavgalarla geçen son aylarını da hesaba katarsanız susuzluğa katlanmak için oldukça uzun bir süre. Cinselliğini dolu dolu kullanan bir kadındır Zuhal. Balıketi vücudunun dar giysilerde yaptığı hoş çıkıntılar, insana cinselliğinin bedenine sığmayıp taştığı izlenimi vermektedir. Çıplaklığını kolay kolay tüketmez. Meraklandırmak ile tadını kaçırmak arasındaki çizgiyi çoktan tutturmuştur. Harun bir gece koğuşta onu düşlerken, yatak odası dışında iç çamaşırıyla dahi görmediğini şaşırarak hatırlar. Aklında kalan görüntüler hep loş ve buğuludur. Zuhal'in çıplak vücuduna geçiriverdiği kısacık saten gecelikler nasılsa aklında kalmış. Bu gecelikler, Harun'u kadının çıplaklığından daha çok heyecanlandırırdı. Elini, eteğin altından sokup yukarı kaydır-

mayı nasıl da arzu ederdi. Zuhal buna hiçbir zaman izin vermez. Teslim aldığı erkeğini coşturmak için kendisini yücelteceği zamanı da, küçülteceği zamanı da bilir. İstekle, zevkle, iştahla sömürür Harun'u.

Bütün yazı rüzgârdan uçuşan tül perdeler, saten çarşaflar ve kuştüyü yastıklar arasında geçirdiler. Buse'nin uyumasını zar zor bekliyorlar, yatmasıyla birlikte aceleleri varmış ya da bir yerden emir almışçasına soyunup kendilerini birbirlerinin kollarına atıyorlardı. Bazen kavga eder gibi, bazen uzlaşıp barışır gibi, çığlık çığlığa ya da asude bir gecenin ritmine uyarak sakin, kimi zaman kan ter içinde ama her defasında büyük bir arzu ve heyecanla sevişiyorlardı. Verdikleri molalarda terasta oturup şehrin müziğine sessizce kulak verirlerdi. O esnada Zuhal'in üzerinde saten geceliklerinden biri olurdu. Bir-iki kadeh içki yuvarlıyor, yıldızları seyrederek sigaralarını tellendiriyor, böylece bütün gecelerini bir rüya âlemi içinde geçiriyorlardı. Buysa Harun'un bütün kabahati, buyurun siz de yapın.

* * *

Hacı amcanın çarçabuk pes ettiğini sanmak, kusura bakmayın ama safdillik sayılır. Oğlunun kesinkes kandırıldığına inanmıştır bir kere. Hacı Anne ise adı batasıca boyalı yosmanın büyü yaptığı kanaatindeydi. Büyüyü çözdürmek için hocalara gidip gitmediği konusunda bilgim yok; ama Hacı Amca kendince çok daha ciddi önlemler alacaktır. O günlerde oğlunu çirkeften kurtarmak amacıyla örgüte başvurduğu benim de kulağıma ilişmişti. Ama bunu gözünüzde fazla büyütmemenizi öneririm. Bu iş, resmî kuruma şikâyet dilekçesi vermeye benzemez. Kendisi ya da akrabalarının örgütle ilişkisi olduğu bilinen bir tanıdığa rica etmesi olarak düşünebilirsiniz. Hacı Amca, dayısının iki oğlu birden dağda bulunan bir köylüsünc konuyu açmış, o da memleketten birileriyle heyecanlı telefon görüşmeleri yapmıştır. Bu işlerin sonuçlarını kolay kolay takip edemezsiniz. O yüzden söz konusu giri-

şimin ne kertede başarılı olduğu meçhul. Bir ihtimal, oğlanın yakasını bırakması için kadını –ve hafif yollu Harun'un kendisini– tehdit etmiş olabilirler. Daha ileri gitmedikleri anlaşılıyor; çünkü ilişki hepimizin bildiği gibi iki yılı aşkın bir süre devam edecektir. Diğer bir ihtimal, gözüpek bir kadın olan Zuhal'in tehditlere pabuç bırakmamış olması.

Harun hayırlı evlat olmaktan kolay kolay vazgeçemediği için haftanın 3-4 günü mutlaka kendi evinde kalır. Böyle gecelerde günlük sevişme kaçta biterse bitsin giyinip evinin yolunu tutar. Normal bir ilişki halinde Zuhal böyle bir şeye asla izin vermezdi, anlaşılan onun da işine gelmiş. Örneğin Harun'un bir-iki parça eşya taşımasına bile yanaşmamış. Harun çamaşırlarını küçük bir spor çanta içinde getirir götürürdü. Demek oluyor ki ya işi pek ciddiye almamış ya da Harun'un almasını istememiş. İkisi de aynı kapıya çıkıyor.

Her ne kadar körkütük âşık olsa da, içinden bir ses Harun'un kulağına yanlış yaptığını fısıldamaktan geri durmuyordu. Ana babanın karşı olduğu bir işe kalkışmak, bilirsiniz, insanı huzursuz kılar. En azından biz Doğu toplumlarında böyledir. Zuhal'in, şimdiki haliyle eline erkek eli değmemiş temiz aile kızı olmasını nasıl da arzulardı. O zaman annesi ve babası da onunla evlenmesine ses çıkarmazdı. Haruncağızın içi nasıl rahat etsin? Bir kere kadının ailesi kimdir, nasıldır bilmiyordu, kendinden büyüktü, boşanmıştı, çocuğu vardı, seksi giyiniyordu, neden arkadaşlarını tanıştırmıyordu; ama her şeyden önemlisi neden bu kadar iyi sevişiyordu? Harun son soruyu sormaya hiçbir zaman cesaret edemeyecektir. Sese kulağını tıkamaktan başka çaresi yoktur. Aynı ses, Zuhal'i ebediyen kaybettiğini anladığı an birden susacaktır.

Bunun tuhaf bir aşk ilişkisi olduğunu baştan çıtlatmıştım. İnanabiliyor musunuz, Zuhal'in karakola gittiği son güne kadar iki sene boyunca birlikte dışarı hiç çıkmadılar. Ne bir restoranda oturup baş başa yemek yediler, ne de yanlarına Buse'yi alarak bir pazar gezmesine gittiler. Adı konulma-

mış bir yasak varmış da, kimseye yakalanmak istemezlermiş gibi gizlenme hali başlarda ilişkiye heyecan katan bir unsur olarak Harun'un da hoşuna gitmişti. Bu arada Zuhal, arkadaşlarıyla ya da iş icabı yemeklere çıkıyor, kimi zaman Harun'a haber vermek zahmetine bile katlanmıyordu. Bakın arkadaşlar, burada kimseyi töhmet altında bırakmak niyetinde değilim. Zuhal'in bu davranışının ahlaksızlığından değil, baskın karakterinden kaynaklandığını söylemek boynumun borcudur. Harun'u bir kez bile aldattığını bilseydim, hakkında en ağır sözleri hiç çekinmeden sıralar ve bundan zerre kadar pişmanlık duymazdım. Peki buna karşılık Harun ne mi yapıyordu?.. Sizce?..

Sıkılmasına sıkılır canı ama gene de halinden şikâyetçi değildir. Daha iyisi olmayacağını bilir ve ona göre davranır. Kim bilir, belki de en doğrusu onun yaptığı. Kazanamayacağını bildiğin bir savaşa girip eldeki hazineden olmak yerine azıcık alttan almanın ne sakıncası var? Bu özverisinin karşılığını Harun fazlasıyla görecektir. İki yıl boyunca Zuhal gibi bir kadının açtığı zevk evrenine girmek ayrıcalığı her erkeğe nasip olan bir şey değildir. Harun bu kapıdan yüzlerce defa girip çıkmıştır. Unutmayalım arkadaşlar, Zuhal çaba harcamaksızın nefes kesebilen ender kadınlardandı. Biliyorum, çünkü ben tanıdım.

Haftalar geçmiş, anne ve babasıyla köprüleri atmak yerine Harun zor yolu seçerek ne evden ne de dükkândan ayrılmıştır. Birbirine aykırı iki karar arasında biçare kalmak insanı yer bitirir. Haruncağız da kalp kırmak nedir bilmediğinden sahipsiz kalan bu yükü mecburen kendisi sırtlanmıştır. Kısaca anlatırsam, sevgilisinin koynundayken aklına anne ve babası gelip suçluluk duyuyor, evdeyken aklı Zuhal'de kalıp hüzünleniyordu.

Harun'un iki arada kaldığı pek çok olay sayabilirim. Bir tanesi var ki öğrendiğimde, "Bu kadarı da olmaz ki!" demekten kendimi alamamıştım. Kendimi tutamayıp, çok affedersiniz ağzımdan bir-iki ayıp söz dahi çıkmış olabilir. Aslında

mühim bir hadise bile denemez. Bir tatil günü olduğunu iyi hatırlıyorum. Çünkü aynı gün ben de evde kalıp birikmiş raporları temize çekmek için fırsat bulduğuma sevinmiştim. Hacı Anne oğlundan kendisini yakınlarda vefat eden bir akrabalarının mevlit okumasına götürmesini istemekle kalmamış, bir hafta öncesinden sıkı sıkıya tembihlemişti. Aksi gibi aynı akşam Zuhal'in yemek hazırlayacağı tuttu. Bir de şu tırtıklı çiğ köfte tepsilerinden almış, Harun'a yoğurtturacak. Anlaşılan, canı âlem yapmak istemiş. Hacı Amca henüz araba kullanabiliyor, bir saatlik mesafe, pekâlâ karısını götürüp getirebilir. Ama Hacı Anne inat ediyor. Allah bilir orada kız gösterecek. Nuh diyor peygamber demiyor. Aynı inat Zuhal'de fazlasıyla mevcut. Ben anlamam geleceksin, diye tutturmuş. Telefonda bas bas bağırıyor. Gayriresmi gelin kaynana çekişmesi. Annesi, hakkımı helal etmem, diye somurturken, sevgilisi, ya gelirsin ya da bir daha yüzümü göremezsin, deyip telefonu yüzüne çarpıyor. Ben ne yapardım, diye düşünüyorum da, herhalde bir bahane uydurup ikisine de gitmezdim. Yenilmiş hissi vermemek en iyisi. Ne var ki Harun başından beri Zuhal'i seçeceğini biliyor. Çare yok. Sadece insafa gelir mi diye ümitsizce ümit ediyor. Telefonda bir-iki yokladı, daha da sinirlendirmekten başka işe yaramadı.

Harun o gece Zuhal'e gider. Tavır yapıyor sanmasın diye de çok eğleniyormuş görünmeye gayret eder. Ama aklı evdedir. Kapıdan çıkarken gözucuyla baktığı manzara yüreğini burmaktadır. Babası homurdanarak ceketini giyerken anası başörtüsünün ucuyla gözyaşlarını kuruluyordu. İçi kan ağlarken türkü söylemek, fıkralar anlatmak, sarılıp sarılıp öpmek ne zordur bilir misiniz. Haruncuk buna benzer çekişmelerin ortasında pek çok kez kıvranmıştır. Çoğunluk Zuhal'in dediği olurken, elinden anne ve babasını kırdığına üzülmekten başkası gelmezdi... İki sene, az buz zaman değil...

Aranızda dileyen aynı iki sene boyunca Harun'un Buse'nin poposunu sildiğini düşünmeyi sürdürebilir, ben artık tekrar tekrar hatırlatmak istemiyorum.

27

"Hani tek bir delil olursa demiştiniz ya."

"Evet."

"Hani ona göre karar verirmişsiniz."

"Anladım beyefendi."

"Bu davadaki tek delil neydi?"

"Onu bu dava için söylemedim. Bir ilke olarak, evet, sağlam olması kaydıyla elde tek bir delil varsa başka neye göre karar vereceksiniz?"

"Neye göre vereceksiniz?"

"Diyorum ya işte, o tek delile göre."

"Nedir o tek delil?"

"Ben artık sizin her şeyi bildiğinize, benimle sırf eğlenmek için vakit geçirdiğinize inanmaya başladım. Benimle oyun mu oynuyorsunuz, beyefendi!"

"Pardon, ne demiştiniz?"

"Bundan böyle konuşmayı reddediyorum."

"Delili söyleyecektiniz."

"Konuşmayacağım diyorum, siz hâlâ delili soruyorsunuz."

"Konuşmayacak mısınız? Neden?"

"Beyefendi, sizin aklınız başınızda mı? Anlaşılan gene yukarılardan uyarı geldi."

"Cevap verin, bu olay Noel yemeğinden önce mi gerçekleşti?"

"Hangi olay?"

"Bu önemli, önce mi, sonra mı, hatırlamaya çalışın."

"Siz iyi değilsiniz."

"Masada kaç kişi vardı?"

"Beyefendi, beyefendi! Kendinize gelin!"

"Ne?.. Ah!.. Özür dilerim. Nerede kalmıştık? Bu davadaki delilleri söyleyecektiniz."

"Yorgun görünüyorsunuz. Dinlenin isterseniz."

"Hiç sormayın, yeni bir görüşme daha kilitlediler. *Oh, mon diyö*! Bunlarda insaf denen şeyin zerresi kalmamış. Beş işi aynı anda yürütüyorum."

"Beş mi? Burada işler nasıl yürüyor Allah aşkına?"

"Vallahi hanımefendi, neler çekiyoruz bir bilseniz. Herkese ayrı ayrı dert anlat. Endonezyalı bir taksi şoförünü hatırlıyorum, "Rüya bu, rüya bu," diye kendi kendine kıkırdar dururdu. İkna edinceye kadar akla karayı seçtim. Fi tarihinde, sizden iyi olmasın Hintli bir ekonomi profesörü getirmişlerdi. Adamcağız öyle bir yalvarıyor ki susturmak ne mümkün. Kardeşim ben burada sadece ilk görüşmeyi yapıyorum, diyorum; bana mısın demiyor. Hızlı hızlı konuşunca ne söylediği de anlaşılmıyor. Gözleri çıldırmış gibi yuvalarından uğramış, salya sümük ağlıyor. Geldiğinde karaydı, daha da karardı. Koskoca profesör neredeyse ayaklarıma kapanacak."

"Kusura bakmayın ama psikolojiden hiç anlamıyorsunuz. Besbelli korkmuş işte."

"Ben de onu söylüyorum, korkması için bir neden yok ki!"

"Nasıl korkmasın canım, siz hiç karakola düştünüz mü?"

"Buranın karakola benzer yanı mı var? Teessüf ederim."

"Evet ama insan bilmediği şeylerden doğal olarak korkar."

"Aramızda kalsın, işimize de gelmiyor değil. Azıcık korkunun kimseye zararı olmaz, *madam*. Aslında hakkımızda söylediğiniz şeyleri eğlenceli ve faydalı buluyorum. Kimisi doğru kimisi yanlış. Doğru dediklerim de, eh, yakın tahmin ettikleriniz. *No sinyora*, sizi yanılttığımızı iddia edemezsiniz. Biriniz ortaya bir laf atıyor; o ona, bu buna derken bir bakıyorsunuz hakikat olup çıkmış. Eh, haliyle biz de bozuntuya

vermiyoruz. Fazlası zarar tabii. Tıpkı şu bizim Hintlide olduğu gibi. Baktım başa çıkamayacağım, dosyadan affımı istedim. Allah selamet versin, sonunda profesörü sedyeye bağlayarak götürmek zorunda kaldılar. Ayakkabısının teki hâlâ şu dolapta duruyor."

"Zavallı adam."

"Aynı acıma duygusunu Harun Gülmez için de gösterip göstermediğinizi öğrenebilir miyim?"

"Bizi kürsüye suç işleyenlere acıyalım diye oturtmuyorlar. Siz burada yanlış yapanları cezalandırmıyor musunuz sanki."

"Büyük düzeni başka türlü koruyamayız, *madam*."

"Biz de aynen öyle. Bizler uygulayıcıyız. Cezayı kesen yasalardır."

"Çok güzel. Harun Gülmez hüküm giydiğine göre resmen kızın orasına parmağını sokmuştur, diyebiliriz herhalde. Katılıyor musunuz?"

"Bilemem, ayrıca beni ilgilendirmez."

"Nasıl ilgilendirmez hanımefendi, adamın başına gelmedik kalmadı."

"Gözünüzle görmediğiniz hangi olaydan yüzde yüz emin olabilirsiniz? Yargılama, mahkeme salonunun duvarları arasında görülür. Suçsuz idiyse kabahat kendisi ve avukatında. Zanlının ifadesinde, 'İki sene boyunca Buse'nin altını o kadar çok sildim ki, parmağım yanlışlıkla orasına girmiş olabilir,' dediğini hatırlayın."

"Bu doğru olamaz mı?"

"Olaya neden küçük kız açısından bakmıyorsunuz? Yanlışlıkla girmiş olması onun için bir fark yaratır mı? Yaşı gereği bunu bilemez. Küçücük kafasından kim bilir neler neler geçmiştir yavrucağın. Yasanın konuluş nedeni zaten küçük yaştakileri bu tür tacizlerden korumak. İleride yaşayacağı psikolojik sorunları hesaba katmıyor musunuz? Belki erkeklerden nefret edecek, belki hiçbir zaman sağlıklı ilişkiler kuramayacak. İki sene, parmağın birden fazla sayıda girmesine yetecek bir süredir. Bilerek ya da yanlışlıkla. Sübyancı oldu-

ğunu hem kim itiraf etmiş de Harun Gülmez etsin!"

"Annesinin hiç ihmali yok mu?"

"Olmaz olur mu? Kızını iki yıl boyunca yabancı bir adamla yalnız bırakması, kelimenin tam anlamıyla sorumsuzluk. Zanlı açısından hafifletici neden sayılabilir miydi? Bence hayır."

"Kararda bunu değerlendirmediniz o halde?"

"Hayır."

"Yargılama sonunda Harun Gülmez hangi cezaya çarptırıldı?"

"Türk Ceza Kanunu'nun 103/2 maddesi, çocuklara cinsel istismarın vücuda organ sokulması suretiyle gerçekleşmesi durumunda 8 yıldan 15 yıla kadar cezaya hükmeder, ayrıca 103/3 numaralı madde istismarın üvey baba, ikinci ve üçüncü derecede kan hısmı, vasi, eğitici, bakıcı veya koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişilerce gerçekleştirilmesi halinde cezayı yarı oranında artırır."

"Vay canına, çokmuş!"

"Mahkememiz, Türk Ceza Kanununun 103/2 maddesini, vücuda cinsel organ veya başka bir cisim sokulmadığı, ancak parmağın hafifçe girmesi ve bunun yalnız bir defa yapıldığı kanaatine varıldığı şeklinde değerlendirerek, ayrıca sanığın duruşmalardaki iyi halini de göz önünde bulundurmak suretiyle 9 yıl 6 ay hapis, 103/3 maddesi gereğince 4 yıl 9 ay ilave ederek 14 yıl 3 ay hapsine, Yargıtay yolunu da açık tutarak karar verdik."

"Dile kolay 14 yıl!"

"Tabii o kadar uzun yatmayacaktı. Suçun işlendiği tarih 1 Haziran 2005'ten önce olduğu için, 647 sayılı eski İnfaz Yasası'na göre cezasında bir bölü iki ve ayda 6 gün indirim yapılınca yaklaşık sekiz buçuk yıl yatması yetiyordu. Tabii iyi hali görülmesi koşuluyla."

"Madem öyle neden baştan sekiz buçuk yıl verilmiyor? Tuhafsınız, iyi hal bu kadar mı önemli? Bizde böyle dalavereler yok efendim. Defterde ne yazıyorsa, o!.."

28

İlk duyduğunda 14 yıl 3 ay, Harun Gülmez'e sonsuza kadarmış gibi geldi. Yattığı bir buçuk yılı düşünce geriye yedi yılı kalıyordu ki sonuna kadar dayanamayacağını bildiği 1 ya da 14 yıl arasında fark bulunmadığından 7 yıl bir avuntu oluşturmamaktadır. Ama bana sorarsanız esas problem 7 yıl sonrasındaydı. Ufukta, "oh bitti çıktım" denecek bir gelecek görünmüyordu. Zuhalsiz bir hayatın yerine koyabileceği hiçbir şey yoktu. Evet, karar açıklandıktan sonra anne ve babası daha sık gelir olmuştu ama bu ziyaretler moralini düzeltmek yerine, onu bekleyen kapkaranlık hayatı anımsattığı için tersine etki yapıyordu. Hacı Amca, "Sayılı gün tez geçer," dedikçe, "Dükkân senindir," diye teselli verdikçe, "Hanım hanımcık bir kız bulup evlendirdik miydi," diye sırnaştıkça Harun boğulduğunu hissederdi. Yeni araba vaadi, saten geceliklerin yerini tutar mı Hacı Amca? Sizler de aynı fikirde misiniz bilemiyorum; ama dışarı çıkmaktan korkar gibiydi Harun. Böylece önünde bekleyen yedi yıl ona hem çok uzun hem de çok kısa geliyordu.

Aradan aylar geçmiş, Haruncuk derdine hâlâ çare bulamamıştır. İdareye düzenli olarak her pazartesi dilekçe veriyor ama ciddiye alınmadığının kendisi de farkında. Eli kolu bağlı kaldı. Sırasıyla cumhurbaşkanına, başbakana, Meclis başkanı ile muhalefet liderlerine, Adalet ve Sağlık Bakanlarına, Uğur Dündar'a ayrıca olmak üzere bütün büyük gazete

ve televizyonların genel yayın yönetmenlerine, Genel Kurmay başkanına, aralarında değişenler olursa yenilerine, Türk Tabipleri Birliği'ne, üç büyük takımın başkanlarına, TÜSİAD'a, MÜSİAD'a, DİSK, HAK İŞ ve TÜRK İŞ'e, Rahmi Koç'a, Sabancılara, Müslüm Gürses, Ferdi Tayfur gibi duvarda posterleri asılı sanatçılara, mafya babaları ve koğuşta artık kim ne kadarını akıl ettiyse her yere tek tek mektuplar yazıldı, bazısı yerine ulaşmadı, geri kalanlarsa yanıt vermedi. (Mektupların hiç gönderilmediğinden kuşkulanmak hakkımızdır. Cezaevi idaresi, bir meczubun durduk yerde soruşturmaya yol açmasına pekâlâ izin vermemiş olabilir. Bilemem.) Sağdan soldan açlık grevi önerdiler, organlarına zarar verir diye yanaşmadı. Çaresizlik çok kötü. Mümkün olsa o dakika hayatına son verecek. Altı masum yavru, umutla onu çağırıyor. Gökyüzündeki buluttan kuzucuklara benziyorlar ve belirli bir şekilleri yok. Beyaz bir sis perdesinin ardında tek bir bulut halinde birleşiyorlar. Gökyüzünü kaplayan dev bir bulut. Ne zaman yağmur yağsa Harun ağladıklarını düşünüyor. Sağlıkları her geçen gün biraz daha kötüye gidiyor. Rüyalarına girmesinler diye geceleri çok az uyumaya başladı. Aksi gibi hemen her gece yağmur yağıyor. Süreğen bir geç kalmışlık kaygısı bütün vücudunu gerilmiş tele döndürdü. Bu gidişle kahırdan ölmekten korkuyor.

Bu arada koğuş mevcudu birkaç kez daha değişmiştir. Eski halini hatırlayanlar azınlıkta kalmış, yeniler onu çoktan şeyhe (aslında meczup demeliydim ya) dönüşmüş halde bulmuşlardı. Hepimiz gibi Harun da zaaf sahibi bir insan olarak koğuşta biçilen role kapılmaktan kendini alamamıştır. Diğer bütün kimliklerden sıyrılmış, kutsal ölüm peşinde koşan ulu mürşit kılığını artık tamamen içselleştirmiştir. Sertleştikçe, korkuttukça, emrettikçe daha çok saygı gördüğünü fark etmese de, bilmeden öyle davranmaktadır. Mahkeme ilamının eline ulaşmasının ardından dönüşü olmayan bir yola girip girmediğini söyleyemem ama kendisini öyle hissettiği kesinlikle doğrudur. Biliyor musunuz, bazen elimde olmadan şunu düşünüyorum arkadaşlar. Hiçbir şey göründüğü

gibi olmayabilir. Harun bugün sağ olup bize o günlerdeki duygularını anlatsaydı, acaba çok farklı şeyler mi söylerdi doğrusu merak ediyorum. Kim bilir?

İbadet ve temizlik dışındaki zamanlarda ranzanın üst katında bağdaş kurup dimdik oturmaktadır. İki çelimsiz tilmiz hanidir ranzayı sürükleyip, orta koridorun tam karşısındaki duvara yanlamasına dayamışlardı. Taht gibi. İte kaka etrafını açtılar, kimse sesini çıkaramadı. Yorgundur. Yemekhaneye hanidir inmez oldu. Tavaf koşularına ilgisini ya kaybetti ya da gücü yetmiyor. Bisküvi kutularını taşıyıp ranzasının yanına yerleştirdiler. Yüzü koğuşa dönüktür. Gözleri kısık, iyice uzamış sakalı kâh havada, kâh göğsünün üstünde hiç konuşmamaktadır. Dışarıdan bakan biri, hangi derin düşüncelerle kendinden geçtiğini merak edebilir. Ama biz biliyoruz. Yukarıdan sürekli koğuşu seyretmesi tedirgin edici bir hal almıştır. Sinir bozucu gülümsemesi, suratından bir türlü silinmedi gitti. Dirseklerine kadar cılk yara içindeki ellerini neden gizlemiyor sanki! Elini öpmek isteyenlere dirseğini ya da omzunu uzatıyor. Bugün bile ne zaman çamaşır suyu kokusu duysam gönlüm bulanır. Gözkapaklarının arasından kime baktığı anlaşılmadığı için herkes diken üstündedir. Bütün gece dala tünemiş sessiz bir baykuş gibi bakınıp duruyor. Öyle ki yüznumaraya kalkanlar çişleri geldiği için neredeyse özür dileyecekler. Bilinmez bir endişeyle sırtı dönük duramıyorlar. En fazla yapabildikleri yan oturup kafayı başka tarafa çevirmek. Televizyonun sesini bağırtmak yok, yüksek sesle konuşup kahkaha atmak yok, kavga yok, gürültü yok. Hepsi kendiliğinden. Korkup idareye şikâyet etmek isteyenler çıktıysa da kimse cesaret edemedi. Tilmizler berbat!

Ama artık konuşmak mecburiyetindedir. Bir kenarda susup bekleyerek amacına ulaşamayacağını bilir. Yardıma ihtiyacı vardır. Sayesinde kendileri de söz sahibi olan tarım zararlısı iki süne, "Öl de ölelim," der, başka bir şey demezler. İşleri organize eden onlar. Koğuşun geri kalanıysa değişik duygular içerisindedir. En büyük grubu Harun'a inanıp ka-

yıtsız şartsız destekleyenler oluştururken, ikinci grup azıcık tereddüt etse de gönlü, söylenenlerin doğru çıkmasından yana. Son olarak hiç inanmayan üç-beş kişiyi sayalım ki onların da en eskiler olduğu malumunuz.

Ben de şahsen tek başına yardım etmeye asla kalkışmazdım. Bırakırdım ne hali varsa görsün. Ne var ki kalabalıklar sorumluluk duygusunu hafifletir, insanın yaptığı her şeyi doğrular. Kitlesel olaylarda da böyle değil midir? Kolay kolay kim, içinde onlarca insanın bulunduğu binayı tek başına ateşe verebilirdi, kalabalıklar korkuların üzerini sahte bir cesaretle örtmese. Cesaret sanılan, çoğu kez alçaklık'tan öte bir şey değildir. Bu sözlerimden Harun'a yardım eden herkesi alçaklıkla suçladığım anlamı çıksın istemem. İçlerinden çoğunun saf bir yardımseverlikle davrandığından kuşku duymuyorum. Belki de işin bu raddeye varacağını tahmin etmediler. Ne var ki bir insanın mahvına seyirci kalmanın bile omuzlara yeterince sorumluluk yüklediği unutulmasın.

Gün geçmiyordu ki içlerinden biri, parlak bir fikirle ortaya çıkmasın. Kimi aklı o kadarına erdiğinden, kimi göze girmek, kimisi de söylemiş olmak için. Organları burada söküp buzlu kutularla gönderelim, diyeni mi ararsınız, acildeki güvenlik kaynım olur, hastaneye kadar tünel kazalım, diyeni mi. Harun iyi niyetle söylenmiş de olsa bu saçmalıkların işi sulandırmasına asla müsamaha göstermiyor, çileden çıkıp koğuşu inim inim inletiyordu. Öfkesinin yeni bir nedeni daha vardı. Sonunda korktuğu başına gelmiş, kansere yakalanmıştır. Geçmeyen ağrılar, iştahsızlık, kilo kaybı, halsizlik, baş dönmesi, ciltte sarılık, gözde kararma, mide bulantısı, kusma, ishal, ağız kuruluğu, nefes darlığı, çarpıntı, uykusuzluk, bütün vücudunu saran kaşıntılar, yanmalar, kramplar, öksürük, tıksırık, o kötü hastalıktan başka neyin işareti olabilir? Beyninden başlamış olmalı ki, düşündükçe başına ağrılar saplanıyor. Her şeyden vazgeçmek üzeredir.

* * *

Zuhal'le birlikte ilk kez bağımsızlık duygusunu tadıyordu Harun. Bu duygu, beraberinde özgürlüğü de getiriyordu ki, he vallaha, ne güzel şeymiş bu gardaş. Ana babasına karşı gelmiş ve işte, sonunda hiçbir şey olmamıştı. Karşılığında bazı sıkıntılara göğüs germesi gerekecekti tabii ama fedakârlık, Harun'a yabancı bir haslet değil. Hacı Amca'nın dükkânı çevirmek için ona ihtiyacı var, oklavayla her gün onlarca yufka açmak, siniye kadayıf dökmek o yaşta zor. Markette daha ucuza hazırları satılıyor ama el açması yaptığı müddetçe korkulacak bir durum yok. Harun, sabahları erkenden kalkıp çalışmaya başlıyor. Anne ve babasına iş bırakmaması lazım. Önce arkadaki küçük imalathanede yufkaları hazırlıyor, ardından dükkânın temizliği, açılması vs. Öğlene kadar rahat. Hacı Amca dizlerinden rahatsız, aylardır namazdan önce dükkâna uğramıyor. Harun bir kez daha, anne ve babası ah bir ölüverse, diye aklından geçiriyor. Günaha girmekten korkuyor ama öyle düşününce içini sevinçli bir ferahlık kaplamasını engelleyemiyor. Bir gece, ama yalnızca bir gece yatağında Zuhal'le mutlu bir geleceğin hayalini kurarken ikisini birden nasıl tehlikesizce öldürebileceğini planlamıştı. Bunun yanında daha kaç yıl yaşayacaklarını sayısız defalar hesapladığını gizlemeye gerek duymuyorum.

Böylece kısa süren çileli hayatında, yaşadım diyebileceği iki sene başlamıştır. Öylesine kesif bir mutluluktur ki bu, Harun'un yaşadığı nefes kesici anları toplayıp sıradan bir insanın bütün bir ömrüne bölsek ondan daha mutlu yaşadığını bile iddia edebiliriz. İçinizden Harun'un bu halini küçümseyenler çıkabilir. Unutmayalım ki mutluluk görece bir kavramdır. Sizi az buçuk hoşnut kılacak bir durum bir başkasının –evet Harun'dan söz ediyorum– başını pekâlâ döndürebilir.

Zuhal'in de bu alışverişten kazançsız çıktığı söylenemez. Onca tıknefes erkek bozuntusunun ardından dur durak bilmeyen kara yağız bir yiğit her kadına nasip olmaz. Gündüzleri kafasında aşk oyunları tasarlarken Harun'dan çok kendi zevkini düşünüyordu. Örneğin, karşısında yarı çıplak raks ederken bile aklında Harun'a güzellik yapmak yoktur.

Böylesi gecelerde numaradan da olsa para alışverişi olduğunu söyleyeyim de, siz ne demeye getirdiğimi anlayın. Haruncuk ne bilsin, demek doğrusu buymuş, diyerek her türlü cambazlığa itiraz etmeden katılıyordu. Bazıları komiğine gittiğinde içinden, "Vallahi yeminle, beni ağacın dalında sallanan maymuna çevirmişsen," demek gelse de, gülmesini bastırıp canla başla çalışırdı. İleri gidip Zuhal'in giydirdiği tuhaf kıyafetlerden, soktuğu kılıklardan, eline tutuşturduğu alet edevattan söz ederek anısına saygısızlık etmek istemem. Bir gün yüz yüze geldiğimizde, keyfimiz de yerinde olursa aramızda kalması koşuluyla bir şeyler çıtlatabilirim. Şimdilik mütenasip (!) bir cinsellik yaşadıklarını varsayarak devam edelim.

Harun'u heyecanlara gark eden şey, tuhaftır, Zuhal'in iki sene boyunca mesafeli duruşunu bir kez dahi bozmamasıdır. Coşku ânında her türlü duvarı yerle bir eden Zuhal, günlük yaşamda yüz göz olmaya katiyen izin vermez. Yanında giydiği kıyafetler, aralarındaki mesafeyi her an hatırlatırcasına ev ortamına göre fazlasıyla özenli sayılabilir. Harun onu nadiren eşofman, pijama ve dağınık saçla görmüştür. Sinirli bir kadındır Zuhal. İşyerinde takındığı otoriter tavrın bir benzerini evde de sürdürürken, iş buyurur, fırça atar, arkadaşlarını –ya da akrabalarını– davet edecekse hemen toz olmasını ister. Böylece tetikte kalan Harun, ulaşılmaz bir kadına ulaşmanın benzersiz hazzını her gün yeniden tatmaktadır. Yaşadım diyebilmek için.

Harun'un içki bağımlılığına doğru koşar adım yürüdüğü günlerdir. İçtiği zaman dili çözülüyor, Zuhal'in duymak için zorladığı ayıp şeyleri yüzü kızarmadan söyleyebiliyordu. Kafası güzelleştikçe anne ve babasının peşini hiç bırakmayan varlığına daha kolay katlanabildiğini keşfetmişti. Çirkinlikler güzelliğe, olanaksızlıklar "neden olmasına" dönüşüyordu. Sabahları akşamdan kalmalıkla gönlü bulansa da, ne beis, akşama gene içmek var. Burçlarla ilgilenenler, "Ayol bu basbayağı balık," diyeceklerdir. Nüfusa geç kaydedildiğinden

gerçek doğum tarihini kendisi de bilmiyor şekerim.

Gündüzleri içmeye tam olarak ne zaman başladığı belli değil. Hacı Amca'nın Zuhal'e bu denli tepki duymasının gerçek nedeni Allah bilir buydu. Öyle ya, başlarda Hacı Anne kadar feveran ettiğini duymamıştık. Oğlunun arada tek atmasını engelleyemese de, dükkâna damlasını sokmasına, neuzibillah, izin vermiyordu. Votka şişesi arabanın torpido gözünde ısındıkça ısınır, daha ilk yudumda etkisini gösterirdi. Son zamanlarda Buse'yi yuvadan almaya giderken kafasının enikonu yüksek olduğunu biliyoruz. Kızın poposunu silerken sarhoş olduğu böylece doğrulanıyor. Müşterilere karşı münasebetsiz bir davranışta bulunduğunaysa kimse tanık olmamış.

Buse'den açılmışken, sözü bir kez daha Psikolojik Tetkikler Şubesi'ne getirmek isterim. O gece gerçekte neler olduğunu bilmediğimiz için, uzmanların kendi aralarında yaptıkları tartışmaların bize bir fikir vermesini umabiliriz. Harun Gülmez'in pedofiliye eğilimi varsa, eve sarhoş gittiği bir yılı aşkın zaman süresince kıza neden yalnızca bir defa tacizde bulunmuştur? Eğer daha fazla sayıda taciz olduysa, Buse annesine şikâyet etmek için neden bunca zaman bekledi? Bu soruların kesin yanıtlarını bulmak zor. Çocukların, büyüklere kıyasla farklı algılama biçimleri vardır. Buse, annesine şikâyet etmemiştir; çünkü canı yanmamıştır. Şikâyet etmemiştir, çünkü Runrun Amcası'nın ona kötü bir şey yapacağına inanmaz. Bunun bir oyun, daha da önemlisi –baş okşama gibi– bir sevme biçimi olduğunu sanabilir. Söz konusu algılama özellikle baba sevgisinden mahrum büyüyen çocuklarda –ki Buse öyledir– daha sık görülür. İşin kötüsü tacizcinin niyetinden haberdar olmayan çocuk bundan keyif dahi alabilir. Bir çok istismar olayı daha bu aşamada hiç duyulmadan kapanıp gitmiştir. Çocuk, kendisine yapılanın çok kötü bir şey olduğunu ailesinin tepkisinden öğrenir. Örneğin, anne bunu normal bir şeymiş gibi karşılamayı başarırsa, çocuk travma geçirmeden dahi atlatabilir. Tersi durumda kendisini hem kötü, hem de anneye karşı suçlu hissedecektir.

Peki, Harun Gülmez olayında durum neydi? Zuhal'in davanın takipçisi olmaması nedeniyle bunu anlama şansımız ne yazık ki yok denecek kadar azalmıştır. Aynı şekilde savunma tarafının da davaya gerektiği gibi asılmadığını biliyoruz. Karşılıklı suçlama ve savunmalar birkaç celse daha sürseydi, yeni verilerden daha fazla sonuç çıkarma şansı elde edebilirdik belki. Annesi doğal olarak kızının adının geçtiği bir istismar davasını dallandırıp budaklandırmak istememiştir. Yanı sıra Buse konusunda aynı hassasiyeti gösteren Harun'a bir şükran borcu bulunduğunu söylemek herhalde yanlış olmaz. Biz bir kanaate varabileceksek eğer, bunun tahminden öte bir kıymeti bulunmayacaktır.

29

"*Madam*, siz aynı zamanda bir kız torun büyükannesiydiniz, öyle mi?"

"Nereye varmak istediğinizi anlıyorum beyefendi, söylediğiniz gibi değil."

"Torununuz o günlerde kaç yaşındaydı, anımsıyor musunuz?"

"Bunun davayla bir alakası yok!"

"Pekâlâ, bu konuya tekrardan döneceğiz."

30

Ü.Ç. Doktor. Kadın hastalıkları uzmanı. Erkek. Altmış iki yaşında ama daha fazla gösteriyor. Tıp fakültesini Almanya'da okumuş, orada ne haltlar karıştırdıysa on yıl önce kaçıp Türkiye'ye yerleşmiş. Almanya'ya girişi yasakmış diyorlar. Karaktersizin teki. Saçını tepesinde kuş yuvası gibi toplayan kendisi gibi tuhaf bir kadınla evli, çocuğu yok, evlerinde besledikleri çok sayıda kedi yüzünden bütün apartmanla mahkemelikler. Mahkemelik oldukları yalnızca onlar değil. Çöp arabası gürültü yapıyor diye Belediye Temizlik İşlerine bile dava açmışlar. En son, kendisini tutuklayan polisleri mahkemeye vermiş. Eşleri dostları, gelenleri gidenleri yok. Alışmış, iki lafın başında Almanlar gibi, "*Ah zo*" diyor. Doktorun dış görünüşü de bir acayip. Yıllar öncesinden çıkıp gelmiş gibi. Kravatın üzerine madalyon, bileğe altın künye takanlardan. Göbeğinin üzerine kadar çektiği paçası kısa pantolonundan –çok affedersiniz– aletini ne yana koyduğu belli oluyor. Ayaklarına, yaşlı Almanların sokakta giymeyi sevdiği türden, yandan tokalı, ucundan çoraplı parmakları çıkan çapraz şeritli deri terlikler geçirmiş. Briyantinle kafasına yapıştırdığı dalgalı saçlarını Romalı senatörler gibi arkadan öne taramaktan hoşlanıyor. Kendi koğuşundaki lakabı "Kırkmalı." Tombul elleri kemiksizmişçesine yumuşacık, tokalaştığınızda avucunuzda jöle gibi nemli ve iğrenç bir his bırakıyor. Babamdan duymuştum, muayenehanesine gelen hayat ka-

dınlarını pazarlamaktan yatıyor. Polislere kadın satmaya kalkınca yakayı ele vermiş. Parada anlaşmazlığa düşen konsomatrisin biri şikâyet edip tuzak kurdurunca, müşteri kılığındaki polisler işaretli paraları kasasına yerleştirirken kıskıvrak enselemişler. Babam anlatırdı, yan odada hasta soyunurken kitaplığa açtığı deliği gösterip, "Bak da gözün gönlün açılsın Yavuz Abi," diye sırıtırmış. Kadın da teklif etmiştir ama babam bu kadarını bize anlatmaya utanmıştır. Sonradan çevredeki esnaf ve kapıcılara para karşılığı kadın dikizlettirdiği ortaya çıktı. Hatırlayanlarınız vardır, gazeteler kasasında gizli çekilmiş çok sayıda video ve resim bulunduğunu da yazmıştı. Kaç kürtaj yaptığını Allah bilir. Muayenehanesinin bulunduğu apartmanın kapıcısını da alet etmiş, cezaevindeki ilk günlerinde ikisinin de ağzını burnunu kırıp hastanelik etmişler. Kapıcı, doktora ayrıca dava açmış, kandırdı beni diye. İçerde birbirlerini yiyorlar. Koğuşta hemen her şeye itiraz ettiği için döve döve usanmışlar ama gene de akıllanmamış. İdareye verdiği ipe sapa gelmez şikâyet dilekçelerinin haddi hesabı yok. Hakkındaki karar okurken hâkime çaktırmadan el hareketi çektiğini, şansına bir tek babam görmüş de, ayrıca mahkemeye hakaretten hüküm giymekten kurtulmuş. Onunla ilgili babamdan başka şeyler de öğrenmek isterdim ama ne yazık ki hayatta değil. Meslek hayatında ilk defa birini savunmaktan rahatsız olduğunu hatırlıyorum. Rakı sofrasında kadeh kaldırıp vekâlet ücreti kabul etmediğini gururla anlattığını da. Şerefe!..

İşte bu peçeteci doktoru bulup getirmişler. Daha doğrusu, para verirseniz yaparım, diye kendisi meydana çıkmış. İşin garibi, çoktan ölüp gitmiş bu pezevenk ruhlu adamın paraya ihtiyacı yok. Kadın pazarlarken de yoktu. Üç dakikalık dikiz karşılığında bir bakkal çırağının kaç parasına göz koyabilir? Acaba para alarak kendi içinde bir şeyleri mi örtmeye çalışıyordu? Bu konuyu araştırmayı psikologlara bırakıyorum. Bizi ilgilendiren Harun'la ilgili kısmı. "Hocam hiç merak buyurmasın, evvel Allah gereken neyse en iyi şekilde yaparım," diye haber göndermiş, "Günaşırı, başım dönüyor gö-

züm kararıyor, diye revire çıksın yeter..." Aklı hep şeytanlığa çalıştığı için, "Zırt pırt dilekçe verip idareyi uyandırmayın," diye sıkı sıkı tembihlemeyi de ihmal etmemiş. Hemen aynı gün bir mucize gerçekleştiğini, Harun'a musallat olan kanser illetinin nasılsa geldiği hızla çekip gittiğini hatırlatayım.

Haber, Harun'a müjde olarak yetiştirildi. Harun ilkin bunun neresinin müjde olduğunu kavrayamadı. Fena mı, yıllardır peşinde koştuğu gazayı gerçekleştirmek için işte fırsat diyebilirsiniz, ama ucunda ölüm var şekerim. Her fani gibi o da ölümden korkmaktadır.

Cayar mı? Bence kolay değil. Sinerjiyi yaratan nedenleri biliyoruz da işin bir başka yönü daha bulunuyor. Haruncuk ülküsüne kendini tamamen bağlamış durumdadır. Üç yılı aşkın bir süredir bunun savaşını verdiğini herkes biliyor. Âdem Babalıktan mürşit mertebesine yükselmesinin başka nedeni yok. Kimsenin aklına, onun fikrini sormak gelmedi. Başta iki otuzbirci çağanoz, bütün haybeci takımı kendisinden daha istekli. Koğuşta heyecanlı bir bekleyiş başladı bile. Son anda vazgeçse? Elbette geçebilir ama ya sonra? Hayatta kalmayı sürdürmesi daha da güç olmayacak mı? Zuhal'in yatakta kendisine yaptıklarını şu an bir başkasına yaptığını düşündükçe yüreğine taş gibi bir keder oturuyor. Bir zamanlar ona açılan bacakların arasında kim bilir şimdi kimler gidip geliyor? Becerikli ağzının marifetlerini hatırlamak bir işkence! Dinlenme anlarında yumuşamış aletini bir kukla gibi eğip bükerek komik komik konuşturduğunu hatırlıyor, başına bir öpücük kondurduktan sonra, "Haydi sen git de baban gelsin bebiş," diye kıkırdadığını... Şimdi kime?.. Kaç kişiye?.. Hayır, hayır, bunları düşünme Harun, hayatta kalmak istiyorsan düşünme. Bir af çıksa mesela, hadi Zuhal'le de arası düzelsin, namusumdur deyip içine sindirebilecek mi? Hayır, yapamaz. Anne ve babasının her ziyaretinden sonra yaşama arzusunun hücrelerinden biraz daha boşaldığını hissediyor. Çukur yufkacı dükkânının karanlık sureti bir kabus gibi havada asılı duruyor. Daha fenası, isteyip de cesa-

ret edememek var. Geriye kalan tek seçenek her şeyin bir fotoğraf karesi gibi donup kalması. Kalır mı?

Çıkmaz sokaklarda yolunu kaybetmiş bir ruh halinin empatisini kurmak zordur. Harun'un bu gel gitleri yaşayıp yaşamadığını biz yalnızca tahmin edebiliriz. Uyduruktan tahtının üzerinde, terk edildiği yuvada tir tir titreyen ürkek bir kuş yavrusu gibi öylece kalakalmıştı. Dolayısıyla kutlamak üzere sıraya giren mahkûmlara eğilip dirseğini öptürürken iki kez baygınlık geçirmesini anlayışla karşılamamız gerekir. Buna rağmen sevinmiş görünmeye çalışması sizi aldatmamalı. Fedakârlığın fazlasını erdem sanan zavallıların ortak yanılgısıdır bu. "Çok şükür, çok şükür, çok şükür..."

Ü.Ç.nin her şey dahil fiyat verdiğini elimizdeki belgeden biliyoruz. Kendi ücreti, kullanılacak malzemeler, koğuştan koğuşa geçiş için ödenecek avantalar vs. hepsi fiyatın içinde. Adını taşıyan başlıklı reçete kâğıdına uzunca bir döküm yapıp göndermiş. Geçmiş gün, ne kadar olduğunu hatırlamıyorum ama zamanına göre hatırı sayılır bir para. En yüklü meblağı adından ne olduğu anlaşılmayan ilaç ve malzemeler tutuyordu, ama sonradan fiyatı şişirmek amacıyla düzmece yaptığı anlaşıldı. En alta da utanmadan büyük harflerle "pazarlıksız" diye yazmış kodoş.

Oldu bitti gibi algılansa da, işin aslı astarı nedir, bilen yok. Ne yapacak bu adam? Bir doktor, ben yaparım dediyse, eh, yapar herhalde. Tilmizler vaziyetten memnun, sağa sola posta koyarak ayrıcalıklı konumlarının tadını çıkarıyorlar. Jilet gibi namussuzlar. Bir miktar peşinat toplanıp gönderilmesinin üzerinden neredeyse bir ay geçti doktordan ses seda çıkmadı. Arada haber gönderiyor, "Hocam telaş etmesin, düzenli olarak revire çıksın," diye. Oysa Harun'un telaş falan ettiği yok. Ne oluyor diye sormuyor bile. Girdaba kapılmış giden bir dal parçası gibi döne döne yol alıyor. Bir ay daha geçti. Koğuşta yavaştan kıpırdanma başladı. "Vay şerefsiz gavat nasıl da ketenpereye getirdi bizi!" diye kendilerine kızıyorlar. Tam heveslenmişken eğlenceden olmak var. Oysa her

biri ayrı ayrı uyanık geçinir. Bir taraftan da yan gözle Harun'u kolluyorlar. Son günlerde gözle görülür bir biçimde zayıfladı. Uzun zamandır ilk kez temizliği yarım bıraktığına şahit oluyorlar. Çarçabuk yoruluyor. Tahtında bütün gün öylece oturuyor. Kucağında Kuran açık ama okumadığı belli. Kaşlarının altından hep karşıya bakıyor. Yüzünden hiçbir şey anlaşılmıyor. Sakalların gölgesine gizlenmiş hep aynı tebessüm. O günleri hatırlayan eski bir hükümlü yıllar sonra bana, "En çok cansız heykel gibi taş kesildiğinde korkardık beyim," diye anlatmıştı. Bir başkası aynı duruşu, "içi doldurulmuş av hayvanı" olarak tasvir edecektir. Bense, fotoğraf karesini dondurmaya çalıştığına inanıyorum.

31

"Demek çok sayıda 'ah' almış olmaktan korkuyorsunuz, *madam*. Ne diyebilirim, haklı bir endişe."

"Aa, siz nereden biliyorsunuz, hani düşünce okuyamıyordunuz?"

"Nereden mi biliyorum? Kendiniz söylediniz ya canımın içi!"

"Hayır, ben öyle bir şey söylemedim."

"Benimle tartışmayın madam, söylediniz diyorsam söylemişsinizdir. Bakın işte burada kayıtlı. Çok küçük harflerle yazıldığı için uzaktan okuyamadınız. Anlatın bakalım bugüne kadar kaç ah aldınız?"

"Ben nereden bileyim beyefendi, bu işler sizlerden sorulur. Siz söyleyin bana kaç kişinin ahını almışım."

"Bunu açıklamaya yetkim yok ama mahkemenizin adında 'ceza' sözcüğü bulunduğuna bakılırsa bir hayli olmalı. Keşke doktor falan olsaydınız."

"Hâkimliğin nesi var? Toplum düzenini korumaya çalışmak yararlı mesleklerden sayılmıyor mu?"

"Amaan, size mi kalmış toplumun düzenini korumak. Bakın sonra ne hallere düşüyorsunuz buralarda."

"Pekâlâ bir doktor da yanlış tedavi sonucu hastasını kaybedebilir."

"Ölüm Allah'tan *madam*, kodes sizden."

"Ama bu haksızlık! Söyler misiniz o halde kim yapacak

bu pis işleri?"

"Siz çöpçü müsünüz *madam*, kim yaparsa yapsın, size ne. Her kimse o otururdu karşımda, siz değil. Önce can sonra canan, *madam*."

"Burada da mı?"

"Ne sandınız ya? Örneğin bir yardım kuruluşunun başında olsaydınız, size, neden bunca hayır yaptınız, diye mi soracaktık. Boş versenize. Her koyun kendi bacağından asılır."

"Doğrusunu söylemek gerekirse hayal kırıklığına uğradım."

"*Se la vi madam*. Ya da ona benzer bir şey, şimdi tam çıkaramadım."

"Beni korkutuyorsunuz, Allah Allah, demek o kadar ah almışımdır ha?"

"Kişisel görüşümü soruyorsanız, evet, almışsınızdır."

"Yani aslında beddua edildiğini tahmin ediyordum ama burada geçerli olmaz sanırdım. Sonuçta bunlar kişisel meseleler değil, bir katil onu hapse attım diye bana neden beddua etsin ki?"

"Teşekkür mü edecekti?"

"Hayır ama kimseyi keyfimize göre cezalandırmıyoruz herhalde. Yasalar var."

"Ne fark eder, beddua bedduadır. Ateş düştüğü yeri yakar. Hayret, bakıyorum da hiç hatalı karar vermemiş gibi konuşuyorsunuz."

"Eminim siz onları da tek tek saymışsınızdır."

"Aklımdan bile geçmedi. Hatalı kararlar Adalet Bakanlığı müfettişlerini ilgilendirir, bizi değil. Bir ceptelefonu çalmanın karşılığı neden 3 ya da 5 yıldır biz nereden bilelim?"

"Madem o kadar çokmuş, bana kimler beddua etmiş öğrenmek isterdim doğrusu. Bir örnek verebilir misiniz?"

"Durun bir düşüneyim... hımm... düşünüyorum... hah buldum, Harun Gülmez!"

"Şakacılığınıza da diyecek yok."

"Sizce beddua etmemiş midir?"

"Adını verdiğinize göre etmiş olmalı."

"Varsayım *madam*, eğer boş yere hapse gönderdiyseniz diyorum."

"Neden yalnız ben? Hükmü, diğer üyelerle birlikte verdik."

"Her koyun kendi bacağından, *madam*."

"İleri gidiyorsunuz ama. Yargılamanın nasıl yapıldığını dürüstçe anlatmıştım size."

"Harun Gülmez'in daha sonra başına gelenlerden haberiniz oldu mu?"

"Bu yüzden suçluları cezalandırmaktan vazgeçmeyiz."

"Meslek hayatınızda kaç kişiyi parmaklıkların arkasına gönderdiniz?"

"Bilmiyorum, saymadım."

"Hepsinin suçlu olduğuna bana şuracıkta yemin edebilir misiniz?"

"Adil yargılama demek, eldeki verilere göre..."

"Ah evet şu tek delil meselesi. Geçiniz."

"O yalnızca bir teoremdi beyefendi, daha kaç kez tekrar etmem gerekiyor, Harun Gülmez davasıyla ilgili değildi."

"Harun Gülmez gerçekten suçlu muydu?"

"Eldeki delillere göre, evet."

"Ama yüzde yüz emin değilsiniz. Bu sizin ifadeniz."

"Hiçbirimiz yüzde yüz emin olamayız. Bu da benim ifadem."

"O halde ah etmekte pek de haksız sayılmazlar."

"Ben kötü bir insan değilim, beyefendi."

"Ağlamayın *madam*, ben öyle bir şey söylemedim."

"Ama bana çok sert davranıyorsunuz."

"Hiç idam cezası verdiniz mi?"

"İki defa ama ikisi de infaz edilmedi."

"Şanslısınız *madam*, *vuzave dö la şans*."

"Beraatlar da var, onları neden sormuyorsunuz?"

"Torunlar, evlattan daha çok sevilir derler, gerçekten öyle midir?"

"Neden anlamak istemiyorsunuz, torunumun bu davay-

la bir ilgisi yok!"

"İlk torunun yeri başkadır. Sahi kaç yaşındaydı? Dört? Beş?"

"Hatırlamıyorum, hatırlamıyorum..."

"İki haftalığına size bırakmışlardı. Dünürünüz hanımefendinin kalçası kırılınca hani."

"Oğlum yaşında birçok kurbanın katillerini hapse gönderdim, bunun hesabını da soracak mısınız?"

"Özge küçükken nasıl da tatlı bir kızdı değil mi? Canım benim."

"Biraz daha üzerime gelirseniz itiraf etmek zorunda kalacağım."

"İyi ya, ediverin gitsin."

"Suçlamayı kabul etmiyorum, sadece içimden öylesi geliyor."

"Söylüyorum size *madam*, doktor olacaktınız..."

32

Harun Gülmez davasında elbette en kuvvetli delili Buse'nin ifadesi oluşturmaktadır. Dava, çocuğun kendisine yapılan tacizi, annesine anlatması üzerine vücut bulmuştur. Diğer bir deyişle Buse hiç konuşmasaydı, ortada böyle bir dava olmayacaktı. Annesinin, kızına yalan söylettirdiği olasılığını şimdilik bir kenara bırakıyoruz. Buse, savcılık ve mahkemede olmak üzere iki kez ifade vermişti. İfadelerin içeriğini tekrarlamak istemiyorum. Beni ilgilendiren, o yaştaki çocukların otorite karşısındaki davranış biçimleri. Her iki ifadenin de pedagog gözetiminde alındığını biliyoruz. Pedagoğun buradaki görevi, çocuğa doğruyu söyletmek değil, psikolojisinin zarar görmesini engellemektir. Davaya bakan (...) numaralı Ağır Ceza Mahkemesi'nin sayın başkanı da anlayışlı davranarak çocuğun ifadesini duruşma salonu yerine kendi odasında ve sohbet havasında almaya çalışmıştı. Çekmecesinden çıkardığı bebekle bir süre beraber oynamışlar, oyun arasına fark ettirmeden sorularını serpiştirmişti. Gene de böylesi yabancı ve korkutucu ortamlarda çocukların söylediklerine ne kadar güvenebiliriz?

Çocuklar ifade verirken yaşadıkları kötü olayı uzun uzun ayrıntılarıyla anlatamazlar. Onları sorularla yönlendirmek gerekir. Bazı durumlarda bu sorular maksatlı olabilir. Örneğin kolluk tarafından alınan ifadelerde kişisel duygular işe karışırsa, ki mümkün, ifadeyi alan görevli taraflı davrana-

bilir. Çocuğun bu durumlardaki tepkisi, biz yetişkinlere göre farklı olacaktır. Çocuk, içinde bulunduğu sıkıntılı ortamdan bir an önce kurtulmak amacıyla soruları çoğunlukla "evet" diye yanıtlar. Örneğin, "Bu adam sana penisini gösterdi mi?" sorusuna, penis nedir bilmese bile evet diyebilir. Verdiği yanıtların korkutucu bir otorite figürü olarak gördüğü hâkimin hoşuna gittiğini anlarsa, kendini sevdirmek amacıyla hayalî eklemeler dahi yapabilir. Soru tekrarlanırsa, "yeniden sorduklarına göre demek ki eksik anlattım" kaygısıyla aynı davranışı yineleyebilir. Çocukların sahip olduğu hayal gücünü göz önünde bulundurursanız, işin nerelere varacağını tahmin edebilirsiniz. Doğruyla yalanı ayırt etmek için çeşitli yöntemler mevcutsa da, emin olun bu her zaman mümkün değildir.

Harun, parmağını Buse'nin poposuna taciz amaçlı mı sokmuştur? Eğer öyleyse, bu fiili daha önce de tekrarlamış olması akla aykırı gelmiyor. İki yıl boyunca çok sayıda popo silmesi olayı daha da karmaşıklaştırmış. Çocukların bu konuda durup dururken yalan söylemediklerini kesinkes biliyoruz. Madem ki Buse annesine şikâyet etti, annesi mutlaka, "Daha önce de yaptı mı?" diye sormuş olmalı. Savcı ve hâkimin de aynı soruyu sorduklarını kolaylıkla varsayabiliriz. Dava dosyasındaki ifadelere bakılacak olursa, böyle bir durumun yaşanmadığı anlaşılıyor. Ne var ki Buse daha öncekileri oyun ya da sevgi gösterisi sanmış olabilir. Bunu bilemiyoruz. Zira popo silme, anne tarafından izin verilmiş (meşrulaşmış) bir eylem. Son olayda canı yandığı için annesine şikâyet etmiş olması bence yabana atılmaması gereken bir olasılık.

Bu hadisede öyle ya da böyle olmuştur, diyemem. Ben yalnızca olayı bütün yönleriyle gözler önüne sermek istiyorum. Mazlumun tarafında duruşum, Harun'u gözü kapalı savunduğum anlamına gelmiyor. Ne var ki yıllar önce ölüp gitmiş bir garip vatandaşı yeniden yargılarken elimizdeki en güçlü aracın adalet duygusu olması gerektiğine inanırım.

İşin sonunda kendimizce bir hüküm vereceksek eğer, bunun vicdanlarımızı acıtmaması için, ne olur, tarafsız kalmaya özen gösterelim. Harun Gülmez, Buse kızımızı gerçekten taciz ettiyse, tüm samimiyetim ve nefretimle ilenirim ki Allah onun bin kez belasını versin.

* * *

Harun içerek unutmanın yanı sıra, ana baba baskısını hafifletmek için kolaycı bir yol daha bulmuştu. Annesinin önerdiği gelin adaylarına baştan itiraz etmediği gibi, onlardan biriyle evleneceğine dair Kuran'a el basıp yemin bile verdi. Sözünü inandırıcı kılmak için üç-dört kez uzaktan kız bakmaya dahi gitmişliği vardır. Bu oyalamayı uzun süre devam ettiremeyeceğinin kendisi de farkındadır. Kendini sonu olmayan bir yola soktuğu aklına her düştüğünde, gün ola harman ola, deyip bu defa da bunu unutmak için içerdi. Anne ve babasının daha kaç yıl yaşayacağını işte böyle kara kara düşündüğü günlerde hesap etmiştir. Umarım beni bu davranışın gaddarlık değil, çocuksu bir tepki olduğunu açıklamak zorunda bırakmazsınız.

Böylece günler Harun için dumanlı ama olağanüstü, Zuhal için şehvet dolu ama sıradan, Hacı Anne ve Hacı Amca içinse sıkıntılı ama sabırlı bir bekleyişle geçer. Bu iki yılın her ne kadar gece âlemleriyle dolu yaşandığını söylediysem de, zamanla tavsaması kaçınılmazdı. Zuhal, Harun'u sevgili, uşak, erkek kardeş karışımı konumunda tutmakta hiç güçlük çekmedi. Sevişmeler esnasında kölesi olduğu sevgilisini tanrılar katına yükseltirken, yere indirdiği sadık uşağına evin işlerini gördürüyor, kızını da biricik dayısına gönül rahatlığıyla emanet edip göz kulak olmasını istiyordu. Harun'a göre hava hoş, o sadece annesinin bulduğu kara kuru Gülfidan'lara, Gülpembe'lere, Nazlıgül'lere ne kulplar takacağının derdindeydi.

Derken, Harun'un tutuklanmasına yaklaşık üç ay kala beklenmedik bir olay oldu ve Zuhal aniden taşınmaya karar

verdi. Taşınma kararının, bu anlatıya konu taciz olayıyla doğrudan bağlantısı bulunduğundan kuşkuluyum. Zira söz konusu fiil henüz taşınma sürerken, yani eski evde meydana gelmişti. Gene de kafalarda herhangi bir soru işareti kalmaması bakımından bu gelişmeyi aktarmadan geçmeyi uygun bulmadım. Efendim, Zuhal mutlaka şu veya bu nedenle taşınmaya karar vermiştir, diyemiyoruz. Terfi edip büyük bir şubenin başına getirildiği doğruysa da, yeni işyeri taşınmasını gerektirecek kadar uzak olmadığı gibi, bulduğu ev işyerine şimdikinden yakın değildi. Dairenin lüks sayılabilecek şu yeni dev sitelerden birinde seçilmesini sınıf atlama çabası olarak değerlendirmek elbette mümkündür. Harun'un haberi yoktu ama ben uzun zamandır emlakçılarla görüştüğünü biliyordum. Ona yaptığı açıklamada, "Sence de Buse havuzu, çocuk parkı ve anaokulu bulunan bir yerde daha mutlu büyümez mi tatlım," diyecektir. Aranızda fesatlık yapmak isteyenler, kendisine yakıştırdığı bir koca bulmak ümidiyle taşındığını da düşünebilir, sakıncası yok.

Eski evden uzaklaşmak istemesi gerçekten de eski yaşantısından, yani Harun'dan uzaklaşmak arzusunun sonucu olabilir miydi? Bu doğruysa akla başka başka sorular geliyor, ama biz gene de taciz iddiasının ondan kurtulmak amacıyla hazırlanmış bir komplo olduğuna inanmak için daha kesin kanıtlara gerek duyuyoruz. Eğer öyle olsaydı, Zuhal'in son dönemlerde kapıldığı kıskançlık krizlerini anlamlandırmakta güçlük çekerdik. Harun'u iyi tanıyordu. Kendisi nasıl kolayca kafeslediyse, başkalarının da kolayca kafesleyebileceğine dair sarsılmaz bir inanç geliştirmişti. Bu şiddetli kıskançlık, kadınsı sahiplenme dürtüsüyle birlikte yaşının verdiği panikle birleşince histeriye dönüşmüş ve Harun'a kötü davranmaya başlamıştır. (Yerde kıyasıya tekmelediğini hatırlayınız.) Sarhoş kafayla şaka yollu anlattığı "kız bakmaya gitme"lerin kıskanç bir kadını çileden çıkaracağını Haruncuk nereden bilsin? Zuhal kendisini mutsuz kılan her şeyden Harun'u sorumlu tutmasa da, acısını ondan çıkardığı kesin.

İyi de, benim durumum ne olacak? Arkadaşlar hiçbiri-

miz Harun'un böyle bir itiraza kalkışacağına inanacak denli saf değiliz. O çözüm bulmayı derhal kendisine düşen bir görev olarak algılayıp sabahları daha erken kalktı, daha sıkı çalıştı ve korkarım daha fazla içti.

Lafı uzattığımın farkındayım. Ne var ki (...) Kapalı Cezaevi E tipi (...) numaralı koğuşta meydana gelen olaylara dönmeden önce konuşulmadık herhangi bir konu kalsın istemiyorum. Benden yana bir eksikliğin vebalini taşımaktan korktuğum için hafızamı zorlayıp o günleri etraflıca gözümün önüne getirmeye çalışıyorum. Taşınma haberinin verdiği endişe ve sabırsızlığın gözünü kararttığı Harun, evlenme teklif etmeye böylece karar vermişti. Kararını hayata geçirip geçirmediği konusunda elimde net bir bilgi bulunmadığından emin konuşamıyorum. Sonradan olacakları kimse tahmin etmediği için dikkatlerden kaçmış olmalı. O tarihte ailemizdeki yaşlı jenerasyonun domino taşları misali peş peşe ölümlerinden dolayı günlerim hastane, cami ve mezarlık üçgeninde geçiyordu. Harun'un cezaevine düştüğünden bile bir ay sonra haberim olmuştu. Söylenenlere bakılırsa, taciz olayından iki hafta önce bir kuyumcudan oldukça pahalı bir tek taş yüzük satın almış. Kuyumcunun adını öğrenemediğimden bu bilgiyi doğrulatamadım. Aynı akşam elinde gösterişli bir gül buketiyle apartman kapısından girdiğini görenler var. Buna karşılık takip eden günlerde ipucu sayılabilecek öfke, sevinç, üzüntü, coşku gibi davranış değişikliklerine rastlanmıyor. Her şey alışageldik düzeninde devam etmiş. Dolayısıyla evlenme teklifi temelsiz bir yakıştırmadan ibaret olabilir. Dükkânın işleri, taşınma hazırlıkları, Buse'yi yuvadan alma, Zuhal'in eve gelmesiyle havasına göre ya sakin bir akşam yemeği ya da vur patlasın çal oynasın... ve birden taciz iddiası. Akıl erdirmek güç.

Küçük bir ayrıntıyla konuyu kapatayım. Zuhal'in gücü, banka kredisiyle birlikte ancak küçük bir daireye yetmişti. (Önceden haberi olsaydı Harun birikmiş parasını seve seve verirdi.) Stüdyodan az büyük iki artı bir dairenin çocuklu

aileye uygun olmadığı bellidir. Bu da ister istemez kızıyla uzun süre kucak kucağa oturmaktan bile bunalan Zuhal'in, başına buyruk bir hayat sürmeyi planladığını düşündürüyor. En azından şimdilik şekerim.

* * *

O gün öğlen yemeğinden hemen sonra gürültüyle açılan demir koğuş kapısından içeri tonton görünüşlü bir adamcağız girdi. Yaşını olduğundan büyük gösteren üç günlük beyaz sakalları, dip boyası çoktan geçmiş iki renkli saçları, üzerine bol gelen ceket, kırmızı fular ve askılı pantolonuyla, her an okumaya hazırmış gibi boynunda asılı duran yarım yakın gözlükleri, yüzünden eksilmeyen babacan tebessüm ve takma dişlerinin yapay bir tombullukla kabarttığı pembe yanakları, incelmiş duygulara en az rastlanan bu yerde bile az buçuk merhamet hissi uyandırabilirdi, şayet bu bir fotoğraf karesi olsa idi. Kapı önünde durduğu yerden gözleriyle uzun uzun koğuşu taradıktan sonra, sırtındaki –eskiden doktorların kullandığı türden– uzun siyah pelerinin bir ucunu çaprazlamasına omzundan arkaya savurdu, çenesini havaya kaldırıp teatral bir kendini beğenmişlikle Harun'un oturduğu somya tahta doğru ağır adımlarla yürümeye başladı. Serbest olsa, eminim gümüş saplı pırıl pırıl bir abanoz baston da taşırdı. En son bir hafta önce yediği esaslı dayağın etkisiyle hafifçe topallaması değil façasını bozmak, onu daha da gizemli bir hale sokuyordu. Suspus kesilen koğuşta topuklarından çıkan aksak ses duvarlara çarpıp çarpıp geri döndükçe, korkudan ödleri patlayan çaylakları kim bilir hangi düşüncelere gark ediyordu. Tak-tak, tak-tak, tak-tak ... sanırsın gidip o dakika Harun'un yüreğini sökecek.

Doktorun şöhreti aslında koğuşa çoktan ulaşmıştı. Fakat gözleriyle gördükleri manzara, işittiklerinden çok daha irkilticiydi. Harun'u doldurulmuş hayvana benzeten aynı mahkûm, bana o günkü izlenimini, "Birken iki oldular," şeklinde açıklayacaktır. Artık ne kadarı doğrudur bilmem, eski koğu-

şunun ağası "şükürler olsun" diye lokma döktüremediği için, dışarıdan kebaplar tatlılar getirtip mükellef bir ziyafet çektirmiş. Cezaevi müdürünün dostane bir görüşme sırasında bana anlattığına göre Ü.Ç. başka koğuşa nakil dilekçesine eski kapıcısının kendisini ölümle tehdit ettiğini yazınca, bütün koğuş canla başla tanıklık etmiş. Müdür olaya gereken önemi vermedikleri için ihmalleri bulunduğunu açıkyürekliilikle kabul ediyor. Revir doktorunun Harun Gülmez adlı hükümlünün intihar eğilimi hakkında kendisini uyardığını, ne var ki siyasilerin koğuşunda patlak veren ölüm oruçları, idarcyi fazlasıyla meşgul ettiğinden hadiseyi gözden kaçırdıklarını söylüyor. Çok sonraları Adalet Bakanlığı soruşturma açtıysa da, herhangi bir idari kusur rapor edilmeyince dosya kapanmış.

Doktor, koridorun tam ortasında durakladı, ağır çamaşır suyu kokusu garibine gitmiş olmalı ki havayı kokladı, anladım der gibi başını hafifçe öne eğdikten sonra Harun'un tahtına doğru ilerleyip üç adım kala tam karşısında durdu, iki kıymıktan tüysüz olanına başıyla kapının önünde bıraktığı bavulu işaret ederek, zor işitilen bir sesle, "Çanta," dedi. Tilmiz fırlayıp, Alman malı sağlam meşin bavulu kaptığı gibi doktorun yanına bıraktı, yerine dönmeden adamın bir adım gerisinde asker gibi çakılıp kaldı. Doktor, bavula yan gözle bir bakış attıktan sonra gözlerini Harun'a dikti ve yüzüne geniş bir gülümseme yayıldı.

Yerinde hangimiz olsa korkardık. Hemen bayılmadıysa, gelenin kim olduğunu ilkin kavrayamayışındandır. Bir şeyler söylemek ister gibi dudakları kıpırdadı, sesi çıkmadı, fal taşı kadar açılmış gözlerle yardım dilenircesine çevresine bakındı, çenesi titremeye, alnı boncuk boncuk terlemeye başladı. Doktor istifini bozmadan sabırla bekledi, Harun'un konuşamayacağını anlayınca, "*Ah zo*, bana yatağımı göstermek lütfünde bulunur muydunuz saygıdeğer beyefendi," dedi. Tilmizler bavulu kapıp olabildiğince uzakta boş bir ranzanın yanına koşturup beklemeye koyuldular. Doktor, "Saygılarımı

sunarım efendim," deyip önünde hafifçe eğildikten sonra aynı sakin adımlarla kendisine gösterilen köşeye doğru yürüdü, arkasında yoğun bir Brut 33 kokusu bırakarak ranzaların arasında gözden kayboldu. Ne zaman pijamasını giyip yattığını, rahat, uzun ve horultulu bir uykuya daldığını kimse fark etmedi.

Konumuzla doğrudan ilgisi bulunmamakla birlikte, içerde esen havayı yansıtması bakımından şu küçük olay fikir verici olabilir. O gün koğuşun yeni müdavimi yalnızca doktor Ü.Ç. değildi. Onun hemen arkasından kırklı yaşlarının başında, düzgün görünümlü, kısa boylu, tıkız, yuvarlak gözlüklerinden mürekkep yaladığı anlaşılan bir mahkûm daha girdi. Doktorun tersine, her halinden korktuğu belli oluyordu. O da kapının önünde durakladı ama koğuşa üstten bakmak için değil, ne yapacağını bilemediğinden. Dikkatler, doktorun üzerinde toplanınca yeni mahkûmu gözden kaçırmışlardı. Neden sonra kapının önünde dikilip kaldığını fark ettiler de, kolundan tutup koğuşun doğal ağası durumundaki Harun'un huzuruna getirdiler.

Bu mevzuyu açmamın nedeni, özel bir bankada portföy yöneticisi olan Y.T.nin vaktiyle Harun'unkine benzer bir suçlamaya maruz kalmış olması. Gazetelerde okumuşsunuzdur, oturduğu sitenin havuzunda elini küçük yaştaki çocukların mayosundan içeri soktuğu iddiasıyla bir süre tutuksuz yargılanmış. Hepsi de yıllardır merhabalaştığı komşularının çocukları. Kamera kayıtlarında, kendi karısı çocukların anneleriyle yan yana güneşlenirken çocuk havuzunun çevresinde dolandığını gösteren görüntüler mevcut. Anneler sağduyulu davranıp babalarından önce polise haber verince, olayın tatsız bir boyuta varması önlenmiş. Ne var ki adamın cezaevine girmesinin nedeni, gazetelere düşen bu olay değil. Yatırımlarını takip ettiği müşterilerin paralarını zimmetine geçirmek. Uzatmayayım, yargılama sonucu suçu sabit bulunup cezaevine gönderiliyor. Daha önce de her yeni mahkûmu âdet üzre Harun'un huzuruna çıkarırlardı; ama sorgulamayı

büyük bir zevkle tilmizler üstlenir, ağanın talimatıymış ayağına yatmayı da bilirlerdi. Ama şimdi özel muameleyi gerektiren bu olayda –anladınız siz onu– tilmizler ne yapacaklarını şaşırıp topu mürşitlerine attılar. Sanki, aylardır ilk kez Harun'un neden orada bulunduğu hatırlanır gibi olmuştu. Bilinçli olarak akıl etmeseler de, Y.T.ye malum muameleyi uygulamak, ağalarına karşı ayıp olacakmış gibi bir duyguya kapılıp kararsız kaldılar. Sübyancıyı göz göre göre cezasız bırakmak da racona ters düştüğüne göre, eh, en iyisi aptala yatmak.

Y.T.nin şansı varmış ki can derdindeki Harun'un böyle ufak tefek parazitlere ayıracak ne vakti ne de gücü vardı. Aklı fikri saten pijamalarının içinde çoktan horultulara varan kırkmalı doktor ve içinde Allah bilir neler neler bulunan kocaman bavulundaydı. Karşısında zangır zangır titreyen adamcağızın kim olduğunu merak bile etmeden bakışlarını kucağında açık duran Furkan suresine çevirdi. *Allah ancak tövbe eden, inanan ve yararlı iş işleyen kimselerin kötülüklerini iyiliklere çevirir. Kim tövbe edip iyi davranış gösterirse şüphesiz tövbesi kabul edilmiş olarak Allah'a döner. O çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir...* Baktılar Harun bir şey söylemiyor, yeni geleni usulen hafifçe okşayıp kendi haline bıraktılar. Harun'dan sonra başına hangi musibetlerin geldiğini artık bana sormayın.

33

"Bugün yukarıdan uyarı gelmesini göze alıp size bir iyilikte bulunmaya karar verdim, *my onorabıl cac*."

"Vallahi sizin iyiliklerinizden korkar oldum, ne mene bir iyilikmiş bu?"

"Alçak sesle konuşabilir miyiz?.. Yaklaşın... Bir tavsiye!"

"Beni gene aldatmıyorsunuz değil mi?"

"Aşkolsun *madam*, siz de beni iyiden iyiye dalavereci yapıp çıktınız. Her neyse, boş laflarla harcayacak vaktimiz yok... İtiraf ediniz."

"Tavsiye dediğiniz bu muydu?"

"Şaşırdınız değil mi?"

"Ya, ne demezsiniz."

"İtiraf edin... ama azıcık edin... Nasıl?.."

"Ne kadar rahatladım bilemezsiniz. Yüreğime serin sular serpildi."

"Hiç sevinmişe benzemiyorsunuz ama."

"Beyefendi, olmayan bir suçu neden itiraf edeyim?"

"Ama itiraf etmek istiyorum, demiştiniz. Kayıtları çıkarıp..."

"Ne dediğimi gayet iyi hatırlıyorum, bayım. Bunaldığımı ifade etmek için öyle söylemiştim. İtiraf edebilsem de kurtulsam manasında."

"Tamam işte, ben de aynı şeyi söylüyorum. İtiraf edin de kurtulun. Hem ben size her şeyi itiraf edin demiyorum ki.

Azıcık edin yeter."

"Bu seferki nasıl bir numara, sayın sorgucu? Şimdi nasıl bir oyuna getirmek niyetindesiniz beni?"

"Ah, beni şımartıyorsunuz *madam*, basit bir sorgucu yardımcısı demek daha uygun, ne yazık ki sorgucu rütbesine henüz layık görülmedik... Alınganlık gösterecek durumda olmadığımız için yukarıdaki sözlerinizi duymazdan geldiğimi takdirlerinize sunarım... Öhö, öhö!.. İyi niyetimi kanıtlamak amacıyla, yönetmeliklerin bir sorgucu yardımcısına çizdiği sınırları çiğneyerek –ve heyhat ceza almayı da göze alarak– raporumda Harun Gülmez adındaki çocuk tacizcisinin cezalandırılması hususunda en doğru kararı verdiğiniz izlenimini uyandıracak en isabetli ifadeleri kullanacağımı özellikle ve de samimiyetle vurgulamak isterim. Gönül arzu ederdi ki –hâşâ– karar makamında olayım da sizin ne kadar yüce gönüllü, adalet duygusuna ne kadar bağlı örnek bir âdemoğlu olduğunuzu tüm kâinata ilan edip altına mührümü basabilseydim. Gelin görün ki elimden ancak bu kadarcığı geliyor. Size ufacık bir yardımda bulunabilirsem kendimi öylesine mesut bahtiyar hissedeceğim ki kelimelere sığdırmanın mümkünatı bulunmaz. Yalvarırım bu iyiliği benden esirgemeyiniz *madam*."

"Bakın beyefendi, canınız sıkılıyor olabilir ama ben hiç tiyatro seyredecek havamda değilim. Günlerdir şu sandalyenin tepesinde aslı astarı olmayan suçlamalarınıza cevap yetiştirmeye çalışırken, gönlünüz olsun diye kalkıp bir de itiraflarda bulunmaya katiyen niyetim yok bilesiniz!"

"Yerinizde olsam bu önerimi hafife almazdım."

"Hafife almıyorum, sadece başım daha da derde girsin istemiyorum o kadar!"

"Çocuk doktoru Margarita Paoletta Xavier, erkek terzisi Hue Lee Yong, Hava Albay İhsan Kuzmanov, temizlik işçisi Yves Boisvert, ilkokul öğretmeni Karen Upchurch, inşaat mühendisi Ecmel bin Cabir, gözlükçü Hasan Hulki, balerin Yelena Borisova, polis memuru Boyd Bokonon, koşer ürünler satan bir şarküteri sahibi Ester Kohen ve niceleri."

"Kim bunlar?"

"Azıcık itiraf edip faydasını görenlerden örnekler sayıyorum size. Bir de kabul etmeyip –Allah korusun– sonucuna katlananlar var."

"Kendimi sizinle tartışamayacak kadar yorgun hissediyorum. Vücudumdaki bütün enerji boşaldı sanki. Dediğiniz gibi olsun. Neymiş bu azıcık itiraf dediğiniz icat?"

"İtiraf edip etmemek arasında bir şey, selam verip vermemek gibi, ya da pilavı kaşıklar değil de, kenarından bir çatal alır gibi."

"Peki neyi itiraf eder gibi yapacağım?"

"Ben nereden bileyim, bulun bir şeyler."

"Aksi gibi aklıma hiçbir şey gelmiyor. Uydursam nasıl olur?"

"Hayır, uydurmak olmaz. İçinde az da olsa gerçeklik payı bulunmalı. Uzatın kulağınızı... Bir Numara, bu konularda tahmin edemediğiniz kadar uyanık davranır."

"Peki size bıraksam?"

"Çok güzel, en iyisini yaparsınız. Korkmayın, gözünüzde büyütülecek bir şey değil. Kişisel duygularınızın bu kararda az da olsa etkisi bulunduğunu itiraf edelim ki rapor daha inandırıcı olabilsin. İçtenlik her zaman inandırıcılığı artırır *madam*. Her fırsatta çıkıp, 'Ben haklıyım, ben bilirim,' derseniz ne olur? Size kimse inanmaz. İşin içine duygularınızın karışmış olması, verdiğiniz kararın ille de yanlış olduğunu göstermez, öyle değil mi? Yedi kişiyi tavuk boğazlar gibi boğazlamış bir caniyi yargılıyorsunuz, diye ondan nefret etmeyeceksiniz de ne yapacaksınız? Çok affedersiniz ben iki kaşık suda boğardım onun bunun çocuğunu. Duyguların, burnunu sokmadığı yer mi var? Önemli olan siz zatı muhterem gibi değerli kişilerin duygularına rağmen doğruluktan şaşmamasıdır. *Vivö lö vertü, vivö la jüstisö!* Üstelik Harun Gülmez hadisesi de ne ki? Pöh! Tarihin arka sokaklarında unutulmuş mini minnacık bir ayrıntı. Hem kızmışsınız hem de adil yargılamışsınız, olamaz mı? Aynen böyle yazacağız. İşbirliğini yabana atmayın *madam*, her zaman işe yarar. Tıp-

kı mahkemenizdeki 'iyi hali görülme' durumu gibi. Anladikos? Evet, ne diyorsunuz?.."

"Ne diyeyim bilmem ki, şaşkına çevirdiniz beni."

"Zamanımız bol, uzun uzun düşünün isterseniz. Sabırlıyımdır, beklerken sıkılmam."

"Kabul ettim diyelim, neleri söyleyip neleri söylememem gerekiyor?"

"Bana bırakın, övünmek gibi olmasın bu işlerde az buçuk tecrübem bulunur."

"Madem öyle, buyurun o halde dilediğiniz gibi yazın."

"Mükemmel! En doğru kararı verdiniz. Rica etsem isminizin altını imzalayabilir miydiniz lütfen?"

"Aa, hazır mıydı!"

"Bizde işler şipşak görülür, *madam.* Hani ne diyordunuz; geciken adalet, adalet değildir! Bendeniz naçizane, 'Yarına bıraktığın işi keşke dün yapsaydın!' da derim... Ee, hadi ama!.."

"Şey, ben düşündüm de, imzalamak istemiyorum galiba. Evet, evet, imzalamayacağım."

"Sizin gibi zeki bir hanımefendiden de bu beklenirdi. Bravo, tebrik ederim. Hemen imzalasaydınız, ne yalan söyleyeyim samimiyetinizden şüpheye düşerdim. Bir Numara'nın *Pırıltılar* adlı benzersiz kitabında samimiyet konusuna tamı tamına 289 *çeptir* ayrılmıştır. Üç ayrı yerde aynen şöyle der Bir Numara: 'Bana saygıyla değil, içtenlikle hizmet ediniz.' İşbirliği önerimizi reddettiğinizi, anlarsınız ya, prosedür icabı raporumda belirtmek mecburiyetindeyim. İtirafnameyi masanın size yakın kenarında unutmuş gibi yapacağım. Yanına çaktırmadan kalemi de bırakıyorum... *Vuaala*!.. Geç kalmış sayılmayız. Giderayak kaşla göz arasında imzalayıverirsiniz olur biter. Bu arada az önceki benzetmelerim hakkında bir şey söylemediniz?"

"Pardon anlayamadım, hangisi?"

"Pilavın kenarından, çatal almak hani."

"Ah, evet, çok başarılıydı."

34

Olay gecesini anlatacağım şu satırlara başlamadan önce gönlümden Harun'un suçsuz çıkmasının geçtiğini gizlemenin bir manası bulunmuyor. Benimkisi, iddia edilen suçun işlenip işlenmediğinden bağımsız, masum bir temenni. O gece Buse'nin poposunu silerken aklından geçenleri bir tek Harun'un kendisi bilebilir. Ne suçlu birini suçsuz ne de günahsız birini günahkâr göstermek isterim. Dolayısıyla olay gecesini, elimden geldiğince tarafsız bir gözle aktarmaya çalışacağım. Eğer anlattıklarımdan kendiniz bir sonuç çıkartırsanız, arkadaşlar, bu tamamıyla kişisel kanaatiniz olur.

Duyacaklarınız sizi düş kırıklığına uğratabilir. Şiddetli kavgalar, ihanet, itiraf, kaba kuvvet vs. gibi trajediler beklemeyiniz. Ne bulacaksak küçük ayrıntılarda, örneğin ağızdan kaçırılmış tek bir söz, bir damla gözyaşı ya da kaçamak bir bakışta bulacağız. Bulabilirsek tabii. Olayı içinden çıkılmaz hale sokan da bu. Kim bilir, böylesi belki daha iyidir. Mizacımıza en uygun sonu, gönlümüzce düşlediğimiz yarım bırakılmış bir roman gibi.

Bazı günler vardır, sabah insan içinde nedensiz bir sıkıntıyla uyanır. Yüreği, kötü şeyler olacak endişesiyle karardıkça kararır. Bu duygu, bilirsiniz, çoğunlukla yanıltıcıdır. Akşama kadar –bilemedin bir gün daha– beklersiniz hiçbir şey olmaz, ertesi sabah bakmışsınız her şey yolundadır. Bir yakınınıza

anlattığınızda gülerek, evham, diyecektir. Haruncuk da o sabah içinde benzer bir karamsarlıkla uyanmıştı. Üzerinde durmadı, zira akşamdan kalmalığın etkisiyle aylardır sabahları yataktan iç sıkıntısıyla çıkmaya alışmıştı. Çareyi uyanır uyanmaz yarım çay bardağı votkayı aç karnına yuvarlamakta buluyordu. Sonra bir daha, ardından bir tane daha... Bunun sonucu olarak gerçeklik algısı tuhaf bir hal almıştı. Kimi zaman hiç olmayacak şeyleri –anne ve babasının Zuhal'i gelin olarak bağırlarına basacağını mesela– mümkün görecek kadar bozulurken kimi zaman da gerçeği tüm çıplaklığıyla algılayacak denli berraklaşıyordu. Bunun için ayılmasına gerek yoktu. Aylar önce gene bir algı yanılması sonucu bebek yapmanın mantıklı olduğuna inanıp bilerek kondomsuz boşalmış, Zuhal'den yemediği küfür kalmamıştı. Alkolün etkisi, sınırda kişilik bozukluğuyla birleşince gün içinde defalarca yalpaladığını kolaylıkla tahmin edebilirsiniz. O sabah da içinde sıkıntıyla uyanmasına karşın öğlene doğru rahatlamış, akşamüzeri Buse'yi anaokulundan almaya giderken neşesi enikonu yerine bile gelmişti. Aynı sabah Zuhal de içinde sıkıntıyla uyanmıştı. Ama onunki ne evham ne de önceki gece tek başına devirdiği bir şişe şaraptı. Tek nedeni vardı, mutsuzluk.

Davaya –ve bu anlatıya– konu olay, bilindiği kadarıyla Harun ve Buse'nin eve gelişlerinin hemen sonrasında gerçekleşmiş. Küçük çocuklarda sık sık görüldüğü gibi Buse her günkü alışkanlığıyla kapıdan girer girmez tuvalete koşmuştu. Dört yaşındadır. Kakasını yaparken Runrun Amcası'nın yanında durmasına alışıktır. Eskiden elini de tutardı ama artık resimli kitabını kucağına açıp annesini taklit ediyor. Dava dosyasında açık açık yazıldığı için burada belirtmekte sakınca görmüyorum arkadaşlar. Harun, evet, tuvalet kâğıdı kullanmış olabilir, ama bir Müslüman olarak kızın poposunu eliyle yıkamadığını varsayamayız. Utandırıcı ayrıntılara daha fazla girmeden iddianamedeki "parmak" ifadesini hatırlatmakla yetineyim. Bugün Buse yirmili yaşlarının ortasında çalışan bir anne ve her ne kadar aramızda kalmasını rica etsem de dilinizi tutacağınıza bir türlü güvenemiyorum. Şekerim bilirsin,

bütün sırlar, kuyruğunda aynı tembihle dünyayı dolaşır.

Burada kafam biraz karışıyor. Buse'nin, annesi gelinceye dek ara vermeden mızmızlanmasına açıklama getiremiyorum. Bir saat uzun bir süre. Bu her zaman yaptığı bir şey değil. Dikkati çok çabuk dağılıyor. Ağlarken güldürüvermek çocuk oyuncağı. Uzun süre gözyaşı döktüyse, canının yandığı doğru olabilir. (Harun ifadesinde "yanlışlıkla" dediği şey de bu. Sarhoşluğun hoyratlığıyla elinin ayarı kaçmış olabilir. Aklımızda tutalım.) Annesinin geldiğini işitir işitmez fırlayıp kucağına atılıyor. Bu da her zaman yaptığı bir şey değil. Canı ilk defa yanmıyor. Koşarken düşüp başını sehpanın köşesine vurduğunda bile annesini kapıda karşılamamıştı. Neler oluyor Harun?..

Taşınma hali, insanların psikolojisini olumlu ya da olumsuz ama mutlaka etkiler. Yeni evin heyecanı, geride bırakılan anıların burukluğunu önlemeye yeterli olmaz. Büfe, koltuk, gibi ağır mobilyalarla beyaz eşyalar bir gün önceden gönderilmiş, geriye yalnız kırılacak öteberi, kıyafetler ve diğer onlarca ıvır zıvır kalmıştı. Buse'nin odası ve banyo dışında her taraf koliler, etrafa saçılmış gazete kâğıtları ve naylon torbalarla doluydu. Zuhal'e has rengârenk rayihaların yerinde yeller esiyor, onun yerine havada grimtrak bir toz kokusu dolaşıyordu. Çatı katı dairesi eşyasız daha da küçülmüştü. Yatak odası bile, kaldırılan tablolar ve karyola başının arkasında kalan duvardaki renk farkları, boşalmış gömme dolap, mum lekeli çıplak zemin ve perdeleri sökülmüş pencereden içeri dolan çiğ ışıkla tüm büyüsünü yitirmiş, sıradan bir dört duvara dönmüştü. Yeni evde aynı tılsımı bulabilecekler miydi?

Zuhal'i uzun zamandır ilk kez bu denli hoşgörülü görüyoruz. Utana sıkıla Buse'yi patakladığını itiraf eden Harun'a bile, "Yapmıştır bir yaramazlık," deyip gülüp geçmişti. Havasında olmamasına karşın, "eski" evde son bir âlem hevesini kırmadı, terastaki katlanır masaya eldeki malzemelerle mütevazı bir sofra kurdu, önüne rakısını koydu, mumlar yaktı, müziği açtı, Buse'yi uyuttuktan sonra üzerinde kısacık bir gecelikle karşısına oturup bacak bacak üstüne attıktan sonra

zoraki bir gülümseyişle kendine bir kadeh şarap doldurdu... İlk defa Harun'un dediği oluyordu.

Biliyor musunuz, bu anlatı bana, bir kez daha aynada kendime bakma fırsatını veriyor. Orada tıpkı Harun gibi "yaşam profesyoneli" olmayı başaramamış, duygularına söz geçiremeyen ürkek bir adam görüyorum. Tarafını tutuşumun, mazlumun yanında durmaktan değil, aramızdaki benzerlikten kaynaklandığını şimdi daha iyi anlıyorum. Demem o ki sevgilisinin bu alışılmadık davranışından kendisi bir sonuç çıkartamadıysa, benim çıkartmam hiç beklenmemeli.

Harun, işlerin yolunda gitmediğini hanidir hissediyordu aslında. Âlem yapmayı her şeyin eskisi gibi devam ettiğini görüp içini rahatlatmak amacıyla istemişti. Zuhal bütün gece kocasının her arzusunu görev bilen uysal bir ev kadını gibi davrandı. Defalarca mutfağa gitti geldi, Buse'yle ilgilendi, içkileri yeniledi, alt kattaki komşudan iki kez buz istedi, müziği değiştirdi vs... İstekle hizmet etmediyse bile, kızdırmaktan sakınırcasına şikâyetçi görünmemeye özen gösterdi. Gecenin sonunda salondaki çıplak şiltede sevişirken yorgun bir eşin şehvetten yoksun ama gayretli boyun eğişiyle altına yatmıştı. Daha iyi anlaşılması için bütün bunları rol yapar değil de, aklı başka yerde bir kadının dalgın güler yüzlülüğüyle yerine getirdiğini sözlerimize ekleyelim. Haftalardır sürdürdüğü şiddetli geçimsiz tavrın aksine... İşte hepsi bu kadar.

Konuyu kapatmadan önce, izninizle son geceyi yazılı ifadelerin ışığında bir kez daha gözden geçirmek istiyorum. Zuhal eve saat 18.00 sularında geldiğine göre, Harun'la Buse eve en geç 17.00'de girmiş olmalı. Harun'un ifadesine dönüp baktığımızda, kıskançlık yüzünden kavga ettiklerini ve Zuhal'in onu evden kovduğunu söylediğini görüyoruz. Bu ifade hem doğru sayılabilir hem de yanlış. Doğru, çünkü Zuhal'in uysal tavrını –gerçeklik algısının bozulması sonucu– yanlış değerlendiren Harun, hava basmak amacıyla annesinin bulduğu körpe köylü güzelinden konuşmaya başlayınca Zuhal kızıp söylenmiş ve Harun'u kovmuştu. Yanlış,

çünkü tartışma kavga boyutuna taşınmamış, Zuhal yataktan kalkıp Harun'dan gitmesini isterken kovma sayılabilecek sert sözler sarf etmemişti. Kapıyı arkasından usulca kapatırken sakin ama kararlı bir sesle, "Git, artık istemiyorum seni!" demişti. Harun kavga nedeni olarak kıskançlığı gösterirken, Zuhal kızını dövmesini öne sürüyor. Görünen, Harun'un doğru söylediği ama gerçek neden bu mu? Zuhal eve geldiği 18.00 ile Harun'u kapı dışarı ettiği 22.45 arasındaki yaklaşık beş saat boyunca içki içip seviştiklerini elbette anlatmayacaktı. Bunları, mahremiyetinin bir parçası olarak gören Harun'un anlatmasını zaten kimse beklemiyor.

Sanırım bizi kesin bir kanaate varmaktan alıkoyan o gece her ikisinin de adamakıllı sarhoş oluşu. İçtiği bol miktarda rakı yüzünden Harun'un gerçeklik algısı bozulduysa, öyle ya, Zuhal'inki neden bozulmasın? Neden her ikisi de hakikatle düşü, önemliyle önemsizi birbirine karıştırmasın? Unutmayalım ki Zuhal karakola şikâyete gittiğinde hâlâ damarlarında dolaşan çok miktarda alkolün tesiri altındaydı.

Harun'un ölümü üzerine Zuhal'in duygularını öğrenebilseydik, örneğin üzüntü, pişmanlık –ve neden olmasın rahatlama– gibi bir ipucu, herhalde daha kolay yorum yapabilirdik. Davaya karşı takındığı son derece ilgisiz tutum bize zayıf da olsa fikir verebilir mi? Bu tür davalarda, bilirsiniz, tacizciyi dövmeye gelmiş çok sayıda öfkeli akrabanın koridorlar ya da Adliye kapısında fırsat kolladığı az rastlanan görüntülerden değildir. Oysa dava adeta kendi kendine, sessiz sedasız görülüp bitmişti. O gecenin ardından, daha doğrusu ertesi gün evi boşaltıp gitmesinden sonra Zuhal'le bağlantımız enikonu kopuyor. Gazetelerde haberi çıkmadığı için Harun'un öldüğünü duyup duymadığından emin olamıyoruz. Yıllar sonra eski çantalarının birinde unutulmuş bir çikolata bulduğunu ve bir damla gözyaşı akıttığını ümit etmek isterdim. Henüz bir yıl bile dolmadan yeniden taşınmasıyla izini tamamen yitirdiğimi söyleyerek bitireyim.

* * *

Doktor Ü.Ç. tamı tamına bir hafta boyunca horultular, ağız şapırtısı, osuruk ve mırıltılarla, gerine gerine, döne döne, yani çok büyük bir keyifle uyudu. Yataktan sadece yemek yemek ve ayak yoluna gitmek için kalktı, onun dışında bütün gününü koğuşun gürültü patırtısından zerre kadar etkilenmeden mışıl mışıl uyuyarak geçirdi. O bir hafta boyunca Harun'un neler çektiğini ne siz sorun ne de ben söyleyeyim. Doktorun her kıpırdanışı bir azap, her uykuya dalışı derin bir soluk. Buna can mı dayanır? Sık sık bayılıp sağa sola devriliyor. Bir defasında şakağını ranza demirine vurup kanattı. Yemek yiyemiyor, uyuyamıyor, Kuran okuyacak yerde gözlerini dikip dalgın dalgın karşıya bakıyor. Azıcık cesaret bulsa adamı dürtüp, "Hadi kardeşim bitir şu işi!" diyecek. Çareyi temizliğin dozunu artırmakta buldu. En değerli saatlerini ibadet ederek geçirmek varken yerleri fırçalayarak harcamanın saçmalığını biliyor, ne var ki fena düşünceleri kafasından uzaklaştırmak için aklına başka çare gelmiyordu. Bitkin düşünceye dek hırsla, öfkeyle, kahrolarak sürtüyordu taşları. Koğuşta ağarmamış bir karış yer bırakmadı, doktorun tek başına yattığı ranzanın üç metre çevresinden başka.

Adam yiyip içip hiç uyanmayacakmış gibi uyuyordu. Henüz kimseyle konuşmadı. Koğuşta tek başınaymış gibi davranıyor. Yemekhanede herkesten uzak oturuyor (ya da kimse yanına oturmuyor). Bu nasıl doktor, yemekten sonra ağzını yıkamıyor. Parmakları ve dudakları yağdan parıldıyor. Tabağına etin en yağlı kısımlarını koyduruyor. Döke saça, kıtlıktan çıkmışçasına nefes almadan tıkınıyor. Koskoca doktor, ekmek banarken parmaklarının yemeğe girmesine nasıl aldırmaz? Hemen bir bit yeniği aramayalım, Ü.Ç.nin uzmanlık diploması olduğu doğru. Tuvalette nasıl taharetlendiğini aklından bile geçirmek istemiyor Harun, Almanya'nın âdetlerinden haberi var.

Bütün koğuşlardan Harun'a hayırdua ricasıyla boncuklardan dizilmiş türlü türlü cezaevi işlemesi gönderiyorlar. Boy boy, renk renk boncuklardan tespihler, anahtarlıklar, bo-

zuk para çantaları, araba süsleri, kalemler, dalda çifter çifter sallanan muhabbet kuşları, kırmızı gonca güller işli güzel bir Kuran kılıfı, üzerinde besmele ve ayetler nakşedilmiş göz nuru duvar bezemeleri, koca bir sepet dolusu cevşen,nedense bir boğaz köprüsü maketi, hatta sarı boncuklardan örülmüş bir yer fırçası tutamağıyla, minyatür tezgâhında Harun Gülmez adı dokunmuş bir halı ve daha neler neler... Tilmizler bu süsleri, yatıra çaput bağlar gibi abartılı bir rüküşlükle ranzadan tahtın her tarafından sallandırdılar. Bu haliyle edep ehli bir postnişin makamından çok, Hindistan'da salkım saçak sefer yapan süslü şehirlerarası otobüslerine benzemişti.

Aferin budalası tilmizlerin işgüzarlığı bununla kalmıyor, doktorun harekete geçtiğini hangimiz müjdeleyecek diye birbirleriyle yarış ediyorlar. Gözleri, kulakları ondan tarafta. Mürşitlerinin korktuğunu anlamadı geri zekâlılar, sabırsızlanıyor da ondan sinirli sanıyorlar. Harun, düşünecek başka şey kalmamış gibi onların bu aptallığına içerliyor. Kısacık bir aydınlanma ânında bu cahil, serseri ve duygusuz güruhuna ait olmadığını hissediyor. Bir koğuş dolusu it kopuğun pisliğini temizleyecek duruma nasıl düşürdü kendini? Neden? Onu, bunu yapmaya zorlayan gücün adını koymakta güçlük çekiyor Harun, korkuyor.

Sakalları ardına gizlenmiş ifadesiz yüzü aslında yalnızca tilmizleri yanıltmıyordu. Sekizinci gün, doktor sabah sayımının hemen ardından yatağından kalkıp dosdoğru ona ilerlerken Haruncuğun istifini bozmaması cesaret gösterisi olarak algılanmış ve herkesin takdirini toplamıştı. Aslında düşüp bayılmadıysa, nedenini kendi de bilmiyordu. Bütün koğuş nefesini tutmuş, şal desenli ipek ropdöşambrının içinde kırıta kırıta yürüyen paytak doktoru, korku dolu gözlerle izliyordu. Ü.Ç. yüzünde yılışkan bir tebessüm, Harun'un şakağında iyileşmeye yüz tutmuş yara izini eliyle üstünkörü yokladıktan sonra memnun bir ifadeyle başını sallayıp gerisingeri yatağına döndü ve bir hafta daha uyudu. Yalnız bu defa iki kez avukatıyla (hayır, babam değil) görüşmeye çık-

tığını aklımızdayken belirtelim.

Artık her şey birbirine karışmıştır. Namaza durmuşken neden bilinmez birden koşup bisküvi kutuları oradaymışçasına avluyu turlamaya koyulur, yerleri fırçalamak üzere eğilmişken secdeye kapandım sanıp ağzından boğuk sesler çıkartır, rükuda takılıp kaldı derken kendini lavaboda ellerini yıkarken bulur, tuvalette zikir yaptığını fark edince telaşla fırlayıp tövbe ede ede terlikleri hizaya dizer, yeniden namaza durduğunda doktordan tarafa bakmayayım derken kıbleyi şaşırır, kafa sallar, titrer, ağlar, bağırır, ama ne yaparsa yapsın ölüm düşüncesini bir türlü zihninden çıkarıp atamaz.

O günlerde (...) E tipi Cezaevi (...) numaralı koğuşta yatan herkesin sağduyudan yoksun olduğunu iddia etmek haksızlık olur. İçlerinde vicdan sahibi olanlar, Harun'un içine yuvarlandığı felaketi pekâlâ görüyor ama nedense parmaklarını kımıldatmıyorlardı. Bana o günü anlatan mahkûm aynen şöyle diyecektir: "Hani bazen küçük bir çocuk deniz kenarında tehlikeli biçimde bisiklet sürerken kimse kılını kıpırdatmaz da, suya düşünce herkesin aklı başına gelir ya, hepimiz öyleydik." Basireti bağlanan bu adamlar, herhalde belaya bulaşmak istemediklerinden ilk hareketi başlatmayı başkasından yeğler gibiydiler. Ola ki inanmıyorlardı. "İntihar edenleri duyarız da abi, eşiğinden dönenlerden haberimiz dahi olmaz." Oysa koğuşun tam ortasında şiddeti giderek artan bir su akıyordu ve başta Harun, herkes akıntısına kapılmış sürükleniyordu.

İbrahim Peygamber'e koç inmesi gibi bir mucize beklemenin nafile olduğunu elbette bilmektedir Harun. Üç-beş kişi çıkıp yarım ağızla, "Aman hocam, bize lazımsın," bile dese, Allah biliyor ya, belki de vazgeçecek. Hem o zaman, "Bırakmadılar ki yapayım," bahanesine sığınabilir. Ama anlamıyor kıt zekâlılar. Baksanıza, gözleri bukalemun gözü gibi fıldır fıldır dönen şu iki meymenetsiz tilmiz heyecandan yerlerinde duramıyor. Bıraksan yatağından zorla sürüyüp getirecekler adamı. Diğerleri üçer-beşer çekildikleri kuytularda sigaralarını yakmış, gösterinin başlamasını bekliyor. Ha-

run kendini, oğlu İsmail'i yüreği kan ağlayarak boğazlamaya götüren İbrahim'in yerine koymadan edemiyor. Yere yatırdığı çocuğun yürek paralayıcı yakarıları arasında, "Sürüdeki besili koçlardan birini yuttursam," diye aklından geçiriyor, "kim nereden bilecek?.." Düşüncelerinden pişman olup tövbe etmesi bir saatini alacaktır.

Harun'un ölüm haberi ulaştığında Hacı Amca henüz sağdı. Resmî raporda ayrıntısıyla göreceğimiz gibi, ailesine ölüm nedeni olarak yüksek tansiyona bağlı beyin kanaması geçirdiği söylenmişti. Hacı Amca, toprağı bol olsun, oğlunun organlarının nakledildiğini gasilhanede yıkarken gelişigüzel atılmış çok sayıda dikişi görünce öğrendi. Bu, ona evladı bir kez daha ölmüşçesine ikinci bir acı yaşattı. Bunun üzerine savcılığa müracaat ederek, oğlunun organlarının izni olmadan alındığından şikâyetçi olup suç duyurusunda bulundu. Harun'un geçerli bir bağış formu imzaladığından elbette haberi yoktu. Bir süre Adliye kapılarında direndiyse de güç yetiremeyince pes etti. Taziyeye gelenler arasında dövelim öldürelim diyenler çıktı, lakin giden gitmiş ne fayda. Gücenik kalbi evlat acısına fazla dayanamadı, oğlunu toprağa verişinden beş ay sonra uykusunda sessiz sedasız göçüp gitti. Hacı Anne'yi hiç sorma şekerim, Birecik'te sığındığı bir akraba evinde elden ayaktan kesilmiş halde oğluyla kocasına kavuşacağı günü bekliyor.

35

"Şu âna kadar yaptığımız görüşmelerden çıkardığım sonuca bakıyorum da, siz beni ya anlamıyor, ya anlamak istemiyorsunuz, *madam*."

"Hayret, ben de sizin için aynı şeyi söyleyecektim."

"Bakın ne yapalım biliyor musunuz, sizin şu çok övdüğünüz yöntemi uygulayıp birbirimizin yerine geçelim. Doğrusu kaç zamandır denemek istiyordum. Nasip bu güneymiş."

"Oyun oynamanın sırası mı beyefendi?"

"Aa! Ben bunun oyun olduğunu bilmiyordum. Sizler empati empati dedikçe ciddi bir şey sanırdım."

"Elbette ciddi, ama şimdi zamanı değil."

"Nasıl yani? Keşkek gibi özel günlerde falan mı yapılıyor?"

"Hayır, sadece canım istemiyor. Ama dilerseniz kendinizi benim yerime koyabilirsiniz, sakıncası yok."

"Siz katılmazsanız zevki çıkmaz ki! Hem ben, kendimi başından beri sizin yerinize koyuyorum zaten. Maksat, karşılıklı yapıldığında nasıl oluyormuş onu denemek. Bu tecrübenin, sonraki görüşmelerime faydası olacağına inanmasam billahi ısrar etmem. Ne olur kırmayın beni, sizin gibi duyarlı bir hanımefendiye rastlama fırsatı her zaman karşıma çıkmıyor. Azıcık yapalım, söz, sıkılırsanız hemen bırakırız!"

"Tamam ama benden çok şey beklemeyin. İlk kez karşı-

laştığım bir sorgucu yardımcısının düşünce yapısına nasıl bürünebilirim? Daha nerede bulunduğumu bile kavrayabilmiş değilim. Baştan söyleyeyim, sizin kendiniz gibi değil, yerinizde ben olsaydım gibi davranabilirim."

"Tabii ya. Kendi kendisiyken kendini karşısındakinin yerine koyamayan, karşısındakinin yerine kendisi geçince kendini onun yerine nasıl koyacak? Koyabilseydi, zaten empati yapmasına gerek kalmayacaktı. Yanılıyor muyum?"

"Yapalım, yapalım, diye tutturan sizsiniz. Ben tamamen siz olamam, işinizi görecekse sizin mevkiinizdeki ben, kendimmişim gibi yapmaya çalışırım o kadar."

"Öyle olunca tam empati sayılmaz mı?"

"Bilmem, sayenizde ben de ilk kez deneyeceğim."

"Bunca sene mahkemelerde kendinizi zanlıların yerine koymadığınızı söylemeyin, inanmam."

"Tabii ki koydum ama onlardan kendilerini benim yerime koymalarını istemek açıkçası aklıma bile gelmedi."

"Haklısınız, hırsızı var, uğursuzu var. Bir de sizi hapse atmaya kalkarlar mıydı? Hah ha hayt, komediye bakın!.."

"Gülmeniz bittiyse başlayabilir miyiz?"

"*Trebiyen*. Başlıyoruz. Şimdi siz benim, ben siziz. Sorun bakalım."

"Önce kimlik kontrolü yapalım. Ad, soyad, anne adı, baba..."

"O kadar geriye gitmeye lüzum yok. Oturumun başından alsak yeter."

"Siz beni ya anlamıyor ya anlamak istemiyorsunuz, *madam*..."

"Peki ne yapalım? Empati uyar mı?"

"Onu benim söylemem gerekiyordu. Sizin yerinizdeki ben. Yani siz."

"Tabii yahu, buna karşılık ben de nazlanacaktım."

"Ben derken beni kastediyorsunuz herhalde."

"Siz olan beni mi, ben olan sizi mi?.. Yok, böyle olmayacak. Kafam iyice karıştı. Sanıyorum sorun yerlerimizde. Eski konumlarımızda durdukça haliyle adapte olamıyoruz. Bu-

yurun siz masanın arkasına geçiniz, ben de sizin iskemlenize oturayım. Ama lütfen çekmeceleri karıştırmayın ve masa lambasının kablosuna dikkat edin, kaçak var, çarpmasın... Hazır mısınız, baştan alıyoruz."

"Siz ya beni anlamıyor ya anlamak istemiyorsunuz..."

"Şey, bir dakika durabilir miyiz?"

"Gene ne oldu?"

"Sağdaki birinci çekmeceden Kanzuk kutusunu verebilir miydiniz acaba. Heyecandan boğazım kurudu da."

"Anlamadım, ne kutusu?"

"Pastil Kanzuk kutusu diyorum, yuvarlak, birinci çekmecede."

"Nereden biliyorsunuz orada pastil kutusu olduğunu? Ben yokken çekmecelerimi mi karıştırıyorsunuz, *madam*?"

"*Vandırful, fantastiko,* harikulade *madam*, ehem, şey, sayın sorgucu yardımcısı... Yaşıma veriniz lütfen, kendimi bir an için çalışma odamda zannettim de. Öhö, öhö, ihtiyarlık maskaralık be evladım."

"Nerede olduğunuzu hatırlamanıza sevindim. Sizin için ne iyilikler ne güzellikler planladığımı bilemezsiniz *madam*, kendi menfaatiniz için sorularıma doğru cevaplar veriniz. Hatta sormadığım şeyleri de akıl edip cevaplarsanız pek güzel olur. Aksi halde disiplin prosedürünü çalıştırmam gerekebilir; uyarmadı, demeyin. Bakın size kızgınlık anlamına gelen parmak sallıyorum. Ne demişler, önce can sonra canan."

"Ay bu iskemle ne rahatsızmış böyle, kazık gibi, söyleyeyim de değiştirsinler. Yani sayın beyefendi, lütfen söyleyiniz de değiştirsinler. İcabında benim gibi yaşlı başlı kadınlar oturuyor burada. Ah şu siyatik ağrıları beni öldürecek. Of aman of!.."

"Aa yeter ama! İkide bir yaşlı yaşlı deyip duruyorsunuz. Ne varmış yaşınızda? Allah, Allah! Yaşlı olmanız sizin suçunuz mu canım! Gençken iyi de ihtiyarlayınca mı kötü?"

"Hoop! Ben de sizi yakaladıım."

"Ah! Pardon! Uyarmıştım, bu işin en az sizin kadar acemisiyim."

"Anlaşıldı, sırf yer değiştik diye olmayacak. Ciddi şeylerden söz edelim ki yeni kimliklerimize daha kolay odaklanabilelim."

"Şu âna kadar yaptığımız görüşmelerden çıkardığım sonuca bakıyorum da, siz ya beni anlamıyor ya da anlamak istemiyorsunuz, *madam*. Ama dilerseniz kendinizi benim yerine koyabilirsiniz sakıncası yok. Hay Allah bu sefer de ben karıştırdım galiba."

"Moral bozmak yok, devam, devam... Karıştırmanız gayet doğal pek sayın sorgucu yardımcısı. (Not alıyormuş gibi yapın, *madam*.) Günlerdir ne büyük bir baskı altında çalıştığınızı yüreğim parçalanarak izlemediğimi mi sanıyorsunuz. İnanın bana, işiniz gerçekten hiç kolay değil. Düşük ücret, uzun mesai saatleri, habersiz atamalar, sık sık yapılan baskın denetimler. Nasıl dayanıyorsunuz bilmem. Üstüne bir de ben sıkıntı çıkarmayayım. Sormadığınız soruları da yanıtlayayım ki bir faydam dokunsun."

"Ya sakladığınız bir şey yoksa, *madam*? Ya her şeyi anlattıysanız? Olmayan olayları zorla var edemezsiniz ya. Sırf beni kırmamak için yalan söylemenize gönlüm razı gelmez, darılırım."

"Bu rahatsız iskemlede oturan herkesin saklayacak bir şeyleri vardır. Eminim siz de defalarca tanık olmuşsunuzdur. Sizin gibi işinin ehli bir sorgucu yardımcısı ne yapar eder, en gizli sırları şıp diye bulup çıkarır. Her şeyi başından söyleyip oh, rahat edivermek varken direnmek niye? İyisi mi azıcık itiraf edeyim de, bir an önce huzura kavuşayım. Öyle değil mi efendim."

"Gerek yok demeyeceğim, nasıl olsa siz gene bildiğinizi okuyacaksınız. Bu sözde itirafları kayda almayacağımı, sırf nezaketimden dolayı dinleyeceğimi peşinen belirteyim de sonradan yanlış anlama çıkmasın."

" Ee, şey, şu tacizci Harun Gülmez davası var ya, biliyorsunuz, çok sevdiğim torunum Özge'nin mağdure B.A. ile aynı yaşta olmasından dolayı, anlatabiliyor muyum, tamamen olmasa da, hatta çok çok az bir şekilde, katiyen isteme-

yerek ve en ufak bir kastım bulunmadan, evet evet kesinlikle bilinçaltından etkilenmiş olabilirim."

"Ben, oyunu bırakıyorum beyefendi."

36

"Allah'ın selamı üzerine olsun ey ehli sünnet ve ehli diyanet ve dahi ehli hidayet Harun hoca efendi hazretleri... Zatı şahanelerinizi en derin hürmetlerimle selamlıyor, önünüzde hayranlık ve saygıyla eğiliyorum efendim. (Eğilir.) Muhterem, izin verin önce şu mübarek elinizi bir kez öpeyim. (Öper.) Allah razı olsun. (Bilinmez.) *Ah zo*, her musibette bir hayır bulunur derlerdi de inanmazdım. (Ellerini dua edercesine havaya açıp tavana bakar.) Cenabı Allah, ben fakirin karşısına şu fırsatı çıkardı da, ah bu yalan, bu adaletsiz, bu ikiyüzlü kahpe dünyadan günahlarımla göçüp gitmeden önce hamt olsun bir âlim kişiye çok şükür hizmet etme onuruna eriştirdi. (Gözlerini yeniden Harun'a çevirir.) Muhterem, (Önemli bir kelam edecekmişçesine duraklar.) Miracı mukaddes (tövbe estağfurullah) emelinizin muvaffakiyetle neticelenmesi için elimden naçizane kum zerresi kadar bir yardım gelirse... (Ellerini göğsünde çaprazlamıştır.) Allah rızası için ne olur ben korkak, ben zavallıya ziyade görmeyiniz, zira şefaatinizin muhtacıyız. Aceleniz olduğunu söylediklerinde vallahi kulaklarıma inanamadım (diye yalan kıvırır.) *Ah zo*, ne büyük fedakârlıktır ya Rabbi!.. (Sözümona duygularının yatışmasını beklemektedir.) Hizmetinizdeyim efendim, (gözleri dolar, sesi titrer) emredin, sabah, akşam, ne zaman isterseniz, kulunuz kölenizim, (adeta güçlükle konuşmaktadır) lütfen kabul buyurunuz." (İki büklüm eğilmiş

vaziyette "Hamdü senalaar, hamdü senalaar," diye diye, geri geri ranzasına doğru çekilir.)

Doktorun üzerinde eski zaman balolarından kaldığı belli, kol ağızları ve yakası eprimiş, güve yenikleriyle delik deşik, kuyruklarının içinden kırmızı astarı görünen siyah bir frak vardı. Mendil cebine, üzerinde sakallı bir adam profili ve Almanca yazılar bulunan bordo kurdeleli bir madalyon iğnelemiş, göğsüne de sünnet maşallahına benzer kırmızı beyaz çaprazlama bir bant geçirmişti. Bu haliyle Harun'un gözüne Cehennem zebanisi gibi göründü. Bolarmış pantolon cebinde, bakiyesini peşinen tahsil ettiği hesabın kabarıklığı göze çarpıyor, şişmanlara has nemli cildi pırıl pırıl parlıyordu. Yüzünde ne zaman öfkeleneceği belli olmayan insanların tekinsiz uysallığı vardı; ama biz buna tanık olmayacağız. Bütün operasyon başından sonuna değin sükûnet ve olayın önemine yakışır bir ciddiyet içinde gerçekleşecektir. Operasyon olarak adlandırmak ne denli doğruysa tabii.

Ölümle yan yana getirilemeyecek, yazdan kalma güzel bir sonbahar sabahıydı. Koğuşu dolduran ılık güneş ışınları pırıl pırıl yer karoları üzerinde neşeyle oynaşıyor, pencerelerden giren taze bahar havası en karamsar mahkûmları dahi hayatın yaşanmaya değer olduğuna inandıracak denli umut saçıyordu. Her şey o kadar gerçekdışıymış görünüyordu ki, eski mahkûmun neden bisikletli çocuk benzetmesi yaptığını şimdi daha iyi anlıyorum. Koğuşun nasibine düşen yaşama sevincinden en büyük payı sanki Ü.Ç. toplamıştı. Aynı mahkûmun bana yarım yamalak mırıldanışından anladığım kadarıyla ıslıkla *Radetsky Marşı*'nın giriş bölümü olduğunu tahmin ettiğim oynak bir müzik çalıyormuş. O sabahı hatırlıyorum. Yeni yeni başlayan kadrolaşma hareketi nedeniyle erken emekli edilmeme karşın, içimde her şeyin daha iyi olacağına dair bir inanç yükseliyordu. Cebimde tebligat sokakta yürürken, beynimin derinliklerinde adını henüz koyamadığım bir gücün gün yüzüne çıkmak için fırsat kolladığını hissediyor, üzülecek yerde seviniyordum. Birikmiş paramı uzun süre

idareli harcamam gerektiğini bildiğim halde, öğle yemeğini lüks bir restoranda, pahalı bir şişe şarap eşliğinde yerken zerre kadar pişmanlık duymadım. Bir başkasının perişanlığı, içinde hapsolduğu keseyi zorlayan bu gücün ne olduğunu anlamama –bu kitabı yazmama– aracı olabilirdi. Nereden, nasıl diye sormayın, Harun'u önceden tanıyordum. Ne var ki o güzel sonbahar sabahında dönüşü olmayan bir yolculuğa çıktığını bilmediğim gibi, cezaevine düştüğünden bile haberim yoktu. Doktor Ü.Ç. iğneyi batırmak üzere Harun'a doğru eğilirken, ben muhtemelen şarabımı yudumluyordum.

Ü.Ç. emrinizi beklerim, demesine karşın ranzasına varır varmaz büyük kahverengi bavulunu açıp hazırlanmaya koyuldu. Az önceki duygusallığından eser kalmamıştı. Sunuş konuşması için giydiği anlaşılan frakı çıkartıp üzerine en az onun kadar eski, göğüs cebine simli iplikle adının baş harfleri işlenmiş beyaz bir hekim önlüğü geçirdikten sonra yatağa serdiği pis havluya birtakım edevatı özenle dizmeye girişti. Böylesine basit bir işlemin neden bu kadar uzun sürdüğünü, aranızda isteyen mesleki göz boyama olarak da niteleyebilir. Kutulara konulmuş, bezlere ya da kâğıtlara sarılmış kim bilir hangi tuhaf ıvır zıvırı yap-boz parçalarıymış gibi bir öyle bir böyle diziyor, beğenmeyip yeniden sıralıyor, kutuları açıp kapıyor, bezden çıkardığını kâğıda sarıyor, neden sonra içlerinden bazılarını bavula geri koyup yenilerini çıkartıyordu. Uzaktan tedirgin edici görünmesine karşın yanında getirmesine izin verildiğine göre bu aletler ne kadar korkutucu olabilirdi ki? Harun cesaret edip Ü.Ç.den yana bakabilseydi eğer, ranzaların yatay çizgileri arasında eğilip kalkan beyaz geniş bir sırttan başka şey göremeyecekti. İçlerinde cezaevi yönetmeliğine aykırı tek bir alet vardı, küçük plastik bir enjektör ki o da başından bu yana önlüğünün cebindedir.

Neden sonra, çıkardığı malzemeleri aynı özenli yavaşlıkla bavuluna yerleştirdi. Geride yalnızca irili ufaklı üç-beş ilaç şişesi kalmıştı. Ne olduğu meçhul bu eczaları defalarca birbirine karıştırdıktan sonra nihayet sonuçtan tatmin ol-

muşçasına koyu renkli küçücük bir şişede karar kılıp diğer hepsini poşete doldurup çöp kovasına attı. Küçük şişenin kapağını sıkıca kapattıktan sonra mahkûmların görebileceği biçimde havaya kaldırarak uzun uzun çalkalarken, diğer eliyle cebinden enjektörü çıkardığı görülür görülmez herkes bu karışımın Harun'u ebediyete uğurlayacak uğursuz iksir olduğunu anlamıştı.

Harun'un başucuna çektiği taburede, artık içeri nasıl soktuysa kafasına geçirdiği yuvarlak alın aynasıyla okul kitaplarında çocukları korkutmadan muayene eden şu sevimli doktor amcalar gibi görünüyordu. Ama kazın ayağı öyle değildi. Elinde korkunç bir silah varmış da dokunduğunu ânında yok edermiş ya da bulaşıcı bir mikrop saçıyormuş da yakınında kim varsa kaçışmış gibi bir boşluğun tam ortasında duruyordu. Kaçamayan tek kişi vardı, Harun... İlacı, enjektöre çekmeden önce hastasının (!) şakağındaki yaranın tamamen iyileştiğinden emin oldu, terden ıslanmış yakasız gömleğini sıyırdı, kulağını sırtına yapıştırarak uzun uzun ciğerlerini dinledi, sırtüstü yatırıp karnının her tarafına iki parmağıyla vurarak perküsyon yaptı, nabzını saydı, gözlerini, kulaklarını, dilini, boğazını dikkatle muayene etti, ellerine, ayaklarına, tırnaklarına bakarken, şuran ağrıyor mu, buran kaşınıyor mu, gibisinden sorular sordu ve bütün bunlara neden gerek duyduğuna kimse akıl erdiremedi.

Harun, alnını son kez secdeden kaldırdığında nasıl böyle dört başı mamur bir namaz kılabildiğine hayret etmişti. İki rekâta niyetlenerek durmuş, iyi gittiğini görünce gayrete gelip üçüncüden sonra saymayı unuttuğu kadar kılmıştı. Tastamam kılınmış namaza sevinsin mi, üzülsün mü bilemedi. Kılamasaydı daha mı iyiydi sanki. Her şey entipüften bir aldatmacaysa, canlı canlı organ bağışlamaya kalkmak telafisi imkânsız bir yanılgı olabilir miydi? Yanılgı hafif kalır, buna düpedüz ahmallık denmeli. Son bir rekât daha denedi. Hay Allah, hiç takılmadan huşu içinde kılabilmişti işte. Üstelik aptes tazelemeden. İş işten geçtiği için kahroldu ama ken-

dinde suyun akışını durduracak kudreti bulamıyordu. Nöbeti devralan infaz memuru sabah sayımını yapar, doktor avucunda gizlediği iğneyle renk vermeden otururken, başta iki tilmiz olmak üzere bütün koğuş, namazın bitmesini sabırsızlıktan kıpırdanarak bekliyordu. Son selamlarını verdi, iki elinden destek alarak güçlükle doğruldu, seccadeyi dürüp ranzanın altına sürdükten sonra ölümü vakarla karşılayıp karşılayamayacağını merak ederek yatağa uzandığında kendini tamamen teslim olmuş hissediyordu. Zaten engellemeye gücümüz yetmediğinde ölürüz şekerim.

* * *

Harun Gülmez'in organlarının nakledilmesi sırasında gelişen bazı yasal ayrıntılara ulaşmak ne yazık ki mümkün olmadı. Sınıf arkadaşım avukat Murat Moralı'yla konuyu enine boyuna tartıştık. Bir yıldan fazla hüküm giymiş mahkûmların vatandaşlık haklarını vasi yoluyla kullanabildikleri bilinirken, Harun'un organlarını kendi imzasıyla bağışlamış olması yasal bir sakınca doğurmamış mıydı? Murat organ bağışının, insanın kendi bedeniyle doğrudan alakalı oluşundan dolayı tamamen kişisel tasarruf sayılması gerekçesiyle savcılık tarafından görmezden gelinmiş olabileceğini söylüyor. Diğer bir seçenek, vicdani nedenlerden dolayı göz yumulmuş olması. Murat ayrıca cezaevinde hayatını kaybeden her hükümlü hakkında savcılıkça soruşturma açılıp otopsi yapılması gereği ortada dururken, Harun'un nasıl muaf tutulduğunu da merak ediyor. Gerçi Harun son nefesini cezaevinde değil, kaldırıldığı hastanede vermişti. Buna karşılık beyin ölümünün koğuşta gerçekleşmiş olması durumu daha da karmaşık hale sokuyor. Savcılık soruşturmasının açıldığı gibi kapanmasından, ölümün adli vaka olarak değerlendirilmediği sonucuna varabiliriz. Doktor Ü.Ç.nin ısrarla Harun'un şakağındaki yaranın iyileşmesini beklemesi böylece anlaşılmış oluyor. Aksi halde beyin ölümünün bir darp neticesi meydana geldiği sanılabilirdi ki bu durumda otopsi kaçınılmaz hale gelirdi.

Murat'la birlikte ziyaretine gittiğimiz bir cezaevi müdürü bize, savcılık ve cezaevi idarelerinin kati surette otopsiden yana tavır takındıklarını anlattı. İçeride yakınlarını kaybeden akrabalar daima bir bit yeniği aradıklarından, gerçek (!) ölüm nedenini mutlaka öğrenmek istediklerini vurgulayarak bize başından geçen bir olayı aktardı. Kalp krizinden hayatını kaybetmiş bir hükümlü otopsi yapılmadan toprağa verildi diye şikâyet üzerine mezarından çıkartılıp otopsi yapılmış; ama bu arada hem savcı hem de kendisi Adalet Bakanlığı'nca soruşturmaya uğramış. Neyse ki otopsi sonucu ölüm nedeninin kalp krizi olduğu doğrulanmış da, bir kınamayla kurtulmuşlar. Aramızda kalması koşuluyla anlattığına göre, en hafif hastalık ve yaralanmalarda dahi Cezaevleri Tüzüğü'nün 97. maddesini çalıştırdığını, hükümlüyü kimi zaman kendi arabasıyla dahi hastaneye gönderdiği oluyormuş. Maksat, ne olacaksa cezaevi sınırları dışında olsun. "Harun Gülmez vakasında organlar sorunsuzca nakledildiğine göre," diyor müdür, "otopsi usulen, ameliyat esnasında hazır bulunan bir Adli Tıp uzmanının gözetiminde yapıldı sayılmış olabilir." Dostum Murat Moralı hazırlık soruşturmasında savcının otopsi talebine dikkat çekerken, dosyada otopsi raporunun bulunmamasından hareketle hiç yapılmamış olmasının daha büyük olasılık olduğunu düşünüyor. Sümen altı edilmiş olabileceği gibi, kalbin durması –yani yasal ölüm– hastane ortamında gerçekleştiğinden, ölüm nedenini ayrıca araştırmaya gerek duyulmamış olabilir. Nereden bakarsanız bakın durum kuşkulu. Hadiseyi çözmeye çalışırken organ nakillerinde doktorların zamana karşı yarıştığını ayrıca dikkate almakta fayda var.

Harun'a ilk müdahaleyi yapan cezaevi hekiminin raporu şöyle:

> Eylül ayının 29'u saat 09.25 sularında, Abdülbaki oğlu Harun Gülmez isimli mahkûmun (...) numaralı koğuşta hareketsiz yattığının bildirilmesi üzerine acilen olay mahalline

intikal edildi. Harun Gülmez yüzü yukarıya dönük şekilde yatağında yatıyordu. Sözlü ve ağrılı uyaranlara herhangi bir cevap alınamadı. Solunum düzensiz ve yüzeysel olarak tespit edildi. Kalp sesleri ritmik, taşikardik ve 120 vuru/dakika olarak kaydedildi. Kan basıncı 65/40 mmHg olarak ölçüldü. Vücut ısısı 35 °C. Şahsın kaba dış muayenesinde herhangi bir darp ve cebir izine rastlanmadı. Vücutta belirgin bir kesici delici alet yarası görülmedi. Hasta hızla entube edildi ve acil olarak ileri tetkik ve tedavi için 112 aranarak ambulans marifetiyle derhal tam teşekküllü bir hastaneye sevki sağlandı. Yapılan ilk muayeneye göre, hastada nörolojik bir probleme bağlı (anevrizma kanaması, hipertansif kriz, amboliye bağlı felç) bilinç kaybı düşünüldü.

Ön tanı: Olası serebrovasküler atak.

Doktor Ü.Ç. görevini maharetle yerine getirmiş görünüyor. Ben kendisiyle babamın yazıhanesinde tanıştım. Bir üniversite öğrencisi olarak harçlığımı çıkartmak amacıyla resimler yapıp sattığımı duyunca, muayenehanesinin duvarlarına asmak üzere anatomik çizimler yapmamı önermişti. Model olarak verdiği birbirinden değişik vajina fotoğraflarını büyük bir ilgiyle kopyaladığımı ve fazla fazla ödediği harçlığa sevindiğimi hatırlıyorum. Çini mürekkeple büyüterek resimlediğim tablolar şimdi nerelerdedir kim bilir.

Aylar sonra vicdan azabına yenik düşen eski bir –ya da birkaç– hükümlü Ü.Ç.yi ihbar edecektir. Cezaevinde aferin budalasından bol ispiyoncu bulunmaz. Daha önce de gardiyanların kulağına kar suyu kaçıran birileri çıkmıştır mutlaka. Karanlıkta kalan noktalardan bir tanesi de bu. İddiaları ya kimse ciddiye almadı ya da iş işten geçtikten sonra örtbas etmek herkesin işine geldi. Biliyorsunuz Hacı Amca ölüm nedeniyle ilgili değil, izinsiz organ nakliyle ilgili şikayette bulunmuştu. Soruşturma yeniden açılıp Ü.Ç. hakkında yakalama kararı çıkartıldıysa da, tahliye edilir edilmez yurtdışına kaçtığından dosya zaman aşımına uğrayıp kapatılmış.

Emin olmamakla birlikte, Viyana banliyölerinin ucuz bir otel köşesinde sefalet içinde öldüğü kulağımıza iliştiğinde ailece, "Oh olsun!" dediğimizi hatırlıyorum. Bu söylediğim yirmi yıl sonrası.

Avukat Murat Moralı'ya dava dosyasına da bir göz atmasını rica ettim. Murat, dosyada yer alan belgelere dayanarak yargılamada fahiş bir hataya rastlamadığını söylüyor. Ufak tefek olumsuzlukların yargılamanın adil yapılmadığı anlamını taşımadığını, kimsenin, Harun Gülmez'e neden bu kadar ceza verildi, diye soramayacağını ifade ediyor. Neredeyse hiç savunma yapılmaması, yargılamayı sakatlayan bir unsur olarak kabul edilmiyor. Dosyanın, Yargıtay'a gönderilmemesini Murat, mahkeme kararını doğrulayan bir ikrar olarak değerlendiriyor. Onu şaşırtan, zanlıda pedofili eğilimi bulunup bulunmadığının tespiti için Adli Tıp Kurumu'na sevk edilmiş olması. Bu daha önce hiç duymadığı bir uygulama. Benzer şaşkınlığı kitabı yazarken danıştığım eşim psikolog Yelda D. Anıl da paylaşıyor. Otopsiler dışında Adli Tıp Kurumu'na genellikle ceza ehliyetinin tespiti ve alkol muayenesi gibi taleplerle müracaat ediliyor.

Günün sonunda ne oldu dersen şekerim, Haruncuğun çilekeş kalbi yeniden yaşam sevinci dolması ümidiyle 39 yaşındaki ilkokul öğretmeni O.B.ye, üzerlerinde hâlâ Zuhal'le birlikte geçirdikleri iki unutulmaz yılın buğulu izlerini taşıyan kornealarını benzerini yaşamaları dileğiyle S.Y. ve A.E.ye, alkolün yol açtığı tahribat tamamen iyileşmiş olan vefalı karaciğeri bir başka zorlu görev için siroz hastası F.S.ye, aylardır içtiği bardak bardak sular sayesinde koğuşun helaları kadar pırıl pırıl böbreklerinden biri, başımı belaya sokmamak için başharflerini bile veremeyeceğim emekli bir bakana takılırken, diğeri önemsiz bir vatandaş olan H.U.ya başarıyla nakledildi. Allah indinde sorguya çekildiğinde hesabının tutup tutmadığını kimse bilemez; ama şifaya kavuşturduğu hastalar ve yakınlarının hayırdualarıyla her daim yâd edildiği muhakkak. Ta ki onlar da ölünceye değin.

37

"Az önceki sözleriniz beni hakikaten derinden yaraladı sayın sorgucu yardımcısı."

"Hangi sözlerim, a benim canım, hangi sözlerim?"

"Torunumla ilgili sözleriniz."

"Aa, ne tesadüf. Ben de torununuzla ilgili konuşsak diye aklımdan geçiriyordum. Siz benden çok yaşayacaksınız. Yani lafın gelişi... Torununuz hakkında ağzımdan tek bir kötü laf çıkmış mı, kayıtları açıp hemen bakalım."

"Her sıkıştığınızda kayıtlara sarılmayın, ne demek istediğimi gayet iyi anladınız."

"Neden sıkışayım ayol? Hayır efendim, madem ki yanlış anlama var, açıp bakacağız. Buyurun: İlk torunun yeri başkadır demişim. Başka? Ne çok sevilir demişim. Başka? Aman da maşallah, ne tatlı kızdı demişim. İki tane de şimdi ekleyeyim; canım benim nasıl da akıllı, nasıl da terbiyeliydi sevimli yumurcak... Oldu mu?"

"Başından beri torunum Özge'nin tacize uğrayan B.A. ile aynı yaşta olmasına dayanarak bu davada taraflı davrandığımı kabul ettirmeye çalıştığınızı anlamıyorum sanmayın. Ne yazık ki bunu kanıtlayamayacaksınız bayım, üzgünüm."

"Korkarım yanlış anladınız, *madam*. Öyle olmadığını siz, bana kanıtlayacaksınız."

"Affınıza sığınarak ifade edeyim ki evrensel hukuk kurallarından zerre kadar nasibinizi almamışsınız. İddiayı ka-

nıtlamak, sayın yardımcı, iddia sahibine düşer."

"Evrensel hukuk mu dediniz?.. Hah ha hayt!.. İzin verin de azıcık güleyim... Canikom hâlâ anlamadın mı, burada hukuk değil fizik kuralları geçerli. Milli Piyango en çok ihtiyacı olana değil, numarası denk gelene çıkar. *Orrayt beybi?*"

"Ve siz buna adalet diyorsunuz, öyle mi?"

"Adalet demiş miyim, kayıtları açıp derhal bakalım."

"İyi de, burada neye güveneceğim bana söyler misiniz lütfen?"

"Dinleyin, *madam.* Olan olmuş, biten bitmiş. Bu saatten sonra geriye dönüp değiştiremezsiniz. Güven, iltimas demektir ki burada geçmez *darling.* Aslına bakarsanız bu sorgulamanın ne işe yaradığını ben de bilmiyorum. Sor diyorlar soruyorum. Burası henüz ikinci kademe, sırada beş tane daha var. Allah kolaylık versin."

"Madem öyle, kayda geçsin: Torunumun, bu kararda en ufak etkisi bulunmadığını kesin ve net bir dille ifade ediyorum. Benim de kanıtım bu. Görelim bakalım şimdi ne yapacaksınız."

"Benimle iddialaşmayın madam, zararlı çıkarsınız."

"Siz mi daha iyi bileceksiniz, ben mi. Boş atıp dolu tutmaya çalışıyorsunuz. Ben diyeceğimi dedim. Buyurun, sıra sizde. Nereden tutturacağınızı doğrusu merak ediyorum."

"Bizi hafife alıyorsunuz, *madam.* Yerinizde olsam bu kadar emin konuşmazdım."

"Kayıtlara bir bakın isterseniz. Hah ha, ha!.. Evet, bekliyorum!"

"İtirafname, masanın kıyısından size göz kırpıyor."

"Çöp sepeti masanızın altında mı?"

"Hay Allah, aşağıya bakayım derken kafamı yukarıdaki kameraya çarptım yerinden oynadı. Ne talihsizlik, kablo kapının kenarına sıkışmış, fişini çekeyim de öyle düzelteyim bari... Hadi kimse görmeden imzalayın."

"Reddediyorum!"

"Pekâlâ, *orrayt,* eyvallah, o halde günah benden gitti. Bunu siz istediniz. Şu dakikadan itibaren siz ve ben birbiri-

nin gözünün yaşına bakmayan iki amansız rakibiz. Habil ile Kabil, Dr. Jeykle ile Mr. Hyde, Tom ile Jerry'yiz... Böylece önceden mutabık kaldığımız iyi niyet yükümlülüklerinin her biri, yok hükmüne düşmüş oluyor. Bir Numara'nın dediği gibi; 'Ne iyilik yap ne denize at.' Dikkat! Fiş prize takıldı, kamera kayda başladı."

"Siz hazırsanız, ben de hazırım."

"Güzel. Ok yaydan çıktı. Dünürünüzün kalçası kırıldığı için torununuzu size bıraktıkları o iki haftaya geri dönelim. İzninizi iptal etmiş olmanıza karşın o gün Adliye'ye gitmemiştiniz. Kızınız, torununuzu sabah erkenden getirmiş, kapıdan bile girmeden hastaneye koşmuştu. İlk kez o zaman düşünmüştünüz, bir saat sonra, tuvalette, Özge'nin altını silerken."

"Neyi beyefendi?"

"Eşiniz Fahrettin Bey'le, Harun Gülmez'in parmaklarının birbirine ne çok benzediğini."

"Aman rica ederim beyefendi, ne çirkin düşünceler bunlar böyle."

"Eşiniz beyefendinin parmakları gerçekten de kalındı. Buna karşılık Harun Gülmez'in, psikologların hazırladığı rapordan okuyorum; 'Kısa boylu, beden yapısı narin, ince uzun parmakları var...' Hatta tuhaf bir davranışla eşinizin bunu yapmasına fırsat vermemiştiniz, hatırlayın, oysa Fahrettin Bey daha önce defalarca Özge'nin poposunu temizlemişti. Yeniden soruyorum, Özge'nin sizde kaldığı iki haftanın, yargılamanın seyrine bir etkisi oldu mu?"

"Ama bu haksızlık. Nereden çıkartıyorsunuz bunları? Hem bakın parmakları da birbirine benzemiyormuş."

"İnanın bana benzese daha iyiydi Madam. O zaman bu benzerlikten etkilenmişsinizdir diyebilirdik. Ne var ki bu kendi kafanızda farkına varmadan yarattığınız bir benzeşme. Aradaki ilişkiyi kendiniz kurmuşsunuz. Bilinçaltının, üstünden farkı yoktur, *madam*."

"Yemin ederim böyle bir şey olmadı. Meslek hayatım boyunca her zaman adalet ve..."

"Durun hemen endişelenmeyin. Ben şahsen bana veri-

len yetkiyi bir kez daha çiğneyerek doğruyu söylediğinize inanıyorum, *madam*. Daha da ileri giderek sizin tarafınızda olduğumu bile ifade edebilirim. Ne var ki prosedür gereği sorgulamayı sürdürmek zorundayım. O sabah, yani izninizin ilk günü, hatırlayın, mutfakta Özge'nin en çok sevdiği kıymalı makarna pişiriyordunuz. Elleriniz kirliydi. Özge tuvaletten, "Bitti!" diye bağırdığında ilkin daha önce pek çok kez yaptığınız gibi eşinize seslendiniz. Sonra birden fikrinizi değiştirip apar topar tuvalete koştunuz. Bunun bir anlamı olmalı, *madam*."

"Bu çok saçma. Dedesinin böyle bir... bir yanlışlık yapacağından ihtimal verdiğimi söylemek istemiyorsunuzdur herhalde."

"Hiç öyle şey olur mu! Hayır, eşiniz rahmetli, çevresinde çok sevilen ve son derece saygıdeğer bir beyefendiydi. Konumuz o değil. Biz burada sizin davranışlarınızı gözden geçiriyoruz. Sonuç olarak dedesinin Özge'nin altını silmesini istemediniz. Neden?"

"Bu işin, bir kadın olarak bana düştüğünü düşünmüşümdür. Bilemiyorum. Belki de eşim tamirat falan yapmakla meşguldü."

"O defa için doğru olduğunu kabul edelim. Ama iki haftanın tamamında Fahrettin Bey'in, Özge'nin poposunu silmesine fırsat vermemek için özel bir çaba gösterdiniz. Peki bu neden?"

"Bilmiyorum, hatırlamıyorum. Yemin ederim."

"Bilerek yaptığınızı iddia etmiyorum zaten. Parmaklarının benzerliğinden (!) dolayı ola ki bilinçaltından davayla bağlantısını kurmuş olabilirsiniz. Telaşla tuvalete koşmak birkaç kez daha tekrarlandı. Bir defasında tam da Fahrettin Bey tuvalet kapısının önündeyken. İki hafta uzun bir süre. Eşiniz beyefendi, bu hassasiyetinizi garipsemedi mi? Mesela Özge'yi, dedesiyle evde yalnız bırakmamak için duruşma yapılmadığı günlerde çalışmak için dosyaları eve getirttiniz. Halbuki eşiniz çoktan emekli olmuştu, siz yokken Özge'yle ilgilenecek vakti vardı. Sahi ne düşündü Fahrettin Bey?"

"Neden garipsesin ki? Özel bir şey düşündüğünü sanmıyorum."

"Ben söyleyeyim. Doğal olarak söz konusu davadan bilgisi yoktu. Anlam veremedi ama üzerinde de durmadı. Doğrusu pek de bayılarak yaptığı bir iş sayılmazdı. Erkekler böyledir, *madam*... Yargılamaya yeniden geri dönersek, bu hadisenin karar duruşmasının yapıldığı haftaya denk gelmesini de tesadüf olarak mı değerlendireceğiz? Önünüze gelse, tecrübeli bir hukukçu olarak böylesi uzak tesadüfleri hayatın doğal akışı içinde kabul eder miydiniz?"

"Tesadüften çok şanssızlık olarak değerlendirmeyi tercih ederim. İnsan, söyleyecek söz bulamıyor."

"Tabii, dilediğiniz gibi adlandırmakta serbestsiniz. Ama biz ne dersek diyelim sonuçta Bir Numara'nın kanaati belirleyici olacak."

"Bu kadar küçük ayrıntılarla bile ilgileniyor mu?"

"Kâinatta hiçbir şey ayrıntı değildir, *madam*."

38

Ranzadan bozma allı pullu tahtın yanında ikisinden başka kimse kalmamıştı. Beladan uzak durmak isteyen çoğunluk yemekhaneye inerken, merakına hâkim olamayıp yatakhanede kalan sekiz-on hükümlü arada en az üç ranza bulunmasına dikkat etmişlerdi. Harun uzun süren namazını bitirip alttaki yatağa uzandığında kolunu bile kaldıramayacak denli bitkin hissediyordu kendini. Halbuki o dakikaya kadar içinde son anda cayabileceğini bilmenin tesellisini taşıyordu. Elleri, kolları, ayakları tonlarca ağırlığında kütleler haline dönüşmüş, kıpırdamasına izin vermiyorlardı. Doktor oyalandıkça, iğne fobisi olan birinin sabırsızlığıyla elini çabuk tutmadığı için sinirleniyordu. Ü.Ç. yakın gözlüğünü burnunun ucuna takanların hep yaptığı gibi kafasını havaya kaldırmış, adeta önemsiz bir operasyona başlarcasına –mesela kıl dönmesi– iğneyi sakalların arasından nereye batırması gerektiğini saptamaya çalışıyordu.

Aşağıda heyecanla bekleyen hükümlüler yukarıda ne olup bittiğini merak ediyorlardı. Kendileri sormaya cesaret edemedikleri gibi doktor da herhangi bir açıklama yapmamıştı. Ölüm ölümdür, iyisi kötüsü olmaz, diye mi düşünmüştü acaba? İçlerinde saf olanlar gözlerinin önüne kanlı görüntüler getiriyor, kalplerinde bir nebze Allah korkusu kalanlar ne işe yaradığını bilmedikleri dualar mırıldanıyorlardı. Tilmizler, korkup kaçtıkları anlaşılmasın, diye doktor

tarafından görevlendirilmiş ayağına yatıp merdiven başını tutmuşlar, kafasını uzatıp bakmak isteyenlere racon kesip aşağıya kovalarken, imtiyazlı olduklarını göstermek için dakika başı yatakhaneye çıkıp iniyorlardı. Deniz kenarında bisikletle dolaşan çocuk suya düşmek üzereydi şekerim.

Yoğun Brut 33 kokusu arasından doktorun parlak parmak uçlarına sinen yağ kokusunu ayrımsadı. Midesi kalksa da kalkıp kusacak gücü kendinde bulamayacaktı. Harun da sormamıştı adamın kendisine ne yapacağını. Bazı durumlarda bilmezden gelmek en iyisidir. İğneden sonra öyle ya da böyle ölecekti ya, fazlasına lüzum yok! Parmaklar boynundan yukarı aşağı ustaca bir yavaşlıkla gidip geliyor, bu bekleyiş, Harun'u korkutmak yerine daha da öfkelendiriyordu. Beynini yalayıp geçen kısacık bir gerçeküstülük ânında böylesine güzel bir günde, hasta ve mecbur değilken ölmek, Harun'a inanılmayacak denli saçma geldi. Doktor zehri akıtsa bile yaşamaya devam edecekmişçesine gamsız bir boş vermişlik daralan ruhunu ferahlattı. İyimserlik hali çok kısa sürdü ve yeniden ümitsizliğin karanlık derinliklerine yuvarlanmakta gecikmedi. Ü.Ç, üzerinde çalıştığı hasta sanki ölmeyecekmiş gibi, sakalların arasında gözüne kestirdiği bir noktayı mikrop kapmasın diye kolonyalı pamukla güzelce sildikten sonra enjektörü ışığa tutup dikkatle dozu ayarladı ve iğneyi eli hafif bir hemşire gibi acıtmadan Harun'un boynundan içeri usulca batırdı.

Kitabın şu son sayfalarını kaleme alırken, beklenmedik anda karşıma çıkan cazip iş teklifini reddedemediğimi saklamayacağım. Kabul etmek için nazlandığımı söyleyemem. Zor, çok sayıda seyahat gerektiren ama maaşı da bir o kadar tatminkâr bir iş. Asya'daki Türk cumhuriyetlerinde taahhüt işleri alan uluslararası bir firmada proje danışmanlığı. Bundan böyle tüm zamanım ve dikkatimi yeni işime vermem gerekecek. Görünen o ki kitap yazma imkânını bir daha bulamayacağım. O nedenle geride bırakacağım bu tek kitabı, elimden geldiğince kusursuz tamamlamaya özen gösteriyo-

rum. Harun Gülmez olayını tüm yönleriyle çözdüğümü iddia edecek değilim. Harun'un kendisi de dahil, işin içinde olan herkes, olayın yalnızca bir parçasını biliyor. Başından beri yapmaya çalıştığım parçaları bir araya getirebilmek. Uzmanlığına güvendiğim dostlarımdan biri de Amerika Birleşik Devletleri'nde kalp ve damar cerrahlığı yapan sınıf arkadaşım Dr. Egemen Tüzün. Ona hangi ilacın –ya da karışımın– cezaevi ortamında çabuk ve iz bırakmadan beyin ölümü meydana getirebileceğini tesadüfen bir kongre nedeniyle geldiği İstanbul'da buluştuğumda sordum. Egemen, cahilliğimi yüzüme vurmamak için kibarca gülümseyerek, böyle bir ilaç olsa da kendisinin bilmediğini söyledi. Bir akşam yemeği süresince anlatabilecek kadar olayı anlattım. Elde tomografi, kan tahlilleri vs. gibi somut tetkikler olmadan kesin bir sonuca varmak güç. O gece yemekte yaptığımız, olası en yakın tahmini tutturmaya çalışmaktan fazlası değildi.

"Nakilleri gerçekleştiren ekibin isimlerine ulaşabilseydin," diye hayıflandı Egemen, "içlerinden mutlaka tanıdığım birileri çıkardı." Ne var ki resmî kayıtlarda olayın sadece adli yönüyle ilgili belgeler bulunuyor. Harun'un ilk gün sevk edildiği en yakın hastanenin adını biliyoruz. Ne var ki operasyonlar için başka bir hastaneye –muhtemelen bir üniversite hastanesi– nakledilmesinden hemen önce bilgi akışı kesiliyor. Ölüm raporunda, "sevk edildiği hastanede" ibaresi var ama hangi hastane olduğu belirtilmediği için sanki ilk hastaneymiş izlenimi uyandırıyor. Dosya bu aşamada apar topar, adeta kasten aceleyle kapatılmış. Dolayısıyla üniversite hastanesine Harun'un kendisi mi gönderilmiş, organları mı, emin olamıyoruz. Egemen başarı oranını artıracağı için bütün operasyonların adı geçen üniversite hastanesinde yapılmış olmasının daha büyük olasılık olduğunu düşünüyor. Biz de öyle kabul edeceğiz. Zamanım kalsaydı, belki hastane hastane dolaşıp arşivlerden ameliyat bilgilerine ulaşabilirdim. Ama bunu dert etmiyorum; çünkü başından beri yapmaya çalıştığım olayın polisiye tarafından çok insani yönünü gözler önüne sermek. Azıcık sabrederseniz arkadaşlar, ne

demek istediğimi anlayacaksınız.

Egemen Tüzün kardiyovasküler sistemin işleyişini kısaca özetledikten sonra devam ediyor: "Hastanın kalbi kendiliğinden çalışır fakat hiçbir refleks alınmaz. Gözbebekleri sürekli olarak açık durur. Vücut ısısı, odanın ısısına göre değişir. Hastada hiçbir duyarlılık ve tepki yoktur. Kendiliğinden hareket görülmez. Otonom sinir sisteminin yalnızca kalple ilgili kısmı çalışmaktadır. Solunum, bir cihaz yardımıyla gerçekleşir. Hastanın çekilen EEG'sinde beyinde elektriksel etkinlik kaydedilmez..." Doktor Ü.Ç. ne şırınga etmiş olabilir ki Harun'un beyin ölümü gerçekleşmiş olsun... Cevabı çok basit: Hava!.. "Karotis arter, yani şahdamar içerisine 100 ila 200 cc hızlı hava verildiğinde kişide ani bilinç kaybı ve felç tablosu ortaya çıkar," diyor Egemen. "Tabii bu yalnızca bir varsayım Mehmetcim..." Onu dinlerken vaktiyle Harun'un yattığı cezaevi müdürüyle yaptığımız dostane sohbet aklıma geliyor: "Çöp kovasında bulduğumuz ilaç şişeleri boştu," diyerek, Harun Gülmez'in ani rahatsızlığıyla bağlantısını kuramadıklarını itiraf etmişti. Rutin çöp kontrolü sırasında çok sayıda ilaç şişesi bulunmasından kuşkulanıp koğuşta arama yaptıklarını, fakat yasak maddeye rastlamadıklarını hatırlarken, nakillerle ilgili suskunluğunu koruyor.

Egemen, "Hava ambolisi, vurgun yiyen dalgıçlar ve orogenital seks yapan hamileler dışında tamamen dış müdahaleyle meydana gelir," derken, "yapılacak basit bir tomografi, beyine hava ambolisi attığını kolaylıkla gösterirdi," diye fikir yürütüyor. Olayda herhangi bir adli kuşku bulunmadığından, demek tomografiye gerek duyulmamış. Otopsi konusundaysa Murat'la benzer görüşü paylaşıyor. Otopsi işlemi uygulanan bir kadavranın başta kalp olmak üzere organlarından faydalanmak mümkün değil. "Sağduyunun galebe çaldığı vakalardan biri olabilir," diyor Egemen iyi niyetle. Bense bir türlü emin olamıyorum. Otopsi uygulanmadığı kesin de, bunun sağduyuyla bir ilgisi var mıdır, göreceğiz.

* * *

İğnenin batmasını beklerken hayatı bir film şeridi gibi gözünün önünden geçmedi şekerim, yanılıyorsun, kalan yirmi beş-otuz saniyeye bölük pörçük düşünceler sığdırmayı başardı o kadar. Bu düşünceler önem sırasına göre dizilmiş olabileceği gibi, beynine karmakarışık halde üşüşmüş olmaları akla daha yakın. Mesela o an, son arzun nedir, diye sorulmuş olsaydı, hiç düşünmeden bir kadeh buzlu rakı derdi. Canı nasıl da çekti. Ne Zuhal, ne dolgun kıvrımları, ne başka bir şey. Yarım saat içinde bir 35'lik devirse, güle oynaya yürüyecekti ölüme. Önemli bir şeydi ölmek. Felsefik ifadelerle dillendiremese de özel muameleyi hak ettiğini hissediyordu ölümün. Doğumdan farklı olarak bütün ölümler aynı derecede önemliydi. Yani öyle olmalıydı. Örneğin bir idam cezasının infazı bile şu bizim Ortadoğu taşrasında uygulandığı gibi dağlarda kör bıçaklarla ya da derme çatma kurulmuş idam sehpalarında gelişigüzel değil, ölümün öneminin gerektirdiği saygı ve özenle yerine getirilmeliydi. Ne kadar cani olursa olsun mahkûmun rahatı sağlanmalı, güzel sözlerle sırtı sıvazlanmalı, ilahiler ve sevenlerinin duaları eşliğinde nazikçe yolcu edilmeliydi sonsuza. Çünkü en önemli şeydi ölüm. Bir de kendi düştüğü hale bak. İki zirzop soytarının sirk çadırına çevirdiği bir ranza köşesinde, yakın bildiği her şey ve herkesten uzak, kadın satıcısı bir doktor bozuntusunun pis ellerinden gelecekmiş demek ecel. Buna öyle çok içerledi ki Harun... Ardından buz gibi bir kayıtsızlık. Göğüskafesini açtıklarında kalp yerine taş bulacaklardı. Zuhal şimdi nasıl bu kadar yabancıydı? Son anlarında en az ona vakit ayıracağını söyleseler, dünyada inanmazdı. Sevgi ya da özlem yerine serinkanlı bir uzaklık. Ya Buse? Büyümüş, şımarmış, sevimliliğinden eser kalmamıştır, eminim, çoktan unutmuştur Runrun Amcası'nı. Harun, onu karşısında bulsa Allah bilir hiç hoşlanmayacaktı. Sıra anne ve babasına geldiğinde onları neden beklediğinden daha az duygulanarak hatırlamıştı? Oysa tersi olacak sanırdı. Madrabaz herif önceden haber verseydi, neden olmasın, belki de vedalaşmak isterdi anası babasıyla. Unut, çok geç, böylesi daha iyi. Ağladıkları,

gözünün önüne gelince burnunun direği sızladı sızlamasına ama damarına batan iğnenin acısı çok daha sahiciydi. Giderayak düşünecek başka kimse bulamadığına üzüldü Harun. Kafasını meşgul eden tek şey, dikkatini toplamak için yüzünü acı çekercesine buruşturmuş düzenbaz doktorun ta kendisiydi. Ü.Ç. diğer eliyle sakallarını aralarken Haruncuk huylanıp gıdıklandı. Fiziksel temas, düşüncelere baskın gelmiş olmalı ki kendini tutamayıp kıkır kıkır gülmeye başladı. Parmaklar kıpırdadıkça kahkahalarına hâkim olamıyordu. Neşeden eser bulunmayan bu kahkahaların ne zaman acı dolu hıçkırıklara dönüştüğünü kimse anlamadı. Minik hava kabarcıkları damardan içeri doluşurken Harun altına kaçırmıştı.

Egemen Tüzün, Harun'un üniversite hastanesine "bütün" olarak gönderildiğini tahmin ederken yanılmıyordu. İstanbul içindeki iki hastane arasında taş çatlasın yarım saatlik mesafe varken, doktorlar başarı oranı kadavraya kıyasla çok yüksek olan sıcak nakil şansını heba edemezlerdi. Harun aynı günün akşamı Sağlık Bakanlığı'na bağlı bir ambulansla alıcıların da acilen çağrıldığı üniversite hastanesine sevk edildi. Egemen sıcak nakillerde organların, kendisi de dahil olmak üzere kalp durdurulmadan alındığını anlatmıştı. Böylece kalp en son çıkarıldığına göre Harun'un "sağken bağışlamak" dileği bir başka biçimde de olsa yerine gelmiş olacaktı.

"Organların çıkarılması mutlak ölümle sonuçlanan geri dönüşsüz bir işlem olduğundan," diye uyarıyor Egemen, "beyin ölümü tanısında en ufak bir şüpheye yer bırakılmamalıdır." Haklı. Dolayısıyla ameliyat öncesi yeterli güvenlik süresinin beklenmesinin ardından bütün doğrulayıcı tetkikler son bir kez uygulanırken, Harun'un EEG, yani elektroensefalografisinde elektriksel aktivite saptanması, doktorların bütün hesaplarını altüst etti... Şekerim, Harun ölmemişti!

39

"O halde savunma hakkının kutsallığı çerçevesinde son sözlerinizi alayım, *madam*."

"Başından beri kararın sorumlusu yalnızca benmişim gibi konuşuyorsunuz. Diğer üyeler de var. Kararın altında her üçümüzün de imzası bulunuyor."

"Hayır, *madam*, kararı siz verdiniz. Onlar katıldılar."

"Belki. Ama bu aynı ölçüde sorumlu olduğumuz gerçeğini ortadan kaldırmaz."

"Hiç şüphesiz. Ama bu onlarla ilgili bir konu. Sonuçta kararı veren sizsiniz, bizi ilgilendiren işin bu kısmı. Günün birinde diğer sayın hâkimlerle tanışma onuruna erişirsek, benzer soruları kendilerine de soracağımızdan kuşkunuz olmasın. Gelelim Harun Gülmez dosyasının evdeki çalışma odanızda emeklilik meşgalesi olarak yeniden görülmesine. Sonuç değişti mi?"

"Bunu hatırlamam mı gerekiyor?"

"Hayır, hatırlamıyormuş, der geçeriz. Ama hiç tavsiye etmem *madam*, biri çıkar boşlukları işine geldiği gibi doldururuverir de altından kalkamazsınız."

"Kim neden yapsın ki böyle bir şeyi?"

"Namussuzlar her yerde."

"Burada siz ve benden başkası yok beyefendi."

"Tedbirli davranmanın kime ne zararı dokunur, *madam*?"

"Raporu siz hazırlamıyor musunuz zaten?"

"Ya, evet, tabii tabii, ben hazırlıyorum, kendim öyle şey bir yapmam da, hani kötü niyetli biri şey ederse diye, hani öylesine... Aa, size de yaranılmıyor canım. Anlatın bakalım, rahat koltuğunuza kuruldunuz, dışarıda yağmur yağıyordu, kahvenizi koyup sigaranızı yaktınız ve bütün bir öğleden sonra boyunca kucağınıza açtığınız dosyayı dikkatle okudunuz. Karar değişti mi?"

"Aralardaki boşlukları doldurmaktan söz etmiştiniz."

"Evet."

"Dilediğiniz gibi doldurmakta özgürsünüz, beyefendi."

40

Ü.Ç.nin iğneyi damardan geri çekerken, "Gelmiş geçmiş olsun," demesini mesleki alışkanlıkla açıklamak mümkün. Enjektörü yatakhanede kalan sekiz kişiye gösterip, "Başka isteyen?" anlamına gelecek şekilde sallaması yersiz bir muziplikten öte, nasıl bir kişilik yapısına sahip olduğunu göstermek bakımından kayda değer. Ayağa kalkıp uyguladığı tedavinin sonucunu merak eden ilgili hekim edasıyla ellerini başparmakları dışarıda kalacak şekilde önlük ceplerine sokmuş, bir yandan hastasını gözlerken diğer yandan sabırsızlıkla saatine bakıp durmuştu. Şeytani zekâya sahip bu adamın enjektörü nasıl yok ettiğini sormak dahi lüzumsuz.

Son anlarını kıymet verdiği insanları düşünerek geçirmekte acele etmişti Harun. Doktor iğneyi damara batırdıktan sonra, günahını almayayım ama adeta tadını çıkarırcasına ağırdan almıştı. Önce enjektöre bir miktar kan çekmiş, beklemiş, pistonu kanı damara geri verecek kadar ittikten sonra gene beklemiş, aynı işlemi tam beş kez daha yinelemişti. Oysa Haruncuk, iğne vurulur vurulmaz öleceğini hesap etmişti. Gözlerini sıkıca yummuş, çenesini sıkmış, bütün vücudu gerilmiş halde artık aydınlık mı, karanlık mı olduğu bilinmez bir yolculuğa –şelaleden aşağıya atlamak gibi mesela– çıkmaya hazırlamıştı kendini. Bir yandan da gitmek istemezcesine olanca gücüyle ranzanın iki kenarına yapışmıştı. Şimdiyse külotundaki cıvıklığı bütün sıcaklığıyla his-

sediyor, ameliyat masasında doktor ve hemşirelere rezil olacağının tasasıyla korkaklığına kızıyordu. Bunun dışında her şey aynıydı. Ü.Ç.nin pis elleriyle dokunduğu yerleri sürte sürte yıkamamak için zor tutuyordu kendini. Alt kattan televizyon sesi ve mırıltılar geliyor, pencere sövesine yuva yapmış bir güvercinin kuğurması işitiliyor, uzak koğuşların birinde çıkan kavgaya müdahale etmeye koşan gardiyanların çıkardığı patırtı kulağına kadar ulaşıyordu. Belki ölüm böyle bir şeydir, diye düşündü Harun. Tek gözkapağını aralayarak göz attığı doktorun yüz ifadesi o kadar hakikiydi ki öbür dünyayla bağdaşır bir tarafı yoktu, keza bilinci yerinde mi diye anlamak için elini gözlerinin önünden geçirirken burnuna gelen koku da. Başı dönmüyor, gözü kararmıyor, acı hissetmiyordu. Yalnızca midesi bulanıyordu ki bu hâlâ hayatta olduğunun kanıtıydı. Dışkı kokusuyla daha da ağırlaşan parfüm kokusundan nefret etti, kalkıp külotumu değiştirsem mi, diye aklından geçirirken kulaklarında çın çın öten ani bir zil sesiyle bilincini kaybetti.

EEG testi üst üste birkaç kez daha yapılır ve sonuç her defasında pozitif çıkar. Diğer bütün bulgular beyin ölümünün gerçekleştiğine işaret etse dahi, bu şartlarda nakilleri yapmak olanaksız bir hal almıştır. Egemen, beyinde az da olsa elektriksel aktivite izlendiği müddetçe geri dönüşün mümkün olduğunu, yasal olarak hastanın *ex* sayılabilmesi için –aksi halde taammüden cinayet sayılırdı– EEG testinde şüpheye yer bırakmayacak ölçüde mutlak hareketsizlik gözlemlenmesi gerektiğini vurguluyor. Hastanenin nasıl karıştığını tahmin ettiyseniz, orada bulunan herkesin Harun'un bir an önce ölmesini nasıl arzuladığını da tahmin etmiş olmalısınız. Sizi bilmem, ben ayıplamıyorum. İnsanların bencil davranmayı en çok hak ettikleri durumlardan biri yaşanmaktadır. Gene Egemen'in sözleri: "Verilen tıbbi destekle hastayı 72 saate kadar yaşatmak mümkün olabilse de, zaman ilerledikçe organları korumak güçleşir ve fonksiyonlarını kaybetmeye başlarlar." Böylece Harun'u ameliyathanede ya-

şam destek ünitesiyle baş başa bıraktılar ve ne kadar süreceği belli olmayan sinir bozucu bir bekleyiş başladı.

Harun gitmemekte inat ediyordu. Bu zayıf direniş, yaşama tutunma arzusundan mı kaynaklanıyordu, son anda kapıldığı bir kararsızlık ya da hoşuna gitmeyen bir şeylere –ölüm biçimine mesela– cılız bir itirazdan mı? Hangi düşünceler EEG ekranında titrek zikzakların izlenmesine neden oluyordu? Gitmeden önce bir kez daha o unutulmaz iki seneyi mi yaşamak istemişti? Sanmıyorum. Son bir hesaplaşma, belki de gecikmiş bir pişmanlık. Ya da sadece geride dağınık düşünceler bırakmamak için hepsini aynı hizaya sokmaya çalışıyordu, düzgün bir sıra halinde büyükten küçüğe, küçükten büyüğe... Böylece bir yirmi dört saat hiçbir gelişme –ölümü kastediyorum– olmadan geçti.

Yirmi sekizinci saatin sonunda, ki saat sabahın 03.25'ini göstermektedir, Harun'un bağlı olduğu elektroensefalografi cihazının ekranında artık kıpırtısız dümdüz bir çizgi vardı. Nöbetçi hemşire, ardı ardına gelen sinyal sesleri üzerine Harun'un tek başına tutulduğu küçük yoğun bakım odasına girmiş, bir çığlık attıktan sonra koşup nöbetçi hekimi haberdar etmişti. Hasta yakınlarının bastırmaya çalıştıkları sevinç haykırışları arasında operasyonların hazırlıklarına başlanmış, nakillerin tamamlanması akşamı bulurken Haruncağızın cansız vücudu öğlen saatlerine doğru ailesine teslim edilmişti. Cenazesinin bir kamyonet kasasında Birecik'e götürülüp gözyaşları ve ağıtlarla toprağa verilmesi kederli bir görüntü oluşturabilir; ama ben gene de hakkında en hayırlısının bu olduğuna bütün kalbimle inanıyorum. Bazen elden bir şey gelmez. Harun, gelecekten ümidini kesmekte haklıydı arkadaşlar.

Hastaların hepsinin şifaya kavuştuğunu söyleyebilirim. Böbrek nakledilen hastalardan biri (şu emekli bakan) üç yıl sonra hayatını kaybedecektir, ne var ki ölüm nedeni böbrek yetmezliği değil, metastaz yapan mesane kanseriydi. Olaylar unutulup uzak anılara pek çabuk dönüşür. Bunlar bölük pörçük biliniyorsa unutuş çok daha hızlı olur. Harun Gülmez hadisesinde de kısa sürede her şey olağan akışına geri

döndü. Hastalar sevdiklerine kavuştular, savcı ve doktorların zaten işleri başlarından aşkındı, Hacı Anne ve Hacı Amca son nefeslerini verinceye dek yas tutsalar da oğullarını yıllar önce ölmüş hissettiler, Harun'un ardından Ü.Ç.nin iki ay sonra tahliye edilmesiyle koğuşa sinen miskin pinekleme hali, haftalardır gerginlikten yorgun düşen mahkûmların rahat bir nefes almasını sağladı, kısaca şekerim, evli evine köylü köyüne... Hayat, bildiğini okumaya devam ediyor...

* * *

Bundan sonra okuyacaklarınızı resmî belgelerde bulamayacaksınız. Bana aktaran kişinin kimliğini de doğal olarak açıklamayacağım. Günün birinde bu yüzden başım derde girerse, filancanın yalancısıyım der, başım ağrımadan inkâr edebilirim. Kendime biçtiğim görev belli. Harun Gülmez'in geçmişin karanlıklarında yitip gitmiş sesini gün yüzüne çıkarmak. Sırf kahramanların değil, kaybedenlerin de hikâyesi bilinsin. Dolayısıyla her şeyi elimden geldiğince tam ve eksiksiz anımsayıp anlatmak zorundayım. Aksi halde olayı saptırıp yanlış sonuçlara varmanıza neden olabilirim ki bunu hiç istemem. Hacı Amca, cenazeyi teslim almak amacıyla üniversite hastanesine geldiğinde saat öğlen on ikiyi yirmi geçiyordu. Bodrum katındaki morg çekmecelerinden birini açıp gösterdiklerinde zayıflıktan bir deri bir kemiğe dönmüş oğlunu önce tanıyamadı. Göğüskemiği ve batınında kabaca atılmış geniş dikişleri görünce baygınlık geçirmiş, her iki bileğindeki ince yara izlerini böylece gözden kaçırmıştır. Gözkapaklarının dikilmiş olması onu öylesine sersemletmişti ki, oğlunu gassal imamın yardımıyla, adeta el yordamıyla yıkayabilmişti.

Onca doktor ve hemşirenin bilgisi dahilinde meydana gelen bu olayın savcılıktan gizli tutulduğuna ihtimal vermiyorum. Harun, organlarını hür iradesi ve iki kişinin tanıklığıyla bağışladığına göre, doğal yoldan değil de intihar ederek ölmüş olması, nakiller açısından sakınca yaratmıyor. Bağış formunu vasi yerine kendisinin imzalaması idari soruştur-

maya neden olabilirdi ki bu durum hastaneyi değil, cezaevi idaresini bağlayan bir konu. Dosyada ölüm nedeni olarak "yüksek tansiyona bağlı beyin kanaması" yazmasının tek açıklaması olabilir; böylesinin herkesin işine gelmesi. Bunlar yapılmayan şeyler değil.

Yıllar önce ölüp gitmiş bir insanın ardından ağlamak ne büyük saçmalık. Bu satırları yazmadan önce banyoya gidip yüzümü yıkıyorum. Gözyaşlarım durmuyor. Oysa hadiseyi başından sonuna dek ayrıntısıyla defalarca düşündüm, profesyonel bir araştırmacı gibi notlar aldım, onlarca belge okudum, ulaşabildiğim tanıkları soğukkanlılık ve dikkatle dinledim. Aylarca!.. Kanıksamış olmam gerekirken neden şimdi birden böyle? Kitabın sonuna yaklaştıkça bozulan sinirlerimin iyiden iyiye iflas etmesinden korkuyorum. Bu korkunun kitabı bitirmekten, bir daha yazamayacak olmaktan, boşluğa düşmekten kaynaklandığını umuyorum. O zaman her şey kolaylaşırdı. Ağlamak iyi geliyor. Saatlerdir bilgisayar başında tek kelime yazmadan oturuyorum. Bütün yaptığım fincan fincan kahve içip burnumu çekmek. Sigarayı iyi ki bırakmışım, kaç paket içerdim Allah bilir. Durduk yerde hangi dürtü beni bildiklerimi eksiksiz ve dürüstçe yazıp yazmamak arasında ikileme düşürdü? Neyin Harun'a ihanet sayılacağına karar veremiyorum, ya da kendime... Belki en doğrusu burada kesmek. Oysa yazmalıyım. Yazmazsam, kitap başlangıçtaki anlamını yitirip sıradan bir anlatıya dönüşebilir. Tek bir yanlış fırça darbesinin bir tablonun tüm tılsımını yok edebilmesi gibi, harcadığım bunca emek ve zaman boşa gidebilir. O zaman geriye ne kalır? İki hafta sonra Kazakistan'a *business class*'ta yapılacak uzun bir uçak yolculuğu mu? Geç canım kardeşim, geç bir kalem. İş başlangıçtaki kadar cazip gelmiyor. Neden bu kadar uzun bir sözleşmeye imza attım sanki?

Harun'un küçük yoğun bakım odasında tek başına yatarkenki halini gözümde canlandırmaya çalışıyorum. Makinelere bağlı halde hareketsiz yatıyor. Tek başına. EEG ekra-

nındaki zikzakların boyu iyice kısalmasına karşın uyarıcı bip sesi henüz başlamamış. Kolları yatağın iki kenarından yere doğru sarkık. Her iki elinin altında göllenmiş kıpkırmızı kan birikintileri odanın çiğ beyazlığında derhal göze çarpıyor. Parmak uçlarından hâlâ kan damlıyor. Sol elinin altına dikkatlice bakıldığında, pıhtılaşmaya başlayan kana bulanmış bir bisturi rahatlıkla seçilebilir. Oysa Harun bir solak. Önce baskın elini kullanarak sağ bileğini, ardından sağ eliyle sol bileğini kesmiş olması gerekir. İntiharlarda hep böyle olur. İlk denemelerde oluşan yüzeysel tereddüt kesiklerine burada rastlanmıyor. Harun'un bileklerindeki yaralar tek darbede yapıldığı belli olacak kadar ince, düz ve derin. Kimse kendi bileğini kemiğe dayanacak denli şiddetle kesmez. Egemen, ağır amboli geçirmiş hastanın uyanır uyanmaz intihar gibi bilinç ve irade gerektiren bir eylemi gerçekleştiremeyeceğini savunuyor. Yaşasa bile beyin fonksiyonlarından çoğunu kaybetmiş olacaktır. Öte yandan bisturide parmak izi aransa, Harun'unkilerden başkasına rastlanmayacak. Fakat bu neyi değiştirir? Bisturinin neden Harun'un başucundaki ilaç sehpasında durduğunu sorgulamak bile anlamsız. Orası bir hastane. En önemlisi vücudunda ve belinden aşağısını örten çarşafta neredeyse hiç kan lekesi bulunmuyor. Temizliği dert ettiğini düşünemeyiz. Daha ilk kesikte fıskiye gibi fışkıran kan, duvarlar dahil her tarafa sıçramış olmalıydı.

Odaya en az 20 dakika boyunca kimsenin girmediğini varsaymalıyız. Bu, sağlıklı bir vücuttaki kanın ölümcül seviyeye inmesi için gereken süre. Koma halindeki hastada süre daha da kısalabilir. Ama bu kuşku uyandırıcı bir durum sayılmaz. Gece hemşiresi her geçişte kapıyı aralayıp ekranlara göz atsa da, gidişgelişlerin arası zaman zaman yarım saati bulabiliyor. Kalbin kullanılabilmesi için çalışır durumda olması gerektiğine göre, doktorların tam zamanında müdahale ettiği anlaşılıyor. Avucunun içinde, "Ölümümden kimse sorumlu değildir," yazılı bir kâğıt parçası bulunduğu rivayet edildiyse de, kimse kusura bakmasın bu kadarını ciddiye alamayacağım.

Benden bu kadar. Devam edecek gücü kendimde bulabileceğimden emin değilim. Doğrusu bunu yapmak istediğimi de söyleyemem. Fazla bir şey kalmadı, gerisini kendiniz de tahmin edebilirsiniz. Koşuşturmalar, yasal işlemler, operasyonlar vs. Daha fazla deşmenin kimseye faydası yok. Bence bütün anlattıklarımı unutun ve düş gücü zengin bir hayalperestin uydurmaları, deyip geçin. Hoş ben ne dersem diyeyim, sonuçta kim neye inanmak isterse ona inanacaktır. Tek hakikat; Harun Gülmez öldü ve organları kendi arzusu üzerine şifa arayan çaresiz hastalara hayat verdi. Öyle ya da böyle. Gerisi, Allah'la onun arasında. Hepsi bu.

41

"Eveet, acısıyla tatlısıyla bir sorgulamayı daha geride bıraktık sayın günahkâr. Nasıl? Fena geçmedi değil mi? Ne yalan söyleyeyim ben sizden çok memnun kaldım. Umarım siz de benden memnun kalmışsınızdır. Kalbinizi kırdıysam affola. Ne yaparsınız, görev gereği istemeden kırıcı olabiliyoruz bazen. Günahkâr dediğim için bana kızmıyorsunuz değil mi! Günahtan bu kadar korkmayınız, *madam*. Ceza olacak ki ödülün tadı çıksın. Ben şahsen cezaya bayılırım. Bitince ağır bir yükten kurtulmuşçasına ferahlar, hafifler, huzur bulurum. Dünya sırf iyilikten ibaret olsaydı, faziletin kıymetini nasıl bilecektik? O zaman belki de iyiliği kötü bir şey zannedecektik ya da kötülüğü iyi... Düşünsenize bir, Allah saklasın, kâinatın bütün düzeni bozulurdu. Kötülük, iyiliği yüceltmek için vardır, *madam*. Herkes birörnek olsa, yanınızda duran kişi iyi midir, kötü müdür kolay kolay anlayabilir miydiniz? Günahkâr yakıştırmasını Harun Gülmez dosyasıyla ilgili olarak kullandığımı mı sandınız? İlahi, *madam*, şu yalan dünyaya gelip de günah işlemeden dönen mi var? Yargılama esnasında önyargıyla davranmış olsanız dahi büyük bir günah oluşturmuyor. Mesleğiniz gereği yaptığınız ufak tefek hatalardan dolayı sizi suçlayacak değiliz. Bizde kanunlar sizde olduğu gibi cilt cilt değil tek bir sayfadan oluşur, hatta iki basit sözcükten: İyi ve kötü. Dilerseniz, artı-eksi, pozitif-negatif, sevap-günah olarak da adlandırabilirsi-

niz, aynı kapıya çıkar. İyilerin bir fazla olması yeterli. Kulağa kolaymış gibi geliyor değil mi? Emin olun, bu insanoğlunun en zorlu sınavıdır. Çünkü burada kâinatın en adil yargılaması yapılır, *madam*. İyiyle kötü arasındaki o tek fark öylesine şaşmaz bir doğrulukla ölçülür ki en keskin cetvel, en hassas terazi, en şaşmaz kumpas bile hata bulmakta yetersiz kalır. Çünkü kararı biz değil, siz kendiniz veriyorsunuz. Yanılıyorsunuz, *madam*; bizim görevimiz vicdanınızda görülen yargılamayı hesaba vurmak da değil, hayır, onu da siz yapıyorsunuz. Bizim bütün işimiz, hesabın doğruluğundan emin olmak. Bir nevi toplama çıkarma sağlaması. Eh tabii, işi hızlandırmak için, bilirsiniz, beylik kışkırtıcı numaralara başvurduğumuzu saklamayacağım. Daha önce böyle değildi. Her işi biz yapardık. Aman Allahım ne günlerdi! İtirazlar, şikâyetler, sil baştan sorgulamalar... Şimdi, oh, kafamız rahat. Kendi kararınız, diyoruz; vallahi kimse gıkını çıkartamıyor. Bu konuda hayli yetenekli olduğunuzu teslim etmek zorundayım. Görevli bulunduğum hiçbir vazifede, düzeltme işlemine gerek kaldığına –çok şükür– tanık olmadım. Bu da bize gelecek için umut veriyor, aksi halde Bir Numara gözünüzün yaşına bakmadan indirirdi kepengi. İtirafnameye sanırım gerek kalmadı. Yeteri kadar zaman tanımadığımı düşünüyorsanız sorun değil, az daha bekleyebilirim. Gerek yok mu? Tamam, kaldırıyorum o halde..."

Alaçatı, 13 Eylül 2013

Lezzeti soğanında, kıymasında, yağında,
Acılısı bir başka âlem, acısızı bir başka.
Halimden anla gardiyan, canım çok çekti,
Masaya bırak paketi, emmim fırından gönderdi.
Ayranı var köpük köpük, içmeden olmaz,
Coca-Cola'yla götürene de, neden diye sorulmaz.
Unutmayın uşaklar, azı kararsa çoğu zarar,
Nedir bilin bakalım, bu yuvarlakta hayat var.

Bütün yazı rüzgârdan uçuşan tül perdeler, saten çarşaflar ve kuştüyü yastıklar arasında geçirdiler. Buse'nin uyumasını zar zor bekliyorlar, yatmasıyla birlikte aceleleri varmış ya da bir yerden emir almışçasına soyunup kendilerini birbirlerinin kollarına atıyorlardı. Bazen kavga eder gibi, bazen uzlaşıp barışır gibi, çığlık çığlığa ya da asude bir gecenin ritmine uyarak sakin, kimi zaman kan ter içinde ama her defasında büyük bir istek ve heyecanla sevişiyorlardı.

Bir erkek, sevgilisinin dört yaşındaki kızına cinsel taciz suçlamasıyla kendini bir anda cezaevinde bulursa ne olur? Üstelik bu erkek kendi halinde saf bir Anadolu delikanlısıyken, sevgilisi kentli ve alımlı bir kadınsa? Suçlu mu, suçsuz mu? Adi bir pedofili olayı mı, talihsiz bir yanlış anlama mı?

Mehmet Anıl, tam da bu noktada başlatıyor romanını:

Biz, Harun'u cezaevine düşmesiyle tanımaya başladık. Bu bir perişanlık halidir.

Yargılanma sürecine Harun'un akıl tutulması eşlik eder; başlangıçta sınırda kişilik bozukluğu olarak teşhis edilen rahatsızlığı, geri dönüşü olanaksız boyutlara uzanır. Harun, son umut olarak sığındığı dinde kurtuluşu bulabilecek midir?

Bir Perişanlık Hali, bir taraftan Harun'un dramının öykülendiği, diğer taraftansa yargılama sürecinin sorgulandığı çift katmanlı bir anlatı düzlemi üzerinde kurgulanmış, son satıra kadar okurun merak duygusunu ayakta tutan ve bunların ötesinde; sevgi(sizlik), delilik, adalet kavramlarını sorgulatırken aynı zamanda eğlendiren bir roman.

ISBN 978-975-07-1915-8